

**T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**XIX. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU (SÜTÇÜLER)
KAZASININ SOSYAL VE EKONOMİK DURUMU (K.K.d. 6089
NOLU TEMETTUAT DEFTERİNE GÖRE)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hasan ONAY
1730204016**

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Behset KARACA**

ISPARTA 2020

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI

Öğrencinin Adı Soyadı	Hasan ONAY
Anabilim Dalı	TARİH
Tez Başlığı	XIX. Yüzyıl Ortalarında Pavlu (Sütçüler) Kazasının Sosyal Ve Ekonomik Durumu (K.K.d. 6089 Nolu Temettuat Defterine Göre)
Yeni Tez Başlığı ¹ (Eğer değişmesi önerildi ise)	

Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uyarınca yapılan Yüksek Lisans Tez Savunma Sınavında Jürimiz 27/12/2019 tarihinde toplanmış ve yukarıda adı geçen öğrencinin Yüksek Lisans tezi için;

OY BİRLİĞİ OY ÇOKLUĞU²

ile aşağıdaki kararı almıştır.

- Yapılan savunma sınavı sonucunda aday başarılı bulunmuş ve tez **KABUL** edilmiştir.
 Yapılan savunma sınavı sonucunda tezin **DÜZELTİLMESİ**³ kararlaştırılmıştır.
 Yapılan savunma sınavı sonucunda aday başarısız bulunmuş ve tezinin **REDDİLMESİ**⁴ kararlaştırılmıştır.

TEZ SINAV JÜRİSİ	Adı Soyadı/Üniversitesi	Kabul/Ret	İmza
Danışman	Prof. Dr. Behset KARACA – SDÜ FEF Tarih	☒ Kabul ☐ Ret	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Hakan KARAGÖZ – SDÜ FEF Tarih	☒ Kabul ☐ Ret	
Jüri Üyesi	Prof. Dr. Mehmet Ali ÜNAL – PAÜ FEF Tarih	☒ Kabul ☐ Ret	
Jüri Üyesi		☐ Kabul ☐ Ret	
Jüri Üyesi		☐ Kabul ☐ Ret	

¹ Tez başlığının DEĞİŞTİRİLMESİ ÖNERİLDİ ise yeni tez başlığı ilgili alana yazılacaktır. Değişme yoksa çizgi (-) konacaktır.

² OY ÇOKLUĞU ile alınan karar için muhalefet gerekçesi raporu eklenmelidir.

³ DÜZELTME kararı için gerekçeli jüri raporu eklenmeli ve raporu tüm üyeler imzalamalıdır.

YÖK LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ Madde 9-(8) Tezi hakkında **düzeltilme** kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

⁴ Tezi **REDDİLEN** öğrenciler için gerekçeli jüri raporu eklenmeli ve raporu tüm üyeler imzalamalıdır. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Bu form bilgisayar ortamında doldurulacaktır.

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “XIX. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU (SÜTÇÜLER) KAZASININ SOSYAL VE EKONOMİK DURUMU (K.K.d. 6089 NOLU TEMETTUAT DEFTERİNE GÖRE)” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadar ki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hasan Onay'.

Hasan ONAY
08.01.2020

(ONAY, Hasan, *XIX. Yüzyıl Ortalarında Pavlu (Sütçüler) Kazasının Sosyal Ve Ekonomik Durumu (K.K.d. 6089 Nolu Temettuat Defterine Göre)*, Yüksek Lisans Tezi, Isparta, 2020)

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinden sonra birçok alanda köklü değişimlere başvurulmuştur. Bu süreçte askeri, idari, mali, sosyo-kültürel ve ekonomik alanlarda yenilikler yapılmıştır. Mali alanda vergilerin düzenlenmesi için her sancağın, kazanın ve köylerin adına temettuat defterleri oluşturulmuştur. Bu sayımların birincisi H.1256/ M.1840 tarihinde, ikincisi ise H.1260-1261/ M.1844-1845 tarihinde yapılmıştır. Bu defterler içerisinde o mahalde yaşayan aile reislerinin lakapları, isimleri, meslekleri, arazileri, hayvanları ve buralardan elde ettikleri gelirler ve vergileri hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.

Çalışmamızın giriş bölümünde tahrir ve temettuat sayımları hakkında bilgi verildikten sonra Pavlu kazasının tarihçesinden bahsedilmiştir. Birinci bölümde kazanın idari yapısı (yerleşim yerleri) ve sosyal yapısı (aşiretler, nüfus, isimler, unvanlar, lakaplar ve meslekler) hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde; Pavlu kazasında işlenebilir arazi dağılımları (mezru, gayrimezru, bağ, bahçe, duhan, penbe, sisam arazileri) ve bu arazilerdeki tarımsal üretimlerden elde edilen ürünlere değinilmiştir. Üçüncü bölümde; kazada yapılmış olan küçükbaş, büyükbaş, yük ve binek hayvancılığı ile arıcılık faaliyetlerine yer verilmiştir. Dördüncü bölümde; Pavlu kazasında yapılmış olan tarım, hayvancılık ve mesleki faaliyetlerden elde edilen kazançlara yer verilmiştir. Beşinci bölümde ise; kazadaki vergi dağılımları (vergi-yi mahsusa, oşür ve rüsumu ağnam) hakkında bilgi verilmiştir.

Bu çalışmamızda ana kaynak olarak Başbakanlık Osmanlı Arşivinde K.K.d. 6089 katalog numarasıyla kayıtlı olan Hamid Sancağı'na bağlı Pavlu (Sütçüler) Kazası'nın Temettuat Defteri incelenerek, 1844-1845 yıllarında Pavlu'nun sosyal ve ekonomik durumu hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hamid, Pavlu, Temettuat, 1844-1845, Sancak, Kaza, Ekonomi.

(ONAY, Hasan *The Social and Economic Situation of the Kaza of Pavlu (Sütçüler) in the Mid-Nineteenth Century (According to the Temettuat Register Numbered K.K.d. 6089)*, Master's Thesis, Isparta, 2020)

ABSTRACT

After the declaration of the Tanzimat Edict in the Ottoman Empire, radical changes were applied in many areas. In this process, innovations were made in military, administrative, financial, socio-cultural and economic fields. In order to regulate the taxes in the financial field, *temettuat* registers (defter) have been created for each *sanjaks*, *kazas* and villages. The first of these registers was made in AH 1256 / AD 1840 and the second one in AH 1260-1261 / AD 1844-1845. In these registers, detailed information about the *laqabs*, names, professions, lands, animals, incomes and taxes of the family heads living in that area are given.

In the introductory chapter of our study, the history of the *Kaza* of Pavlu is mentioned after giving information about the counts of the *tahrir* and *temettü* (dividends). In the first chapter, the administrative structure (settlements) and social structure of the *kaza* (tribes, population, names, *laqabs*, titles and occupations) are given. In the second chapter; the distributions of the cultivable lands in the *Kaza* of Pavlu (*mezru* / cultivated, *gayrimezru* / uncultivated, vineyard, garden, *duhan*, *penbe*, *sisam* lands) and products obtained from agricultural productions in these lands were mentioned. In the third chapter; ovine breeding, bovine breeding, husbandry for pack and mount animals and beekeeping activities in the *Kaza*. In the fourth chapter; the gains from agriculture, animal husbandry and professional activities in the Pavlu district are included. In the fifth chapter; information about the tax distributions in the *Kaza* (*vergi-yi mahsusa* /special income tax, *öşür* / tithe ve *rüsumu ağnam* / cattle tax).

In this study, as a main source, the *Temettuat* Register (Defter) of the *Kaza* of Pavlu (Sütçüler) in the *Sanjak* of Hamid numbered K.K.d. 6089 was examined and the detailed information was given about the social and economic situation of Paul in the years 1844-1845.

Key Words: Hamid, Pavlu, *Temettuat*, 1844-1845, *Sanjak*, *Kaza*, Economy.

İÇİNDEKİLER

TEZ SAVUNMA SINAV TUTANAĞI	i
YEMİN METNİ	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	viii
GRAFİKLER	ix
TABLolar	x
ÖNSÖZ.....	xvii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NIN İDARİ VE SOSYAL YAPISI

A. PAVLU KAZASI'NIN İDARİ YAPISI.....	33
1. Pavlu Kaza Bölgesi Yerleşim Birimleri	33
2. Çepel Nahiye Bölgesi Yerleşim Birimleri	34
3. Kesme Nahiye Bölgesi Yerleşim Birimleri.....	34
B. PAVLU KAZASI'NIN SOSYAL YAPISI.....	35
1. Pavlu'da İlk Yerleşim ve Aşiretler	35
2. Pavlu'nun Nüfusu	37
3. Pavlu Kazasında Kullanılan İsimler, Unvanlar ve Lakaplar	41
4. Pavlu Kazası'nda Meslek Grupları	52
a. Mal üretenler	54
b. Hizmet Üretenler	55
c. Tarım ve Hayvancılık İle Uğraşanlar	55
d. İşçilik Yapanlar	55
e. Nakliye ve Ticaret Yapanlar.....	55
f. Kamu Görevlileri	56
g. Diğerleri	57

İKİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA TARIM FAALİYETLERİ

A. PAVLU KAZASI'NDA TARIM ARAZİLERİ VE DAĞILIMI.....	59
1. Gayrimezru Araziler (Nadasa Bırakılmış veya Ekilmeyen Araziler)	65
2. Ekili ve Dikili Araziler (Mezru, Bağ, Bahçe, Duhan, Penbe, Sisam Arazileri)..	68
B. TARIMSAL ÜRETİM	81
1. Hububat Ziraati yapılan Topraklar (Mezru) (Hinta, şair, darı, burçak, nohut) ...	82
a. Hinta (Buğday) Üretimi	86
b. Şair (Arpa) Üretimi	89
c. Darı (Mısır) Üretimi	92
d. Burçak Üretimi.....	94
e. Nohut Üretimi.....	96
2. Bağ ve Bahçeler	98

3. Sanayi Bitkileri	100
a. Duhan (Tütün) Üretimi.....	100
b. Penbe (Pamuk) Üretimi.....	102
c. Sisam (Susam) Üretimi	103

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA HAYVANCILIK FAALİYETLERİ

A. KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK.....	113
B. BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK	126
C. YÜK VE BİNEK HAYVANLARI.....	136
D. ARICILIK.....	147

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA GELİR DAĞILIMI

A. TARIMSAL FAALİYETLERDEN KAZANÇLAR	156
1. Mezru Tarlalar.....	159
2. Bağ Alanları	161
3. Sisam (Susam) Alanları.....	162
4. Bahçe Alanları.....	164
5. Duhan (Tütün) Alanları.....	165
6. Penbe (Pamuk) Alanları	167
B. HAYVANCILIK FAALİYETLERİNDEN KAZANÇLAR	168
1. Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Kazançlar	171
a. Sağman Keçiler	175
b. Ortak Sağman Keçiler	177
c. Yoz Keçiler.....	178
d. Sağman Koyunlar.....	180
e. Yoz Koyunlar	182
2. Büyükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Kazançlar	184
a. Sağman İnekler.....	187
b. Ortak Sağman İnekler	189
3. Yük Ve Binek Hayvanlarından Elde Edilen Kazançlar	190
a. Kısraklar	194
b. Develer	196
c. Merkepler	197
4. Arıcılık Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlar	199
C. MESLEKİ FAALİYETLERDEN KAZANÇLAR	201
1. Ticaret Ve Nakliyecilikten Elde Edilen Kazançlar	204
a. Ticaret.....	205
b. Nakliyecilik	206
2. Zanaat Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlar	207
a. Çobanlık	207
b. Bireysel Sanatlar	209
c. Avcılık.....	211
d. Değirmencilik.....	212

e. Yoğurtçuluk.....	213
f. Salepçilik	214
g. Katrancılık.....	215
h. Demircilik	217
ı. Sumakçılık	218
i. Kerestecilik	219
j. Kalaycılık	220
k. Çulhacılık	221
l. ESKİCİLİK	221
m. Kaşıkçılık	221
3. Hizmetkârlık Ve İşçilikten (Amelelik) Elde Edilen Kazançlar.....	221
a. Hizmetkârlık.....	221
b. İşçilikten (Amelelik)	223
4. Kamu Görevlerinden Elde Edilen Kazançlar	225
a. Sipahilik	225
b. İmamlık ve Müezzinlik	226
c. Tekaüdlük.....	226
d. Değirmen Bekçiliği	227
5. Diğer Kazançlar	227

BEŞİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA VERGİ DAĞILIMI

A. VERGİ-Yİ MAHSUSA (YILIK VERGİ)	233
B. ÖŞÜR VERGİLERİ	237
1. Tahıllardan Alınan Öşürler	240
a. Hınta (Buğday) Öşürleri.....	242
b. Şair (Arpa) Öşürleri.....	245
c. Darı (Mısır) Öşürleri	247
d. Burçak Öşürleri	249
e. Nohut Öşürleri.....	250
2. Sanayi Bitkilerinden Alınan Öşürler	250
a. Sisam (Susam) Öşürleri.....	251
b. Duhan (Tütün) Öşürleri.....	252
c. Penbe (Pamuk) Öşürleri	254
3. Arı Kovanlarından Alınan Öşürler	254
C. RÜSUMU AĞNAM VERGİSİ.....	257
SONUÇ.....	261
KAYNAKÇA	264
EKLER.....	269
ÖZGEÇMİŞ.....	272

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
a.g.t.	: Adı geçen tez
bkz.	: Bakınız
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
c.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Der.	: Derleyen
DİA	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
H.	: Hicri
İÜİF	: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
Kg.	: Kilogram
K.K.d.	: Kamil Kepeci Defterleri
M.	: Miladi
M.Ö.	: Milattan Önce
M.S.	: Milattan Sonra
ML.VRD.TMT.d.	: Maliye Varidat Temettuat Defterleri
Nr.	: Numara
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TK.	: Tapu Kadastro
TT.	: Tapu Tahrir Defterleri
TTK.	: Türk Tarih Kurumu
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğerleri
vs.	: vesaire
Yay.	: Yayınları

GRAFİKLER

Grafik 1. Yıllara Göre Yuva ve Kartas Bölgesinin Nüfusu	36
Grafik 2. Pavlu Kazası Ve Köylerinin Nüfusu.....	38
Grafik 3. Pavlu Kazası ve Köylerinin Tahmini Nüfus Dağılımı.....	40
Grafik 4. Pavlu Kazası İsim Dağılımı	43
Grafik 5. Pavlu Kazasında Arazi Kaydı Olan Ve Olmayanlar Haneler	63
Grafik 6. Pavlu Kazası Ve Köyleri Arazi Dağılımı (%)	64
Grafik 7. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hububat Üretim Oranları (%)	82
Grafik 8. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hayvancılık Dağılımı Oranları.....	106
Grafik 9. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hayvancılık Türlerine Göre Kazanç Dağılımı	112
Grafik 10. Pavlu Kazası ve Köylerinde Küçükbaş Hayvan Dağılım Oranları.....	115
Grafik 11. Pavlu Kazası ve Köylerinde Büyükbaş Hayvan Dağılım Oranları.....	128
Grafik 12. Pavlu Kazası ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvanı Dağılım Oranları	139
Grafik 13. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Elde Edilen Kazançların Dağılımı	155
Grafik 14. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Tarımsal Faaliyetlerden Elde Edilen Kazanç Dağılımı.....	156
Grafik 15. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hayvancılık Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı.....	169
Grafik 16. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Küçükbaş Hayvancılık Türlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı	172
Grafik 17. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Büyükbaş Hayvancılık Türlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı	184
Grafik 18. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvancılık Türlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı.....	191
Grafik 19. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Mesleki Faaliyetlerden Elde Edilen Kazanç Dağılımı.....	202
Grafik 20. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Vergi Dağılım Oranları	230
Grafik 21. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Öşür Dağılım Oranları	237
Grafik 22. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Tahıl Öşürleri Dağılım Oranları.....	240
Grafik 23. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sanayi Bitkileri Öşür Dağılım Oranları	251

TABLolar

Tablo 1. Pavlu Temettuat Defterinden Örnek Çözümleme.....	14
Tablo 2. 1500 (1501) Tarihinde Yuva Nahiyesi ve Köyleri	26
Tablo 3. 1500 (1501) Tarihinde Kartas Nahiyesi.....	26
Tablo 4. TT. 30 Numaralı Defterde Yuva Ve Kartas Nahiyesi	28
Tablo 5. TT. 994 (Eksik) Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi.....	28
Tablo 6. TT. 121 Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi	28
Tablo 7. TK. 51 Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi.....	28
Tablo 8. 438 Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi	29
Tablo 9. Pavlu Kazası Yerleşim Birimleri	34
Tablo 10. Pavlu Kazası ve Köylerinin Tahmini Nüfusları.....	39
Tablo 11. Pavlu Kazası ve Köylerinin Tahmini Nüfus Dağılımı (%).....	39
Tablo 12. Pavlu Kazası İsim Dağılımı	42
Tablo 13. Pavlu Kazası ve Köylerinde Kullanılan Lakaplar.....	44
Tablo 14. Pavlu Kazası ve Köyleri Meslek Dağılımları	53
Tablo 15. Pavlu Kazası Fonksiyonlarına Göre Meslek Dağılımı	54
Tablo 16. Pavlu Kazası ve Köylerinde Meslek Yazılmayanlar	58
Tablo 17. Pavlu Kazası Ve Köyleri Arazi Dağılımı (Arazisi Olmayanlar Dâhil)	60
Tablo 18. Pavlu Kazası Ve Köyleri Arazi Dağılımı (Arazisi Olanlar)	61
Tablo 19. Pavlu Kazasında Arazisi Olan Hanelerin Dağılımı (%)	63
Tablo 20. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Gayrimezru Araziler (Dönüm)	65
Tablo 21. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Gayrimezru Tarlası Olan Hanelerin Oranı (%)	66
Tablo 22. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Gayrimezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)	67
Tablo 23. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Mezru Araziler (Dönüm)..	68
Tablo 24. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Mezru Tarlası Olan Hanelerin Oranı (%).....	69
Tablo 25. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Mezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%).....	70
Tablo 26. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Bağ Arazileri (Dönüm).....	71
Tablo 27. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bağ Olan Hanelerin Oranı (%).....	72
Tablo 28. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bağ Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%).....	72
Tablo 29. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Bahçe Arazileri (Dönüm) .	73
Tablo 30. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bahçesi Olan Hanelerin Oranı (%)	74
Tablo 31. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bahçesi Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%).....	75
Tablo 32. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Duhan (Tütün) Arazileri (Dönüm)	76
Tablo 33. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Duhanı (Tütün) Olan Hanelerin Oranı (%)	77
Tablo 34. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Duhanı (Tütün) Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%).....	77
Tablo 35. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Penbe (Pamuk) Arazileri (Dönüm)	78
Tablo 36. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Penbe (Pamuk) Olan Hanelerin Oranı (%).....	79
Tablo 37. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Penbe (Pamuk) Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%).....	79

Tablo 38. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Sisam (Susam) Arazileri (Dönüm)	80
Tablo 39. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sisam (Susam) Olan Hanelerin Oranı (%)	80
Tablo 40. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sisam (Susam) Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)	81
Tablo 41. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hububat Verimi Dağılımı (Kile/Dönüm-Kile/Kg.)	83
Tablo 42. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Hububat Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)	84
Tablo 43. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hububatlardan Elde Edilen Kazanç Dağılımları (Dönüm/Kazanç Krş.-Hane/Kazanç Krş.)	85
Tablo 44. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hintta (Buğday) Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.) ...	87
Tablo 45. Pavlu kazası ve köylerinde Hintta Üretimi Kazanç Dağılımı (Kuruş)	88
Tablo 46. Pavlu Kazası ve Köylerinde Şair (Arpa) Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)	90
Tablo 47. Pavlu kazası ve köylerinde Şair Üretimi Kazanç Dağılımı (Kuruş)	91
Tablo 48. Pavlu Kazası ve Köylerinde Darı (Mısır) Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)	93
Tablo 49. Pavlu kazası ve köylerinde Darı Üretimi Kazanç Dağılımı (Kuruş)	94
Tablo 50. Pavlu Kazası ve Köylerinde Burçak Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)	95
Tablo 51. Pavlu kazası ve köylerinde Burçak Üretimi Kazanç Dağılımı	96
Tablo 52. Pavlu Kazası ve Köylerinde Nohud Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)	97
Tablo 53. Pavlu kazası ve köylerinde Nohud Üretimi Kazanç Dağılımı (Kuruş)	98
Tablo 54. Pavlu kazası ve köylerinde Bağ Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)	99
Tablo 55. Pavlu kazası ve köylerinde Bahçe Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş) ...	100
Tablo 56. Pavlu kazası ve köylerinde Duhan (Tütün) Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)	101
Tablo 57. Pavlu kazası ve köylerinde Penbe (Pamuk) Üretimi (Kıyye-Kg.)	102
Tablo 58. Pavlu kazası ve köylerinde Penbe (Pamuk) Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)	103
Tablo 59. Pavlu kazası ve köylerinde Sisam (Susam) Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)	104
Tablo 60. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bulunan Hayvan Miktarları (Adet)	106
Tablo 61. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı Oranları (%) (Hayvanı Olmayanlar Dâhil)	107
Tablo 62. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı Oranları (%) (Hayvanı Olanlar)	108
Tablo 63. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kazanç Getiren Hayvan Sayıları Ve Kazanç Dağılımları	110
Tablo 64. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Küçükbaş Hayvancılık Dağılımı	114
Tablo 65. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Küçükbaş Hayvan Dağılımı Oranları (%)	116
Tablo 66. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sağman Koyun Dağılımı Ve Kazançları	118
Tablo 67. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Kuzu Dağılımları	119
Tablo 68. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Yoz Koyun Dağılımları Ve Kazançları	120
Tablo 69. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sağman Keçi Dağılımı Ve Kazançları	121
Tablo 70. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Oğlak Dağılımları	122

Tablo 71. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Yoz Keçi Dağılımları Ve Kazançları.....	123
Tablo 72. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortak Sağman Keçi Dağılımları Ve Kazançları	125
Tablo 73. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Büyükbaş Hayvancılık Dağılımı	127
Tablo 74. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı Oranları (%).....	129
Tablo 75. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sağman İnek Dağılımı Ve Kazançları.....	130
Tablo 76. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortak Sağman İnek Dağılımları Ve Kazançları	132
Tablo 77. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Buzağı Dağılımları.....	133
Tablo 78. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Düğe Dağılımları	134
Tablo 79. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Tosun Dağılımları.....	134
Tablo 80. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Öküz Dağılımları	135
Tablo 81. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvanları Dağılımı.....	138
Tablo 82. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Yük Ve Binek Hayvan Dağılımı Oranları (%)....	139
Tablo 83. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Deve Dağılımı Ve Kazançları	141
Tablo 84. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kısraç Dağılımı Ve Kazançları.....	142
Tablo 85. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Tay Dağılımları.....	143
Tablo 86. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Yoz Kısraç Dağılımları.....	144
Tablo 87. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Merkep Dağılımı Ve Kazançları	145
Tablo 88. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Sıpa Dağılımları.....	146
Tablo 89. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Katır Dağılımları.....	147
Tablo 90. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Arıcılık Dağılımı Ve Kazançları	148
Tablo 91. Pavlu Kazası Temettuat Defteri Göre Kazanç Hataları Ve Farkları (-/+)	151
Tablo 92. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Kazanç Dağılımı (Geliri Olmayanlar Dâhil)	152
Tablo 93. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Geliri Olan Hanelere Göre Ortalama Kazanç Dağılımı.....	153
Tablo 94. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kazancı Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	154
Tablo 95. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Yerleşim Yerlerine Göre Kazanç Dağılımı (%).....	155
Tablo 96. Pavlu kazası ve Köylerinde Tarımsal Kazançların Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	157
Tablo 97. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Tarım Hasılatı Dağılımı (%).....	158
Tablo 98. Pavlu kazası ve Köylerinde Mezru Tarla Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	159
Tablo 99. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Mezru Tarla Hasılatı Dağılımı (%).....	160
Tablo 100. Pavlu kazası ve Köylerinde Bağcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	161
Tablo 101. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Bağcılık Hasılatı Dağılımı (%).....	162
Tablo 102. Pavlu kazası ve Köylerinde Sisam (Susam) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	163

Tablo 103. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sisam (Susam) Hasılatı Dağılımı (%)	164
Tablo 104. Pavlu kazası ve Köylerinde Bahçe Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	164
Tablo 105. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Bahçe Hasılatı Dağılımı (%).....	165
Tablo 106. Pavlu kazası ve Köylerinde Duhan (Tütün) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	166
Tablo 107. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Duhan (Tütün) Hasılatı Dağılımı (%)	167
Tablo 108. Pavlu kazası ve Köylerinde Penbe (Pamuk) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	167
Tablo 109. Pavlu kazası ve Köylerinde Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	169
Tablo 110. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)	171
Tablo 111. Pavlu kazası ve Köylerinde Küçükbaş Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş).....	172
Tablo 112. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Küçükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%).....	174
Tablo 113. Pavlu kazası ve Köylerinde Sağman Keçi Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	175
Tablo 114. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)	176
Tablo 115. Pavlu kazası ve Köylerinde Ortak Sağman Keçi Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş).....	177
Tablo 116. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%).....	178
Tablo 117. Pavlu kazası ve Köylerinde Yoz Keçi Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	179
Tablo 118. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Yoz Keçi Hasılatı Dağılımı (%).....	180
Tablo 119. Pavlu kazası ve Köylerinde Sağman Koyun Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	181
Tablo 120. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Koyun Hasılatı Dağılımı (%)	182
Tablo 121. Pavlu kazası ve Köylerinde Yoz Koyun Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	183
Tablo 122. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Yoz Koyun Hasılatı Dağılımı (%).....	184
Tablo 123. Pavlu kazası ve Köylerinde Büyükbaş Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş).....	185
Tablo 124. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Büyükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%).....	186
Tablo 125. Pavlu kazası ve Köylerinde Sağman İnek Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	187
Tablo 126. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)	188

Tablo 127. Pavlu kazası ve Köylerinde Ortak Sağman İnek Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	189
Tablo 128. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)	190
Tablo 129. Pavlu kazası ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş).....	192
Tablo 130. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Yük Ve Binek Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%).....	193
Tablo 131. Pavlu kazası ve Köylerinde Kısrak Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	194
Tablo 132. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Kısrak Hasılatı Dağılımı (%).....	195
Tablo 133. Pavlu kazası ve Köylerinde Deve Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	196
Tablo 134. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Deve Hasılatı Dağılımı (%).....	197
Tablo 135. Pavlu kazası ve Köylerinde Merkez Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	197
Tablo 136. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Merkez Hasılatı Dağılımı (%).....	199
Tablo 137. Pavlu kazası ve Köylerinde Arıcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	200
Tablo 138. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Arıcılık Hasılatı Dağılımı (%).....	201
Tablo 139. Pavlu kazası ve Köylerinde Mesleki Faaliyet Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	203
Tablo 140. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Mesleki Faaliyet Hasılatı Dağılımı (%)	204
Tablo 141. Pavlu kazası ve Köylerinde Ticaret Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	205
Tablo 142. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Ticaret Hasılatı Dağılımı (%).....	206
Tablo 143. Pavlu kazası ve Köylerinde Çobanlık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	207
Tablo 144. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Çobanlık Hasılatı Dağılımı (%).....	208
Tablo 145. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Bireysel Sanatlarından Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	209
Tablo 146. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Bireysel Sanatlarından Hasılat Dağılımı (%).....	210
Tablo 147. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Avcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	211
Tablo 148. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Avcılık Hasılatı Dağılımı (%).....	212
Tablo 149. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Değirmencilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş).....	212
Tablo 150. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Değirmencilik Hasılatı Dağılımı (%)	213

Tablo 151. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Salepçilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	214
Tablo 152. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Salepçilik Hasılatı Dağılımı (%)	215
Tablo 153. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Katrancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	216
Tablo 154. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Katrancılık Hasılatı Dağılımı (%)	217
Tablo 155. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Demircilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	217
Tablo 156. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Sumakçılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	218
Tablo 157. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sumakçılık Hasılatı Dağılımı (%)	219
Tablo 158. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Kerestecilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	220
Tablo 159. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Hizmetkârlık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	222
Tablo 160. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Hizmetkârlık Hasılatı Dağılımı (%)	223
Tablo 161. Pavlu kazası ve Köylerinde İşçilik (Amelelik) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	224
Tablo 162. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre İşçilik (Amelelik) Hasılatı Dağılımı (%)	225
Tablo 163. Pavlu kazası ve Köylerinde İmamlık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	226
Tablo 164. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Vergi Dağılımı (Kuruş) (Muaf Olanlar Ve Vergisizler Dâhil)	231
Tablo 165. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Vergi Dağılımı (Kuruş)	232
Tablo 166. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Vergilerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)	233
Tablo 167. Pavlu Kazası Temettuat Defteri Göre Vergi-yi Mahsusa Hataları Ve Farkları (-/+)	234
Tablo 168. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Vergi-yi Mahsusa Dağılımı (Kuruş)	235
Tablo 169. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Vergi-yi Mahsusa'nın Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)	236
Tablo 170. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Öşür Dağılımı (Kuruş)	238
Tablo 171. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Öşürlerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)	239
Tablo 172. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Tahıl Öşür Dağılımı (Kuruş)	241
Tablo 173. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Tahıl Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)	242
Tablo 174. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Hinta Öşrü Dağılımı (Kuruş-Kile)	242

Tablo 175. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hintta Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	244
Tablo 176. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Şair Öşrü Dağılımı (Kuruş-Kile)	245
Tablo 177. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Şair Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	247
Tablo 178. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Darı Öşrü Dağılımı (Kuruş-Kile)	248
Tablo 179. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Darı Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	249
Tablo 180. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Sisam Öşrü Dağılımı (Kuruş)	251
Tablo 181. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sisam Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	252
Tablo 182. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Duhan Öşrü Dağılımı (Kuruş)	253
Tablo 183. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Duhan Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	254
Tablo 184. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Kovan Öşrü Dağılımı (Kuruş)	255
Tablo 185. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kovan Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	256
Tablo 186. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Rüsümü Ağnam Vergisi Alınan Küçükbaş Hayvanlar	257
Tablo 187. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Rüsümü Ağnam Vergisi Dağılımı (Kuruş).....	258
Tablo 188. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Rüsümü Ağnam Vergisinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%).....	259

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti kurulduğu günden itibaren elinde bulunan yerlerdeki ve yeni fethetmiş olduğu topraklardaki vergi mükellefiyetlerini tespit etmek ve gelir gider dengesini kurabilmek için tahrir sistemini devamlı surette uygulamaya çalışmıştır. Devletin zayıflamaya başlaması ve toprak kayıplarının yaşanması sonrasında bu sistem bozulmaya başlamış ve Tanzimat Dönemi'nde yeni bir vergi uygulamasına geçilmiştir. Vergi düzenlemesini sağlamak için de ülke genelinde temettu sayımlarının yapılmasına karar verilmiştir.

XIX. Yüzyıl ortalarında tutulmuş olan temettuat defterleri Osmanlı Devleti'nin sosyal ve ekonomik yaşantısına ışık tutan kaynaklardan biridir. Temettuat defterleri; sayımın yapıldığı yöredeki kişilerin lakapları ve isimlerini, mesleklerini, tarım arazilerini, hayvan türlerini, gelirlerini ve devlete ödemiş oldukları vergi miktarlarını gösteren ayrıntılı defterlerdir. Bu çalışmada Konya Eyaleti Hamid Sancağı'na bağlı Pavlu Kazası'nın XIX. Yüzyıl ortalarındaki sosyal ve ekonomik durumu ele alınmıştır. Bu çalışmada ana kaynak olarak Kamil Kepeci defterleri (K.K.d.) arasında yer alan 6089 numaralı Temettuat Defteri kullanılmıştır.

Yapmış olduğumuz çalışma sonucunda Pavlu Kazası'nın (H. 1260-1261) M. 1844-1845 yıllarındaki sosyal yaşantılarını, tarım ve hayvancılık faaliyetlerini, yapmış oldukları mesleki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri ve bu gelirlere göre devlet tarafından belirlenen vergileri tespit ederek kazanın sosyal ve ekonomik durumunu ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Son olarak Yüksek Lisans tezimin hazırlanmasında bana yol gösteren ve çalışmalarımı yakından takip eden Emekli Makine Mühendisi olan ve Tarih alanında doktorasına devam eden kıymetli Kadir Karacan abime, çalışmamızı ilgilendiren bazı belgeleri bizimle paylaşan değerli hocam Prof. Dr. İsmail Hakkı Göksoy'a, çok kıymetli anne ve babama, danışmanım olan değerli hocam Prof. Dr. Behset Karaca'ya teşekkürlerimi sunarım.

Isparta 2020
Hasan ONAY

GİRİŞ

OSMANLI DÖNEMİNDE TAHRİR UYGULAMALARI VE PAVLU KAZASININ TARİHÇESİ

A. OSMANLI'DA TAHRİRLER VE VERGİLER

1. Tanzimat Dönemi Öncesinde Tahrirler Ve Vergiler

Osmanlı Devleti'nin kendisinden önce kurulmuş olan devletlerden almış ve uygulamış olduğu sistemlerden bir tanesi de tahrir sistemidir. Sözlükte “yazma, kaydetme, deftere geçirme, anlamına gelen tahrir kelimesi terim olarak, Osmanlı maliye teşkilatında vergilerin ve bu vergileri verenlerin ismen tesbiti için değişik dönemlerde farklı şehirlerde gerçekleştirilen sayımları ve bu sayımların kaydedildiği defterleri ifade eder.¹

Osmanlı Devleti'nde tahrir uygulaması; yaşadıkları bölge ve daha sonrasında ise, yeni fethedilen yerlerde yapılmaya başlanmıştır. Tahrirlerin yapılmasının bir diğer nedeni de devletin başındaki padişahın değişmesidir. Her padişah başa gelince ilk iş olarak tahrirlerin yenilenmesini ister, buna göre de vergilendirme ve bölgelere ait özellikler (örf, adet, gelenekler) göz önüne alınarak düzenleme yapılırdı. Bu düzenlemelerin bir sonucu olarak sancak kanunnameleri ortaya çıkmıştır. Bu kanunnamelerde buldukları bölgeye ve şartlara göre farklılıklar görülmektedir.

Tahrirler; tahrir emini (il yazıcısı) adı verilen görevli ve bir kâtibin atanması suretiyle gerçekleştirilirdi. Bu göreve atanan kişilerin, bu iş hakkında bilgi sahibi olan, güvenilir kişilerden olmasına özenle dikkat edilir ve ellerine bir berat verilirdi. Tahrir için görevlendirilen emin, araziye önce padişah, vezir ve sancak beylerine mahsus haslar, zeametler, timarlar, padişah vakıfları, diğer vakıflar ve mülkler olmak üzere çeşitli kısımlara ayırır; sonra şehir, kasaba ve köyleri birer birer dolaşarak buralarda oturan vergi mükelleflerinin künyelerini, içlerinde vergiden muaf olanlar varsa, hangi vergilerden ve ne sebeple muaf olduklarını yazardı. Bu arada topraklı ve topraksız köylü, evli ve bekâr, ihtiyar, sakat ve benzerleri ayrı ayrı kaydedilirdi. Sonra her köyün merası, kışlak ve yaylağı, korusu, ormanı, çayırı ve bunların tüm mahsullerinin yıllık hâsılı ve yılda

¹ Mehmet Öz, “Tahrir”, *DİA*, c. 39, s. 425.

vermekle yükümlü oldukları vergiler yazılarak mufassal defterler ve bu mufassal defterlere dayanılarak hazırlanan muhasebe-icmal defterleri tanzim edilmiştir.²

Osmanlı Devleti bu tahrirleri elbette ki istatistik malzemesi toplamak veya ülkenin maddi imkânlarının mevcudu hakkında bir fikir edinmek gayesi ile yapmıyordu. İdari, mali ve askeri zaruretler tahrirleri gerekli kılıyordu. Çünkü devrin ekonomik ve teknik şartları icabı, vergilerin para olarak toplanması ve nakli çok güçlü. Devlete ait masraflar, asker ve memur maaşları ile diğer bazı harcamaların doğrudan doğruya merkezi devlet hazinesinde toplanacak paralarla ve nakden ödenmesi mümkün değildi. Bu sebeple, eyaletlerdeki muhtelif vergi geliri kaynaklarına müracaat ediliyordu. Askeri ve idari görevlerde bulunanlara maaşlarını veya diğer masraflarını, buldukları yerlerdeki vergileri kendi namına bir devlet tahsildarı gibi toplamak imkânını sağlayan, dirlik beratları veriliyordu.³ Dirlik sahiplerinin almış oldukları bu beratları divan-ı hümayuna gelerek onaylatmaları gerekiyordu. Bu sayede hem timar arazileri belirlenmiş hem de devletin üzerindeki yük hafifletilmiş oluyordu.

Osmanlılarda tahrir işlerinin ne zaman başladığını kesin olarak bilemiyoruz. Fakat kronikler ve mevcut tahrir defterlerindeki daha eski yapılan atıflardan, tahrirlerin işlerini, defterlerin mevcut oldukları dönemden öncelere götürebiliyoruz. Tahrir defterlerinin işleri I. Murad devrine kadar inmektedir. Fakat elimizdeki ilk örnekler II. Murad devrine ait birkaç defterdir. Fatih devrine ait 30-40 kadar defter elimizde bulunmaktadır. Defterlerin asıl kesif oldukları dönem Kanuni döneminden itibaren dir. III. Murad devrinden sonra umumi tahrir yapılmadığı söylenmiş olsada⁴; 17. Yüzyılda Girit adasında⁵, 18. yüzyılda Mora adasında⁶ tahrir işlemleri yapılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde vergi sisteminde ise; Tekâlif-i Şer'iyye ve Tekâlif-i Örfiyye adı altında iki tür vergi alınmaktadır. Tekâlif-i Şer'iyye olarak alınan vergiler; öşür, resm-i çift, resm-i ağnam ve ticari kısımdan alınan baç vergisidir.

Tekâlif-i Örfiyye olarak alınan vergi ise; devlet tarafından görevlendirilen kişilerin yaptıkları hizmetlere karşı aldıkları vergidir. Bu görevlilerin de aldıkları vergiler

² Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, *166 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/1530)*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1995, s. VII.

³ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Fakülte Kitabevi Yay., Isparta 2015, s. 160-161.

⁴ Erhan Afyoncu, "Osmanlı Devletinde Tahrir Sistemi", *Osmanlı*, c. 6, Ankara 1999, s. 312.

⁵ Cemal Tukin, "Girit", *DİA*, c. 14, s. 88.

⁶ Machiel Kiel – John Alexander, "Mora", *DİA*, c. 30, s. 283.

bölgeye ve şartlara göre de değişiklik göstermektedir. Cürüm ve cinayet, bennak, resm-i arus, mücerred gibi vergilerdir.

Bu vergiler dışında; “Tekâlif-i Divaniyye” veya “Avarız-ı Divaniyye” de denilen bu vergi, başlangıçta ancak sefer için gerek duyulduğunda halktan alınmışken, gitgide devamlı alınan vergiye dönüştürülmüştür. Sözü ettiğimiz dönemde, her yıl miktarı saptanan bu verginin çeşidi çok fazla idi. Şehir-köy farkı gözetmeksizin bütün halktan alınan ve belirli bir miktarı olmayan bu verginin kapsamını şöyle belirtmek mümkündür: Ordunun ve İstanbul halkının gereksinmelerini karşılamak için duruma göre toplanan zahire veya bedeli, sefer esnasında ordunun et ihtiyacını karşılamak için istenen koyun, sığır, deve ya da karşılığı para, ordunun geri hizmetlerinde ya da donanmada görevlendirilmek üzere istenen “kürekçi”, “kalyoncu” neferi, veya bedelleri, nihayet yılda iki taksitle istenen “Avarız ve nüzül” akçesi, “İmdad-ı Hazeriye”, “İmdad-ı seferiyye” gibi⁷ vergi çeşitleridir.

2. Tanzimat Döneminde Mali Alandaki Düzenlemeler

XIX. yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğu’nda kamu maliyesi alanında oldukça önemli değişimler yaşanmıştır. Osmanlı Devleti’nin pek çok iç ve dış meselelerle uğraştığı bu dönemde, mali kaynakların yetersiz olması en önemli problemdir. Tanzimat yönetimi, bu problemi ülke içi kaynakları geliştirerek ve idarenin mali etkinliğini artırarak merkezi hazineye bol ve kolay gelir sağlayabilecek, müsadere, taşşış, miri mubayaa ve ticari tekeller oluşturma gibi birtakım klasik yöntemlerle çözmeye uğraşmıştır.⁸

Osmanlı Devleti; endüstriyel alanda, sanayi, ekonomi, tarım gibi alanlarda yapılan yeniliklerin gerisinde kalmıştı. 3 Kasım 1839 günü, Devlet ileri gelenlerinin, kalabalık bir halk kitlesinin, Osmanlı tebaasının her din ve sınıftan ahalisini temsil eden ruhani reislerin ve yabancı diplomatların önünde okunan Hatt-ı Hümayun; imparatorluğun devlet ve toplum hayatında bir dönüm noktası teşkil ediyor, yeni bir devri açıyordu. Bundan sonra aydın bürokrat zümre; İmparatorluğun işlevini yitirmiş kurumlarını ve

⁷ Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri’nin Sosyal Ve Ekonomik Yapıları*, TTK., Ankara 1991, s. 105-106.

⁸ Tefik Güran, “Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi”, İÜİF Mecmuası 60. Yıl Özel Sayısı, c. 49, İstanbul 1998, s.79. ; Kamile Gül Faydalı, *10597 Numaralı Temettuat Defterine Göre Yalvaç Kazası’nın Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2008, s.19-20.

sarsılan merkezi otoriteyi yeniden kurmak, devleti mali, idari, adli alanlarda düzenli bir yapıya kavuşturmak için iktidarı ele geçirdiler.⁹

Bu dönemde yapılan en önemli uygulamalardan bir tanesi tüm mali işleri kontrol ve denetim altında tutmak için Maliye Nezaretinin kurulması olmuştur. Bunu tamamlayıcı bir gelişme 1840 yılı içinde alınan bir kararla daha önce devlet gelir ve giderlerinin belirli bölümlerini kontrol eden Mansure ve Redif Hazinesiyle Hazine-i Amire'nin ilgasıyla, Maliye Hazinesinin tüm devlet gelir ve giderlerini yöneten tek hazine haline getirilmesiydi. Böylece mali yapıda köklü bir değişim için gerekli temel hazırlanmış oldu. Çünkü daha önce bu ayrı hazinelerin yöneticilerinin başarılı olabilmek için gelirleri kendilerinde toplama, buna karşılık giderleri diğer hazinelere bırakma mücadelesi çarpık bir mali yapının doğmasına yol açmıştı. Maliye hazinesi, tüm devlet gelirlerini kontrol eden bir kurum haline getirilerek rasyonel bir mali yönetim kurmanın ilk ve en önemli adımı atılmış oluyordu.¹⁰ Bu değişikliğin yapılmasının bir nedeni de; muhassılların atanmasında ve vergilerin tahsili meselelerinde, ayanların ve üst düzey kişilerin baskılarının ortadan kaldırılmak istenilmesidir.

Osmanlıların 1839 yılına kadar uygulama sahasında olan vergi düzenini, Selçukluların ikta sistemine benzeyen timar sistemini uygulamaya ve tahrir kayıtlarını tutmaya başlamalarıyla birlikte reayaları belirli miktarlarda vergiye tabi tutmuşlardır. Osmanlıda reayalar iki şekilde vergiye tabi tutulmuşlardır: bunlardan ilki “Rüsum-ı Şer’iyye” (Tekâlif-i Şer’iyye) şer’i esaslara göre alınırdı. İkincisi ise “Rüsum-ı Örfiyye” (Tekâlif-i Örfiyye) devletin hizmetinde çalışan memurların hizmetleri karşılığında alınırdı. Bundan başka başlangıçta sadece sefer zamanında alınan, ama daha sonraları devamlı hale getirilen “Avarız-ı Divaniyye” (Tekâlif-i Divaniyye) vergisi vardı. Tanzimat’la birlikte 1840 yılında örfi vergilere son verilerek halkın gelir ve kazancını dikkate alan, tek bir vergi olan “ancemaatin” vergisi getirildi.¹¹ 1860’lara kadar kullanılan bu vergi sistemi de yürürlükten kaldırılarak yerine arazi, emlak ve temettü vergileri düzenlenmiştir.

⁹ İlber Ortaylı, *Tanzimattan Sonra Mahalli İdareler (1840-1878)*, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yay. Ankara 1974, s. 1.

¹⁰ Tefik Güran, *Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler Ve Hazine Hesapları (1841-1861)*, TTK. Ankara 1989, s. 7.

¹¹ Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi (1453-1559)*, Barış Yayınevi, İstanbul 1999, c. II, s. 182-186; Musa Çadircı, *a.g.e.*, s.105. ; Mustafa Kazım Kayhan, *Temettuat Defterlerine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Barla'nın Sosyo Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2006, s. 12.

25 Ocak 1840 yılında Meclis-i Vala tarafından bir nizamname düzenlenerek eyalet ve livalara muhassıllar tayin edilmiştir. Bu kişiler buldukları bölgelerdeki haneleri tespit ederek, bu hanelerin gelir ve mallarını kayıt altına almaları için görevlendirilmişlerdir. Bu muhassıllar vasıtası ile Osmanlı Devletinde ilk Temettuat sayımları yapılmıştır. 1840 yılında yapılan bu sayım çok sağlıklı olmamış ve kayırmacılar vasıtasıyla yanlış ve eksik bilgiler kayıt altına alınmıştır.

1842 yılında eyalet idaresine yeni bir nizam vermek ve muhassıllıkla ilgili problemi kökünden çözmek için muhassıllıklar kaldırılarak valilerin sancaklarına hükmetmesi şeklindeki eski kural tekrar getirilerek “Müşirlik” sistemi kurulmuştur. Valilerin maiyetine bir defterdar, ayrıca her sancağa birer kaymakam ve kazalara halkın yetenekli ve namuslularından birer müdür tayin edilmiştir.¹² Bu işlem gerçekleşikten sonra yeni bir temettuat sayımının yapılmasına karar verilmiş ve 1844 yılında yeni sayımlara başlanmıştır.

Osmanlı Devleti’nde Tanzimat dönemine kadar, elde edilen gelirlere göre gider bütçesi hazırlanmaktaydı. Bu çerçevede 1841-42 yılı içerisinde, ilk defa bütçe taslağı hazırlamaya yönelik bir çalışma yapılmış ancak tam anlamıyla bütçe hazırlanması 1845 yılında gerçekleşmiştir. 1846-47 mali yılından itibaren her yıl düzenli biçimde bütçelerin hazırlanmasına başlandı. Girişilen yeni idari reformlara temel olması nedeniyle, ilk önce mali işlerin düzene konulması ve bunun için de devletin bir yıllık sağlam gelirleriyle gerçek giderlerinin dengesinin sağlanması lazımdı. Bu yüzden ilk olarak, devletin gelirlerine göre giderlerinin belirlenmesi sonra da sınırlandırılarak dengelenmesi gerekiyordu. Böylece bütçede “tahsis” usulü ortaya çıkmış oluyordu.¹³ Bu dönemde mali işlerde Rumi takvimi ve Mart ayı mali yılbaşı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Her yıl Mart ayında hazırlanan bütçeler, Maliye nazırı tarafından Bab-ı Ali dairesine sunulmakta ve bu bütçe taslaklarının Meclis-i Vala’da mazbatası hazırlanarak Meclis-i Mahsus’da bütçelere son şekli verilmekteydi.

¹² Faydalı, *a.g.t.*, s. 23.

¹³ Güran, *a.g.e.*, s. 7-8. ; Ayşe Özdemir, *Temettuat Defterlerine Göre Keçiborlu Kazasının Sosyal Ve Ekonomik Durumu (1844-1845)*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2005, s. 5-6.

Bu dönem uygulamalarından bir tanesi de iltizam usulüne son verilmesidir. Buna göre iltizam, aşardan ve her türlü mukata'alardan kaldırıldı.¹⁴ Her ne kadar iltizam ilga edilmiş olsa da çok uzun sürmeden tekrar iltizam sistemi kullanılmaya başlanmıştır.

3. Temettuat Defterleri

“Temettu” kelime olarak kar etme, fayda görme; “temettü vergisi” ise, herkesin kazancıyla mütenasip olarak devlete verdiği vergi, esnaf vergisi anlamına gelmektedir. Temettu vergisinin esası H. 1241 (1826) tarihinde II. Mahmud zamanında ihdas olunan ihtisab resmidir. İhtisab resmi, şehriyye-i dekakin ve yevmiyye-i dekakin adıyla anılan vergilerle, büyük yerleşim yerlerinde belediye geliri, pazar ve panayırlardan alınan damga, tartı, ölçü vs. vergiler, hile yapan esnaftan alınan para cezaları ve bütün yiyecek, içecek vs.'den alınan müteferrik (çeşitli) vergilerden ibarettir.¹⁵

Temettü vergisi herkesten kazancına uygun olarak alınan bir vergidir. Tüccar ve esnafın yıllık kazançları tahmin ve takdir edildikten sonra başlangıçta yüzde üç oranında alınmış, 1878'de yüzde dörde çıkarılmıştır.¹⁶

Temettü vergisi başlangıçta yalnızca Müslüman ahaliden alınıyordu. Bu durum halkta hoşnutsuzluk yaratmaya başlamıştır. Abdurrahman Vefik, Tekâlif-i Kavaidi eserinde bu konu hakkında şöyle bir beyanda bulunmuştur: “Memalik-i Osmaniye'de ecanibin ikametine müsaade olunmadığı zamanlarda temettü vergisinin sırf Osmanlılara aidiyeti tabi'dir. Fakat tebaa-i ecnebiyyenin ikamet ve ticaretine müsaade olunduktan sonra bi'l-umum Avrupa memleketlerinde cari olan kavaide tevfikan onların da Osmanlılar gibi temettü vergisine tabiiyetleri muhakkak ve mukteza-yı adalettir. Bir memlekette kendi tacirinden vergi alıp da ecnebi tacirden vergi almamak demek kendi ticaretini ve bi'n-netice mevcudiyet-i iktisadiyyesini ezmek bitirmek demektir.¹⁷ Bu durum kötü sonuçlar doğurmaya başlamış ve sonrasında İranlılar ve Yunanlılar haricindeki bütün Osmanlı tebaası bu vergiye dâhil edilmiştir.

¹⁴ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Toplum Ve Ekonomi*, Eren Yay., İstanbul 1996, s. 365.

¹⁵ Mustafa Serin, “Osmanlı Arşivinde Bulunan Temettuat Defterleri”, *T.C. Başbakanlık I. Milli Arşiv Şurası (20-21 Nisan 1998) Tebliğler Tartışmalar*, T.C. Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1998, s. 717.

¹⁶ Çadircı, a.g.e., s. 346.

¹⁷ Abdurrahman Vefik Sayın, *Tekalif-i Kavaidi*, T.C. Maliye Bakanlığı Araştırma, Planlama Ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Yay., Ankara, Haziran 1999, s. 456. ; Gülden Songun, *10120 Numaralı Temettuat Defteri'ne Göre Atabey Kazası'nın Sosyal Ve Ekonomik Durumu (1844-1845)*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2006, s. 15. ; Sami Sinav, *1844-1845 (H. 1260-1261) Tarihli Temettuat Defterine Göre Uluborlu Kazası'nın Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, Sdü Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2007, s. 23.

Temettuat sayımları mahalli idareciler tarafından yapılmıştır. 1256'daki sayımlardan muhassıllar mes'ul olup, bu tarihli bir temettü defterinde muhassıllık, müfti, mal ve emlak kâtipleri ve meclis azalarının mühürleri; diğer bir defterde ise tasdik ibaresi altında naibin mührü bulunmaktadır. 1261'de sistemde değişiklik yapıldığından Müslümanların yazılması muhtar-ı evvel ve sanilerle köy imamaları; gayr-i Müslimlerin yazılması, varsa kocabaşılarla papazların sorumluluğu altında yapılmış olup defterlerin bitiminde bunların mühürleri vardır. Ancak burada hemen işaret etmek gerekir ki, Temettuat Defterleri serisindeki bütün defterlerin sonunda mühür bulmak mümkün değildir. Bazılarında “bende” kelimesi yazılıp bırakılmıştır.¹⁸ Bu durum defterlerin hepsinin orijinal olmadığını ve bunların merkezde temize çekilmiş suretleri olduğu anlaşılmaktadır.

Temettuat sayımları yapılırken; müslim'ler ayrı, gayri müslimler¹⁹ ayrı defterlere kayıt edilmişlerdir.

Fertlerin iktisadi imkânlarını tespit etmek suretiyle kişinin ekonomik gücüne, senelik kazancına göre tarh edilecek verginin tesviyesi amacıyla yönelik olarak Osmanlı Devleti'nin önemli bir kesiminde emlak, arazi, hayvanat ve temettuat sayımları sonucu oluşan ve kısaca adına “Temettuat Defterleri” denen defter koleksiyonları Osmanlı Taşrasına ilişkin tahlili çalışmalar için önemli istatistiki verileri kapsar. Nüfus defterleri kadar, nüfusun tespiti açısından mühim değillerse de temettuat defterleri hüviyetleri itibariyle çok daha teferruatlı bilgi ihtiva etmektedir.²⁰ Temettuat kayıtlarında hane bazlı ve bireysel bilgilere ulaşılmaktadır. Bu durumda en küçük yapıdan bir bütün oluşturabilir ve bulunduğu yer, mezra, mahalle, köy, kaza ve sancağın sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgilere de ulaşabiliriz.

Daha önceleri yapılmış olan tahrirlerle temettuat defterleri arasında farklılıklar vardır. Tapu tahrirleri bir köyün adını, bu köyün vergi mükelleflerini, mükelleflerden tahsil edilmesi gereken toplam vergi miktarını, toplam verginin hangi kalemden alınacağını vermektedir. Temettuat defterleri ise vergi mükellefinin adını, şöhretini, şemalini mükellefin vergiye esas olan gelir kaynaklarını, kaynağın yıllık gelirini, gelire

¹⁸ Mübahat S. Kütükoğlu, “Osmanlı Sosyal Ve İktisadi Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri”, *Bellekten*, c. LIX. S. 225, Ağustos 1995, s. 397-398.

¹⁹ Ayrıca bkz. Kadir Karacan, *XIX. Yüzyıl İlk Yarısında Hamid Sancağı Ve Sancaktaki Gayrimüslimlerin Sosyal Ve Ekonomik Hayatı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2017.

²⁰ Serin, *a.g.m.*, s. 725. ; Faydalı, *a.g.t.*, s. 26.

göre tarh edilecek vergiyi ayrıca bunlardan fazla olarak varsa ziraat dışı gelir kaynaklarını ve bu kaynaklardan tarh edilecek vergiyi kaydetmektedir.²¹ Görüldüğü üzere temettuat kayıtları, tapu tahrir kayıtlarından daha ayrıntılı bilgileri ihtiva etmektedir.

Temettuat tahrirleri 19. yüzyılın ortalarında belirli bir tarihte ve imparatorluğun çok geniş bir bölümünde aynı sistematik içinde yapılmış bir vergi, servet ve gelir sayımıdır. Bu tahrirlerde tahminen bir milyon yüz bin hane kaydedilmiştir. Sayımların hane esasına göre yapılması içerdiği bilgileri daha da zenginleştirmekte ve sayımlara dev bir istatistiki anket özelliği kazandırmaktadır. Temettuat tahrirlerinin tarihçiler için imkân tanıdığı araştırma alanı çok geniştir. Temettuat tahrirleri 19. yüzyıl iktisadi ve sosyal tarihi araştırmaları için imparatorlukta yaşayan nüfus, nüfusun yerleşim düzeni, tarım üretimi, hanelerin servet gelirleri ve vergilendirme gibi konularda kapsamı çok geniş temel bir kaynak özelliği göstermektedir.²²

Maliye Varidat Kalemî defterlerinden olan Temettü defterleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunmaktadır. 1988'e kadar bu seriden çok az deftere Maliyeden Müdevver ve Kepeci tasnifleri arasında rastlanmaktaydı. 1988'de kataloglanarak araştırmalara sunulan Temettü defterleri serisi dokuz katalog içinde 17.747 defter ihtiva etmektedir. Bu defterlerin çok büyük bir ekseriyeti 1261 (1845) tarihinde yapılan sayımlara aittir. Çok az sayıda olmak üzere 1256 (1840)'da yapılan ilk tahrirlere ait defterlere de rastlanmaktadır.²³ Her eyalet kendi içinde alfabetik olarak kazalara ayrılmış ve numaralandırılarak özet bilgilerle kataloglara işlenmiştir.²⁴

Başbakanlık Osmanlı Arşivindeki Temettuat Defterleri ML. VRD. (Maliye Varidat) fon adıyla, TMT.d. (Temettuat Defteri) fon kodu ve ilave edilen gömlek numarası ile ML.VRD.TMT.d defter numarası (gömlek numarası) şeklinde arşivlenerek araştırmacıların istifadesine sunulmuştur.²⁵ Kamil Kepeci Tasnifi içerisinde kalmış olan Pavlu temettuat defteri de K.K.d. 6089 numarada kayıtlıdır.

²¹ Faydalı, *a.g.t.*, s. 26-27.

²² Güran, *a.g.m.*, s. 79. ; Azize Akalın, *XIX. Yüzyıl Ortalarında Gölhisar Kazasının Sosyal Ve Ekonomik Durumu (10047 Nolu Temettuat Defterine Göre)*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2015, s. 10-11.

²³ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.395-396.

²⁴ Serin, *a.g.m.*, s. 722-724.

²⁵ Karacan, *a.g.t.*, s. 25-26.

a. Sosyal Tarih Açısından Temettuat Defterleri

Temettuat defterlerinde vergiyi ödeyecek olan kişinin ismi kayıt edilmiştir. İsimler, tahrir defterlerinde “Ahmed veled-i Hamza” gibi, bir önceki şahsın oğlu veya kardeşi olması halinde “Süleyman veled-i o” yahut “İbrahim birader-i o” şeklinde “veled” kelimesi kullanılarak yazılırken Temettü defterlerinde “Feyzullah oğlu Salih” örneğinde olduğu gibi çok kere “oğlu”, kelimesi tercih edilmiştir. Mamafih, “bin” ve “veled” kelimelerinin kullanıldığı defterlerde vardır. Ancak 1256’daki defterlerde, şahısların isimleriyle birlikte, biraz timar tevcih kayıtlarını hatırlatır tarzda “Uzun boylu, ak sakallu imam-ı Cami-i Çarşu, odabaşı damadı Mehmed veled-i Ali’nin emlaki” yahut “Orta boylu, siyah sakallu, muhtar-ı mahalle İbrahim Efendi-zade Mehmed Efendi’nin emlaki” şeklinde eşkallerine de yer verilmiştir. 1261’de tanzim edilen defterlerde bu kısma rastlanmaz.²⁶

Bu yeni tutulmuş olan defterlerde ise “Yusuf oğlu Ali”²⁷ örneğinde olduğu gibi babasının adıyla veya “Odabaşı oğlu Süleyman” ve “Paslı oğlu Muhammed”²⁸ şeklinde babasının lakabı ya da ailesinin ismiyle yazılmıştır.

Aile adlarının varlığı akrabalık ilişkilerinin tespitine olanak sağlamaktadır. Bu tespiti açıkça belirtilmedikçe ancak lakap ve aile isimlerine bakarak yapabiliriz. Ancak, “Kara, Koca, Küçük, Uzun, Hacı, Hoca, Molla” gibi sıfatlar, her zaman ve her yerde rastlanan isimler olduğundan bu sıfatlarla yazılan hane reislerinin akrabalık bağına tespit etmek zordur. Dolayısıyla bunların bir aile adı olarak mı kullanıldığı yoksa sadece o şahsa ait bir sıfat mı olduğunun tespiti pek mümkün görünmediğinden değerlendirmeye dâhil edilemez. Bu tarz çalışmalarda güvenilir sonuçlara ulaşmak için mahallinde araştırma yapmaya ihtiyaç vardır.²⁹

Bu kullanılmış olan sıfatlardan da şahısların kişisel özellikleri hakkında da bilgi sahibi olabiliriz. (Kel, kör, topal, kara, sarı vs.)

Temettuat defterleri, yörede kullanılan şahıs adlarının tespit edilmesi açısından önemli kaynaklardandır. Şahıs isimleri daha çok Hz. Muhammed (“Mehmed” şekli) ile onun neslinden gelen Hz. Ali ve oğulları Hasan ve Hüseyin; Mustafa, Süleyman, İsmail,

²⁶ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 398-399.

²⁷ BOA, K.K.d. 6089, hane nr. 5, s. 2.

²⁸ K.K.d. 6089, hane nr. 25-26, s. 6.

²⁹ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 400. ; Songun, *a.g.t.*, s.17.

İbrahim ve Ahmed gibi isimlerdir. Dört halifeden ilk üçünün adları olan Bekir, Ömer ve Osman bunlara nazaran daha az verilen adlardandır.³⁰

Temettuat defterlerinin sosyal tarih açısından önemli noktalarından biri de hane reislerinin mesleklerinin kaydedilmiş olmasıdır. Meslek bilgilerine göre incelenmiş Temettuat defterleri göstermektedir ki; küçük yerleşim birimlerinde ziraat ve hayvancılık yaygınken, daha büyük yerlerde küçük sanayi kolları ve esnafılık yaygındır. Mesleklerin yazılmış olması, bir mahalle veya köyde hangi zanaatın ne ölçüde geliştiğini tespit etmemize imkân sağladığı gibi gelirin meslekler arası dağılımını da ortaya koymaktadır.³¹ Hane reisleri içinde kadın ve yetimlere de rastlanmaktadır. Bunlar kadınsa eşi, çocuksa babası ölmüş olduğundan hane reisi durumuna gelmiş olanlardır.³² Ayrıca kalıcı hastalığı olanlar veya iş göremez durumda olanlar (Alil) belirtilmiş ve mal varlıklarının durumuna göre vergiye tabi veya muaf tutulmuşlardır.

Sosyal tarih kapsamında ele alınabilecek diğer husus, yer adlarıdır. Yer adları zirai faaliyetler ya da yerleşim biriminin coğrafi özellikleri ile ilgili bilgi vermektedir. Bu yönüyle Temettuat defterleri coğrafya –özellikle de beşeri coğrafya- için de önemli kaynaklardır.³³

b. İktisadi Tarih Açısından Temettuat Defterleri

Temettuat defterleri iktisadi tarih açısından birçok bilgiler ihtiva etmektedir. Daha önce de belirtildiği üzere bu sayımların yapılma amacı devletin reayadan alacağı vergilerin tespit edilmesidir. Bu sayımlara göre kişilerin hane bazında ürettiği ürünler ve bunlardan elde ettiği hasılatlar, hayvanları ve varsa mesleğinden elde ettiği gelirleri üzerinden devlete ödemiş olduğu vergi çeşitleri ve miktarları hakkında bilgiler yer almaktadır.

Temettuat defterlerinin; toplam toprak miktarı, ekili ve nadasa bırakılan alanların toplam miktarı, üretime ayrılan toprakların tahlili, ürün çeşidine göre toprak miktarı, bu ürünlerden sağlanan hasılat toplamı ve dönüm başına verimliliği, tarım işletmelerinin büyüklüğü, hayvancılığın köy ve kent ekonomisindeki yeri, kent ekonomilerinde önemli

³⁰ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 401.

³¹ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 402-403. ; Sinav, *a.g.t.*, s. 25.

³² Faydalı, *a.g.t.*, s. 29.

³³ Ahmet Akgündüz – Said Öztürk, *Darende Temettuat Defterleri*, İstanbul 2002, s. 30. ; Songun, *a.g.t.*, s. 18. ; Sinav, *a.g.t.*, s. 25.

yeri olan sınıai, ticari ve hizmet iş kolları konularında aydınlatıcı bilgi verdiği görülmektedir.³⁴

Temettuat defterlerinde hububat ekilen alanlar “mezru tarla” olarak gösterilirken nadasa bırakılmış veya ekilmemiş olan araziler “gayri mezru tarla” olarak yazılmışlardır. Burada ekilen hububatlardan (hınta (buğday), şair (arpa), darı (mısır), burçak, nohud vs.) elde edilen gelire göre de öşür miktarı tayin edilmiştir. Bunlardan başka bağ, bahçe, penbe (pamuk), duhan (tütün), sisam (susam) gibi ürünler ayrı yazılmış ve bunlara göre de vergilendirme yapılmıştır.³⁵ (Bkz. Tablo 1.)

Temettuat defterlerinde kayıtlı olan bilgilerden birisi de kişilerin hayvanlarıdır. Bu hayvanlar; sağman inek, yoz inek, düğe, buzağı, sağman keçi, yoz keçi, oğlak, sağman koyun, yoz koyun, kuzu, tosun, öküz, deve, kısrak, tay, merkep, katır, sıpa gibi hayvanlar “re’s” (baş) olarak kayıt edilmiş ve bunlardan elde edilen gelir miktarları da altına yazılmıştır.³⁶

Diğer taraftan sahip olunan gayrimenkuller de temettuat kayıtlarına alınmıştır. Ancak bu tahrirlerde şahsın oturduğu ev, işlettiği dükkân, nakit parası, ev eşyaları, vb. sayım dışı tutulmuştur.³⁷ Defterler içerisinde malı olmayanlar veya kardeşi iyalinde olanlara da rastlanmaktadır. Bunlarda şu şekilde yazılmıştır; “Balada karındaşı Hacı Musa ile vergileri birlikde olub başkaca emlakı olmadığı”³⁸ veya “.....iyalinde olduğu”, “şunun bunun ianesinde olduğu” şeklinde defterlere kayıt edilmiştir.

Defterlere kayıt edilen kişilerin meslek veya zanaat gelirleri varsa bunlar da yazıldıktan sonra “mecmu’undan bir senede temettuatı” şeklinde gelirlerin tamamı hesaplanmış ve buna göre de kişinin ödeyecek olduğu vergi ve öşür miktarı da defterlere kayıt edilmiştir.

Sonuç itibariyle Temettuat Defterleri Osmanlı Sosyal ve İktisadi tarihinde Tahrir Defterlerine nazaran tutulmuş olduğu dönem hakkında daha ayrıntılı bilgiler vermesi açısından önemi çok büyüktür.

³⁴ Akgündüz – Öztürk, *a.g.e.*, s. 30. ; Songun, *a.g.t.*, s. 19.

³⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 1, s. 1.

³⁶ K.K.d. 6089, s. 1-201.

³⁷ Songun, *a.g.t.*, s. 20.

³⁸ K.K.d. 6089, hane nr. 8, s. 8.

c. K.K.d. 6089 Numaralı Pavlu (Sütçüler) Temettuat Defteri

Konya Eyaleti Hamid Sancağına bağlı olan Pavlu (Sütçüler) Temettuat Defteri; Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Kamil Kepeci Tasnifi içerisinde K.K.d. fon kodu ve 6089 numarada kayıtlıdır. Pavlu kazasının Temettuat tahriri H. 1260-1261 (M. 1844-1845) tarihinde yapılmıştır. Adı geçen bu defter 201 sayfadan ibarettir. Defterin 77-83, 132-133 ve 200-201. sayfaları boştur. 77 ve 83 sayfalar aralığı Şeyh karyesine ait olup 1830 nüfus sayımında belirtildiği üzere vergiden muaf oldukları için tahriri yapılmamıştır.³⁹

Defterin başında; “Konya Eyaleti mülhakatından Hamid Sancağı Kazalarından Kasaba-i Pavlu Kazası’nda mukim ahalinin emlak ve arazi ve temettuatlarını mübeyyin defteridir” ifadesi kullanılmıştır. Defterde “Kasaba-i Pavlu” adıyla kaza merkezinde yaşayan kişiler kayıt edilmiştir. Pavlu kazasına bağlı diğer köyler ise sırasıyla şunlardır; Müezzinler, Badab (Pınarköy), Çobanisa, Hacıaliler, Beğdili, Şeyh (vergiden muaf), Melikler, Çandır, Sarımehmedler, Kesme, Çukurca, İbişler, Kartoz, Selköşe, Darıbükü, İncedere, Kasımlar, Bucak, Ayvalu (Çepel), Hacıahmedler, Kuzca, Karadiken ve Haymana’dır. (Bkz. Ek 3.)

Temettuat sayımlarına mahallenin veya köyün imamı, muhtarı, kethüdası, kâtibi veya eimme’den⁴⁰ olan kişilerden başlanmıştır. Merkezden gönderilmiş olan kanunnamelere riayet edilerek kayıtlar tutulmuştur.

Temettuat kayıtlarında sağ üst köşede hane numarası yazılmış ve altına hane reisinin ismi yazılmıştır. İsimler yazılırken de baba adından sonra “oğlu” kelimesi ve varsa unvanıyla “Musa Oğlu Hacı Mehmed Efendi”⁴¹ gibi veya varsa lakabıyla “Sarıköle oğlu Hacı Hüseyin oğlu Osman”⁴² şeklinde yazılmıştır. Hane reisinin ismi üzerine de dikey olarak hane reisinin mesleği veya varsa özür durumu⁴³ (a’ma, alil, fevt (ölüm),

³⁹ B. Mustafa Şahin, *Sütçüler (Tarih-Belge-Anı-Folklor-Notlar)*, Simge Yay., Isparta 2016, s. 6-7.; B. Mustafa Şahin, *Sütçüler Belgeleri*, Simge Yay., Isparta 2018, s. 25-26.

⁴⁰ Eimme: İmamlar. İsmail Parlatır, , *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Yargı Yayınevi, Ankara 2011, s. 390.

⁴¹ K.K.d. 6089, hane nr. 1, s. 1.

⁴² K.K.d. 6089, hane nr. 31, s. 7.

⁴³ İsmail Parlatır, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Yargı Yayınevi, Ankara 2011. Ama: Gözleri görmeyen, kör; Alil: Hasta, sakat, bedeninin bir uzvu kusurlu veya noksan; Fevt: Ölüm, yitirme, kaybetme; Mecnun: Deli, divane; Eytam: Yetimler, anası babası ölmüş, buluşa ermemiş küçük çocuklar; Amelmande: İş göremez, ihtiyarlık ve sakatlıktan artık hiçbir iş göremez hale gelmiş kimse, yeniçeri emeklisi; Sabî: Henüz memeden kesilmemiş erkek çocuk, üç yaşını yaşamakta olan erkek çocuk, ergenlik çağına ermemiş; Mariz: Hasta, hastalıklı,sayrı; İhtiyar: Yaşlı, kocamış olan kimse. (burada açıklaması yapılan terimler çalıştığımız defterde çıkan özür durumlarıdır.)

mecnun, eytam (yetimler), amelmande, sabî, mariz-alil, ihtiyar) yazılmıştır. Vergiden muaf olanlara “vergisi olmadığı” şeklinde kayıt düşülmüştür. Vergisi olan kişilerin ise “bir senede vergisi” denilerek altına vergi miktarı belirtilmiştir. Yine belgenin sol üst köşesinde dikey olarak yazılmış “Aşar olarak bir senede vergisi” ifadesinin altında hinta, şair, darı, nohud, burçak gibi hububatlardan alınan verginin kilesi ve kuruş olarak değeri yazılmıştır. Bundan ayrı olarak küçükbaş hayvanlardan alınan rüsum-ı ağnam ve arılardan alınan rüsum-ı kovan, penbe (pamuk)’den alınan öşr-i penbe, bağdan alınan öşr-i bağ, bağçe’den alınan öşr-i bağçe, duhan (tütün)’dan alınan öşr-i duhan ve öşr-i sisam (susam)’dan alınacak olan toplam öşür miktarı yazılmıştır.

Hane reisinin isminin alt tarafına ise sağ baştan başlanılarak ekili alanlar için kullanılan “mezru tarla dönüm” altında ise dönüm miktarı yer alır. Bununda altında “hasılat-ı senevisi” yazılarak H. 1260- 1261 yıllarına ait gelirler toplanmıştır. Bir senelik yekün hesaplar toplanırken buradaki miktarın yarısı toplama dâhil edilmektedir. Ayrıca burada yazılmış olan H. 1260 tarihli olan tahririn yapıldığı zamandır. H. 1261 tarihli yazılan ise tahmini olarak yazılmıştır. Burada ekilmeyen boş araziler için “gayr-i mezru dönüm” altına ise dönüm miktarı yazılmıştır.

Aynı şekilde bağ, bahçe, duhan(tütün), penbe(pamuk), sisam(susam) tarlalarının dönümü ve hâsılları iki yıllık olarak kayıt edilmiştir.

Daha sonra yazıma hayvanlarla devam edilmiş (sağman inek, yoz inek, düğe, buzağı, sağman keçi, yoz keçi, oğlak, sağman koyun, yoz koyun, kuzu, tosun, öküz, deve, kısrak, tay, merkep, katır, sıpa) ve altına “re’s” (baş) sayıları yazılarak bunlardan elde edilen gelirler altlarına kayıt edilmiştir.⁴⁴

Hane reisinin bir zanaati varsa bundan elde etmiş olduğu geliri de “Tacirlik temettuatı” şeklinde yazılmıştır. Ayrıca himayesinde birisi varsa “merkumun hanesinde oğlu Musa’nın amelelik temettuatı” örneğindeki gibi buraya geliri kayıt edilmiş ve “mecmuundan bir senede temettuatı”na dâhil edilmiştir.⁴⁵

Temettuat tahrirleri yapılmış olan her köyün sonunda, köye ait toplam temettuat miktarı ve toplam vergilerinin ne kadar olduğu yazılmıştır. Yapmış olduğumuz çalışmada bazı yerlerde toplama veya yazım hataları yapılmıştır. Ancak biz bunların sağlamasını yaparak doğru şekilde aktarmaya çalıştık.

⁴⁴ K.K.d. 6089, s. 1-201.

⁴⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 1, s. 1.

Çalışmamız hakkında burada belirtmemiz gereken en önemli husus ise; yapmış olduğumuz tablolarda öncelikli olarak malı, mülkü, arazisi, hayvanı ve uğraşmış oldukları işlerden elde ettikleri kazançları kayıt altına alınmış olan kişileri kapsamaktadır. Buradaki amacımız tarım, hayvancılık ve mesleki faaliyetlerinden hasılat kaydı yazılarak vergiye tabii haneler hakkında ayrıntılı bilgiler verebilmek içindir. Ayrıca çalışmamızda hiçbir mal varlığı olmasa bile hane olarak kayıt edilmiş olan kişilere göre de hesaplamalar yapılarak buraya dâhil edilmiştir.

Burada çalışmış olduğumuz Pavlu (Sütçüler) temettuat defterinin ilk sayfasından örnek olarak 1 numaralı hanenin çözümlemesini göstereceğiz. (Bkz. Tablo 1.)

Tablo 1. Pavlu Temettuat Defterinden Örnek Çözümleme

Konya Eyaleti Mülhakatından Hamid Sancağı Kazalarından Kasaba-i Pavlu Kazası'nda Mukim Ahalinin Emlak ve Arazi Temettuatlarını Mübeyyin Defteridir.	
Kasaba-i Pavlu (Merkez)	
Ba-berat-ı Ali İmam olub vergisi olmadığı	Aşar olarak bir senede vergisi Hinta: 5 : Kile : Guruş : 60 Şair : 3 : Kile : Guruş : 18 Öşr-i bağ dönüm (1) :Guruş : 5 Öşr-i ağnam re's (100):Guruş : 50 Yekün Aşar: 60+18+5+50=133 Guruş Hane 1
Musa oğlu Hacı Mehmed Efendi	
Mezru tarla dönüm : 25 : Hasılat-ı senevisi : 742(1260)+955(1261)=1694 Guruş Gayr-i mezru' dönüm : 20 Bağ dönüm : 1 : Hasılat-ı senevisi : 45(1260)+54(1261)=99 Guruş Öküz re's : 4 Sağman İnek re's : 3 : Hasılat-ı senevisi : 90 Guruş Buzağı re's : 3 Düğe re's : 1 Sağman Keçi re's : 70 : Hasılat-ı senevisi : 490 Guruş Oğlak re's : 70 Yoz Keçi re's : 30 Hasılat-ı senevisi : 60 Guruş Kısrak re's : 2 : Hasılat-ı senevisi : 100 Guruş Tay re's : 2 Merkeb re's : 2 Sıpa re's : 2	
Tacirlik temettuatı : 262,5 Guruş	
Merkumun hanesinde oğlu Musa'nın Amele temettuatı : 50 Guruş	
Mecmuundan bir senede temettuatı : 1694/2+99/2+90+490+60+100+40+262,5+50=1990 Guruş.	

B. PAVLU KAZASININ TARİHÇESİ

1. Pavlu (Sütçüler) Adının Menşei

Pavlu (Sütçüler) kazasının tarihi M.Ö. 200'lü yıllara kadar dayanmaktadır. Buranın kuruluşu hakkında ortaya atılmış olan görüş ise şu şekildedir; "Antik Pisidia bölgesinde yer alan Adada yerleşim yeri (kenti) tahminen M.Ö. 200 yıllarında Hristiyan azizlerinden Saint Pavlus tarafından kurulduğu sanılmaktadır. Bu azizin adına izafeten de kente "Pavlu"- "Pavli" adı verilmiştir. Bu ad uzun yıllar kullanılmış; Türklerin eline geçtikten sonra adı "Karapavlu" veya "Karabavlu" olarak değiştirilmiştir. Bu isim ise yöre halkı tarafından "Karabavullu" olarak kullanılmıştır. Bu gün ilçe merkezine 15 km. mesafe de olan Pisidia – Adada harabeleri halk tarafından Karabavullu harabeleri olarak anılmaktadır⁴⁶.

Pavlu (Sütçüler) ve yöresi, Türklerin Anadolu'ya gelişinden sonra Selçuklular zamanında XIII. yüzyıl başlarından itibaren çeşitli oğuz boylarına mensup Türk aşiretleri ile göçebe Türkmen olarak bilinen yörükler tarafından yurt edinilmiş, önce Anadolu Selçuklu Devleti'ne daha sonra da merkezi Eğirdir'de bulunan Hamidoğulları Beyliği'ne bağlı bir yer olarak kalmıştır. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde Hamid Sancağı'nın Eğirdir kazasına bağlı bir nahiye iken, daha sonraları müstakil bir kaza yapılarak sancak merkezinin bulunduğu Isparta'ya bağlanmıştır. Ancak, XIX. yüzyılın ikinci yarısında (1867'de) tekrar nahiye statüsüne indirilmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarında Bavullu olarak adlandırılan nahiye merkezi, bulunduğu yerin dağlık ve engebeli olması sebebiyle dağ anlamına gelen önce Cebel adını almıştır⁴⁷.

Cebel bucağının teklifi ve İl Daimi Encümeni'nin kararı ile halkın İstanbul, Ankara vb. büyük kentlerinde süt ve süt ürünleri pazarlamacılığı yapmasından dolayı Sütçüler olarak değiştirilmiştir⁴⁸. Resmi gazetede yayınlanan 3393 sayılı kanunla Eğirdir ilçesinden ayrılarak Isparta'ya bağlanmıştır.

2. Pavlu'nun Coğrafi Durumu

Pavlu (Sütçüler) kazası 37,5 Kuzey enlemi, 31 Doğu boylamı üzerinde Isparta'nın güneyinde yer almaktadır. Doğusunda Konya iline bağlı Beyşehir, Derebucak ve Kuzey batısında Eğirdir, Güneyinde Antalya iline bağlı Serik, Manavgat ilçeleri yer almaktadır.

⁴⁶ Ömer Ali Ertan, *Sütçülerin Tarihçesi ve Folklorü*, Isparta 1996, Daktilo edilmiş kitapçık. s. 5.

⁴⁷ İsmail Hakkı Göksoy, *Sütçüler Ve Yöresinin Tarihi Üzerine Bir Araştırma*, Isparta 1999, s. 5.

⁴⁸ Sütçüler Kaymakamlık Dosyası (Daktilo edilmiş nüsha), s. 1.

Güney batısında Burdur Bucak'la komşu olan ilçenin Kuzey doğusunda da Isparta İlinin Aksu ilçesiyle komşudur. Batı Torosların kollarının kesiştiği Göller Bölgesinde yer alan ilçeyi Beyşehir sınırından Dedegöl-yöresel adıyla (Dippoyraz) dağı, kuzeyde Eğirdir'den Anamas dağı, Yılanlı ovası (Yayla) ve Kovada gölü sınır oluşturur. Güneyde Bucak ilçesinden Aksu (Isparta Çayı), Güneyden Serik'ten ise Sanlı Yaylası ayırmaktadır⁴⁹. Isparta'ya 101 km. uzaklıkta olan Sütçülerin yüz ölçümü 1287 km²dir⁵⁰.

Bu kazanın arazisi ekseriyetle dağlık, çam, maki ormanları ile örtülü olduğundan ziraata elverişli arazisi % 20 nisbetindedir⁵¹. Bölgenin en önemli dağları yukarıda belirttiğimiz; Doğusunda Dedegöl (Dippoyraz) dağı 2980 m. Güneydoğusunda Sarp dağı 2500 m. Kuzeydoğusunda Anamas dağı 2110 m. yine Güneydoğusunda Kartoz-Dumanlı dağı 2260 m. Güneyde Bozburun dağı 2504 m. Karadiken dağı, Erenler dağı, Karadağ, Türkmen dağı, Akpınar dağı, Ardiç Kepezi ve Meneviş Kepezi belli başlı dağlarıdır. Bu dağlar arasında yer alan ancak derin vadi tabanlarında bulunmayan küçük ovacıklar vardır. Bunları Batıda Çandır Ovası, Doğuda Çobanisa Ovası ve Çimenova, Kuzeyde Ayvalı Ovası, Kızılova, Gavurini ve Zengi Yaylası, Kuyruktutan Yaylası, Aliefendi Yaylası en önemli düzlüklerdir. Bu yayla ve ovacıkları Serik, Gebiz ve Manavgat göçerlerinin baharları gelip yaz boyu konakladıkları ve hayvanlarını otlattıkları yaylaklardır. Bilhassa kekik ve diğer kır çiçeklerinin bol oluşu gezici arıcıların da ilgisini çekmekte, yaz aylarında arıcılar kovanlarıyla söz konusu yaylalara göç etmektedir⁵².

İlçe merkezi, çanak biçiminde dağlarla çevrili bir vadinin yamaç ve tabanında kurulmuştur. Bu yamaçlar bağ ve bahçelerle kaplıdır. İlçe sınırları içinden akan başlıca iki akarsu vardır. Bunlar Köprüsu ve Aksu Deresi'dir.

İlçede iki havza mevcut olup, buna bağlı olarak da iki tür iklim vardır. Birinci havzada Akdeniz iklimi hüküm sürer ve Akdeniz bitki örtüsü hâkimdir. Bu havza Çandır, Şeyhler ve Melikler köylerini içine almaktadır. Bu havzada, yabancı zeytinler ve meneviş ağaçları doğal bitki örtüsüdür. İkinci havza, Köprüsu havzasıdır. Bu havza dağlık bir araziye ve karasal bir iklime sahiptir. Bitki örtüsü iğne yapraklılardan oluşur, az miktarda meşe ormanları da bulunmaktadır⁵³.

⁴⁹ Sütçüler Kaymakamlık Dosyası, s. 2.

⁵⁰ [http://www.isparta.gov.tr/sutculer\(15.12.2018\)](http://www.isparta.gov.tr/sutculer(15.12.2018)).

⁵¹ Ali Ergenekon, *Sütçüler Kazasının Tarihçesi, Coğrafi Durumu Ve Bir Seyahat İntabı*, (der. Ahmet Akın), Bursa 1958. Daktilo Edilmiş Kitapçık. s. 19.

⁵² Sütçüler Kaymakamlık Dosyası, s. 2.

⁵³ [http://www.ispartakulturturizm.gov.tr/TR-165538/sutculer.html\(15.12.2018\)](http://www.ispartakulturturizm.gov.tr/TR-165538/sutculer.html(15.12.2018)).

Dağlar arasında kalan küçük düzlüklerde ise genelde hububat ekimi ve bakliyat üretilmektedir. Yörede az miktar da bağ ve bahçe ile meyvelik sahalar mevcuttur⁵⁴. Pavlu için Katip Çelebi Cihannüma adlı eserinde de “Eğridir yakınında bulunup üzümü ve akdutu bol olan büyük bir dağdır. Burada çok leziz dut pekmezi yapılır”⁵⁵ diyerek burası hakkında bilgi vermiştir.

3. Türk Hâkimiyetinden Önce Pavlu

Sütçüler’in ilk ne zaman kurulmuş olduğu tam olarak bilinmese de, yörede bulunan eski kalıntılardan dolayı burasının çok eskilerden bir yerleşim alanı olduğu ortaya konmaktadır.

Sütçülerde bulunan Ali dede mezarlığı ile Erenler arasındaki sahada Hristiyanlık devrine ait mezarlığın mevcut olduğu bu kısımda yol inşaatı esnasında meydana çıkan insan kemikleri ve seramik tabir edilen tuğla ve kiremit parçalarının mevcudiyetinden anlaşılmaktadır⁵⁶. Yine Keklikçi Pınarı denilen yerin üst tarafında mescit mevkiinde büyük tablo halindeki kiremitlerle örtülü tünel şeklinde eski insanlara ait mezarlara tesadüf edilmiştir. İnsan kemikleri etrafında seramik parçalarının çıkması, eski devirlere ait mezar geleneğini yansıtmaktadır. Ayrıca, Sütçüler’in doğusunda Belen’de Uluharman civarında Asar, Köyboğazı’na bağlı İlbey civarında Gavursini ve Gavurçayırı, Sütçüler’in doğusunda Papazmaharı (Papazpınarı), batısında Taşkapı surları, güneyinde Değirmenderesi civarında Kuş tüneği denilen yerde yalçın bir kayanın üstünde bir sandukanın bulunması ve benzeri kalıntılar, Sütçüler ilçe merkezi’nin ve yakın civarının eski devirlerden beri bir yerleşim merkezi ve Bizanslılar döneminde de Pisidia (Pisidya) eyaletinin önemli bir kasabası olduğunu göstermektedir⁵⁷

Bölgede önemli yerlerden bir tanesi de Sütçüler ilçesine bağlı olan Sağrak köyünde bulunan Adada antik kentidir. Adada’nın adı ilk kez M.Ö. 1. yüzyıl yazarlarından Artemidoros tarafından verilmiştir (Strabon: XII, 570). Sonra Ptolemaios (V 5, 8) ve Bizans tarihçisi Hierokles’te (674, 4) de “Odada” olarak geçer. Ancak kentin tarih sahnesine çıkışı Termessos’ta bulunan bir anlaşma metni dolayısıyla M.Ö. 2. yüzyıla kadar inmektedir⁵⁸.

⁵⁴ Ertan, *a.g.e.*, s. 19.

⁵⁵ Katip Çelebi, *Cihannüma*, (ed. Said Öztürk), Mahya yay. İstanbul 2013, c. 2, s. 935.

⁵⁶ Ergenekon, *a.g.e.*, s. 2.

⁵⁷ Göksoy, *a.g.e.*, s. 7-8.; Ergenekon, *a.g.e.*, s. 2 vd.

⁵⁸ Mustafa Büyükkolancı, “Adada Antik Kenti Ve Geleceği”, *Pisidia Araştırmaları I, Sempozyum Bildiri Kitabı*, Isparta 2012, s. 198-199.

Strabon'a göre "Dağlarda yaşayan Pisidialılar, komşuları olan Kilikyalılar gibi tiranlar tarafından yönetilen ayrı kabileler halinde yaşarlar ve korsanlık yaparlardı". Fakat Pisidialılar'ın en önemli özellikleri bağımsızlıklarına düşkün ve savaşçı bir karaktere sahip oluşlarıdır. Buna en iyi örnek M.Ö. 333 yılında Büyük İskender'e karşı ölümüne direnen Sagalassos halkıdır. Bu durum Pisidialıların geçim kaynaklarından birinin askerlik olduğunu ortaya koyar. Diğer Pisidialılar gibi bazı Adada vatandaşları da Büyük İskender'den sonraki Hellenistik kralların ordularında hizmet vermek amacıyla anayurtlarından ayrılmış ve gurbette paralı asker olarak çalışmışlardır. Bunun kanıtları Kıbrıs'ta ve Fenike'de (Sidon Kenti) bulunan Adada'lı askerlere ait mezar taşlarıdır⁵⁹.

Adada Kenti'nin en eski sikkeleri Geç Helenistik Dönem'e M.Ö. 1. yüzyıla aittir. Bunlar üzerinde çoğunlukla Tanrı Zeus (Zeus Solymeus ve Zeus Megistos) Herakles ve Dionysos tasvirleri vardır. Bu sikkeler aynı zamanda kentte bu kültlerin varlığını da göstermektedir. Ayrıca bir yüzünde boğa başı, diğer yüzünde triskeles (merkez çevresinde dönen üç ayak) tasvirli sikkeler de vardır ki bunlar da güç ve kuvveti sembolize etmektedir. Roma İmparatorluk Dönemi sikkelerinde ön yüzde imparator başı, arka yüzde ise Zeus, Athena, Herakles, Artemis, Pergaia (Perge Artemisi) ve tapınak cepheleri resmedilmiştir⁶⁰.

Harabelerde ayrıca kentin iktidar simgesi sayılan triskeles motifi kabartmasının yer aldığı bir taş ile Pisidia ve Phrygia (Firikyia) bölgelerinde tapınılan Tanrı Men'e ait bir taş kabartması bulunmuştur. Men'in kabartmasının bulunduğu taş, Isparta Müzesine kaldırılmıştır. Bu harabe kentte üç tapınak bulunmaktadır. Bunlardan birinin Jüpiter mabedi olduğu belirtilmiştir. Tapınakların yanı sıra iki tarafında parke taşlarla yaya yollarının bulunduğu bir ana cadde, anfi-tiyatro, agora ve onu çevreleyen yapılar kompleksi, bouleterion (meclis binası) kalıntıları, nekropoliste bir anıtsal mezar, çeşitli yazıtlar ve kabartmalar içeren çok sayıda taş ve kiremit parçaları vardır. Yıkıntı halinde çok sayıda büyük kesme taşlar, korint tarzındaki sütun başlıkları ve süslü saçak pervazlar bulunmaktadır⁶¹. Ayrıca burada Roma çağından kalmış antik yol da halen sağlam bir şekilde durmaktadır. Bu yol halk tarafından kral yolu olarak adlandırılmaktadır. Bu yolun bazı bölümleri ilk günkü gibi kalmış olmasına rağmen, büyük bir kısmı tahrip olmuş veya

⁵⁹ Mustafa Büyükkolancı, *Adada Pisidia'da Antik Bir Kent*, Göltaş Yay. İzmir 1998, s. 9.

⁶⁰ Büyükkolancı, *a.g.m.*, s. 200.

⁶¹ Göksoy, *a.g.e.*, s. 8.; Sütçüler Kaymakamlık Dosyası, s. 10-11.; Büyükkolancı, *a.g.m.*, s. 200-205.; Büyükkolancı, *a.g.e.*, s. 10 ve dv.

toprak altında kalmıştır. Adada'dan başlayarak Boğazköy yakınlarındaki vadinin dibinden, Sütçüler'in karşısındaki Taşkapı civarından ve Yazılı Kanyon'un bulunduğu Göksu Çayı'nın kenarından geçerek Antalya'ya kadar uzanmaktadır⁶².

Adada M.S. 5.-6. yüzyıllarda Hristiyanlığın bölgede yayılmasına paralel olarak bir Bizans Kenti durumuna gelmiştir. Bunu belgeleyen kilise ve bazilika kalıntıları vardır. Kentin en büyük bazilikası Agora'nın güneyindedir. Ayrıca güneyde antik yolun geçtiği geniş vadinin batı kısmında bir kilise daha vardır. Kilise, burada eskiden var olan bir yapının teras duvarları ve iç duvarlarından yararlanılarak inşa edilmiştir⁶³.

Charles Texier ve C. Ritter'in Pidnelisus olarak adlandırdığı Karabavlu harabeleri, daha sonra Sterrett'in harabelerde yaptığı inceleme sırasında şehrin adını ihtiva eden bir kitabeyi bulmasıyla şehrin eski adının Adada olduğu kesin olarak anlaşılmıştır. V. M. Ramsey ile C. Hirsefeld de Adada ismini teyit etmişlerdir. Pednelisus ise Kesme'deki Kocaköy harabeleri olarak kabul edilmiştir⁶⁴

Kesme kasabası yakınlarında eski antik kent Pednelisus da bütün antik kentler gibi yüksek bir tepenin üzerine kurulmuştur. Köprüçay kanyonunun tam üzerindeki yüksek bir sırtta yer almaktadır. Halk arasında "Kocaköy Harabeleri" veya "Asar Kalesi" olarak da bilinen bu ören yerinin bugünkü önemi, anıt mezarlarından gelmektedir. Dört, beş metre yüksekliğindeki yüksek kaideler üzerine yerleştirilen son derece özenli bir şekilde bezenmiş büyük lahitlerden oluşan üç mezardan biri tamamen, biri kısmen yıkılmıştır. En yüksekteki ise hala ayaktadır. Çevresi bir kilometreye yakın surlarla çevrili bir kale içinde birkaç tane yıkılmış vaziyette kuyu ile büyük kesme taşlar üzerinde çeşitli yazılar vardır⁶⁵.

Sığırlık Harabeleri; Sığırlık-Çandır üçgeninde Sülüklügöl mevkiinde bir vadi içinde bazı bina temelleri ve sur kalıntıları vardır. Sığırlık Köyü sınırlarında Bizans dönemine ait bir de kale bulunmaktadır. Birbirlerinin görüş alanında olan kulelerin gözetleme kulesi olarak kullanıldıkları bilinmektedir. Taşkapı Harabeleri; Sütçüler mevkiinde yer almaktadır. Hellenistik dönem sur kalıntılarının bulunduğu harabelerin yapılış tarihleri hakkında herhangi bir bilgi mevcut değildir. Zorzila; Sütçüler-Kasımlar

⁶² Göksoy, *a.g.e.*, s. 11. ; Ertan, *a.g.e.*, s. 6.

⁶³ Büyükkolancı, *a.g.m.*, s. 205.

⁶⁴ Göksoy, *a.g.e.*, s. 11.

⁶⁵ Göksoy, *a.g.e.*, s. 11-12.; Tahir Erdem, "Asar Kalesi", *ÜN*, III/29, Ağustos 1936, s. 405-408.

yolu üzerinde yer alır ve dağ yamacındaki kalıntılarda birkaç yüksek duvar bulunmaktadır. Bu kalıntılar Roma Dönemi'ne aittir⁶⁶.

Pavlu'ya bağlı Beydili köyünde, köylülerin Ceneviz Kilisesi dedikleri eski ve büyük bir mabedin kalıntıları vardır⁶⁷. Ayrıca, Çandır ve Gümü arasındaki Kara Kilisesi, Kuzca köyü yakınlarında çok sayıda kuyu yıkıntısının da bulunduğu Ala Kilise gibi yer adları vardır. Bu yer adları ve diğer kalıntılar, Türk ve İslam öncesi dönemde yörede az sayıda Hristiyan nüfusun yaşadığını göstermektedir⁶⁸.

4. Türk Hâkimiyeti Döneminde Pavlu

a. Anadolu Selçukluları Ve Beylikler Döneminde Pavlu

Anadolu Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan'ın (1155-1192) ölümünden sonra yerine oğlu Gıyaseddin Keyhüsrev geçmiş ve ilk saltanatı (1192-1196) taht mücadeleleri sebebiyle 4 yıl sürmüştür. 1196'da Konya'yı sulh yolu ile ele geçiren II. Rükneddin Süleyman Şah zamanında (1196-1204) ise Selçuklu Devleti'nin birlik ve beraberliği sağlanmıştır. 6 Temmuz 1204'de öldüğünde devleti eski gücüne kavuşturmuştu. Yerine geçen oğlu III. Kılıç Arslan (1204-1205) tahtta 11 ay gibi kısa bir süre kalabilmiştir. Onun zamanında Türkmenler, Antalya'ya giden yolun kuzeyinde bulunan Isparta ve Eğridir çevresini ele geçirmişlerdir.⁶⁹

Sonraki süreçte Selçuklu Sultanı Gıyaseddin II. Mesud'un azledilmesinden sonra Türkiye Selçuklu tahtının bir süre boş kalması ve bunun yanısıra Anadolu'daki Moğol kumandanlarının kendi merkezi idarelerine karşı isyan etmeleri önemli bir boşluk yaratmıştı. İşte bu siyasi karışıklıklar ve otorite boşluğundan yararlanan Uc'lardaki Türkmen beyleri yeniden ve daha kararlı bir şekilde harekete geçmişlerdir. 1291 yılı Türkmen ayaklanmalarında Isparta ve Burdur havalisinde istiklalini ilan etmeye çalışan Hamid Bey, Geyhatu'nun büyük bir ordu ile Anadolu'ya gelmesi üzerine muhtemelen Davraz dağlarına çekilmek zorunda kalmıştı. Fakat bu defa II. Mesud'un azledilmesi ile doğan boşluktan faydalanan Hamid Bey, muhtemelen 697/1297 yılı başlarında Uluborlu merkez olmak üzere Isparta ve Burdur havalisindeki muhtelif Türkmen aşiretlerini de etrafında toplayarak kendi adına izafeten Hamidoğulları Beyliğini kurmuş ve istiklalini

⁶⁶ Hulusi Turgut, *Cumhuriyet'ten Günümüze Isparta*, Desen Matbaacılık, Ankara 2000, s. 336-337.

⁶⁷ Böküzade Süleyman Sami, *Kuruluşundan Bugüne Kadar Isparta Tarihi*, Serenler yay., İstanbul 1983, s. 109.

⁶⁸ Göksoy, *a.g.e.*, s. 12-13.

⁶⁹ Sait Kofoglu, *Hamidoğulları Beyliği*, TTK. Yay., Ankara 2006, s. 24.

ilan etmiştir.⁷⁰ Buraya kadar bölgenin fethi ve kurulan beylik hakkında bilgiler verilmişti. Şimdi ise Sütçüler bölgesine gelip yerleşenler hakkında bilgi verilecektir.

Sütçüler ilçe merkezine gelip yerleşenler hakkında iki rivayet vardır. Bunlardan ilki; Türklerin Anadolu'ya gelmelerinden sonra Batı Akdeniz yöresini yurt edinerek göçer hayatı sürdürmüşlerdir. Horasan'dan gelmiş olan Kayı Boyu Türkmen aşiretlerinden Alanya-Manavgat yöresini yurt edinmiş, Sütçüler ve havalisindeki geniş otlakları da kendilerine yazlık olarak seçmişlerdir. Konargöçerlerden bir bölümü ormanları, otlakları ve serin sularıyla beğendikleri yöreye sürekli yerleşmişlerdir⁷¹.

İkinci rivayete göre de; Sütçülerin ilk kurucuları göçebe Türkmen olarak bilinen bir yörük aşiretidir. Buna göre, burası evvel tenha, ormanları ve bol suyu olan bir yermiş. Adana ve Antalya taraflarından sürüleriyle gelen yörüklerin yayladıkları bir yöre imiş. İlkbaharda sürüleriyle gelen yörükler, sonbaharda havalar soğuyunca sıcak yerlere inerlermiş. Yıllardan bir gün bir ailenin yaşlı bir karısı hastalanmış ve onu altı aylık yiyecek erzakı ile birlikte birkaç deve ve keçisini de burada bırakmışlar. Ona bir de kulübe şeklinde küçük bir ev yapmışlar. İlkbahar gelince, bu yörük kafilesi tekrar ilçeye geldikleri zaman, ne görsünler o ümitsiz bıraktıkları hasta kadın iyileşmiş, sıhhati tam olmuş, ona bakan aile efradının hepsi de pancar gibi gülbüz, hayvanları da semiz olmuş. İşte o yıldan sonra bu yörük aşiretinin üyeleri burada kalmaya başlamışlar ve bu kondukları semte Durmuşlar adını vermişler. Bu semt Sefer Ağa Camii'nin altındaki yerdir. Bu gün hala bu semtte Durmuşlar ailesinin neslinden gelenlerin oturdukları söylenmektedir⁷².

Sütçüler ilçe merkezinin batısında Musalla adı verilen yerde, Selçuklu döneminde ilk gelen Müslüman Türkler'in ölümlerini gömdükleri mezarlık vardır. Bu gün de ilçenin en büyük mezarlığıdır. Ancak, mevcut mezar taşlarında Selçuklu dönemine ait yazı ve tarih olmadığından mezarlıkta yatanların tarihi meçhuldür. Ayrıca, ilçe merkezinin doğusunda Başkoz yolunda halk arasında Aldede (Ali Dede) olarak adlandırılan ikinci mezarlığında oldukça eski olduğu tahmin edilmektedir. Mezarlığın adı, Afyon civarından göç edip ilçeye yerleşen ve Armağan dedeler adıyla bilinen Ali ve Hasan dede adlarındaki iki şeyhin adından gelmektedir. İlk defa Ali dede buraya gömüldüğü için mezarlığa onun

⁷⁰ Kofoğlu, *a.g.e.*, s. 75.

⁷¹ Sütçüler Kaymakamlık Dosyası, s. 1. ; Göksoy, *a.g.e.*, s. 14-15.

⁷² Göksoy, *a.g.e.*, s. 15. ; Ergenekon, *a.g.e.*, s. 13. ; Ertan, *a.g.e.*, s. 6.

adı verilmiştir. İlçeye geliş tarihleri tam olarak belli olmayan bu kişilerin mezarları, mezarlıktaki en eski mezarlar olup hala halk tarafından ziyaret edilmekte ve bazen adaklar adanmaktadır⁷³. Bu mezarlara benzer şekilde Denizli ve çevresindeki yerleşim yerlerinde yazısız ve büyük boyutlarda mezar taşları ve kalıntılarına rastlanmaktadır.

Anadolu Selçukluları döneminde Sütçülerde inşa edilmiş olan mimari eserlerden bir tanesi Sefer Ağa Camii'dir. Sefer Ağa'nın vasiyeti üzerine bıraktığı mal ve para ile H. 696, M. 1296 yılında Anadolu Selçuklu Devleti'nin (1076-1308) son zamanlarında, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan 3 sene evvel yapılmış ise de bu camiden şimdi isminden başka bir eser kalmamıştır. Kitabenin 20. Beytinde (Hafız) kelimesinin içinde ebced hesabıyla bu cami H. 998, M. 1590 yılında tekrar 3. Sultan Murad zamanında yapılmış ise de bu gün iz kalmamıştır. Harap ve kullanılmayan, içinde namaz kılınamayan Sefer Ağa Camii şerifi üzerinden uzun bir zaman geçtikten sonra merhum Ömer Ağa'nın oğlu Hasan Başe tarafından Çandır civarındaki Şeyhler Köyü'nde medfun bulunan Şeyh Muslihiddin'in oğlu Şeyh Muhammed Efendi'nin teşvik ve himmetiyle yeniden I. Sultan Mahmud devrinde H. 1158 ve M. 1745 yılında esaslı olarak yaptırılmış, biri kapı üzerine, diğeri de minarenin son cemaat yerinde olmak üzere iki tane taş kitabeyi camii şerifi yaptıran Hasan Başe koydurmuştur. Kitabeyi yazan hattat da Halil Efendi adında bir zattır. Tekrar harap olmaya başlayan bu camii, 1955-1959 yılları arasında dört senede hükümetçe esaslı şekilde tamir ettirilmiş, değerli hattat ve nakkaşlar tarafından nakış ve yazılarla tezyin edilmiştir. Bu cami ibadete açık, tarihi kıymete sahip bir yapıdır⁷⁴.

Selçukluklar Dönemine ait olan yapılardan bir tanesi de Çandır Köyü Köprübaşı Mevkii'nde bulunan Çandır Köprüsüdür. Uzunluğu 65 metre, genişliği 5 metredir. Bugün Karacaören Barajı sınırları içersinde kalmıştır⁷⁵.

b. Osmanlılar Döneminde Pavlu

XV. ve XVI. yüzyıllara ait arşiv belgeleri sayesinde; Osmanlı Devleti'nin yaşamış olduğu coğrafya, yerleşim yerleri, sosyal ve ekonomik durumları ve nüfus hareketleri hakkında bilgi sahibi olunmaktadır.

Tanzimat dönemi öncesinde Osmanlı Devleti'nde yapılan tapu tahrir, defter-i hakani ve muhasebat defterleri gibi Osmanlı kayıtlarında yerleşim yerlerinin nüfusu için

⁷³ Göksoy, *a.g.e.*, s. 16.

⁷⁴ Ali Ergenekon, *Sefer Ağa Cami-i Şerifi*, (Daktilo edilmiş kitapçık). s. 1.

⁷⁵ Turgut, *a.g.e.*, s. 337.

kullanılan deyimler nefer, hane ve mücerred olarak kaydedilmiştir. Nefer veya ser genel olarak herhangi bir yerleşim yerindeki 18-65 yaş arası vergiye tabi erkek nüfusu topluca veren sayı anlamına gelmektedir.⁷⁶ Hâne deyimi ise; tahrir defterlerinde çok sık rastlanan kelime “aile” karşılığı olarak kullanılmakta olup, vergiye esas olan bir maliye terimi özelliği de taşıyan hânenin kaç kişilik bir aileyi ifade ettiği meselesi tartışmalıdır. Ömer Lütfi Barkan hâneyi yani aileyi beş kişi olarak kabul etmiş, bu teklif sonradan pek çok kimse tarafından benimsenmiştir.⁷⁷

Mücerred de evli olmayan ve kendi geçimini kendisi temin edebilen vergi mükellefi erkek anlamına gelmektedir⁷⁸.

Osmanlı Devleti döneminde 1478 ve 1501 tarihli Tapu Tahrir defterlerinde Pavlu (Sütçüler), Eğirdir kazasına bağlı Yıva veya Yuva nahiyesi olarak geçmektedir⁷⁹. Yuva ya da Yıva sürekli bir yerleşme merkezi değildir. Nahiyenin en önemli yerleşme yeri Bavlu (Bavlu) olarak bütün tapu defterlerinde geçmektedir⁸⁰.

Sürekli olarak Eğirdir’e bağlı bir nahiye olarak görünen Kartas (Kartes, Kartoz) adını bir köyden almaktadır. Bugünkü Kasımlar kasabasının bulunduğu alanı, Kesme bölgesi ile Köprüsu vadisini içine alıyordu. Yakın dönemlere kadar tek köy olmasına rağmen, sonradan Aşağı ve Yukarı Yaylabel olmak üzere iki müstakil köye ayrılmıştır⁸¹.

Behset Karaca’nın kitabında Yuva (Bavlu) ve Kartas’ın yönetim birimlerindeki statüleri hakkında şu bilgiler verilmiştir; 1478 tahririnde Yuva, Hamid Sancağı’nda nahiye durumundadır. Bu nahiye de Eğirdir kazasına bağlıdır. Hamid sancağı ise 1478 tarihinde; Gönen Uluborlu, Gölhisar, İrle, Burdur, Isparta, Barla, Eğirdir (Afşar, Anamas ve Yuva nahiyeleri ile birlikte), Yalvaç kazalarından meydana gelmektedir. 1501 tarihinde ise Hamid Sancağı, Gölhisar (nahiye-i Karaağaç ile birlikte), İrle, Burdur, Keçiborlu, Gönen, Isparta, Eğirdir (Yuva ile birlikte), Barla (Afşar ile birlikte), Ağlasun, Yalvaç ve Karaağaç, Uluborlu kazalarından oluşmaktadır. 1523 tarihinde ise Hamid Sancağı; Karaağaç-ı Gölhisar (nahiye-i Yavice ile beraber), Gölhisar, İrle, Burdur, Uluborlu, Keçiborlu, Gönen, Isparta, Ağlasun, Eğirdir, (nahiye-i Anamas, Yuva ve Kartas

⁷⁶ Göksoy, *a.g.e.*, s. 17.

⁷⁷ Nejat Göyünç, “Hâne”, *DİA*, c. 15, s. 552.

⁷⁸ Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yay., İstanbul 2011, s. 493.

⁷⁹ Zeki Arıkan, *XV. – XVI. Yüzyıllarda Hamit Sancağı*, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İzmir 1988, s. 38.

⁸⁰ Arıkan, *a.g.e.*, s. 39.

⁸¹ Göksoy, *a.g.e.*, s. 21.

ile beraber), Afşar, Yalvaç, Karaağaç kazalarından müteşekkildir. 1530 tarihinde Hamid Sancağı; Kraağaç-ı Gölhisar ma'a nahiye-i Yavice, İrle, Gölhisar, Burdur, Uluborlu, Keçiborlu, Gönen, Isparta, Ağlasun, Eğirdir ma'a Yuva, Afşar ma'a nahiye-i Barla, Yalvaç ma'a nahiye-i Karaağaç kazalarından meydana gelmektedir.⁸² Görüldüğü gibi 1523 ve 1530 tarihlerinde Yuva (Yıva) nahiyesi, Hamid Sancağı içerisinde Eğirdir kazasına bağlı olarak gözükmemektedir.

1568 tarihli defterin fihristinde Hamid sancağı 20 yönetim birimine ayrılmıştır. Bunların hepsi nahiye olarak isimlendirilmiştir. Fakat bunların bir kısmının kaza statüsünde olduğunu görmekteyiz. Defterin içerisinde incelenmesiyle bazı yerleşim yerlerinin kaza olduğu görülmüştür. Bu tarihte Hamid Sancağı; Karaağaç-ı Gölhisar (Acıpayam), Yavice, Gölhisar, Siroz ve Kemer, İrle, Burdur, Keçiborlu, Gönen, Uluborlu, Yalvaç, Karaağaç, Afşar, Eğirdir, Anamas, Yuva, Kartas, Hoyran, Barla, Isparta ve Ağlasun şeklinde idari birimlerden meydana gelmektedir.⁸³

H. 906 M. 1500 (1501) tarihli ve 30 numaralı Defter-i Hakani'de Hamid Sancağı'nın nüfus ve hasılatını gösteren has ve timar defterinde Eğirdir'le ilgili bölümünde Eğirdir kazasına bağlı Yuva nahiyesi ve köylerinin nüfusu hakkında bilgi verilmiştir. (Bkz. Tablo 2.)

⁸² Behset Karaca, *XV. ve XVI. Yüzyıllarda Uluborlu Kazası*, Fakülte Kitabevi, Isparta 2012, s. 44. Behset Karaca – Kadir Karacan, *XV. Yüzyıldan Günümüze Keçiborlu Kazası*, Fakülte Kitabevi, Isparta 2019, s. 76.

⁸³ Karaca, *a.g.e.*, s. 45. ; Karaca – Karacan, *a.g.e.*, s. 77.

Tablo 2. 1500 (1501) Tarihinde Yuva Nahiyesi ve Köyleri⁸⁴

Yuva Nahiyesi	Hane	Ser (nefer)
Pavli (Pavlu) Nahiye Merkezi	160	180
Dreskene Köyü	72	91
Sanlu	293	301
Karkın	66	79
Beydili	45	52
Ayvalu	55	69
Gümeç	-	-
Gümi	-	-
Beyimgir (Pekmekir?)	-	-
Toplam	691	772

Bu verilere göre 1500 (1501) tarihinde Yuva nahiyesi ve köylerinde 691 Hane 772 nefer bulunmaktadır.

Bu dönemde Kartas nahiyesine bağlı dört yerleşim yeri kaydedilmiş olup, bunların adları ve nüfusları da şunlardır:

Tablo 3. 1500 (1501) Tarihinde Kartas Nahiyesi⁸⁵

Kartas Nahiyesi	Hane	Ser (nefer)
Kartas nahiye merkezi	51	56
Çedüşmez (Çiydüşmez)	49	60
Yazır	83	95
Uğrılar	124	153
Toplam	307	364

Bu verilere göre de Kartas nahiyesinde 307 hane olup, 364 nefer bulunmaktadır. Yuva ve Kartas nahiyelerinde ise toplamda 998 hane ve 1136 nefer kaydı bulunmaktadır.

⁸⁴ Hikmet Turhan Dağlıoğlu, "Hicri Onuncu Asırda (Hamidili)nde Arazi,Hasılat, Nüfus Ve Aşiretlerin Vaziyetleriyle İlgili Vergi Sistemleri: Eğirdir II", *ÜN*, VII/80-81, II. Teşrin- I. Kanun 1940, s. 1091. ; İsmail Hakkı Göksoy, *a.g.e.*, s. 17. (Buradaki H. 906 tarihi M. 1500 tarihli olarak gösterilen defter bazı kaynaklarda 1501 tarihli olarak zikredilmektedir. Tarih çevirme klavuzuna göre, hicri aylar olan Muharrem, Safer, Rabiulevvel, Rabiulahir, Cemazeyilevvel, Cemazeyilahir ayları 1500 tarihine; Hicri Recep, Şaban, Ramazan, Şevval, Zilkade ve Zilhicce ayları 1501 tarihine denk gelmektedir.)

⁸⁵ Dağlıoğlu, *a.g.m.*, s. 1091.

Burada her hanede yaşayanların sayısını ortalama olarak “5”⁸⁶ alırsak nüfusu da 4990 kişi olduğu tahmin edilebilir.

Bu kayıtlarda Eğirdir civarında bulunan yörük ve cemaatler kayıt altına alınmıştır. Bu cemaatler şunlardır; Saruca Ma’mad, Salihlu (Çobansa), Kasımoğlu, Karacalu, Kara Halillu gibi yörük ve cemaat adları da geçmektedir⁸⁷. Burada geçen cemaat isimlerinden anlaşıldığı üzere de Sarımehmetler, Çobanisa ve Kasımlar köylerinin ataları bu yörük cemaatleri olmalıdır.

Faruk Sümer “Oğuzlar (Türkmenler) adlı eserinde de oğuz boylarının bu bölgedeki yer adları hakkında bilgiler vermiştir. Bunlar arasında Beğdili (155 vergi nüfuslu), Karkın ve Sığırlık (144 vergi nüfuslu), Karkın-Bükü (39 vergi nüfuslu) ve Yıva (vergi nüfusu yazılmamış) isimleri yer almaktadır⁸⁸.

Zeki Arıkan’ın yaptığı çalışmaya göre, XV. ve XVI. yüzyılda sürekli yerleşim yeri olan bazı köyler bugün bulunmamaktadır. Sanlı köyü bunun en önemli örneklerindedir. Bu köyün varlığı bütün tapu defterlerinde kayıtlıdır. TT. 30’da nüfusu 255 neferdir. (61 nim çift, 191 bennak). Hâsılı ise 7250 akça olarak gözükmektedir. TT 994’e göre bu köyde 2 çift, 53 nim çift, 189 bennak, 5 imam, 9 tane de pir-ağma bulunuyordu. Köyün geliri de 8243 akçaya kadar çıkmıştı. Köyün 1522’de daha da büyümüş olup, Sanlı köyünde 301 nefer, 293 hane kayıt edilmiştir. 1568 yılında ise 738 nefer, 406 hane olarak kayıt edilmiştir. XVI. yüzyılda bu kadar genişlemiş olan Sanlı köyünün sonradan terkedilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim bazı kayıtlar üzerinde “yörüklerdir” ifadesi yazılmıştır⁸⁹. Bugün ise Sanlı yaylası adında bir yer ismi olarak varlığını sürdürmektedir.

Yine Arıkan’ın incelediği TT. 30 numaralı, TT. 994, TT. 121 ve TK. 51 Numaralı defterlerde Yuva ve Kartas nahiyeleri ile ilgili kısımlar da yer alan bilgiler aşağıda gösterilmiştir⁹⁰.

⁸⁶ Nejat Göyünç, *a.g.m.*, s. 552. (Ömer Lütfi Barkan Haneyi beş kişi olarak kabul etmiş, bu teklif sonradan pek çok kişi tarafından benimsenmiştir.)

⁸⁷ Dağlıoğlu, *a.g.m.*, s. 1091. ; Göksoy, *a.g.e.*, s.18. ; Ayrıca Bkz. Fehmi Aksu, *Isparta İli Yer Adları*, İlkadım Basımevi, Isparta 1936. S.161-164.

⁸⁸ Faruk Sümer, *Oğuzlar (Türkmenler): Tarihleri, Boy Teşkilatı, Destanları*, Ana Yay., Ankara 1980, s. 438, 439, 457.

⁸⁹ Arıkan, *a.g.e.*, s. 68-69.

⁹⁰ Arıkan, *a.g.e.*, s.74-76.

Tablo 4. TT. 30 Numaralı Defterde Yuva Ve Kartas Nahiyesi

Birimler	Nefer	Çift	Nim Çift	Bennak	Mücerred
Yuva	1164	3	346	765	6
Kartas	114	-	189	267	2
Toplam	1278	3	535	1032	8

Tablo 5. TT. 994 (Eksik) Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi

Birimler	Çift	Nim Çift	Bennak	Mücerred
Yuva-Kartas	29	559	946	27

Tablo 6. TT. 121 Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi

Birimler	Nefer	Hane	Mücerred
Yuva	1087	982	65
Kartas	548	472	48
Toplam	1635	1454	113

Tablo 7. TK. 51 Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi

Birimler	Nefer	Hane	Mücerred	Sipahizade
Yuva	2257	1251	958	7
Kartas	675	400	215	23
Toplam	2932	1651	1173	30

Ayrıca Tapu tahrir kayıtlarında muaf olanlarda, neden dolayı muaf oldukları belirtilerek kaydedilmişlerdir. (imam, hatip, muhassıl, mecnun, sakat, yaşlı vs.)

1530 tarihli 438 numaralı defterde de Pavlu kazası'nın bulunduğu yerler olan Yuva ve Kartas nahiyeleri hakkındaki bilgiler kaydedilmiş olup aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. (Bkz. Tablo 8.)

Tablo 8. 438 Numaralı Defterde Yuva ve Kartas Nahiyesi⁹¹

Nahiye-i Yuva Tabi-i Kaza-i Eğirdur El-Mezbur		
Karye-i Pavli Nefer: 181 Hane: 160 Mücerred: 16 Pir-i Fani: 4 İmam: 1 Hâsıl: 8548	Karye-i Direskene Nefer: 91 Hane: 72 Mücerred: 14 Pir-i Fani: 1 İmam: 1 Muhassıl: 3 Hâsıl: 3166	Karye-i Serbe Nefer: 40 Hane: 35 Mücerred: 2 İmam: 1 Muhassıl: 1 Şeyh: 1 Hâsıl: 2406
Karye-i Sanlu Nefer: 301 Hane: 293 Pir-i Fani: 1 İmam: 3 Hâsıl: 9626	Karye-i Zengi Nefer: 52 Hane: 48 Mücerred: 3 İmam: 1 Hâsıl: 3428	Karye-i Karkın Nefer: 79 Hane: 66 Mücerred: 12 İmam: 1 Hâsıl: 3835
Karye-i Sığırlık Nefer: 3 Hane: 2 Mecnun: 1 Hâsıl: 429	Karye-i Beğdili Nefer: 52 Hane: 45 Mücerred: 3 Pir-i Fani: 1 İmam: 2 Muhassıl: 1 Hâsıl: 2495	Karye-i Keremli Nefer: 20 Hane: 20 Hâsıl: 825
Karye-i Gümi (Gümü) Nefer: 26 Hane: 22 Mücerred: 3 Muhassıl: 1 Hâsıl: 974	Karye-i Beğimgir (Pekmekir) Nefer: 39 Hane: 35 İmam: 1 Mecnun: 1 Sipahi-zade: 2 Hâsıl: 1738	Diğer Karye-i Beğimgir-i Nefer: 18 Hane: 18 Hâsıl: 1004
Karye-i Ayvalu Nefer: 69 Hane: 55 Mücerred: 4 Pir-i Fani: 1 İmam: 2 Muhassıl: 1 Ağma: 1 Zaviyedar: 1	Karye-i Şam Oyrusu ki Buzağubükümü'dür ve Karye-i Burunviran ve Karye-i Viran ve Karye-i Saraycık Nefer: 117 Hane: 112 Mücerred: 1 Pir-i Fani: 2 Sipahi-zade: 2 Hâsıl: 5517	Mezra-i Gökpınar Angalle (Hububat) ve gayri Hâsıl: 300

⁹¹ Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, *166 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/1530) I*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1993. 302.

Mecnun: 1 Sipahi-zade: 3 Hâsıl: 2657		
Mezra-i Kanırmalar ad karye-i mezbure Angalle (Hububat) ve gayri Hâsıl: 100	Mezra-i Karlınbükü iki çiftlik yerdır iki iki müd tohum çeltük ekilür deyü defter-i köhnede mukayyed Hâsıl: 917	Yaylak karye-i Koyuncu Köyü defterde otuz hanelik köy olup haliya reayası perakende olupetrak-ı yaylar imiş maa yaylak-ı Sorguncak tabi-i karye-i Kartas Hâsıl: 1500
Nısf-ı Resm-i Arus ve Cürüm cinayet ve Bad-ı heva-i Nahıye-i Kartas ve Yuva da tımar ha-i serbest Hâsıl: 5443	Aşıyan ki biri şahin biri Çakır'dır Hâsıl: 200	Nısf-ı Resm-i Ağnam Nahıye-i Yuva da tımar ha-i serbest ve yörükân Hâsıl: 2000
Yaylak-ı Kuyucak Hâsıl: 313	Cemaat-i İmanlar Nefer: 7 Hane: 4 Mücerred: 3 Hâsıl: 352	

Nahıye-i Kartas Tabi-i Kaza-i Eğirdur El-Mezbur			
Karye-i Çedüşmez (Çiydüşmez) Nefer: 60 Hane: 49 Mücerred: 9 Pir-i Fani: 1 İmam: 1 Hâsıl: 2500	Karye-i Kartas Nefer: 52 Hane: 50 Mücerred: 2 İmam: 3 Kayyum: 1 Hâsıl: 1250	Karye-i Kızılbekir Nefer: 26 Hane: 25 İmam: 1 Hâsıl: 600	
Karye-i Yazır Nefer: 202 Hane: 176 Mücerred: 20 Pir-i Fani: 2 İmam: 4 Hâsıl: 5470	Karye-i Kaliller Nefer: 53 Hane: 47 Mücerred: 1 Pir-i Fani: 3 İmam: 1 Muhassıl: 1 Hâsıl: 2268	Karye-i Uğrılar Nefer: 152 Hane: 124 Mücerred: 16 Pir-i Fani: 4 İmam: 3 Muhassıl: 1 Sipahi-zade: 4 Hâsıl: 4337	

438 numaralı deftere göre toplamda Yuva ve Kartas nahiyesinde 1458 hane ve 1640 nefer kaydı yer almaktadır. Buna bilgilere göre de Pavlu'da yaklaşık olarak 7400 kişi olduğu söylenebilir.

1669 tarihli sicil kayıtlarına göre Hamid Sancağı 21 kazaya ayrılmıştır. Bu kazalar arasında Pavlu'ya yer verilmiştir⁹². Daha sonrasında başlangıçta köy olan Pavlu kaza merkezi olmuştur. Bu dönemde yaşamış olan Katip Çelebi de Cihannüma adlı eserinde Hamid Sancağı kazaları içerisinde Pavli (Pavlu)'yi de yazmıştır⁹³.

XIX. yüzyıl başlarında Tanzimat öncesinde Hamid Sancağı, Anadolu eyaletine bağlı olup 14 kazadan müteşekkildir. İktisadi veya nüfus bakımından büyükten küçüğe doğru kazaları şöyle sıralamak mümkündür: Yalvaç, Karaağaç, Uluborlu, Eğirdir, Isparta, Afşar, Ağlasun, Ağros, Pavlu ve Cebel (şimdiki Sütçüler), Keçiborlu, Barla, İncir, Hoyran, Gönen⁹⁴ şeklinde sıralanmaktadır.

1835 tarihinde Hamid Sancağına bağlı Pavlu kaza merkezinde 187 hane, 519 vergi nüfusu yaşarken, Pavlu'ya bağlı 23 köy ve çiftlik de ise, 603 hane, 1605 vergi nüfusu yaşamaktadır⁹⁵. Bu dönem için hane bazında ortalama nüfusu da hesaplarsak, Pavlu merkezinde 935 kişi nüfus vardır diyebiliriz. Köylerinde ise 3015 kişi civarı bir nüfus yaşamakta olup, toplamda 3950 civarında nüfusa sahiptir diyebiliriz.

1844-1845 Tarihli Pavlu temettuat defterine göre ise; Kasaba-i Pavlu'da 180 hane, Müezzinlerde 13 hane, Badab'da 46 hane, Çobanisa'da 29 hane, Hacıaliler 15 hane, Beğdili 31 hane, Melikler 38 hane, Çandır 46 hane, Sarımehmedler 25 hane, Kesme 82 hane, Çukurca 9 hane, İbişler 6 hane, Kartoz 31 hane, Selköşe 7 hane, Darıbükü 14 hane, İncedere 23 hane, Kasımlar 32 hane, Bucak 10 hane, Ayvalı 56 hane, Hacıahmedler 31 hane, Kuzca 18 hane, Karadiken 19 hane, Haymana 12 hane olarak kayıt edilmiştir. Bu dönemde Pavlu'da toplamda 773 hane vardır. Nüfus olarak baktığımızda ise 3865 kişi civarındadır. Şeyh köyü vergiden muaf olduğu için burada yazılmamıştır.

Böcüzade'nin tespitine göre Pavlu nahiyesi 4 mahalle ve 23 köyden oluşup, 961 hanede 2582 kadın, 2858 erkek olmak üzere toplamda 5440 kişilik nüfusa sahiptir. 1867-68 tarihine kadar Isparta'nın bir kazası konumunda olan Pavlu nahiye yapılmış, daha önce

⁹² Böcüzade, *a.g.e.*, s. 29.

⁹³ Katip Çelebi, *a.g.e.*, s. 934.

⁹⁴ Karaca, *a.g.e.*, s. 46. ; Karaca – Karacan, *a.g.e.*, s. 77-78.

⁹⁵ M. Fehmi, "Yüz Sene Evvel Isparta", *ÜN*, I/4, Eylül 1934, s. 68.

nahiye olan Kesme ve Kartoz da köy yapılarak Eğirdir'e bağlanmıştır⁹⁶. Bu uygulama Mithat Paşanın Tuna vilayetinde başlattığı Teşkili Vilayet (Vilayetlerin Kuruluşu) sistemine göre yapılmıştır. Buna göre de Gönen, Keçiborlu, Ağlasun, Barla, Ağros, Afşar, Pavlu, Kemer, Gölhisar ve Irla kazaları nahiye yapılmıştır⁹⁷. Daha önce Eğirdir kazasına bağlı olan Sığırlık ve Selimler köyleri de yeniden Pavlu nahiyesine bağlanmışlardır. Pavlu'ya bağlı olan Serbe ve Diresgene köyleri de Eğirdir kazasına bağlanmıştır⁹⁸.

Osmanlı Devletinde son dönemlerde tutulmaya başlayan salnamelerde de Pavlu ile ilgili bilgiler verilmiştir. 1868 salnamesinde Pavlu'da 24 mahalle ve köy de 2648 vergi nüfusu erkek kaydedilmiştir⁹⁹. 1898 yılı salnamesinde de nahiyenin toplam nüfusu 7387 nefer olup tamamı islamdır. Rum ve Ermeni nüfusu bulunmamaktadır¹⁰⁰.

Pavlu, 1926 yılına kadar aynı adı taşımış, bu tarihten sonra bölgenin dağlık ve engebeli olmasından dolayı da Cebel adını almıştır. Yöre insanının İstanbul ve Ankara gibi şehirlerde süt ve süt ürünleri satmalarından dolayı 1938 yılında buraya Sütçüler adı verilmiştir.

⁹⁶ Böcüzade, *a.g.e.*, s. 64-65.

⁹⁷ Böcüzade, *a.g.e.*, s. 213-214.

⁹⁸ Göksoy, *a.g.e.*, s. 27.

⁹⁹ 1868 Konya Vilayeti Salnamesi, çev. Mehmet Eminoğlu, s. 108.

¹⁰⁰ Göksoy, *a.g.e.*, s. 27.

BİRİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NIN İDARİ VE SOSYAL YAPISI

A. PAVLU KAZASI'NIN İDARİ YAPISI

1830 Tarihli Nüfus Defterine ve 1844-45 Tarihli temettuat defterine göre Pavlu kazası Hamid Sancağı'na bağlı kazalardan bir tanesidir. Pavlu Kazası bu dönemde 3 idari bölüme ayrılmış gözükmektedir. Her ne kadar buralar ayrı statüde gösterilmiş olsalar da burada bulunan yerleşim yerlerinin hepsi köy statüsünde olan yerlerdir.

Pavlu kaza merkezi Kasaba-i Pavlu olarak gösterilmiş ve sonrasında 9 köy buranın arkasından temettuat defterine kayıt edilmiştir. Çepel Nahiyesi diye geçen bölgede ise 5 köy kayıt edilmiştir. Çepel ismi bu 5 köyün olduğu alana verilmiş göstermelik bir isimdir. Kesme nahiye bölgesi de Kesme köyü dâhil 9 köyü içerisine alan bir idari bölüm olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemde Pavlu merkezi haricinde toplam 23 köyü bulunmaktadır.

1867-68 tarihine kadar Isparta'nın bir kazası konumunda olan Pavlu nahiye yapılmış, daha önce nahiye olan Kesme ve Kartoz da köy yapılarak Eğirdir'e bağlanmıştır¹⁰¹. 1928 kayıtlarına göre Pavlu nahiyesine Selimler adında bir köy daha katılmıştır.

1981 yılı kayıtlarına göre ise Haymana ve Selimler köyleri listede yer almamış, bundan başka Sağrak, Saray, Yeniköy, Yeşilyurt, Belence ve Boğazköy oluşturulmuştur. Bu köylere ilave olarak da sonradan Gümü ve Bekirağalar köyleri kurulmuştur. (Bkz. Tablo 9.)

1. Pavlu Kaza Bölgesi Yerleşim Birimleri

1844-45 tarihli temettuat kaydına göre; Pavlu kaza merkezi Kasaba-i Pavlu olarak gösterilmiş ve sonrasında; Müezzinler, Badab, Çobanisa, Hacıaliler, Şeyh, Beğdili, Melikler, Çandır ve Sarımehmedler köyleri bu bölge içerisine dâhil edilerek yazılmıştır. Buradaki köylerden Şeyh köyü 1928 kayıtlarında ve sonrasında Şeyhler olarak kayıt edilmiştir. Badab köyü ise 1981 yılında Yeşilkaş, günümüzde ise Pınarköy adını taşımaktadır.

¹⁰¹ Böcüzade, *a.g.e.*, s. 64-65.

2. Çepel Nahiye Bölgesi Yerleşim Birimleri

1844-45 Tarihli temettuat kaydına göre; Çepel nahiye bölgesi yalnızca bir isim olarak varlığını sürdürmektedir. Çepel adında bir yerleşim yeri yoktur. Bu bölgeye dâhil olan köyler şunlardır; Ayvalu (Ayvalı), Hacıahmedler, Kuzca, Karadiken ve Haymana köyleridir. 1928, 1981 ve sonrasındaki kayıtlarda Çepel nahiyesi adı geçmemektedir. Haymana köyünün ismi de Akbelenli köyü olarak değişmiş ve Eğirdir kazasının bir köyü olmuştur.

3. Kesme Nahiye Bölgesi Yerleşim Birimleri

1844-45 tarihli temettuat kaydında Kesme nahiye bölgesi; Kesme, Kartoz, İbişler, Selköşe, Darıbükü, İncedere, Kasımlar, Bucak ve Çukurca köyü dahi toplam 9 köyü içine alan bir bölgedir.

Kasımlar köyü 1981 kaydında Bucak olarak geçmekte ve Kesme, (Kartoz ismi değişerek) Aşağı Yaylabel, İbişler, (Selköşe ismi değişerek) Güldallı, Darıbükü, İncedere, Bucakdere ve Çukurca köyü Kasımlar bucağına dâhil edilmişlerdir¹⁰².

Tablo 9. Pavlu Kazası Yerleşim Birimleri

1830 ¹⁰³	1844-45 ¹⁰⁴	1928 ¹⁰⁵	1981 ¹⁰⁶	2019 ¹⁰⁷
Pavlu Kazası	Pavlu Kazası	Cebel Nahiyesi	Sütçüler İlçesi	Sütçüler İlçesi
Pavlu Kasabası	Pavlu Kasabası	Cebel	Sütçüler	Sütçüler
Müezzinler	Müezzinler	Müezzinler	Müezzinler	Müezzinler
Badab	Badab	Badab	Yeşilkaş	Pınarköy
Çobanisa	Çobanisa	Çobanisa	Çobanisa	Çobanisa
Hacıaliler	Hacıaliler	Hacıaliler	Hacıaliler	Hacıaliler
Şeyh	Şeyh	Şeyhler	Şeyhler	Şehler
Beğdili	Beğdili	Beğdili	Beydili	Beydili
Melikler	Melikler	Melikler	Melikler	Melikler
Çandır	Çandır	Çandır	Çandır	Çandır
Sarımehmedler	Sarımehmedler	Sarımehmedler	Sarımehmedler	Sarımehmedler
Çepel Nahiyesi	Çepel Nahiyesi	-	-	-
Ayvalu	Ayvalu	Ayvalı	Ayvalı	Ayvalıpınar

¹⁰² T.C. İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, *Köylerimiz 1981*, Yenigün Matbaası, Ankara 1982. s. 247.

¹⁰³ KARACAN, Kadir, - KARACA, Behset, “1830 Tarihli, 3234 Numaralı Nüfus Defterine Göre Pavlu (Sütçüler) Kazasının İdari ve Toplum Yapısı”, *(ISASOR) IV. Uluslararası Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Sempozyumu Tam Metin Kitabı*, Burdur, Aralık 2019, s. 390.

¹⁰⁴ K.K.d. 6089, s. 1-201.

¹⁰⁵ Dahiliye Vekaleti, *Son Teşkilat-ı Mülkiye’de Köylerimiz*, 1928, s.268.

¹⁰⁶ T.C. İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, *a.g.e.*, s. 247.

¹⁰⁷ [http://sutculer.gov.tr/\(20.01.2019\)](http://sutculer.gov.tr/(20.01.2019)).

Haciahmedler	Haciahmedler	Haciahmedler	Haciahmedler	Haciahmedler
Kuzca	Kuzca	Kuzca	Kuzca	Kuzca
Karadiken	Karadiken	Karadiken	Karadiken	Karadiken
Haymana	Haymana	Haymana	-	-
Kartoz-Kesme Nahiyesi	Kesme Nahiyesi	-	Kasımlar Bucağı	-
Kesme	Kesme	Kesme	Kesme	Kesme
Çukur	Kartoz	Kartoz	Aşağı Yaylabel	Aşağı Yaylabel
İbişler	İbişler	İbişler	İbişler	İbişler
Selköşe	Selköşe	Selköşe	Güldallı	Güldallı
Darıbüktü	Darıbüktü	Darıbüktü	Darıbüktü	Darıbüktü
İncideresi	İncedere	İncedere	İncedere	İncedere
Kasımlar	Kasımlar	Kasımlar	Kasımlar	Kasımlar
Bucakderesi	Bucak	Bucakdere	Bucakdere	Bucakdere
Çukurca	Çukurca	Çukurca	Çukurca	Çukurca
Köse	-	-	-	-
-	-	Selimler	-	-
-	-	-	Sağrak	Sağrak
-	-	-	Saray	Saray
-	-	-	Yeniköy	Yeniköy
-	-	-	Yeşilyurt	Yeşilyurt
-	-	-	Belence	Belence
-	-	-	Boğazköy	Boğazköy
-	-	-	-	Gümü
-	-	-	-	Bekirağalar

B. PAVLU KAZASI'NIN SOSYAL YAPISI

1. Pavlu'da İlk Yerleşim ve Aşiretler

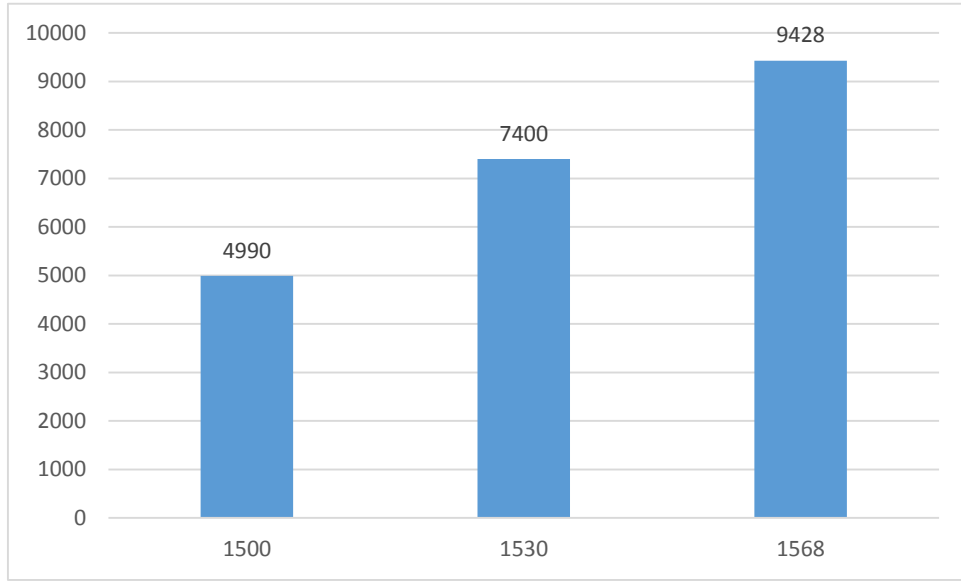
Pavlu kazasının tarihsel süreçte önceki asırlardaki durumuna bakacak olursak; 1478 ve 1501 tarihli Tapu tahrir defterlerinde Hamid sancağında Eğirdir kazasına bağlı Yuva ve Kartas nahiyesi olarak yer almaktadır. 1501 tarihli TT. 30 numaralı defterde; Yuva nahiyesi ve köylerinde 691 hane, Kartas nahiyesinde 307 hane olmak üzere burada 998 hane bulunmaktadır. Her hanede 5 kişinin yaşadığı varsayımından yola çıkarak bu dönemde burada 4990 kişi yaşamıştır diyebiliriz.

1530 tarihli 438 numaralı deftere göre toplamda Yuva ve Kartas nahiyesinde 1458 hane ve 109 mücerred kaydı yer almaktadır. Bu bilgilere göre de Pavlu'da yaklaşık olarak 7400 kişi olduğu söylenebilir.

1568 tarihli TK. 51 numaralı defterde ise; Yuva ve Kartas nahiyesinde 1651 hane ve 1173 mücerred kayıt edilmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak da bu dönemde burada 9428 kişi yaşamaktadır.

Burada belirtmiş olduğumuz 1500 (1501) tarihinden sonra 1530 yılında yapılmış olan tahrirde çıkan nüfus verilerine göre bölge nüfusu %48,2 oranında bir artış göstermiştir. 1568 kaydına baktığımızda da bir önceki kayda nazaran %27,4 oranında bir nüfus artışı olmuştur.

Grafik 1. Yıllara Göre Yuva ve Kartas Bölgesinin Nüfusu

Bu dönemde bu bölgeye adını veren Yuva (yıva) oğulları hakkında da şu bilgiler arşiv kayıtlarına girmiştir; “Nahiye-i Yıva ve Kartas kadimden Yıva oğullarının olmağın anlara tayin olunub maadası sancak beyine kaydolundu¹⁰⁸” şeklinde belirtilmiştir.

Bu kayıtlarda Eğirdir civarında bulunan yörük ve cemaatler kayıt altına alınmıştır. Bu cemaatler şunlardır; Saruca Ma’mad, Salihlu (Çobansa), Kasımoğlu, Karacalu, Kara Halillu gibi yörük ve cemaat adları da geçmektedir¹⁰⁹. Burada geçen cemaat isimlerinden anlaşıldığı üzere de Pavlu’nun köyleri olan; Sarımehmetler, Çobanisa ve Kasımlar köylerinin ataları bu yörük cemaatleri olmalıdır.

¹⁰⁸ Arıkan, *a.g.e.*, s. 221.

¹⁰⁹ Dağlıoğlu, *a.g.m.*, s. 1091.

1669 tarihli sicil kayıtlarına göre Hamid Sancağı 21 kazaya ayrılmıştır. Bu kazalar arasında Pavlu'ya yer verilmiştir¹¹⁰. Bu tarihten sonra Eğirdir'in nahiyesi konumundan kurtularak başlangıçta köy olan Pavlu, kaza merkezi olmuştur.

2. Pavlu'nun Nüfusu

Pavlu kazası 1830 tarihli nüfus defterinde 3 kısma ayrılmış olarak gösterilmiştir. Burada Pavlu merkezi ve 9 köy birlikte yazılmış, sonrasında Çepel nahiyesi merkezi ve 5 köy, Kartoz-Kesme nahiyesi merkezi 10 köyü ile birlikte yazılmıştır. Buradaki bilgilere göre Pavlu ve köyleri kısmında yaklaşık 2288 kişi, Çepel nahiyesi ve köylerinde 574, Kartoz- Kesme nahiyesi ve köylerinde 1390 kişi olmak üzere toplamda 4252 kişiyi barındırmaktadır¹¹¹.

1835 tarihinde Pavlu kaza merkezinde 187 hane ve Pavlu'ya bağlı 23 köy ve çiftlik de ise, 603 hane olmak üzere toplam 790 hane kayıt edilmiştir. Bu dönem için hane bazında ortalama nüfusu da hesaplarsak, Pavlu merkezinde 935 kişi bulunurken, köylerinde ise 3015 kişi civarı bir nüfus yaşamakta olup, toplamda 3950 civarında nüfusa sahiptir diyebiliriz.

“Hamid sancağına mülhak Pavli (Pavlu) kazasının mahalle ve kurası ahalisinin tarh olunan vergilerini gösterir defter¹¹²”de yer alan bilgilere göre de Pavlu merkezi ve 20 mahalle ve köyünde 644 hane kayıt edilmiştir. Yalnız burada Badab, Hacıaliler ve İbişler köylerine yer verilmemiştir. Bu eksikler göz önünde bulundurulduğunda burada yaklaşık olarak 3750 kişi olduğunu söyleyebiliriz.

Pavlu 1844-45 yıllarında Hamid Sancağına bağlı kazalardan birisidir. İncelemiş olduğumuz defterin başında; “Konya Eyaleti mülhakatından Hamid Sancağı Kazalarından Kasaba-i Pavlu Kazası'nda mukim ahalinin emlak ve arazi ve temettuatlarını mübeyyin defteridir” ifadesi kullanılmıştır¹¹³.

1844-1845 Tarihli Pavlu temettuat defterine göre merkez ve köylerdeki hane sayısı ve nüfus miktarı şu şekildedir; Kasaba-i Pavlu'da 180 hane, Müezzinlerde 13 hane, Badab'da 46 hane, Çobanisa'da 29 hane, Hacıaliler 15 hane, Beğdili 31 hane, Melikler 38 hane, Çandır 46 hane, Sarımehmedler 25 hane, Kesme 82 hane, Çukurca 9 hane, İbişler 6 hane, Kartoz 31 hane, Selköşe 7 hane, Darıbükü 14 hane, İncedere 23 hane, Kasımlar

¹¹⁰ Böcüzade, *a.g.e.*, s. 29.

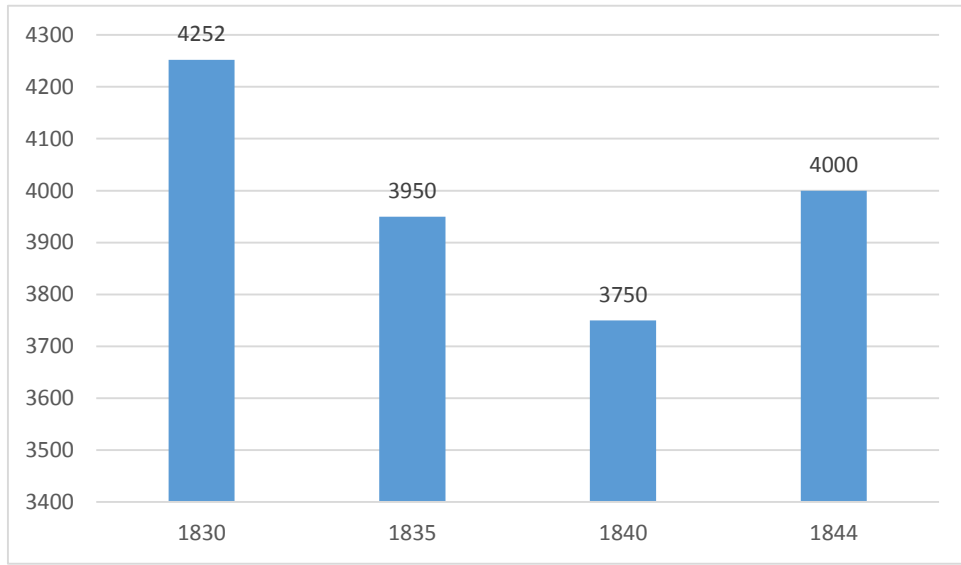
¹¹¹ Karacan, - Karaca, *a.g.m.*, s. 392.

¹¹² BOA, ML. VRD. d. No: 525, s. 1-25.

¹¹³ K.K.d. 6089, s. 1.

32 hane, Bucak 10 hane, Ayvalı 56 hane, Hacıahmedler 31 hane, Kuzca 18 hane, Karadiken 19 hane, Haymana 12 hane olarak kayıt edilmiştir. Bu dönemde Pavlu'da toplamda 773 hane vardır. Nüfus olarak baktığımızda ise, 3865 kişi yaşamaktadır. Buradaki nüfus hesaplamasına Şeyh köyü vergilerden muaf olduğu için kayıt edilmemiştir. Burası ile ilgili başka bir arşiv vesikasından çıkardığımız bilgiye göre 27 hanenin¹¹⁴ burada yaşamış olduğunu görmekteyiz. Şeyh köyü de dâhil edildiğinde Pavlu kazasında bu dönemde 4000 kişi yaşamaktadır.

Grafik 2. Pavlu Kazası Ve Köylerinin Nüfusu

Pavlu kazası ve köyleri nüfus grafiğinde görüldüğü üzere, 1830 yılından sonra 1835'te nüfus %7,6 oranında azalmıştır. Bu durum 1840 yılında da devam etmiş olmakla birlikte azalma oranı %5,3 civarında seyretmiş, bu 9 yıllık süreçte de toplam %13,3 oranında nüfusta azalma olmuştur. Bu kısa zaman içerisinde bu kadar dalgalanmaya sebep olan bir hastalık veya felaket mi olduğu hakkında yeterli bilgiye sahip değiliz. 1844 tarihine gelindiğinde ise 1840 yılına nazaran %6,6 oranında bir artış olmuştur.

İncelemiş olduğumuz Pavlu Kazası temettuat defteri hane usulüne göre kayıt edilmiştir. Hane deyimi nüfus hesaplamalarında da önemli bir yere sahiptir. Bu konuda Ömer Lütfi Barkan "Hane"yi beş kişi olarak kabul etmiş, bu teklif sonradan pek çok kişi tarafından benimsenmiştir¹¹⁵. Buradan yola çıkarak 1844-45 yıllarında Pavlu kazası ve

¹¹⁴ ML. VRD. d. No: 525. s. 15-16.

¹¹⁵ Göyünç, *a.g.m.*, s. 552.

köylerinin toplam nüfusu 3865 olarak hesaplanmıştır. Aşağıdaki tabloda yerleşim birimlerinin hanelere göre tahmini nüfusları gösterilmiştir.

Tablo 10. Pavlu Kazası ve Köylerinin Tahmini Nüfusları¹¹⁶

Yerleşim Birimi	Hane	Tahmini Nüfus	Yerleşim Birimi	Hane	Tahmini Nüfus
Pavlu	180	900	Kartoz	31	155
Müezzinler	13	65	Selköşe	7	35
Badab	46	230	Darıbükü	14	70
Çobanisa	29	145	İncedere	23	115
Hacialiler	15	75	Kasımlar	32	160
Beğdili	31	155	Bucak	10	50
Melikler	38	190	Ayvalu	56	280
Çandır	46	230	Hacıahmedler	31	155
Sarımehmedler	25	125	Kuzca	18	90
Kesme	82	410	Karadiken	19	95
Çukurca	9	45	Haymana	12	60
İbişler	6	30	Toplam	773	3865

Burada yapmış olduğumuz sıralama Pavlu temettuat defterinde yazılmış olduğu şekildedir. Buradaki yerleşim birimlerinin tahmini nüfuslarının oransal olarak dağılımları aşağıdaki tablo da verilmiştir.

Tablo 11. Pavlu Kazası ve Köylerinin Tahmini Nüfus Dağılımı (%)

Yerleşim Birimi	%	Yerleşim Birimi	%
Pavlu	23,28%	Kartoz	4,00%
Müezzinler	1,70%	Selköşe	0,90%
Badab	5,95%	Darıbükü	1,81%
Çobanisa	3,75%	İncedere	2,97%
Hacialiler	1,95%	Kasımlar	4,13%
Beğdili	4,00%	Bucak	1,30%
Melikler	4,92%	Ayvalu	7,25%
Çandır	5,95%	Hacıahmedler	4,00%
Sarımehmedler	3,25%	Kuzca	2,32%
Kesme	10,60%	Karadiken	2,45%
Çukurca	1,16%	Haymana	1,56%
İbişler	0,80%	Toplam	100%

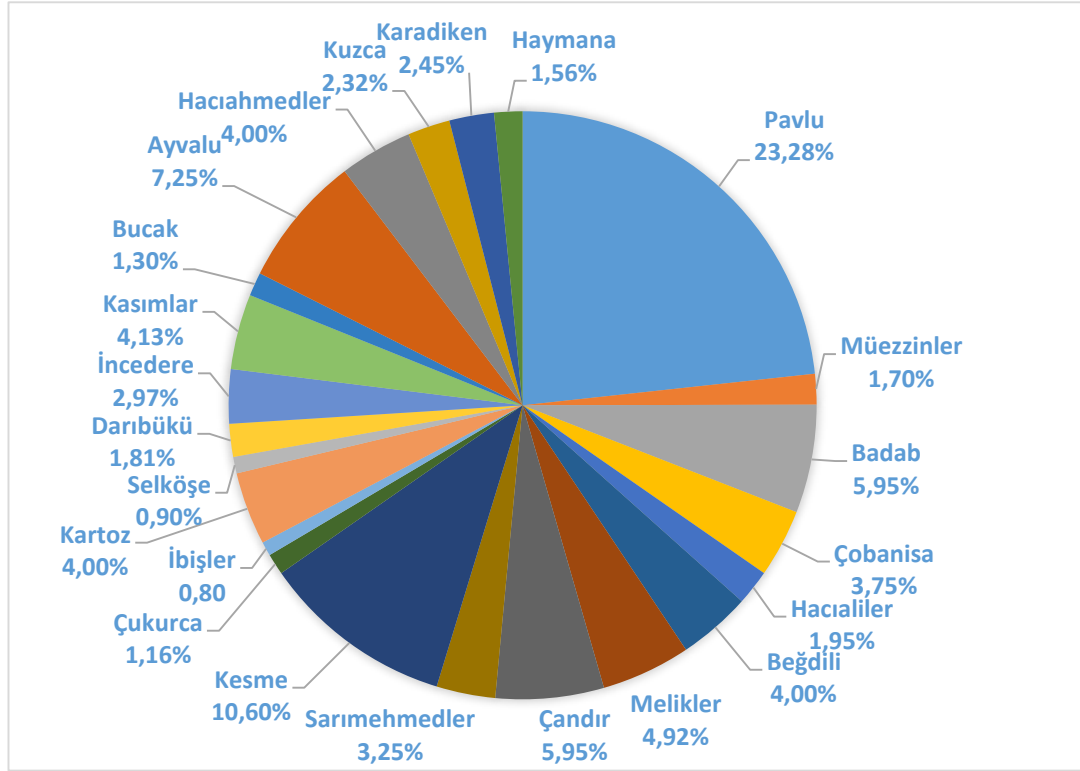
Yukarıdaki tabloları kaza genelinde nüfus oranları ve tahmini nüfuslarını en çok ve en az olanları değerlendirdiğimizde; Pavlu kaza merkezi %23,28 oran ve 900 nüfusu ile en büyük yerleşim birimidir. Sonrasında ise %10,60 oran ve 410 nüfusuyla Kesme

¹¹⁶ K.K.d. 6089, s. 1-201.

köyü ikinci sıradadır. Üçüncü sırada ise %5,95 oran ve 230 nüfusları ile Badab ve Çandır köyleri yer almaktadır.

En az nüfusa sahip olan yerleşim yerleri ise; %0,80 oran ve 30 nüfusla İbişler köyü, sonrasında ise %0,90 ve 35 nüfusla Selköşe ve %1,16 oran ve 45 kişilik nüfusuyla Çukurca köyü en az nüfusa sahip olan yerleşim birimleridir.

Grafik 3. Pavlu Kazası ve Köylerinin Tahmini Nüfus Dağılımı

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinden çıkan bilgiler doğrultusunda kazanın nüfusu Şeyh köyü vergilerden muaf olduğu için deftere yazılmamış olduğundan 3865 olarak hesaplanmıştır. 1840 tarihli belgeden elde ettiğimiz verilere göre Şeyh köyünde 27 hane yani 135 kişi vardır. Burayı da nüfusa dâhil ettiğimizde ortalama 4000 kişi bulunmaktadır diyebiliriz.

Pavlu kazasında nüfus verileri bu şekildeyken aynı dönemde diğer kazaların nüfusları şu şekildedir; Barla kazasında 2525 kişi¹¹⁷, Eğirdir kazası köylerinde 5570

¹¹⁷ Kayhan, *a.g.t.*, s. 37.

kişi¹¹⁸, Uluborlu kazasında 10020 kişi¹¹⁹, Gölhisar kazasında 9385 kişi¹²⁰, Burdur kazasında 13600 kişi¹²¹ yaşamaktadır. Keçiörlü ve Atabey kazalarında nüfus miktarı hanelerin 4 ile çarpımına göre verildiğinden burada yazılmamıştır.

3. Pavlu Kazasında Kullanılan İsimler, Unvanlar ve Lakaplar

1844-45 tarihli temettuat defterinde kişiler buldukları bölgelerde nasıl tanınıyor ise ona göre kayıt edilmişlerdir. Öncelikli olarak her kişinin üyesi olduğu ailenin bir lakabı vardır. Bu lakaplar; kişilerin atalarının, gelmiş oldukları yerlerin ve fiziksel yapılarına göre halkın yakıştırmaları sonucu ortaya çıkmış isimler olabilir.

Bundan başka kişilerin isimlerinin önüne bazı unvanlar getirilmiştir. Bunlar da “hacı, efendi, kara, molla, derviş, deli, sağır, öksüz, sarı, topal vs.” gibi kişilerin fiziki özelliklerine veya sosyal yapıdaki konumlarına göre verilmiş olan isimlerdir.

1844-45 Tarihli temettuat defterinde 773 hanede aynı kullanılmış isimler çıkarılınca toplamda 62 farklı isim kullanıldığı görülmektedir. Pavlu kazasında en fazla kullanılmış olan isimler ise şu şekildedir; Mustafa, Ali, Muhammed, İsmail, Hüseyin, Ahmed, Osman, Hasan, Ömer ve Süleyman olarak karşımıza çıkmaktadır. Kazada en çok kullanılan isim % 13 oran ve 99 kişinin ismi olan Mustafa’dır. İkinci sırada %10 oran ve 79 kişinin ismi olan Ali, üçüncü sırada ise; %9 oran ve 66 ayrı kişinin ismi olan Muhammed’dır. Sonrasında %8 oranla İsmail, %7 oranla Hüseyin ve Ahmed, %6 kullanılma oranıyla Osman ismi, % 5 oranla Hasan, %4 oranla Ömer, %3 kullanılma oranıyla Süleyman’dır. Buradaki 10 isim kazadaki isimlerin %72’sini oluştururken diğerleri %28’ini oluşturmaktadır.

Geriye kalan 52 farklı ismin içinde iki tane de kadın ismine yer ver verilmiştir. Bu isimler ise Safiye ve Fatma’dır. Yine bu 52 farklı isim içerisinde 10 tanesi de çift isimlidir. 773 haneden 23 tanesinde çift isim kullanılmıştır. Bu isimlerde şunlardır; Abdi Selim, Ahmed Ali, Bayram Ali, Durmuş Ali, Durmuş Muhammed, Hasan Ali, Mahmud Ali, Mehmed Ali, Muhammed Ali, Muhammed Memiş, ve Mustafa Ali isimleridir. Çift isim kullanım oranı kaza genelinde %3’tür.

¹¹⁸ Tahsin Yeşil, *9930 Numaralı Temettuat Defterine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Eğirdir’in Köylerinin Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi Ve Sanatları Anabilim Dalı, YüksekLisans Tezi, Isparta 2006, s. 24.

¹¹⁹ Sinav, *a.g.t.*, s. 45-46.

¹²⁰ Akalın, *a.g.t.*, s. 33.

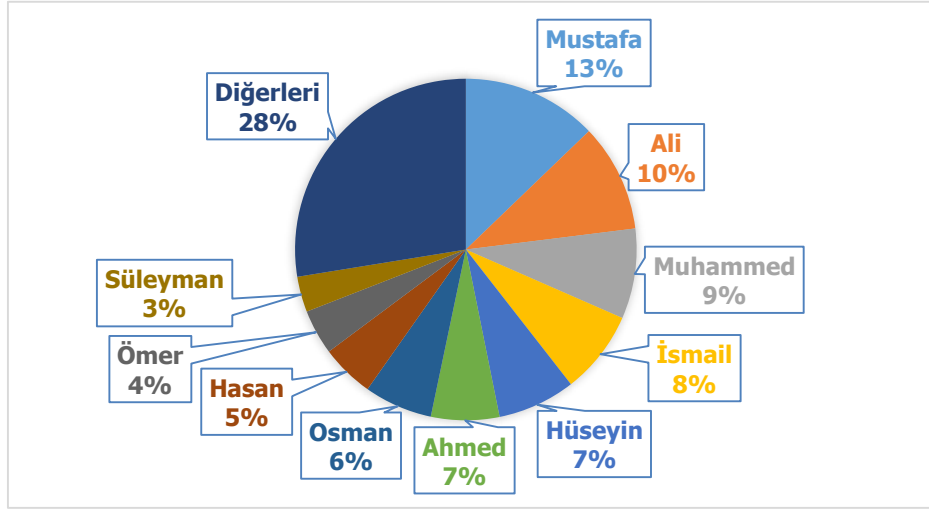
¹²¹ Şevket Bütün, *Temettuat Defterlerine Göre (H.1260- M.1844) Burdur’un Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2001. s. 31.

Tablo 12. Pavlu Kazası İsim Dağılımı

İsimler	Pavlu Yektin																							
		Pavlu	Müezzinler	Badab (Pmarköy)	Çobanisa	Hacı Aliler	Begdili	Melikler	Çandır	Sarı Mehmedler	Kesme	Çukurca	İbışler	Kartoz	Selköşe	Daribükü	İncedere	Kasımlar	Bucak	Ayvalu	Hacı Ahmedler	Kuzca	Karadiken	Haymana
Abdi	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdi Selim	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdil	11	4	-	2	-	1	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdullah	4	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdurrahman	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Abdülbaki	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülkadir	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülkerim	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Abidin	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ahmed	50	11	2	2	2	-	3	2	3	3	4	2	1	1	-	-	1	4	-	-	5	1	-	3
Ahmed Ali	5	-	1	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ali	79	17	-	7	3	2	3	2	7	2	9	-	1	5	-	1	1	4	2	6	2	2	2	1
Bahri	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bayram Ali	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bekir	21	5	2	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	5	3	-	-	-	-
Burhan	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cafer	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Durmuş	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Durmuş Ali	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Durmuş Muhammed	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Ebubekir	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eyyüb	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Halil	10	-	-	1	-	1	-	-	3	1	2	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Hamza	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hasan	39	13	1	4	1	-	2	1	1	-	-	1	1	1	1	2	1	3	-	2	-	3	1	-
Hasan Ali	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hızır	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Himmet	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
Hüseyin	57	14	-	5	1	2	-	5	1	4	7	2	-	3	-	1	3	1	-	3	2	1	1	1
İbrahim	19	4	1	-	-	-	-	1	2	1	7	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-
İdris	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İlyas	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İsa	4	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İsmail	61	20	-	1	2	1	2	4	2	-	3	-	-	2	-	3	-	4	1	7	4	4	1	-
Mahmud	10	1	-	1	2	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Mahmud Ali	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Mehmed	23	7	-	1	-	1	2	1	2	-	3	-	-	3	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Mehmed Ali	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Memiş	3	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Muhammed	66	11	1	2	3	-	3	2	1	4	5	-	1	1	2	-	4	4	-	10	3	2	7	-
Muhammed Ali	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Muhammed Memiş	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Murad	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musa	11	1	-	1	1	-	-	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-
Mustafa	99	19	3	8	3	3	5	5	4	1	13	1	-	4	2	1	3	2	1	8	5	1	3	4
Mustafa Ali	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mümin	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-

Nasuh	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osman	50	16	-	3	3	1	3	1	-	1	7	1	1	-	-	1	2	2	-	2	3	-	1	2	-	-	-
Ömer	33	11	-	-	3	-	2	1	5	3	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-
Ramazan	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Said	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Salih	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Süleyman	26	4	-	-	1	1	1	2	2	2	4	1	-	-	2	-	-	-	2	3	-	1	-	-	-	-	-
Veli	9	-	-	-	1	-	1	1	1	1	1	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Yahya	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yakub	5	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Yunus	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Yusuf	16	2	-	2	1	-	-	2	-	1	-	-	-	1	-	-	3	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Fatma	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Safiye	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Grafik 4. Pavlu Kazası İsim Dağılımı

1844-45 tarihli temettuat defterinde kişiler buldukları bölgelerde nasıl tanınıyor ise ona göre kayıt edilmişlerdir. Öncelikli olarak her kişinin üyesi olduğu ailenin bir lakabı vardır. Bu lakaplar; kişilerin atalarının, gelmiş oldukları yerlerin ve fiziksel yapılarına göre halkın yakıştırmaları sonucu ortaya çıkmış isimler olabilir.

Bundan başka kişilerin isimlerinin önüne bazı unvanlar getirilmiştir. Bunlar da “hacı, efendi, kara, hafız, ağa, küçük, kel, paslı, ak, arab, kocabaş, gök, imam, molla, derviş, acar, kocabeğ, koca, çömez, kızıl, çakır, mandak, köle, uzun, kör, köse, çolak, kethüda, karaca, deli, sağır, öksüz, sarı, topal”¹²² gibi kişilerin fiziki özelliklerine veya

¹²² K.K.d. 6089, s. 1-201.

sosyal yapıdaki konumlarına göre verilmiş olan isimlerdir. Aşağıdaki tabloda Pavlu kazası ve köylerinde kullanılmış olan lakaplar gösterilmiştir.

Tablo 13. Pavlu Kazası ve Köylerinde Kullanılan Lakaplar

	Pavlu Yekün	Pavlu	Müezzimler	Badab (Pınarköy)	Çobanisa	Hacı Aliler	Beğdili	Melikler	Çandır	Sarı Mehmedler	Kesme	Çukurea	İbişler	Kartoz	Selköşe	Darıbüki	İncedere	Kasımlar	Bucak	Ayvalı	Hacı Ahmedler	Kuzca	Karadiken	Haymana
Abbasoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Abdiloğlu	5	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Abdişeyhoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdullahoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdurrahman kethüdaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Abdurrahmanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülbakioglu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülceliloglu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülfattahoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülkadiroğlu	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülkanioglu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Abdülkerimoglu	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Acarahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Acarömeroğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afillioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ağaçcıoğlu	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ahmedoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ahmedpaşaoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ahmedsipahioğlu	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akışoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Akmuhammedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Alemdaroğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Alibaşoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Alibeşeoğlu	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alidaioğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alikethüdaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Alioğlu	9	2	-	-	-	1	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Alisufoğlu	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aliustaoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altıparmakoglu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arabömeroğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ayrancıoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bacaksızoğlu	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bakioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bekirağaoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bekirkethüdaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Bekiroğlu	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Beşlioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bıyıklioğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilaloğlu	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilalsüleymanoğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Boduralioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Boduroğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Boyrazoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bozahmedoğlu	4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
Böcüoğlu	5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Budakibrahimoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Budakoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Cabbarhasanoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Caferkethüdaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Caferoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Celiloğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Cenderhasanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Cezayirli	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cıdalalioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cılazoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Cırnazismailoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Civanahmedoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çakırhasanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çakmakoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çangalsüleymanoğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çapkınoğlu	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çarıklıoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çavuşoğlu	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çenesizoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çengelöğlu	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çırakoğlu	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1
Çilhasanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Çilismailoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Çillioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çilmusaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çimenahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobanahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobanhasanoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobanosmanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobanömeroğlu	3	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobansüleymanoğlu	3	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çokakoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çolakbekiroğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Çolakismailoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çömezöğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çöplüoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Damlatmazoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Danayusufoğlu	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Davudoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dedeoğlu	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Değirmencialioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Değirmencihüseyin- oğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Değirmencimusaoğl u	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Değirmencioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Değirmenciismail- oğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deliahmedoğlu	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	1
Delialioğlu	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delibeğöğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delieyyüboğlu	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delihanoğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deliismailoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delikoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Hacimahmudoğlu	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacimistanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacimollaoğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacimustafaoğlu	4	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacıoğlu	1	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-
Haciosmanoğlu	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacıömeroğlu	4	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacısalihoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacısüleymanoğlu	4	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hacıyunusoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Hafızhamzaoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hafızosmanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Halilağaoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Halilkethüdaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Haliloğlu	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	
Hasanalioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
Hasankethüdaoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hasanoğlu	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	
HatibSüleyman-efendioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hızralioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
Hızıroğlu	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Himmetoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
Hireoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
Hüseyinahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hüseyinefendioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hüseyinoğlu	1	1	-	-	3	-	-	3	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
Hüseyinsipahioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Irakoğlu	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İbişoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İbrahimağaoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İbrahimioğlu	4	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	
İhtiyaroğlu	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
İlevendoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İlyasoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İmamabdülcilioğlu	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İmamahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İmamalioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İmamhacıhasan-efendioğlu	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İmamhüseyinoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İmammehedoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İmamoğlu	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
İsamemişoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İsaoğlu	7	2	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
İslambolluhüseyin- oğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
İslambollumham- medoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İsmailoğlu	7	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	
İzmirliahmedoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
İzmirlioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kabakçıahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Kabakçıoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	
Kaçaroğlu	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kadioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kahveciömeroğlu	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Kaledarhüseynoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Kaplanoğlu	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karaabdiloğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karahmedoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Karaalioğlu	6	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	
Karabacakisaçoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karabekiroğlu	1	0	4	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-
Karaboğaoğlu	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karacaoğlu	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Karaçorahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karahamzaoğlu	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karahasanoğlu	5	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	
Karahüseynoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
Karabrahimoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karaismailoğlu	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	
Karakethüdaoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	
Karamahmudoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karamuhammedoğlu	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	
Karamusaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karaselamoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
Karavelioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Karayunusoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
Karayusufoğlu	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
Kartozluismailoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kasaboğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kaymakçoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
Kayyumibrahimoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kayyummuhammedoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelahmedoğlu	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelalioğlu	5	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	
Keleşoğlu	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Kelhasanoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelhüseynoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kellecioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelmehmedoğlu	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelmuhammedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Kelmuradoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelmusaoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Keloğlu	3	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelömeroğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelsüleymanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kelsüllüoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
Kerimoğlu	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kerliahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kesmeli	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kırkoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kızhasanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Koboşoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
Kocaahmedoğlu	4	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
Kocaalioğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kocabaşoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kocabeğçoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kocahaliloğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kocaköylü	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kocamehmedoğlu	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Kocamammedoğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kocamusaoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kocamustafaoglu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Kocaoglanoglu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Kocaoglu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kocaosmanoğlu	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Koçalioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koyuncuoğlu	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kozakmammedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kozakoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Köleçiloğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kölehasanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kölehüseynoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kölemustafaoglu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Köleoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kölesüleymanoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Körahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Körhamzaoglu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Körhüseynoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Koroğlanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Koroğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korosmanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Kösealioğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Köseoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Köseyusufoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kulaçoğlu	3	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Kulakoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuleoğlu	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuleosmanoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuntoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuruntuoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kutanıroğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Kutmanhalioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Küçükahmedoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Küçükhalioğlu	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Küçükhüseynoğlu	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Küçükustafaoglu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Küçüksmanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Küplüoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Lokmanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Madakalioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mahlukoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mahmuddaioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mahmudkethüdaoğlu	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mahmudoğlu	1	-	-	-	-	2	1	1	-	-	1	-	-	-	3	1	-	-	1	-	1	-
Manavoğlu	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mehmedeminoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mehmedoğlu	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Melek	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Mıstanoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mollaahmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mollaalioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mollahasanoğlu	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mollabrahimoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mollaismailoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Sülek	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Süleymanıoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Süleymanoğlu	6	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Şabşakoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şaşıosmanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Şehribanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Şemmetoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Şevval	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şeyhalioğlu	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şişmanoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tabakhüseyinoğlu	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tavşanmustafaoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tekemuhamedoğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Temürchihasanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Temürçiibrahimioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Temürcioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tezkenoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tezkenoğlu	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tobbaşoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Tolburoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tonbakoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tonkaloğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Topalahmedoğlu	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Topalakıyusufioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Topalhasanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Topalsüleymanoğlu	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Topsakaloğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tortopoğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tortopömeroğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuzsuzoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tüccaroğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türkerihüseyinoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Türkoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ustaahmedoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ustamustafaoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uzunhüseyinoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uzunmahmudoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uzunosmanoğlu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Velikethüdaoğlu	3	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Velimuhamedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Velioğlu	8	1	-	1	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Velisüleymanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veyselioğlu	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yağcıgökmehmedoğlu	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yağcıoğlu	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yakuboğlu	3	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yamukoğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yanıkioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Yanıkı Süleymanoğlu	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yarım Süleymanoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Yelkencioğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Yirikoğlu	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yörtükioğlu	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yunusoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Yusufoğlu	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Yusufbekiroğlu	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yusufoğlu	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	-	-	-	-	-
Zengilioğlu	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zeybekoğlu	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zeyneloğlu	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-

4. Pavlu Kazası'nda Meslek Grupları

İnsanoğlu dünyaya gelmesiyle birlikte kendi yaşamını sürdürebilmek için bir şeyler ekip biçmeye ve üretmeye başlamıştır. Bu süreçte insanoğlu yaptığı işte kendisini geliştirerek bunu bir zanaat ve meslek haline getirmiştir. Bundan sonraki süreçte kişilerin meslekleri atalarından kendilerine geçmiş veya buldukları bölge şartlarına ve koşullarına göre de değişiklik göstermiştir.

1844-1845 tarihli Pavlu Kazası'na ait temettuat defterinde kayıt altına alınmış olan hanelerin meslek grupları yazılmıştır. Buradan çıkan verilere göre; kaza genelinde 773 haneden 719'unda meslek kaydı bulunurken, 54 hanesinde meslek kaydı yazılmamıştır. Bu meslek kaydı yazılmayan hanelerin durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. (Bkz. Tablo 14-15-16.)

Burada bir başka belirtilmesi gereken husus ise; Temettuat defterinde hane kaydı ve meslek kaydı yazılmış olmasına rağmen bazı hanelerin firar ederek gitmiş oldukları yerler yazılmıştır. Bu hanelerin 2 tanesinin vergi ve gelirleri de yazılmış, 3 tanesinin de vergisi yazılmış ancak geliri yazılmamıştır. Bu hanelerin reisleri ve gittikleri yerler şunlardır; İbişler köyünden Osmanoğlu Çakır Ali “Firari merhum Antalya Sancağından Türkmen oğlu Çiftliğinde Çiftçi Hizmetkari idüğü şerh verildi”¹²³. Kartozlu Süleymanoğlu Muhammed Memiş “Merkum firari Eğirdir Kazasına Tabi Koçular Karyesinde Abdurrahmanoğlu yanında idüğü”¹²⁴, Kartozlu İsa oğlu Cingöz Mehmed “Merkum firari İbradi Kazası'na gitmiş olup bu taraf da emlaka dair bir nesnesi olmadığı”¹²⁵, yine Kartozlu Delimuhammedoğlu Mandak Ali “Merkum firari İbradi Kazası'na gidip Yakaafşar Karyesinde olup bu tarafa dair bir şeyi olmadığı şerh verildi”¹²⁶, Selköşeli Bakioğlu Hasan ise “Merkum firari Antalya sancağı Akseki nam mahalde idüğü”¹²⁷ şeklinde gitmiş oldukları yerler belirtilmiştir.

¹²³ K.K.d. 6089, hane nr. 6, s. 137.

¹²⁴ K.K.d. 6089, hane nr. 28, s. 143.

¹²⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 30, s. 143.

¹²⁶ K.K.d. 6089, hane nr. 31, s. 143.

¹²⁷ K.K.d. 6089, hane nr. 7, s. 146.

Çalıştığımız Pavlu Temettuat defterine göre meslek kaydı olan hanelerin yüzde olarak oranı % 93'tür. Meslek kaydı yapılmamış olanların oranı ise % 7 olduğu görülmektedir. Burada meslekleri yazılmış olan ve meslekleri yazılmayan haneler 7 kategori halinde değerlendirilmiştir. Bunlar; mal üretenler, hizmet üretenler, tarım ve hayvancılık ile uğraşanlar, nakliye ve ticaretle uğraşanlar, kamu görevlileri ve diğerleri olarak nitelendirdiğimiz engel durumu olanlar, talebeler, sabiler, eytam (yetimler), sıbyan, fevt (ölmüş), bi-mal olanlar ve kadınlardır.

Tablo 14. Pavlu Kazası ve Köyleri Meslek Dağılımları¹²⁸

Meslekler	Yekün	Pavlu	Müezzinler	Badab (Pınarköy)	Çobanisa	Hacı Aliler	Beğdili	Melikler	Çandır	Sarı Mehedler	Kesme	Çukurca	İbişler	Kartoz	Selköşe	Darıbüktü	İncedere	Kasımlar	Bucak	Ayvalu	Hacı Ahmedler	Kuzca	Karadiken	Haymana
Amele	46	43	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Asker	11	6	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-
Avcı	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Bakkal	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cabi ¹²⁹	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çiftçi	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çoban	75	4	-	2	-	2	3	4	1	1	10	-	-	4	-	-	5	3	-	5	6	1	12	12
Çoban-Ziraatçı	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Çulha ¹³⁰	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Davar Taciri	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Değirmen Bekçisi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Değirmenci	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Demirci	4	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eimme	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Eskici	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ferraş	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hatib	3	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hizmetkâr	29	6	1	1	1	-	3	3	-	3	6	-	-	-	1	-	1	1	-	1	1	-	-	-
İmam	12	5	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-
Kalaycı	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kaşıkcı	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Katrançı	3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Muallim	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mukayyid	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Müezzin	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sipahi	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sipahi vekili	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sumakçı ¹³¹	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹²⁸ K.K.d. 6089, s. 1-201.

¹²⁹ Cabi: Tahsildar demektir. Bilhassa haraç ve cizye vergileri ile vakıf gelirlerini ve zekât paralarını toplayan tahsildara denilirdi. Ünal, *a.g.e.*, s. 136.

¹³⁰ Çulha: Dokumacı. Ünal, *a.g.e.*, s. 176. ; Çulha: Tezgâhta işlenen bez. İsmail Parlatur, *a.g.e.*, s. 305.

¹³¹ Sumak: Salkımları ekşi, daneleri yemeklere konan ve yaprakları debbağlıkta kullanılan bir bitki. Ünal, *a.g.e.*, s. 627.

Tüccar	10	7	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Yoğurtçu	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yükücü	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ziraatçi	48	5	69	8	41	26	9	22	27	38	21	58	6	5	17	5	12	15	24	7	43	17	9	6	-
Ziraatçi- Hizmetkar	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 15. Pavlu Kazası Fonksiyonlarına Göre Meslek Dağılımı¹³²

Mal üretkenler		Hizmet Üretenler		Tarım Ve Hayvancılıkla Uğraşanlar		İşçilik Yapanlar		Nakliye ve Ticaret Yapanlar		Kamu Görevlileri		Diğerleri	
Çulha	1	Değirmenci	3	Ziraatçi	485	Amele	46	Yükücü	1	Asker	11	Sıbyan	1
Yoğurtçu	10	Demirci	4	Çiftçi	1	Hizmetkar	29	Eskici	1	Cabi	1	Talebe	2
Sumakçı	1	Katrançı	3	Çoban	75	Ziraatçi Hizmetkarı	2	Tüccar	10	Değirmen Bekçisi	1	Eytam	1
-	-	Kalaycı	1	Çoban-Ziraatçi	2	-	-	Davar Taciri	1	Eimme	2	Alil	9
-	-	Kaşıkçı	1	Avcı	1	-	-	Bakkal	1	Hatib	3	Alil- Ama	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	İmam	12	Ama	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Muallim	1	Amelmande	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Mukayyid	1	Fevt	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Müezzin	1	İhtiyar-Amalmande	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sipahi	5	Mariz-Alil	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sipahi Vekili	1	Mecnun	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Ferraş	1	Mecnun-Amele	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Sabi	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Bi-mal	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Kadın	3
Toplam	12	Toplam	12	Toplam	564	Toplam	77	Toplam	14	Toplam	40	Toplam	54
%	1,5	%	1,5	%	73	%	10	%	2	%	5	%	7

a. Mal üretkenler

Pavlu temettuat defterine göre yapmış olduğumuz değerlendirme de mal üretkenler grubu içerisinde; 1 Çulha, 10 Yoğurtçu ve 1 Sumakçı olmak üzere toplam 12 hane reisi meslek kaydı yer almaktadır. Mal üretkenler grubu kaza genelinde % 1,5'lik bir orana sahiptir.

Çulhacılık mesleğini Pavlu kazasında Daribükü karyesinde Çalış Osman¹³³ isimli 1 hane reisi yapmaktadır. Yoğurtçuluk mesleğini yapan 10 hane vardır. Bunların hepsi Pavlu merkezinde yaşayan kişilerdir. Bu hanelerin reisleri Der Aliyye'de (İstanbul)

¹³² BOA, K.K.d. 6089, s. 1-201.

¹³³ K.K.d. 6089, hane nr. 10, s. 148.

yoğurtçuluk yaparak geçinmektedirler. Sumakçılık yapan ise; Pavlu kaza merkezinde yaşayan Sarıköleoğlu Hacıhüseyininoğlu Osman'dır¹³⁴.

b. Hizmet Üretenler

Pavlu kazasında hizmet üretenler grubunda yer alan meslekler şunlardır; Değirmenci, Demirci, Katrancı, Kalaycı ve Kaşıkçıdır. Kaza genelinde 3 değirmenci, 4 demirci, 3 katrancı, 1 kalaycı (Kesme karyesinden Kalaycı Mustafa¹³⁵), 1 kaşıkçı (Bucak karyesinden Durmuşalioğlu Kel Süleyman¹³⁶) olmak üzere toplam 12 hane reisi meslek kaydı yer almaktadır. Hizmet üretenler grubu da kaza genelinde % 1,5'lik bir orana sahiptir.

c. Tarım ve Hayvancılık İle Uğraşanlar

Pavlu kazasında tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar grubunda şu meslekler yer almaktadır; Ziraatçilik, Çiftçilik, Çobanlık, Çoban-Ziraatçilik (çift meslek kayıt edilmiş) ve Avcılıktır. Kaza genelinde 485 Ziraatçi, 1 Çiftçi (Melikler karyesinden İsaolu İsmail)¹³⁷, 75 Çoban, 2 Çoban-Ziraatçi (Kuzca karyesinden Himmetoğlu Ahmed¹³⁸, İbişler karyesinden Çobanahmedoğlu Hasan¹³⁹), 1 Avcı (Bucak karyesinden Delimuhammedoğlu Yakub¹⁴⁰) olmak üzere toplam 563 hane reisi meslek kaydı yer almaktadır. Tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar grubu kaza genelinde % 73'lük bir oranla en büyük paya sahiptir.

d. İşçilik Yapanlar

Pavlu'da işçilik yapanlar grubunda şu meslekler yer almaktadır; Amele, Hizmetkâr, Ziraatçi-Hizmetkârdır. Pavlu kazası genelinde 46 Amele, 29 Hizmetkâr, 2 Ziraatçi-Hizmetkâr (Beğdili karyesinden Keloğlu Muhammed¹⁴¹; Merkurum Manavgat kazasında Hizmetkâr olduğu yazılmış ve Mahmudoğlu Acar Osman¹⁴²; Merkurum Teke Sancağında Hizmetkâr olduğu yazılmış) olmak üzere 77 hane reisi meslek kaydı yapılmıştır. İşçilik yapanlar grubu kaza genelinde % 10'luk bir orana sahiptir.

e. Nakliye ve Ticaret Yapanlar

¹³⁴ K.K.d. 6089, hane nr. 31, s. 7.

¹³⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 81, s. 131.

¹³⁶ K.K.d. 6089, hane nr. 10, s. 166.

¹³⁷ K.K.d. 6089, hane nr. 15, s. 87.

¹³⁸ K.K.d. 6089, hane nr. 3, s. 187.

¹³⁹ K.K.d. 6089, hane nr. 3, s. 136.

¹⁴⁰ K.K.d. 6089, hane nr. 8, s. 165.

¹⁴¹ K.K.d. 6089, hane nr. 27, s. 74.

¹⁴² K.K.d. 6089, hane nr. 29, s. 74.

Pavlu kazasında Nakliye ve Ticaretle uğraşanlar grubu içerisinde şu meslekler yer almaktadır; Yükcü, Eskici, Tüccar, Davar Taciri ve Bakkaldır. Pavlu kazasında 1 yükcü (Pavlu merkezden Kaplanoğlu Muhammed¹⁴³), 1 Eskici (Pavlu merkezden Mıstanoglu Abdil¹⁴⁴), 10 Tüccar, 1 Davar Taciri (İncedere karyesinden Abdurrahmankethüdaoğlu Mustafa¹⁴⁵), 1 Bakkal (Çandır Karyesinden Çillioğlu Gök Mustafa¹⁴⁶) olmak üzere toplam 14 hane reisi meslek kaydı yapılmıştır. Nakliye ve ticaret yapanlar grubu kaza genelinde % 2'lik bir orana sahiptir.

f. Kamu Görevlileri

Pavlu kazasında kamu görevlileri grubunda yer alan meslekler şunlardır; Asker, Cabi, Değirmen bekçisi, Eimme, Hatib, İmam, Muallim, Mukayyid, Müezzin, Sipahi, Sipahi vekili ve Ferraş'tır. Pavlu kazasında 11 Asker vardır. Bunlar "Asakir-i Nizamiye'de idüğü"¹⁴⁷ şeklinde kaydedilmiştir. Kazada 1 Cabi (Pavlu merkezinden Kocaahmedoğlu Muhammed Ali¹⁴⁸), 1 Değirmen Bekçisi (Kartoz karyesinde Musaoğlu İlyas¹⁴⁹), 2 Eimme, 3 Hatib¹⁵⁰, 12 İmam, 1 Muallim¹⁵¹ (Pavlu merkezden Mehmedoğlu Ömer Efendi¹⁵²), 1 Mukayyid¹⁵³ (Pavlu merkezinden Hacıhüseyinoğlu Hacı Osman efendi¹⁵⁴), 1 Müezzin (Pavlu merkezden Mollaosmanoğlu Hafız Ömer¹⁵⁵), 5 Sipahi¹⁵⁶, 1 Sipahi vekili (Pavlu merkezinden Sipahihüseyinoğlu Ali¹⁵⁷), 1 Ferraş¹⁵⁸ (Pavlu

¹⁴³ K.K.d. 6089, hane nr. 18, s. 5.

¹⁴⁴ K.K.d. 6089, hane nr. 157, s. 35.

¹⁴⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 2, s. 150.

¹⁴⁶ K.K.d. 6089, hane nr. 42, s. 104.

¹⁴⁷ K.K.d. 6089, s. 36.

¹⁴⁸ K.K.d. 6089, hane nr. 117, s. 26.

¹⁴⁹ K.K.d. 6089, hane nr. 14, s. 140.

¹⁵⁰ Hatib: Cuma günleri camide hutbe okuyan kimse. Hutbe hükümdarın hakimiyet sembolüdür. Hatib camideki en yüksek rütbeli din adamıdır. Ünal, *a.g.e.*, s. 307.

¹⁵¹ Muallim: Öğretmen, hoca. İsmail Parlatır, *a.g.e.*, s. 1106.

¹⁵² K.K.d. 6089, hane nr. 80, s. 18.

¹⁵³ Mukayyid: Şer'i mahkemelerde kayıt yapan kişi. Mahkemelerdeki başkatip ve katiplerin en büyük yardımcıları mukayyidler idi. Mukayyid terfi ederse üçüncü katip olurdu. Mukayyidin asıl görevi mahkeme sicillerinin usulüne uygun olarak tutulması, yazıların tam, doğru, okunaklı ve düzgün olması sağlamaktır. Gerekliğinde mukayyidler olay yeri keşfine giderlerdi. Ünal, *a.g.e.*, s. 490.

¹⁵⁴ K.K.d. 6089, hane nr. 3, s. 1.

¹⁵⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 96, s. 21.

¹⁵⁶ Sipahi: Atlı asker demektir. Tımar sahibi askerler ve kapıkulu süvarileri için kullanılırdı. Ünal, *a.g.e.*, s. 619.

¹⁵⁷ K.K.d. 6089, hane nr. 47, s. 11.

¹⁵⁸ Ferraş: Cami ve mescidlerin temizliğini yapan kimse. Hizmetçi, yayan, döşeyen, döşemeci. İsmail Parlatır, *a.g.e.*, s. 455.

merkezinden İsamemişoğlu Memişoğlu İsa¹⁵⁹) olmak üzere toplam 40 hane reisi meslek kaydı yapılmıştır. Kamu görevlileri grubu kaza genelinde % 5'lik bir orana sahiptir.

g. Diğerleri

Pavlu kazasında diğerleri olarak adlandırdığımız gruptakilerin meslek ismi yazılmamıştır. Burada kayıtlarda; Sıbyan, Talebe, Eytam, Alil, Alil-A'ma, A'ma, Amelmande, Fevt, İhtiyar-Amelmande, Mariz-Alil, Mecnun, Mecnun-Amele, Sabi, Bi-mal olanlar ve Kadınlar yazılmıştır¹⁶⁰. Kazada 1 sıbyan (Çobanisa karyesinden Kocaosmanoğlu İsmail¹⁶¹), 2 talebe, 1 eytam (Hacıahmedler karyesinden Küplüoğlu Ahmedoğlu Osman¹⁶²), 9 Alil, 1 Alil-A'ma (Kesme karyesinden Dervişmehmedoğlu Derviş Osman¹⁶³), 4 A'ma, 4 Amelmande, 5 Fevt, 1 İhtiyar-Amelmande (Kartoz karyesinden Musaoğlu Kaynak Hüseyin¹⁶⁴), 3 Mariz-Alil, 3 Mecnun, 1 Mecnun-Amele (Çukurca karyesinden İsmailoğlu Süleyman¹⁶⁵), 11 Sabî, 5 Bi-mal ve 3 Kadın (Müezzinler karyesinden Öksüzosmanın halilesi (eşi, zevcesi) Fatma Hatun¹⁶⁶, Çandır karyesinden Müteveffa Bekçimustafa zevcesi Fatma Hatun¹⁶⁷ ve aynı köyden Müteveffa Tüccaroğlu İsmailin Zevcesi Safiye Hatun¹⁶⁸) olmak üzere toplam 54 hane reisi kayıt edilmiştir. Diğerleri adını verdiğimiz grub kaza genelinde % 7'lik bir orana sahiptir. (Bkz. Tablo 16.)

¹⁵⁹ K.K.d. 6089, hane nr. 103, s. 23.

¹⁶⁰ Sıbyan: Sabinin çoğulu, çocuklar; Talebe: Öğrenciler. A'ma: Gözleri görmeyen, kör. Alil: Hasta, sakat, bedeninin bir uzvu kusurlu veya noksan. Fevt: Ölüm, yitirme, kaybetme. Mecnun: Deli, divane. Eytam: Yetimler, anası babası ölmüş, buluğa ermemiş küçük çocuklar. Amelmande: İş göremez, ihtiyarlık ve sakatlıktan artık hiçbir iş göremez hale gelmiş kimse, yeniçeri emeklisi. Sabî: Henüz memeden kesilmemiş erkek çocuk, üç yaşını yaşamakta olan erkek çocuk, ergenlik çağına ermemiş. Mariz: Hasta, hastalıklı, sayrı. İhtiyar: Yaşlı, kocamış olan kimse. Bi-mal: malı mülkü emlakı olmayanlar. Kadınlar: eşleri vefat etmiş olup çocukları ya küçük olduğundan ya da erkek çocukları olmadığından yazılmış olmalıdırlar.

¹⁶¹ K.K.d. 6089, hane nr. 27, s. 64.

¹⁶² K.K.d. 6089, hane nr. 19, s. 184.

¹⁶³ K.K.d. 6089, hane nr. 61, s. 127.

¹⁶⁴ K.K.d. 6089, hane nr. 18, s. 141.

¹⁶⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 6, s. 135.

¹⁶⁶ K.K.d. 6089, hane nr. 13, s. 43.

¹⁶⁷ K.K.d. 6089, hane nr. 43, s. 105.

¹⁶⁸ K.K.d. 6089, hane nr. 44, s. 105.

Tablo 16. Pavlu Kazası ve Köylerinde Meslek Yazılmayanlar¹⁶⁹

Diğerleri	Alil	Alil-a'ma	A'ma	Amelmande	Fevt	İhtiyar-Amelmande	Mariz-Alil	Mecnun	Mecnun-Amele	Sabi	Bi-mal	Kadın	Sıbyan	Talebe	Eyfam
Pavlu	4	-	1	-	-	-	-	2	-	2	2	-	-	-	-
Müezzinler	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Badab	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Hacaliler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Melikler	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kesme	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Çukurca	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	1	-	-	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İncedere	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ayvalu	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Haciahmedler	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Kuzca	-	-	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-
Karadiken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yekün	9	1	4	4	5	1	3	3	1	11	5	3	1	2	1

¹⁶⁹ K.K.d. 6089, s. 1-201.

İKİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA TARIM FAALİYETLERİ

A. PAVLU KAZASI'NDA TARIM ARAZİLERİ VE DAĞILIMI

1844-1845 tarihli Pavlu kazası temettuat defterinde araziler mezru, gayri mezru, bağ, bahçe, duhan (tütün), penbe (pamuk), sisam (susam) tarlaları olarak ifade edilmiş ve yüz ölçümleri de dönüm cinsi üzerinden verilmiştir¹⁷⁰.

Feridun Emecen'in ifadesine göre; Günümüzde de bazı bölgelerde kullanılmakta olan bir dönüm, geniş adımlarla yürüyen dönümcünün adımı ile $40 \times 40 = 1600$ adımkarelik bir yüz ölçümünü ifade eder ve buna "örfi dönüm" adı verilirdi. Ancak adım aralığı kişiden kişiye değiştiği için bu ölçü birimi tam bir kesinlik sağlamıyordu. Bu sebeple her adım için bir mimar arşını (yaklaşık 75,78 cm.) esas alan bir ölçü sistemi daha ortaya çıkmış ve buna "şer'i dönüm" adı verilmiştir. Buna göre bir dönüm 1600 mimar arşını kare, yani $916,8 \text{ m}^2$ veya $919,302$ metrekarelik bir araziyi gösterirdi. Dönümün dörtte birine ise evlek denirdi. Ancak dönüm miktarı yine de her yerde aynı ölçüyü tutmamaktaydı. İstanbul ve yöresinde bir dönüm 1225 mimar arşını kare ($701,9 \text{ m}^2$), Anadolu'da 2025 mimar arşını kare ($1160,4 \text{ m}^2$), Mısır, Irak ve İran'da 3600 mimar arşını kare ($2062,9 \text{ m}^2$) idi¹⁷¹. Bu kullanımlara günümüzden bir örnek verecek olursak; şuanda benim yaşamış olduğum Denizli İli Çal İlçesi Süller Mahallesi halen $40 \times 40 = 1600$ metrekarelik ölçü mahalle halkı tarafından kabul görmektedir. Resmi kurumlarda ise araziler 1000 m^2 yani 1 Dekar kabul edilerek ölçümler yapılmaktadır.

1844-1845 tarihinde Pavlu kazasında toplam 8569 dönüm arazi bulunmaktadır. Aşağıdaki tablo da Pavlu Kazası ve köylerindeki araziler ve miktarları belirtilmiştir.

¹⁷⁰ Bazı hanelere ait kayıtlarda mezru arazilerin dönüm miktarları yazılmamıştır. Biz bu şekilde bulunan arazilere, buldukları bölge şartlarına ve kazançlarına göre ortalama bir dönüm miktarı belirledik.

¹⁷¹ Feridun Emecen, "Dönüm", *DİA*, c. 9, s. 521.

Tablo 17. Pavlu Kazası Ve Köyleri Arazi Dağılımı (Arazisi Olmayanlar Dâhil)

Yerleşim Yerleri	T. Hane	Mezru Dönüm	Gayri Mezru Dönüm	Bağ Dönüm	Bahçe Dönüm	Duhan (Tütün) Dönüm	Penbe (Pamuk) Dönüm	Sisam (Susam) Dönüm	Toplam Dönüm	Arazilerin Oranı	Hane Başına Düşen Arazi (Dönüm)
Pavlu	180	1354	477	320	4	-	7,5	-	2162,5	25,24	12,01
Müezzinler	13	101	32	2	-	-	-	-	135	1,58	10,38
Badab	46	291	334	-	-	16	-	-	641	7,48	13,93
Çobanisa	29	239	212	-	-	13,5	-	-	464,5	5,42	16,02
Hacialiler	15	53	24	-	-	-	-	-	77	0,90	5,13
Beğdili	31	70	61	-	-	-	-	-	131	1,52	4,23
Melikler	38	137	91	-	40,5	-	-	72,5	341	3,98	8,97
Çandır	46	364	205	-	76	1,5	-	106	752,5	7,63	16,36
Sarımehmedler	25	107	23	-	-	-	-	-	130	1,40	5,20
Kesme	82	251	328	59	-	-	-	-	638	7,45	7,78
Çukurca	9	15	7	4	3,5	-	-	-	29,5	0,34	3,28
İbişler	6	40	30	-	-	1,5	-	-	71,5	0,83	11,92
Kartoz	31	96	115	-	-	-	-	-	211	2,46	6,81
Selköşe	7	23	40	-	-	-	-	-	63	0,74	9,00
Darıbükü	14	79	91	-	-	-	-	-	170	1,98	12,14
İncedere	23	89	126	-	-	-	-	-	215	2,51	9,35
Kasımlar	32	155	164	-	-	6,5	-	-	325,5	3,80	10,17
Bucak	10	70	10	-	-	5	-	-	85	0,99	8,50
Ayvalu	56	322	396	-	-	-	-	-	718	8,38	12,82
Haciahmedler	31	245	340	-	-	-	-	-	585	6,83	18,87
Kuzca	18	31	122	-	-	-	-	-	153	1,79	8,50
Karadiken	19	130	280	-	-	-	-	-	410	4,78	21,58
Haymana	12	0	60	-	-	-	-	-	60	0,70	5,00
Toplam	773	4262	3568	385	124	44	7,5	178,5	8569	100	11,09

Pavlu kazası arazi dağılımına baktığımızda 2162,5 dönüm arazi ve Pavlu kaza merkezi en fazla arazisi olan yer olarak karşımıza çıkmaktadır. İkinci sırada 752,5 dönüm arazi ile Çandır köyü, üçüncü sırada ise; 718 dönüm arazisiyle Ayvalu köyü gelmektedir. En az araziye sahip olan yerleşim yeri ise; 29,5 dönüm arazisiyle Çukurca köyü, ikinci sırada; 60 dönüm arazisiyle Haymana köyü, üçüncü sırada ise; 63 dönüm arazisi olan Selköşe köyü yer almaktadır.

Kazada arazilerin yerleşim yeri içindeki oranlarına baktığımızda en fazla orana sahip olan yerler şunlardır; %25,24 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada ise; %8,38 oranla Ayvalu köyü bulunurken, üçüncü sırada; %7,63 oran ile Çandır köyü yer almaktadır. Kazadaki arazilerin yerleşim yeri içinde en az oranlara sahip olan yerlere baktığımızda ise; son sırada %0,34 oran ile Çukurca köyü, sondan ikinci sırada; %0,70 oran ile Haymana köyü yer alırken sondan üçüncü sırada ise; %0,74 oran ile Selköşe köyü gelmektedir.

Pavlu Kazasında hanelere göre arazi dağılımına baktığımızda ise; hanesine en fazla arazi düşen yerleşim yeri 19 hanesinde ortalama 21,58 dönüm arazisiyle Karadiken

köyüdür. İkinci sırada ise; 31 hanesinde 18,87 dönüm arazisi bulunan Hacıahmedler köyüdür. Üçüncü sırada ise; 46 hanesinde ortalama 16,36 dönüm arazi ile Çandır köyü yer almaktadır. En az arazi düşen yerleşim yeri ise; 9 hanesinde ortalama 3,28 dönüm araziyle Çukurca köyü yer almaktadır. İkincisi; 31 hanesinde 4,23 dönüm arazisiyle Beğdili köyü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 12 hanesine ait ortalama 5 dönüm arazisi ile Haymana köyü yer almaktadır. Pavlu kaza merkezi ve köylerinde arazisi olan ve olmayan hanelere ortalama 11,09 dönüm arazi düşmektedir.

Tablo 18. Pavlu Kazası Ve Köyleri Arazi Dağılımı (Arazisi Olanlar)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Arazisi Olan Haneler	Mezru Dönüm	Gayri Mezru Dönüm	Bağ Dönüm	Bahçe Dönüm	Duhan Dönüm	Penbe Dönüm	Sisam Dönüm	Toplam Dönüm	Arazilerin Yerleşim Yerine Oranı (%)	Hane Başına Düşen Arazi (Dönüm)
Pavlu	180	153	1354	477	320	4	-	7,5	-	2162,5	25,24	14,13
Müezzinler	13	11	101	32	2	-	-	-	-	135	1,58	12,27
Badab	46	34	291	334	-	-	16	-	-	641	7,48	18,85
Çobanisa	29	27	239	212	-	-	13,5	-	-	464,5	5,42	17,20
Hacaliler	15	12	53	24	-	-	-	-	-	77	0,90	6,42
Beğdili	31	20	70	61	-	-	-	-	-	131	1,52	6,55
Melikler	38	22	137	91	-	40,5	-	-	72,5	341	3,98	15,50
Çandır	46	44	364	205	-	76	1,5	-	106	752,5	7,63	17,10
Sarımeahmedler	25	21	107	23	-	-	-	-	-	130	1,40	6,19
Kesme	82	62	251	328	59	-	-	-	-	638	7,45	10,29
Çukurca	9	5	15	7	4	3,5	-	-	-	29,5	0,34	5,90
İbişler	6	6	40	30	-	-	1,5	-	-	71,5	0,83	11,92
Kartoz	31	26	96	115	-	-	-	-	-	211	2,46	8,12
Selköşe	7	6	23	40	-	-	-	-	-	63	0,74	10,50
Darıbükü	14	13	79	91	-	-	-	-	-	170	1,98	13,08
İncedere	23	20	89	126	-	-	-	-	-	215	2,51	10,75
Kasımlar	32	27	155	164	-	-	6,5	-	-	325,5	3,80	12,06
Bucak	10	8	70	10	-	-	5	-	-	85	0,99	10,63
Ayvalu	56	38	322	396	-	-	-	-	-	718	8,38	18,89
Hacıahmedler	31	25	245	340	-	-	-	-	-	585	6,83	23,40
Kuzca	18	13	31	122	-	-	-	-	-	153	1,79	11,77
Karadiken	19	13	130	280	-	-	-	-	-	410	4,78	31,54
Haymana	12	3	0	60	-	-	-	-	-	60	0,70	20,00
Toplam	773	609	4262	3568	385	124	44	7,5	178,5	8569	%100	14,07

Pavlu kazası arazi dağılımına baktığımızda 2162,5 dönüm arazi ve Pavlu kaza merkezi en fazla arazisi olan yer olarak karşımıza çıkmaktadır. İkinci sırada 752,5 dönüm arazi ile Çandır köyü, üçüncü sırada ise; 718 dönüm arazisiyle Ayvalu köyü gelmektedir. En az araziye sahip olan yerleşim yeri ise; son sırada 29,5 dönüm arazisiyle Çukurca köyü, sondan ikinci sırada; 60 dönüm arazisiyle Haymana köyü, sondan üçüncü sırada ise; 63 dönüm arazisi olan Selköşe köyü yer almaktadır.

Kazada arazilerin yerleşim yeri içindeki oranlarına baktığımızda en fazla orana sahip olan yerler şunlardır; %25,24 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada ise; %8,38 oranla Ayvalu köyü yer alırken, üçüncü sırada; %7,63 oran ile Çandır köyü yer almaktadır. Kazadaki arazilerin yerleşim yeri içinde en az oranlara sahip olan yerlere baktığımızda ise; son sırada %0,34 oran ile Çukurca köyü, sondan ikinci sırada; %0,70 oran ile Haymana köyü yer alırken sondan üçüncü sırada ise; %0,74 oran ile Selköşe köyü gelmektedir.

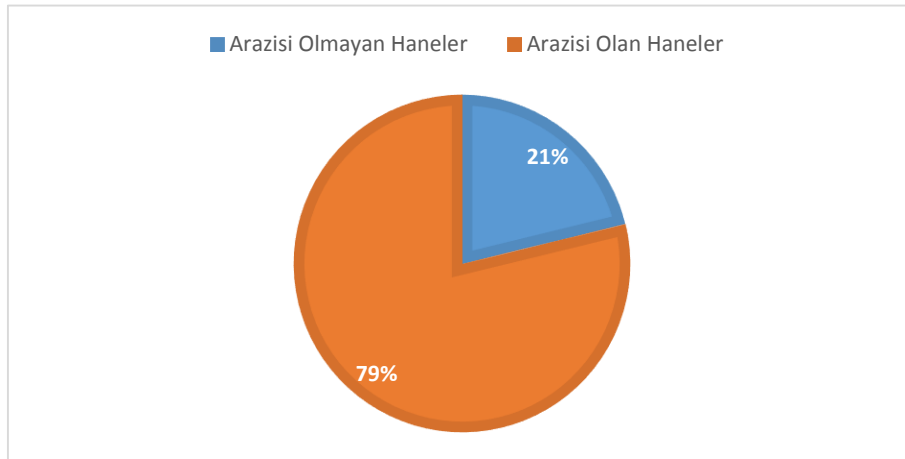
Pavlu Kazasında hanelere göre arazi dağılımına baktığımızda ise; hanesine en fazla arazi düşen yerleşim yeri 19 hanesinin 13 hanesinde ortalama ve 31,54 dönüm arazisiyle Karadiken köyüdür. İkinci sırada ise; 31 hanesinin 25 hanesinde 23,40 dönüm arazisi bulunan Hacıahmedler köyüdür. Üçüncü sırada ise; 12 hanesinin 3 hanesinde ortalama 20 dönüm arazi ile Haymana köyü yer almaktadır. En az arazi düşen yerleşim yeri ise; son sırada 25 hanesinin 21 hanesinde ortalama 6,19 dönüm araziyle Sarımehmedler köyü yer almaktadır. Sondan ikincisi; 15 hanesinin 12 hanesinde 6,42 dönüm arazisiyle Hacıaliler köyü yer almaktadır. Sondan üçüncü sırada ise; 31 hanesinin ve 20 hanesine ait ortalama 6,55 dönüm arazisi ile Beğdili köyü yer almaktadır. Pavlu kaza merkezi ve köylerinde arazisi olan hanelere ortalama 14,07 dönüm arazi düşmektedir.

Tablo 19. Pavlu Kazasında Arazisi Olan Hanelerin Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Arazisi Olan Haneler	Arazisi Olan Hanelerin Oranı	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Arazisi Olan Haneler	Arazisi Olan Hanelerin Oranı
Pavlu	180	153	25,12	Kartoz	31	26	4,27
Müezzinler	13	11	1,81	Selköşe	7	6	0,99
Badab	46	34	5,58	Darbükü	14	13	2,13
Çobanisa	29	27	4,43	İncedere	23	20	3,28
Hacialiler	15	12	1,97	Kasımlar	32	27	4,43
Beğdili	31	20	3,28	Bucak	10	8	1,31
Melikler	38	22	3,61	Ayvalu	56	38	6,24
Çandır	46	44	7,22	Hacıahmedler	31	25	4,11
Sarımehmedler	25	21	3,45	Kuzca	18	13	2,13
Kesme	82	62	10,18	Karadiken	19	13	2,13
Çukurca	9	5	0,82	Haymana	12	3	0,49
İbişler	6	6	0,99	Toplam	773	609	100%

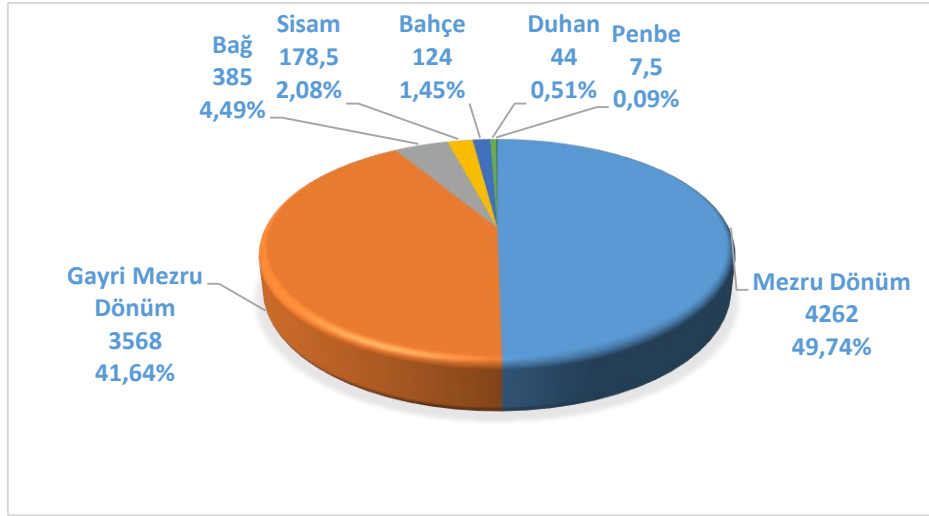
Pavlu kazasında en çok arazisi olan haneler sıralamasında 153 hane ve %25,12 oran ile ilk sırada Pavlu kaza merkezi yer almaktadır. İkinci sırada; 62 hane ve %10,18 oran ile Kesme Köyü, üçüncü sırada ise; 42 hane ve 7,22 oran ile Çandır Köyü yer almaktadır. Pavlu kazasında en az arazisi olan yerleşim yeri; 3 hane ve %0,49 oran ile Haymana Köyü'dür. Sondan ikinci ise; 5 hane ve %0,82 oran ile Çukurca Köyü, sondan üçüncü yerleşim yeri ise; 6'şar hane ve %0,99 oran ile İbişler ve Selköşe Köyleridir.

Grafik 5. Pavlu Kazasında Arazi Kaydı Olan Ve Olmayanlar Haneler

Pavlu kaza genelinde 773 hanenin 609 hanesinde arazi ve gelir kaydı yapılmıştır. Buradaki hanelerin %79'unun (609) bir arazisi varken, %21'inin (164) bir arazisi yoktur.

Grafik 6. Pavlu Kazası Ve Köyleri Arazi Dağılımı (%)

Pavlu kazası ve köylerinde yer alan tarım alanlarının %49,74'ü mezru tarla (4262 dönüm), %41,64'ü gayri mezru tarla (3568 dönüm), %4,49'u bağ (385 dönüm), %1,45'i bahçe (124 dönüm), %0,51'si duhan (tütün) (44 dönüm), %0,09'u penbe (pamuk) (7,5 dönüm), %2,08'i sisam (susam) (178,5 dönüm) olarak kayıt altına alınan 8569 dönüm arazisi bulunmaktadır.

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde yukarıda belirtildiği üzere toplam 8569 dönüm arazi bulunurken, aynı dönemde diğer kazalardaki arazi miktarları şu şekildedir; Keçiborlu kazasında 47958 dönüm¹⁷², Atabey kazasında 30338,25 dönüm¹⁷³, Barla kazasında 5773,5 dönüm¹⁷⁴, Eğirdir kazasında 18828 dönüm¹⁷⁵, Uluborlu kazasında 38922 dönüm¹⁷⁶, Gölhisar kazasında 64958,75 dönüm¹⁷⁷, Burdur kazasında 39265 dönüm¹⁷⁸ arazi bulunmaktadır. Burada yapmış olduğumuz kıyaslamaya göre Pavlu kazasında işlenebilir arazi Barla kazası haricindeki kazalardan azdır. Bunun sebebi ise kaza bölgesinin dağlık ve engebeli bir yapıya sahip olmasıdır.

¹⁷² Ayşe Özdemir, *a.g.t.*, s. 70.

¹⁷³ Gülden Songun, *a.g.t.*, s. 49.

¹⁷⁴ Mustafa Kazım Kayhan, *a.g.t.*, s. 81.

¹⁷⁵ Tahsin Yeşil, *a.g.t.*, s. 57.

¹⁷⁶ Sami Sinav, *a.g.t.*, s. 61.

¹⁷⁷ Azize Akalın, *a.g.t.*, s. 53.

¹⁷⁸ Şevket Bütün, *a.g.t.*, s. 71.

1. Gayrimezru Araziler (Nadasa Bırakılmış veya Ekilmeyen Araziler)¹⁷⁹

Toprağın azalan verim gücünü yenilemenin bir yolu toprağı dinlendirmek, başka bir deyimle nadasa bırakmaktır¹⁸⁰.

1844-1845 tarihli Pavlu kazası temettuat defterinde gayrimezru tarla olarak kayıt altına alınmış olan topraklar; Nadasa bırakılmış veya ekilmeyen araziler için kullanılmıştır. Kaza genelinde %41,64 oranında 3568 dönüm Gayrimezru tarla alanı bulunmaktadır.

Tablo 20. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Gayrimezru Araziler (Dönüm)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gayri Mezru Tarlası Olan Haneler	Gayri Mezru Dönüm	Hane Başına Düşen Gayri Mezru Tarla (Dönüm)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gayri Mezru Tarlası Olan Haneler	Gayri Mezru Dönüm	Hane Başına Düşen Gayri Mezru Tarla (Dönüm)
Pavlu	180	43	477	11,09	Kartoz	31	21	115	5,48
Müezzınler	13	4	32	8,00	Selkøşe	7	6	40	6,67
Badab	46	27	334	12,37	Darıbükü	14	13	91	7,00
Çobanisa	29	20	212	10,60	İncedere	23	18	126	7,00
Hacıaliler	15	4	24	6,00	Kasımlar	32	26	164	6,31
Beğdili	31	14	61	4,36	Bucak	10	1	10	10,00
Melikler	38	13	91	7,00	Ayvalu	56	36	396	11,00
Çandır	46	23	205	8,91	Hacıahmedler	31	19	340	17,89
Sarımehtmedler	25	4	23	5,75	Kuzca	18	13	122	9,38
Kesme	82	49	328	6,69	Karadiken	19	10	280	28,00
Çukurca	9	2	7	3,50	Haymana	12	3	60	20,00
İbişler	6	6	30	5,00	Toplam	773	375	3568	9,51

Pavlu kazası ve köylerinde Tablo 20’de görüldüğü üzere gayrimezru arazisi olan haneler ve dönüm miktarları belirtilmiştir. Toplam da 773 hanenin 375’inin 3568 dönüm gayrimezru tarlası bulunmaktadır. Buradaki 375 haneye de ortalama 9,51 dönümlük bir arazi düşmektedir. Gayrimezru arazisi olmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 4,62 dönüm gayri mezru arazi düştüğü görülmektedir.

Pavlu Kazası ve köylerinde arazi miktarı ve hane başına düşen arazi miktarlarında ters orantı bulunmaktadır. Bunun sebebi ise yerleşim yerinde gayrimezru araziye sahip olan hanelerin az olmasından dolayıdır. Buna istinaden Pavlu kazası ve köylerinde hane başına en fazla arazi düşen yerler şunlardır; ilk sırada 19 hanesinin 10’unda 280 dönüm gayrimezru arazi kaydı yapılmış olan ve hane başı ortalama 28 dönüm arazi düşen

¹⁷⁹ BOA, K.K.d. 6089, s. 1-201.

¹⁸⁰ Tevfik Güran, *19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı*, Eren Yay. İstanbul 1998, s. 88.

Karadiken Köyü'dür. İkinci sırada ise; 12 hanesinin 3 hanesinde 60 dönüm gayrimezru arazisi ile hane başı ortalama 20 dönüm arazi düşen Haymana Köyüdür. Üçüncü sırada ise; 31 hanesinin 19'unda 340 dönüm gayrimezru arazi kaydı ve hane başı ortalama 17,89 dönüm arazisi ile Hacıahmedler Köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde hane başına en az arazi düşen yerler ise şunlardır; ilk sırada 9 hanesinin 2'sinde 7 dönüm gayrimezru arazi ve hane başı ortalama 3,5 dönüm arazi ile Çukurca köyü bulunmaktadır. İkinci sırada ise; 31 hanesinin 14'ünde 61 dönüm gayrimezru arazisi ve hane başı ortalama 4,36 dönüm arazi miktarı ile Beğdili köyü gelmektedir. Sondan üçüncü sırada ise; 6 hanesinin hepsinde 30 dönüm gayrimezru arazi bulunan ve hane başı ortalama 5 dönüm arazisi yer alan İbişler Köyü yer almaktadır.

Tablo 21. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Gayrimezru Tarlası Olan Hanelerin Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gayri Mezru Tarlası Olan Haneler	Gayri Mezru Tarlası Olan Hanelerin oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gayri Mezru Tarlası Olan Haneler	Gayri Mezru Tarlası Olan Hanelerin oranı %
Pavlu	180	43	11,47	Kartoz	31	21	5,60
Müezzinler	13	4	1,07	Selköşe	7	6	1,60
Badab	46	27	7,20	Darıbükü	14	13	3,47
Çobanisa	29	20	5,33	İncedere	23	18	4,80
Hacıaliler	15	4	1,07	Kasımlar	32	26	6,93
Beğdili	31	14	3,73	Bucak	10	1	0,27
Melikler	38	13	3,47	Ayvalu	56	36	9,60
Çandır	46	23	6,13	Hacıahmedler	31	19	5,07
Sarımehmedler	25	4	1,07	Kuzca	18	13	3,47
Kesme	82	49	13,07	Karadiken	19	10	2,67
Çukurca	9	2	0,53	Haymana	12	3	0,80
İbişler	6	6	1,60	Toplam	773	375	100,00

Tablo 21'de Pavlu kazası ve köylerinde gayrimezru araziye sahip olan 375 hane nin oransal (%) olarak değerlendirmesini yaptık. Buna göre de Pavlu kazası ve köylerinde en fazla orana sahip olan haneler şunlardır; ilk sırada, 82 hanesinin 49 hanesinde gayrimezru arazi bulunan ve %13,07 orana sahip olan Kesme Köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 180 hanesinin 43 hanesinde gayrimezru tarla kaydı bulunan ve %11,47 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 56 hanesinin 36'sında gayrimezru tarla bulunan ve %9,60 orana sahip olan Ayvalu Köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde en az orana sahip olan haneler şunlardır; sondan ilk sırada, 10 hanesinin 1'inde gayrimezru tarlası bulunan ve %0,27 orana sahip olan Bucak Köyü'dür. Sondan ikinci sırada ise; 9 hanesinin 2'sinde gayrimezru arazisi bulunan ve %0,53 orana sahip olan Çukurca Köyü yer almaktadır. Sondan üçüncü sırada ise; 12 hanesinin 3 hanesinde gayrimezru arazisi bulunan ve %0,80 orana sahip olan Haymana Köyü gelmektedir.

Tablo 22. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Gayrimezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gayri Mezru Tarlası Olan Haneler	Gayri Mezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerine Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gayri Mezru Tarlası Olan Haneler	Gayri Mezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerine Oranı %
Pavlu	180	43	23,89	Kartoz	31	21	67,74
Müezzinler	13	4	30,77	Selkøşe	7	6	85,71
Badab	46	27	58,70	Darıbükü	14	13	92,86
Çobanisa	29	20	68,97	İncedere	23	18	78,26
Hacıaliler	15	4	26,67	Kasımlar	32	26	81,25
Beğdili	31	14	45,16	Bucak	10	1	10,00
Melikler	38	13	34,21	Ayvalu	56	36	64,29
Çandır	46	23	50,00	Hacıahmedler	31	19	61,29
Sarımehmedler	25	4	16,00	Kuzca	18	13	72,22
Kesme	82	49	59,76	Karadiken	19	10	52,63
Çukurca	9	2	22,22	Haymana	12	3	25,00
İbişler	6	6	100,00	Toplam	773	375	48,51

Tablo 22'de Pavlu kazası ve köylerinde gayrimezru tarlası olanların yerleşim yerlerine göre oranlarını vermeye çalıştık. Burada yine yüzde olarak en fazla gayrimezru arazisi olan yerleşim yerleri sıralamasına baktığımızda; en fazla orana sahip olan yerleşim yeri, 6 hanesiyle %100'lük bir orana sahip olan İbişler Köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 14 hanesinin 13'ünde gayrimezru arazi bulunan ve % 92,86 orana sahip olan Darıbükü Köyü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 7 hanesinin 6'sında gayrimezru arazi bulunan ve %85,71 orana sahip olan Selkøşe Köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde en az gayrimezru arazisi olan yerleşim yerlerine baktığımızda; sondan ilk sırada, 10 hanesinin 1'inde gayrimezru arazi bulunan ve %10 orana sahip olan Bucak Köyü gelmektedir. Sondan ikinci sırada ise; 25 hanesinin 4'ünde gayrimezru arazisi bulunan ve % 16 orana sahip olan Sarımehmedler köyü bulunmaktadır. Sondan üçüncü sırada ise; 9 hanesinin 2'sinde gayrimezru arazi kaydı bulunan ve %22,22

orana sahip olan Çukurca köyü yer almaktadır. Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 773 hanenin 375 hanesinin gayrimezru arazisi olup yerleşim yeri içinde ortalama % 48,51'lik bir orana sahiptir.

2. Ekili ve Dikili Araziler (Mezru, Bağ, Bahçe, Duhan, Penbe, Sisam Arazileri)¹⁸¹

1844-1845 tarihli Pavlu kazası temettuat defterinde kayıtlı olan üzerinde üretim yapılan arazileri ekili ve dikili araziler olarak sınıflandırdık. Buna göre bu araziler temettuat defterinde şu şekilde tasnif edilmiştir. Bunlardan ilki; Mezru tarla olarak sınıflandırılan ve üzerinde arpa (şair), buğday (hınta), nohud, burçak ve darı (mısır) üretimi yapılan yerlerdir. Bunun haricinde üzüm yetiştirilen bağ, bahçe (içerisinde meyve ve sebze yetiştirilen yerler), duhan (tütün) üretimi yapılan araziler, penbe (pamuk) üretimi yapılan araziler ve sisam (susam) yetiştirilen araziler olarak sınıflandırılmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde %49,74 oranında 4262 dönüm mezru tarla kaydı yer almaktadır. Bundan başka; %4,49 oranında 385 dönüm bağ, %1,45 oranında ve 124 dönüm bahçe, %0,51 oranında 44 dönüm duhan (tütün), %0,09 oranında 7,5 dönüm penbe (pamuk), %2,08 oranında 178,5 dönüm sisam (susam) tarlası kaydı yapılmıştır.

Tablo 23. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Mezru Araziler (Dönüm)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mezru Tarlası Olan Haneler	Mezru Dönüm	Hane Başına Düşen Mezru Tarla (Dönüm)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mezru Tarlası Olan Haneler	Mezru Dönüm	Hane Başına Düşen Mezru Tarla (Dönüm)
Pavlu	180	100	1354	13,54	Kartoz	31	17	96	5,65
Müezzinler	13	10	101	10,10	Selköşe	7	5	23	4,60
Badab	46	32	291	9,09	Darıbükü	14	12	79	6,58
Çobanisa	29	25	239	9,56	İncedere	23	17	89	5,24
Hacialiler	15	10	53	5,30	Kasımlar	32	22	155	7,05
Beğdili	31	19	70	3,68	Bucak	10	7	70	10,00
Melikler	38	21	137	6,52	Ayvalu	56	34	322	9,47
Çandır	46	43	364	8,47	Hacıahmedler	31	15	245	16,33
Sarımehmedler	25	20	107	5,35	Kuzca	18	9	31	3,44
Kesme	82	38	251	6,61	Karadiken	19	6	130	21,67
Çukurca	9	5	15	3,00	Haymana	12	0	0	0,00
İbişler	6	5	40	8,00	Toplam	773	472	4262	9,03

Pavlu kazası ve köylerinde Tablo 23'de görüldüğü üzere mezru arazisi olan haneler ve dönüm miktarları belirtilmiştir. Toplam da 773 hanenin 472'sinin 4262 dönüm mezru tarlası bulunmaktadır. Buradaki 472 haneye de ortalama 9,03 dönümlük bir arazi

¹⁸¹ BOA, K.K.d. 6089, s. 1-201.

düşmektedir. Mezru arazisi olmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 5,51 dönüm gayri mezru arazi düştüğü görülmektedir.

Pavlu kazası ve köylerinde hane başına en fazla arazi düşen yerleşim yerleri haneleri ve dönümleri şunlardır; ilk sırada 19 hanesinin 6'hanesine ait 130 dönüm mezru arazi kaydı yapılmış olan ve hane başı ortalama 21,67 dönüm arazi düşen Karadiken Köyü'dür. İkinci sırada ise; 31 hanesinin 15 hanesinde 245 dönüm mezru arazisi ile hane başı ortalama 16,33 dönüm arazi düşen Hacıahmedler Köyü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 180 hanesinin 100 hanesine ait olan 1354 dönüm mezru arazi kaydı ve hane başı ortalama 13,54 dönüm arazisi ile Pavlu kaza merkezi yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde hane başına en az mezru arazi düşen yerler ise şunlardır; ilk sırada 9 hanesinin 5'inde 15 dönüm mezru arazi ve hane başı ortalama 3 dönüm arazi ile Çukurca köyü bulunmaktadır. İkinci sırada ise; 18 hanesinin 9'unda 31 dönüm mezru arazisi ve hane başı ortalama 3,44 dönüm arazi miktarı ile Kuzca Köyü gelmektedir. Sondan üçüncü sırada ise; 31 hanesinin 19 hanesine ait 70 dönüm mezru arazi bulunan ve hane başı ortalama 3,68 dönüm arazisi yer alan Beğdili Köyü yer almaktadır. Ayrıca burada 12 hanesi olmasına rağmen Haymana Köyünde hiç kimsenin mezru arazisi yoktur.

Tablo 24. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Mezru Tarlası Olan Hanelerin Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mezru Tarlası Olan Haneler	Mezru Tarlası Olan Hanelerin oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mezru Tarlası Olan Haneler	Mezru Tarlası Olan Hanelerin oranı %
Pavlu	180	100	21,19	Kartoz	31	17	3,60
Müezzinler	13	10	2,12	Selköşe	7	5	1,06
Badab	46	32	6,78	Darıbüktü	14	12	2,54
Çobanisa	29	25	5,30	İncedere	23	17	3,60
Hacıaliler	15	10	2,12	Kasımlar	32	22	4,66
Beğdili	31	19	4,03	Bucak	10	7	1,48
Melikler	38	21	4,45	Ayvalu	56	34	7,20
Çandır	46	43	9,11	Hacıahmedler	31	15	3,18
Sarımeahmedler	25	20	4,24	Kuzca	18	9	1,91
Kesme	82	38	8,05	Karadiken	19	6	1,27
Çukurca	9	5	1,06	Haymana	12	0	0,00
İbişler	6	5	1,06	Toplam	773	472	100,00

Tablo 24'de Pavlu kazası ve köylerinde mezru araziye sahip olan 472 hanenin oransal (%) olarak değerlendirmesini yaptık. Buna göre de Pavlu kazası ve köylerinde en fazla orana sahip olan haneler şunlardır; ilk sırada, 180 hanesinin 100 hanesinde mezru

arazi bulunan ve %21,19 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi gelmektedir. İkinci sırada ise; 82 hanesinin 38 hanesinde mezru tarla kaydı bulunan ve %9,11 orana sahip olan Çandır köyüdür. Üçüncü sırada ise; 82 hanesinin 38 hanesinde mezru tarla kaydı bulunan ve %8,05 orana sahip olan Kesme Köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde en az orana sahip olan haneler şunlardır; sondan ilk sırada, 9 hanesinin 5'inde mezru tarlası bulunan Çukurca köyü, 6 hanesinin 5'inde mezru arazisi olan İbişler Köyü ve 7 hanesinin 5'inde mezru arazisi bulunan Selköşe Köyü %1,06 orana sahiptir. Sondan ikinci sırada ise; 19 hanesinin 6'sında mezru arazisi bulunan ve %1,27 orana sahip olan Karadiken Köyü yer almaktadır. Sondan üçüncü sırada ise; 10 hanesinin 7 hanesinde mezru arazisi bulunan ve %1,48 orana sahip olan Bucak Köyü gelmektedir. Yine yukarıda belirttiğimiz gibi Haymana köyünde mezru arazi kaydı olmadığından oran sıfırdır.

Tablo 25. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Mezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mezru Tarlası Olan Haneler	Mezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerine oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mezru Tarlası Olan Haneler	Mezru Tarlası Olan Hanelerin Yerleşim Yerine oranı %
Pavlu	180	100	55,56	Kartoz	31	17	54,84
Müezzinler	13	10	76,92	Selköşe	7	5	71,43
Badab	46	32	69,57	Darıbükü	14	12	85,71
Çobanisa	29	25	86,21	İncedere	23	17	73,91
Hacıaliler	15	10	66,67	Kasımlar	32	22	68,75
Beğdili	31	19	61,29	Bucak	10	7	70,00
Melikler	38	21	55,26	Ayvalu	56	34	60,71
Çandır	46	43	93,48	Hacıahmedler	31	15	48,39
Sarımehmedler	25	20	80,00	Kuzca	18	9	50,00
Kesme	82	38	46,34	Karadiken	19	6	31,58
Çukurca	9	5	55,56	Haymana	12	0	0,00
İbişler	6	5	83,33	Toplam	773	472	61,06

Tablo 25'de Pavlu kazası ve köylerinde mezru tarlası olanların yerleşim yerlerine göre oranlarını vermeye çalıştık. Burada yine yüzde olarak en fazla mezru arazisi olan yerleşim yerleri sıralamasına baktığımızda; en fazla orana sahip olan yerleşim yeri, 46 hanesinin 43'ünde %93,48 orana sahip olan Çandır köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 29 hanesinin 25'inde mezru arazi bulunan ve % 86,21 orana sahip olan Çobanisa köyü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 14 hanesinin 12'sinde mezru arazi bulunan ve %85,71 orana sahip olan Darıbükü köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde en az mezru arazisi olan yerleşim yerlerine baktığımızda; sondan ilk sırada, 19 hanesinin 6'sında mezru arazi bulunan ve %31,58 orana sahip olan Karadiken köyü gelmektedir. Sondan ikinci sırada ise; 82 hanesinin 38'inde mezru arazisi bulunan ve %46,34 orana sahip olan Kesme gelmektedir. Sondan üçüncü sırada ise; 31 hanesinin 15'inde mezru arazi kaydı bulunan ve %48,39 orana sahip olan Hacıahmedler Köyü yer almaktadır. Burada yine Haymana Köyünde mezru arazi olmadığı için değer sıfırdır. Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 773 hanenin 472 hanesinin mezru arazisi olup yerleşim yeri içinde ortalama % 61,06'lık bir orana sahiptir.

Tablo 26. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Bağ Arazileri (Dönüm)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağı Olan Haneler	Bağ Dönüm	Hane Başına Düşen Bağ (Dönüm)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağı Olan Haneler	Bağ Dönüm	Hane Başına Düşen Bağ (Dönüm)
Pavlu	180	144	320	2,22	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	1	2	2,00	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	50	59	1,18	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	4	4	1,00	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Toplam	773	199	385	1,93

Pavlu kazası ve köylerinde Tablo 26'da görüldüğü üzere bağı olan haneler ve dönüm miktarları belirtilmiştir. Toplam da 773 hanenin 199'unun 385 dönüm bağı bulunmaktadır. Buradaki 199 haneye de ortalama 1,93 dönümlük bağ arazisi düşmektedir. Bağ arazisi olmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 0,50 dönüm bağ arazisi düştüğü görülmektedir.

Pavlu kaza merkezi ve 3 köyünde bağcılık faaliyetleri olduğu görülmektedir. Buna göre; Pavlu kaza merkezinde 180 hanenin 144'ünün toplam 320 dönüm bağı bulunmaktadır. Hane başına ise ortalama 2,22 dönümlük bağ arazisi düşmektedir. Müezzinler köyünde ise; 13 hanesinin 1'inde 2 dönüm bağı vardır. Kesme köyünde ise; 82 hanenin 50'sinin toplam 59 dönüm bağı bulunurken, ortalama 1,18 dönüm bağ arazisi düşmektedir. Çukurca köyünde ise; 9 hanenin 4'ünde toplam 4 dönüm bağ vardır. Burada hane başı ortalama 1 dönüm bağ arazisi düşmektedir. Diğer köylerde ise bağı olan hanelere rastlanmamıştır.

Tablo 27. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bağ Olan Hanelerin Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağı Olan Haneler	Bağı Olan Hanelerin Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağı Olan Haneler	Bağı Olan Hanelerin Oranı %
Pavlu	180	144	72,36	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	1	0,50	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbüktü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	-	0,00	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	-	0,00	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	50	25,13	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	4	2,01	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	199	100,00

Tablo 27’de Pavlu kazası ve köylerinde bağ arazisine sahip olan 199 hanenin oransal (%) olarak değerlendirmesini yaptık. Buna göre de Pavlu kazası ve köylerinde bağ arazisi olan hanelerin oranları şu şekildedir; 180 hanesinin 144 hanesinde bağ arazisi bulunan ve %72,36 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi gelmektedir. İkinci sırada ise; 82 hanesinin 50 hanesinde bağ arazisi kaydı bulunan ve %25,13 orana sahip olan Kesme köyüdür. Üçüncü sırada ise; 9 hanesinin 4’ünde bağ arazisi bulunan ve %2,01 orana sahip olan Çukurca köyü bulunmaktadır. Dördüncü sırada ise; 13 hanesinin 1’inde bağ arazisi bulunan ve %0,50 orana sahip olan Müezzinler köyü yer almaktadır.

Tablo 28. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bağ Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağı Olan Haneler	Bağı Olan Hanelerin Yerleşim Yerine Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağı Olan Haneler	Bağı Olan Hanelerin Yerleşim Yerine Oranı %
Pavlu	180	144	80,00	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	1	7,69	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbüktü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	-	0,00	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	-	0,00	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	50	60,98	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	4	44,44	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	199	25,74

Tablo 28’de Pavlu kazası ve köylerinde bağ arazisi olanların yerleşim yerlerine göre oranlarını vermeye çalıştık. Burada yine yüzde olarak bağ arazisi olan yerleşim yerleri sıralamasına baktığımızda; en fazla orana sahip olan yerleşim yeri, 180 hanesinin

144'ünde %80 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi gelmektedir. İkinci sırada ise; 82 hanesinin 50'sinde bağ arazisi bulunan ve %60,98 orana sahip olan Kesme köyüdür. Üçüncü sırada ise; 9 hanesinin 4'ünde bağ arazisi bulunan ve %44,44 orana sahip olan Çukurca köyü bulunmaktadır. Dördüncü sırada ise 13 hanesinin 1'inde bağ arazisi bulunan ve %7,69 orana sahip olan Müezzinler köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 773 hanenin 199 hanesinin bağ arazisi olup yerleşim yeri içinde ortalama % 25,74'lük bir orana sahiptir.

Tablo 29. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Bahçe Arazileri (Dönüm)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçesi Olan Haneler	Bahçe Dönüm	Hane Başına Düşen Bahçe (Dönüm)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçesi Olan Haneler	Bahçe Dönüm	Hane Başına Düşen Bahçe (Dönüm)
Pavlu	180	2	4	2,00	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbüğü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	15	40,5	2,70	Ayvalı	56	-	-	-
Çandır	46	36	76	2,11	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	5	3,5	0,70	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Toplam	773	58	124	2,14

Pavlu kazası ve köylerinde Tablo 28'de görüldüğü üzere bahçesi olan haneler ve dönüm miktarları belirtilmiştir. Toplam da 773 hanenin 58'inin 124 dönüm bahçesi bulunmaktadır. Buradaki 58 haneye de ortalama 2,14 dönümlük bahçe arazisi düşmektedir. Bahçe arazisi olmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 0,16 dönüm bahçe arazisi düştüğü görülmektedir.

Pavlu kaza merkezi ve 3 köyünde bağcılık faaliyetleri olduğu görülmektedir. Buna göre; Pavlu kaza merkezinde 180 hanenin 2'sinin toplam 4 dönüm bahçesi bulunmaktadır. Hane başına ise ortalama 2 dönümlük bahçe arazisi düşmektedir. Melikler köyünde ise; 38 hanesinin 15'inde 40,5 dönüm bahçe vardır. Buradaki hanelere ortalama 2,70 dönüm bağ arazisi düşmektedir. Çandır köyünde ise; 46 hanenin 36'sının toplam 76 dönüm bahçesi bulunurken, ortalama 2,11 dönüm bahçe arazisi düşmektedir. Çukurca köyünde ise; 9 hanenin 5'inde toplam 3,5 dönüm bahçe vardır. Burada hane başı ortalama 0,70 dönüm bahçe arazisi düşmektedir. Tablo da görüldüğü üzere diğer yerleşim yerlerinde bahçe arazisine rastlanmamıştır.

Tablo 30. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bahçesi Olan Hanelerin Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçesi Olan Haneler	Bahçesi Olan Hanelerin Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçesi Olan Haneler	Bahçesi Olan Hanelerin Oranı %
Pavlu	180	2	3,45	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	-	0,00	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbükü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	15	25,86	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	36	62,07	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	5	8,62	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	58	100,00

Tablo 30'da Pavlu kazası ve köylerinde bahçe arazisine sahip olan 58 hanenin oransal (%) olarak değerlendirmesini yaptık. Buna göre de Pavlu kazası ve köylerinde bahçe arazisi olan hanelerin oranları şu şekildedir; ilk sırada 46 hanesinin 36 hanesinde bahçe arazisi bulunan ve %62,07 orana sahip olan Çandır köyüdür. İkinci sırada ise; 38 hanesinin 15 hanesinde bahçe arazisi kaydı bulunan ve %25,86 orana sahip olan Melikler köyü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 9 hanesinin 5'inde bahçe arazisi bulunan ve %8,62 orana sahip olan Çukurca köyü gelmektedir. Dördüncü sırada ise; 180 hanesinin 2'sinde bahçe arazisi bulunan ve %3,45 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi yer almaktadır.

Tablo 31. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bahçesi Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçesi Olan Haneler	Bahçesi Olan Hanelerin Yerleşim Yerine Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçesi Olan Haneler	Bahçesi Olan Hanelerin Yerleşim Yerine Oranı %
Pavlu	180	2	1,11	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinzinler	13	-	0,00	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbükü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	15	39,47	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	36	78,26	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	5	55,56	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	58	7,50

Tablo 31’de Pavlu kazası ve köylerinde bahçe arazisi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre oranları verilmiştir. Burada yine yüzde olarak bahçe arazisi olan yerleşim yerleri sıralamasına baktığımızda; en fazla orana sahip olan yerleşim yeri, 46 hanesinin 36’sında %78,26 orana sahip olan Çandır köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 38 hanesinin 15’inde bahçe arazisi bulunan ve %39,47 orana sahip olan Melikler köyüdür. Üçüncü sırada ise; 9 hanesinin 5’inde bahçe arazisi bulunan ve %55,56 orana sahip olan Çukurca köyü bulunmaktadır. Dördüncü sırada ise; 180 hanesinin 2’sinde bahçe arazisi bulunan ve %1,11 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi gelmektedir.

Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 773 hanenin 58 hanesinin bahçe arazisi olup yerleşim yeri içinde ortalama % 7,50’lik bir orana sahiptir.

Tablo 32. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Duhan (Tütün) Arazileri (Dönüm)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duhan Olan Haneler	Duhan Dönüm	Hane Başına Düşen Duhan (Dönüm)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duhan Olan Haneler	Duhan Dönüm	Hane Başına Düşen Duhan (Dönüm)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	15	16	1,07	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	18	13,5	0,75	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	14	6,5	0,46
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	7	5	0,71
Melikler	38	-	-	-	Ayvalı	56	-	-	-
Çandır	46	1	1,5	1,50	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	3	1,5	0,50	Toplam	773	58	44	0,76

Pavlu kazasına bağlı 6 köy de Tablo 32’de görüldüğü üzere duhanı (tütün) olan haneler ve dönüm miktarları belirtilmiştir. Toplam da 773 hanenin 58’inin 44 dönüm duhanı bulunmaktadır. Buradaki 58 haneye de ortalama 0,76 dönümlük duhan arazisi düşmektedir. Duhan arazisi olmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 0,06 dönüm duhan arazisi düştüğü görülmektedir.

Pavlu kazasına bağlı Badab (Pınarköy) köyünde 46 hanenin 15’inde toplam 16 dönüm duhan bulunmaktadır. Hane başına ise ortalama 1,07 dönümlük duhan arazisi düşmektedir. Çobanisa köyünde ise; 29 hanesinin 18’inde 13,5 dönüm duhan vardır. Ortalama 0,75 dönüm duhan arazisi düşmektedir. İbişler köyünde ise; 6 hanenin 3’ünde 1,5 dönüm duhan bulunurken, ortalama 0,50 dönüm duhan arazisi düşmektedir. Kasımlar köyünde ise; 32 hanenin 14’ünde toplam 6,5 dönüm duhan vardır. Burada hane başı ortalama 0,46 dönüm duhan arazisi düşmektedir. Bucak köyünde ise; 10 hanenin 7 tanesinde 5 dönüm, ortalama olarak 0,71 dönüm duhan arazisi bulunmaktadır. Çandır köyünde ise; 46 haneden 1 tanesinde 1,5 dönüm duhan arazisi bulunmaktadır.

Tablo 33. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Duhanı (Tütün) Olan Hanelerin Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duhan Olan Haneler	Duhan Olan Hanelerin Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duhan Olan Haneler	Duhan Olan Hanelerin Oranı %
Pavlu	180	-	0,00	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	-	0,00	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	15	25,86	Darıbükü	14	-	0,00
Çobanisa	29	18	31,03	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	14	24,14
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	7	12,07
Melikler	38	-	0,00	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	1	1,72	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	-	0,00	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	3	5,17	Toplam	773	58	100,00

Tablo 33’de Pavlu kazasına bağlı 6 köy de duhan arazisine sahip olan 58 hanenin oransal (%) olarak değerlendirmesi şu şekildedir; ilk sırada, 29 hanesinin 18 hanesinde duhan arazisi bulunan ve %31,03 orana sahip olan Çobanisa köyüdür. İkinci sırada ise; 46 hanesinin 15 hanesinde duhan arazisi kaydı bulunan ve %25,86 orana sahip olan Badab köyü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 32 hanesinin 14’ünde duhan arazisi bulunan ve %24,14 orana sahip olan Kasımlar köyüdür. Dördüncü sırada ise; 10 hanesinin 7’sinde duhan arazisi bulunan ve %12,07 orana sahip olan Bucak köyü yer almaktadır. Sonuncu sırada ise; 46 hanesinin 1 hanesinde duhan arazisi bulunan ve %1,72 orana sahip olan Çandır köyü gelmektedir.

Tablo 34. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Duhanı (Tütün) Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duhan Olan Haneler	Duhan Olanların Yerleşim Yerine Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duhan Olan Haneler	Duhan Olanların Yerleşim Yerine Oranı %
Pavlu	180	-	0,00	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	-	0,00	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	15	32,61	Darıbükü	14	-	0,00
Çobanisa	29	18	62,07	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	14	43,75
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	7	70,00
Melikler	38	-	0,00	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	1	2,17	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	-	0,00	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	3	50,00	Toplam	773	58	7,50

Tablo 34’de Pavlu kazası ve köylerinde duhan arazisi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre oranları verilmiştir. Burada yine yüzde olarak duhan arazisi olan yerleşim yerleri sıralamasına baktığımızda; en fazla orana sahip olan yerleşim yeri, 10 hanesinin 7’sinde %70 orana sahip olan Bucak köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 29 hanesinin 18’inde duhan arazisi bulunan ve %62,07 orana sahip olan Çobanisa köyüdür. Üçüncü sırada ise; 6 hanesinin 3’ünde duhan arazisi bulunan ve %50 orana sahip olan İbişler köyü bulunmaktadır. Dördüncü sırada ise; 32 hanesinin 14’ünde duhan arazisi bulunan ve %43,75 orana sahip olan Kasımlar köyüdür. Beşinci sırada ise; 46 hanesinin 15 hanesinde duhan arazisi bulunan ve %32,61 orana sahip olan Badab köyü yer almaktadır. Son sırada ise; 46 hanesinin 1 hanesinde duhan arazisi bulunan ve %2,17 orana sahip olan Çandır köyü gelmektedir.

Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 773 hanenin 58 hanesinin duhan arazisi olup, yerleşim yeri içinde ortalama % 7,50’lik bir orana sahiptir.

Tablo 35. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Penbe (Pamuk) Arazileri (Dönüm)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Penbe Olan Haneler	Penbe Dönüm	Hane Başına Düşen Penbe (Dönüm)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Penbe Olan Haneler	Penbe Dönüm	Hane Başına Düşen Penbe (Dönüm)
Pavlu	180	12	7,5	0,63	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbüğü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Toplam	773	12	7,5	0,63

Pavlu kazasında yalnızca kaza merkezinde penbe üretimi yapıldığı görülmektedir. Toplam da 773 hanenin 12’sinin 7,5 dönüm penbe arazisi bulunmaktadır. Buradaki 12 haneye de ortalama 0,63 dönümlük penbe arazisi düşmektedir. Pavlu kaza merkezi dışındaki köylerde penbe üretimine rastlanmamıştır. Penbe arazisi olmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 0,01 dönüm penbe arazisi düştüğü görülmektedir.

Tablo 36. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Penbe (Pamuk) Olan Hanelerin Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Penbe Olan Haneler	Penbe Olan Hanelerin Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Penbe Olan Haneler	Penbe Olan Hanelerin Oranı %
Pavlu	180	12	100,00	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	-	0,00	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbüktü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	-	0,00	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	-	0,00	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	-	0,00	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	12	100,00

Tablo 36’da görüldüğü gibi penbe üretimi yapan haneler yalnızca Pavlu kaza merkezinde yer alan 12 hanedir ve buradaki hanelerin oranı %100’dür.

Tablo 37. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Penbe (Pamuk) Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Penbe Olan Haneler	Penbesi Olanların Yerleşim Yerine Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Penbe Olan Haneler	Penbesi Olanların Yerleşim Yerine Oranı %
Pavlu	180	12	6,67	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	-	0,00	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbüktü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	-	0,00	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	-	0,00	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	-	0,00	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	12	1,55

Pavlu kazasında penbe üretimi yapan hanelerin yerleşim yerine göre oranına baktığımızda ise; Pavlu kaza merkezinde 180 hanenin 12 hanesinde pamuk yetiştirilmekte olup yerleşim yeri içindeki oranı %6,67’lik bir paya sahiptir. Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 773 hanenin 12 hanesinin penbe arazisi olup, yerleşim yeri içinde ortalama % 1,55’lik bir orana sahiptir.

Tablo 38. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hane Başına Düşen Sisam (Susam) Arazileri (Dönüm)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam (Susam) Olan Haneler	Sisam (Susam) Dönüm	Hane Başına Düşen Sisam (Susam) (Dönüm)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam (Susam) Olan Haneler	Sisam (Susam) Dönüm	Hane Başına Düşen Sisam (Susam) (Dönüm)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	20	72,5	3,63	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	38	106	2,79	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Toplam	773	58	178,5	3,08

Pavlu kazasına bağlı köylerden Melikler ve Çandır köylerinde sisam (susam) üretimi yapıldığı görülmektedir. Toplam da 773 hanenin 58'inin 178,5 dönüm sisam arazisi bulunmaktadır. Buradaki 58 haneye de ortalama 3,08 dönümlük sisam (susam) arazisi düşmektedir. Bu iki köy dışındaki yerlerde sisam üretimine rastlanmamıştır. Sisam arazisi olmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 0,23 dönüm sisam arazisi düştüğü görülmektedir.

Tablo 39. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sisam (Susam) Olan Hanelerin Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam (Susam) Olan Haneler	Sisam (Susam) Olan Hanelerin Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam (Susam) Olan Haneler	Sisam (Susam) Olan Hanelerin Oranı %
Pavlu	180	-	0,00	Kartoz	31	-	0,00
Müezzinler	13	-	0,00	Selköşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbükü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacialiler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	20	34,48	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	38	65,52	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	-	0,00	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	58	100,00

Tablo 39'da Pavlu kazasına bağlı 2 köy de sisam arazisine sahip olan 58 hanenin oransal (%) olarak değerlendirmesi şu şekildedir; ilk sırada, 46 hanesinin 38 hanesinde sisam arazisi bulunan ve %65,52 orana sahip olan Çandır köyü gelmektedir. İkinci sırada

ise; 38 hanesinin 20 hanesinde sisam arazisi kaydı bulunan ve %34,48 orana sahip olan Melikler köyü yer almaktadır.

Tablo 40. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sisam (Susam) Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Oranı (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam (Susam) Olan Haneler	Sisamı (Susam) Olanların Yerleşim Yerine Oranı %	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam (Susam) Olan Haneler	Sisamı (Susam) Olanların Yerleşim Yerine Oranı %
Pavlu	180	-	0,00	Kartoz	31	-	0,00
Müezzınler	13	-	0,00	Selkøşe	7	-	0,00
Badab	46	-	0,00	Darıbükü	14	-	0,00
Çobanisa	29	-	0,00	İncedere	23	-	0,00
Hacaliler	15	-	0,00	Kasımlar	32	-	0,00
Beğdili	31	-	0,00	Bucak	10	-	0,00
Melikler	38	20	52,63	Ayvalu	56	-	0,00
Çandır	46	38	82,61	Hacıahmedler	31	-	0,00
Sarımehmedler	25	-	0,00	Kuzca	18	-	0,00
Kesme	82	-	0,00	Karadiken	19	-	0,00
Çukurca	9	-	0,00	Haymana	12	-	0,00
İbişler	6	-	0,00	Toplam	773	58	7,50

Pavlu kazasında sisam üretimi yapan hanelerin yerleşim yerine göre oranına baktığımızda ise; Çandır köyünde 46 hanenin 38 hanesinde sisam yetiştirilmekte olup yerleşim yeri içindeki oranı %82,61'lik bir paya sahiptir. Melikler köyünde ise; 38 hanenin 20 hanesinde sisam yetiştirilmekte olup yerleşim yeri içindeki oranı %52,63'tür. Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 773 hanenin 58 hanesinin sisam arazisi olup, yerleşim yeri içinde ortalama %7,50'lik bir orana sahiptir.

B. TARIMSAL ÜRETİM

Osmanlı ekonomisinin temeli tarımsal üretime dayanıyordu. Bu işin organizasyonu için ise; tahrir usulü ve tımar sistemi uygulanmaktaydı. Zamanla bozulmaya başlayan bu sistemin aksayan yönlerini gidermek için Tanzimat Döneminde düzenleme yapılmasına karar verilmiştir. Bu dönemde ürünlere göre bir öşür ve kıymet değeri biçilmiştir. Selahittin Özçelik'in ifadesine göre de; "Tarımsal faaliyetler için söz konusu olan ve uzun yüzyıllar boyu değişik oranlarda alınan "öşr" Tanzimat sonrasında 1/10 oranında alınmaya başlanmıştır¹⁸²." Bu cümleden olarak, buradaki hesaplamalarımızı bu oran üzerinden yapacağız.

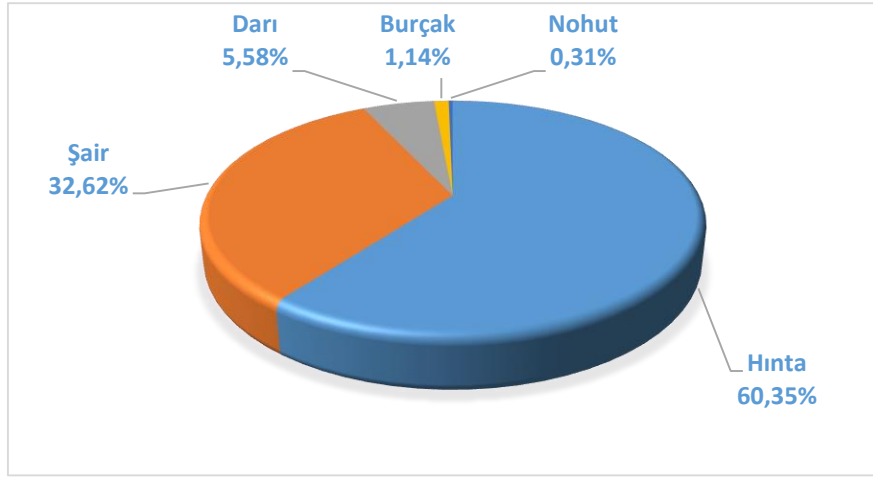
¹⁸² Selahittin Özçelik, *XIX. Yüzyıl Ortalarında Acıpayam Ve Çevresi (Temettuat Defteri İncelemesi)*, Fakülte Kitabevi, Isparta, 2005, s. 201.

Bu kısımda 1844-45 tarihinde Pavlu kazası ve köylerinde üretilmekte olan hububatlar (hınta, şair, darı, burçak, nohud), bağ ve bahçelerden ve sanayi bitkileri adını verdiğimiz duhan, penbe ve sisam üretimi ve elde edilen kazançlar hakkında bilgi vermeye çalışacağız.

1. Hububat Ziraati yapılan Topraklar (Mezru) (Hınta, şair, darı, burçak, nohut)

Hububat ziraati yapılan topraklar olarak tasnif etmiş olduğumuz grup içerisindeki ürünler; Hınta (buğday), şair (arpa), darı (mısır), burçak ve nohuttur. Aşağıda ürünlerimiz ve üretimleri ve kazançları hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

Grafik 7. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hububat Üretim Oranları (%)

Pavlu kazası ve köylerinde Grafik 7. de görüldüğü üzere; %60,35 oranında hınta (buğday), %32,62 oranında şair (arpa), %5,58 oranında darı (mısır), %1,14 oranında burçak, %0,31 oranında nohut üretimi yapılmaktadır.

Tablo 41. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hububat Verimi Dağılımı (Kile/Dönüm-Kile/Kg.)

Yerleşim Yerleri	Kile (Öşür)	Toplam Üretim Kile*10	Kg. (Kile*25)	Dönüm	Kile (Dönüm)	Kg. (Dönüm)
Pavlu	402,5	4025	100625	1354	2,97	74,32
Müezzinler	41	410	10250	101	4,06	101,49
Badab	190	1900	47500	291	6,53	163,23
Çobanisa	117,5	1175	29375	239	4,92	122,91
Hacaliler	28	280	7000	53	5,28	132,08
Beğdili	39	390	9750	70	5,57	139,29
Melikler	76	760	19000	137	5,55	138,69
Çandır	190,5	1905	47625	364	5,23	130,84
Sarımeahmedler	70	700	17500	107	6,54	163,55
Kesme	178	1780	44500	251	7,09	177,29
Çukurca	14	140	3500	15	9,33	233,33
İbişler	40	400	10000	40	10,00	250,00
Kartoz	58	580	14500	96	6,04	151,04
Selköşe	17	170	4250	23	7,39	184,78
Darıbüktü	76	760	19000	79	9,62	240,51
İncedere	82	820	20500	89	9,21	230,34
Kasımlar	119	1190	29750	155	7,68	191,94
Bucak	34	340	8500	70	4,86	121,43
Ayvalu	194,5	1945	48625	322	6,04	151,01
Hacıahmedler	73	730	18250	245	2,98	74,49
Kuzca	42	420	10500	31	13,55	338,71
Karadiken	24	240	6000	130	1,85	46,15
Haymana	0	0	0	0	0,00	0,00
Yekün	2106	21060	526500	4262	4,94	123,53

Pavlu kazası ve köylerindeki hububat üretimine baktığımızda; 2106 kilelik bir öşür vergisi olduğu görülmektedir. Bu rakam üzerinden yapmış olduğumuz değerlendirmeye göre; kaza genelindeki üretim daha öncesinde belirttiğimiz 1/10 oranını göz önüne aldığımızda, kazadaki toplam üretim miktarı 21060 kiledir. Buradan hareketle kilenin¹⁸³ kilogram değerini ortalama 25 kg. kabul edersek; kaza genelinde 526500 kg. hububat üretimi yapılmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde hububat ekilen 4262 dönüm arazi gözükmektedir. Yukarıdaki tablodan hareketle kaza genelinde ortalama 4,94 kile yani 123,53 kg. dönüm başına hububat üretimi yapıldığı görülmektedir.

¹⁸³ Cengiz Kallek, “Kile”, *DİA*, c. 35, s. 569.

**Tablo 42. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Hububat Üretimi Dağılımı
(Kile-Kg.)**

Yerleşim Yerleri	Üretim Yapan Haneler	Toplam Kile	Hanelere Göre Hububat Üretimi Kile	Hanelere Göre Hububat Üretimi Kg.	Yerleşim Yerleri	Üretim Yapan Haneler	Toplam Kile	Hanelere Göre Hububat Üretimi Kile	Hanelere Göre Hububat Üretimi Kg.
Pavlu	100	4025	40,25	1006,25	Kartoz	17	580	34,12	852,94
Müezzinler	10	410	41,00	1025,00	Selköşe	5	170	34,00	850,00
Badab	32	1900	59,38	1484,38	Darıbükü	12	760	63,33	1583,33
Çobanisa	25	1175	47,00	1175,00	İncedere	17	820	48,24	1205,88
Hacialiler	10	280	28,00	700,00	Kasımlar	22	1190	54,09	1352,27
Beğdili	19	390	20,53	513,16	Bucak	7	340	48,57	1214,29
Melikler	21	760	36,19	904,76	Ayvalu	35	1945	55,57	1389,29
Çandır	43	1905	44,30	1107,56	Hacıahmedler	15	730	48,67	1216,67
Sarımehmedler	22	700	31,82	795,45	Kuzca	9	420	46,67	1166,67
Kesme	39	1780	45,64	1141,03	Karadiken	6	240	40,00	1000,00
Çukurca	5	140	28,00	700,00	Haymana	0	0	0,00	0,00
İbişler	5	400	80,00	2000,00	Yekün	476	21060	44,24	1106,09

Tablo 42’de Pavlu kazası ve köylerinde hanelere göre hububat üretim miktarları hakkında bilgi verilmiştir. Buna göre; 476 hanede toplam 21060 kile hububat üretimi yapılmış olup, hanelere göre ortalama 44,24 kile yani 1106,09 kg. olarak hesaplanmıştır. Burada hububat üretimi yapmayan haneleri de dâhil ettiğimizde ise; toplam 773 haneye ortalama 27,24 kile yani 681 kg. olarak hesaplanmıştır.

Burada hanelere göre en fazla üretim yapan yerleşim yerleri ve üretim miktarları şunlardır; Pavlu kaza merkezinde 100 hanede 4025 kile hububat üretim miktarı ile ilk sıradadır. İkinci sırada ise; 35 hanede 1945 kile hububat üretilmiş olan Ayvalu köyü yer almaktadır. Üçüncü sırada ise; 43 hanede 1905 kile hububat üretilmiş olan Çandır köyünün yer aldığı görülmektedir.

Tablo da görüldüğü gibi bazı yerlerde ters orantı vardır. Her ne kadar üretim miktarları fazla gibi gözükse yerleşim yerlerinde hane sayısı arttıkça ortalamalar da ona göre değişiklik göstermektedir. Örnek olarak; İbişler köyünde bulunan 5 hanede toplam 400 kile üretim yapılmış olup, ortalama 80 kile (2000 kg.) üretim olduğu görülmektedir. Bu durumda İbişler köyü kazadaki en fazla ortalama hububat üretimine sahip olan yer olarak gözükmektedir.

Tablo 43. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hububatlardan Elde Edilen Kazanç Dağılımları (Dönüm/Kazanç Kuruş.-Hane/Kazanç Kuruş.)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Kile	Dönüm	Toplam Kazanç Kuruş	Dönüm Başı Kazanç Kuruş	Hanelere Göre Kazanç Kuruş
Pavlu	100	4025	1354	38421	28,38	384,21
Müezzinler	10	410	101	3915	38,76	391,50
Badab	32	1900	291	14904	51,22	465,75
Çobanisa	25	1175	239	9855	41,23	394,20
Hacialiler	10	280	53	2322	43,81	232,20
Beğdili	19	390	70	3402	48,60	179,05
Melikler	21	760	137	7776	56,76	370,29
Çandır	43	1905	364	18819	51,70	437,65
Sarımehmedler	22	700	107	5922	55,35	269,18
Kesme	39	1780	251	15660	62,39	401,54
Çukurca	5	140	15	1134	75,60	226,80
İbişler	5	400	40	3348	83,70	669,60
Kartoz	17	580	96	5292	55,13	311,29
Selköşe	5	170	23	1458	63,39	291,60
Darıbükü	12	760	79	6642	84,08	553,50
İncedere	17	820	89	7209	81,00	424,06
Kasımlar	22	1190	155	10692	68,98	486,00
Bucak	7	340	70	3402	48,60	486,00
Ayvalı	35	1945	322	17037	52,91	486,77
Haciahmedler	15	730	245	6372	26,01	424,80
Kuzca	9	420	31	3510	113,23	390,00
Karadiken	6	240	130	1944	14,95	324,00
Haymana	0	0	0	0	0,00	0,00
Yekün	476	21060	4262	189036	44,35	397,13

Pavlu kazası ve köylerinde 476 hanede ekimi yapılan 4262 dönüm araziden 21060 kile hububat üretimi yapılmış ve bunun sonucunda 189036 kuruş kazanç elde edilmiştir¹⁸⁴. Hububatlardan elde edilen dönüm başına kazanç; ortalama 44,35 kuruştur. Hanelere göre kazançta baktığımızda ise; ortalama 397,13 kuruşluk bir gelir hesaplanmıştır.

Tablo 43'e göre kazancı en fazla olan yerleşim yerleri şunlardır; Pavlu kaza merkezi 38421 kuruş hububat geliri olup, dönüm başı kazancı 28,38 kuruş, hanelere göre de 384,21 kuruşluk bir kazançta sahiptir. İkinci sırada; 18819 kuruş kazançla Çandır köyü yer almakta ve dönüm başı kazancı 51,70 kuruş, hanelere göre kazancı 437,65 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Üçüncü sırada ise; 17037 kuruşluk geliri ile Ayvalı köyü yer

¹⁸⁴ Burada kazanç hesaplaması yapılırken; öşür miktarları ile üretim miktarlarına göre kazançlar eşit olmak zorunda olduğu için, 1260 (1844) yılı verilerine göre hesaplama yapılmıştır.

alırken, dönüm başı kazancı 52,91 kuruş, hanelere göre kazancı 486,77 kuruş olarak hesaplanmıştır.

Burada hane sayısı arttıkça ve dönüm ortalaması düştükçe kazanç gelir ortalamaları da düşmektedir. Hane sayısı az olan ve dönüm ortalaması artan yerlerde ise; kazanç miktarı fazla gözükmektedir.

a. Hınta (Buğday) Üretimi

1844- 1845 tarihli Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre “hınta” olarak adlandırılmış olan “buğday” üretimi Haymana köyü dışında kaza merkezi ve köylerinde yaygın olarak yapılmaktadır. Hınta bu dönemlerde hem halkın hem de ordunun temel gıda maddesidir. Bunun için her zaman ekilmesine ve üretilmesine azami derece de önem verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde hıntadan 12 kuruş öşür alınmış olup bu değer aynı zamanda hıntanın kile olarak fiyat değeridir. Kaza genelinde hınta üretiminden 1271 kile öşür alınmıştır. Öşür miktarı da 1/10 oranında alındığı için toplam üretim 12710 kile yani 317750 kg. hınta (buğday) üretimi yapılmış olup, hınta üretimi yapılan 467 haneye ortalama 27,22 kile (680,41 Kg) üretim miktarı düşmektedir. Aşağıdaki tablolarda hınta üretimi ve kazançları hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir. (Bkz. Tablo 44.)

Tablo 44. Pavlu Kazası ve Köylerinde Hınta (Buğday) Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Hınta Kile (Öşür)	Toplam Hınta Kile (Kile*10)	Hınta Kg. (Kile*25)	Hanelere Göre Ortalama Hınta Kile	Hanelere Göre Ortalama Kg.
Pavlu	100	309	3090	77250	30,90	772,50
Müezzinler	10	31,5	315	7875	31,50	787,50
Badab	32	86	860	21500	26,88	671,88
Çobanisa	25	65	650	16250	26,00	650,00
Hacaliler	10	15	150	3750	15,00	375,00
Beğdili	19	24	240	6000	12,63	315,79
Melikler	21	35,5	355	8875	16,90	422,62
Çandır	34	76	760	19000	22,35	558,82
Sarımehmedler	21	31	310	7750	14,76	369,05
Kesme	40	112	1120	28000	28,00	700,00
Çukurca	5	7	70	1750	14,00	350,00
İbişler	5	22	220	5500	44,00	1100,00
Kartoz	17	40	400	10000	23,53	588,24
Selköşe	5	10	100	2500	20,00	500,00
Darıbükkü	12	47	470	11750	39,17	979,17
İncedere	17	51	510	12750	30,00	750,00
Kasımlar	22	79	790	19750	35,91	897,73
Bucak	7	29	290	7250	41,43	1035,71
Ayvalı	35	121	1210	30250	34,57	864,29
Hacıahmedler	15	45	450	11250	30,00	750,00
Kuzca	9	23	230	5750	25,56	638,89
Karadiken	6	12	120	3000	20,00	500,00
Haymana	0	0	0	0	0,00	0,00
Yekün	467	1271	12710	317750	27,22	680,41

Tablo 44’de görüldüğü üzere Pavlu kazasında 467 hanede 12710 kile (317750 kg.) hınta üretimi yapılmış olup, hanelere göre 27,22 kile (680,41 kg.) hınta üretimi yapılmıştır. Pavlu kazasında hınta üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam 773 haneye göre ise ortalama 16,44 kile (411,06 kg.) olarak hesaplanmıştır.

Kazada en fazla hınta üretimi yapılan yerler şunlardır; ilk sırada, 309 kile öşür veren ve 3090 kile (77250 kg.) üretim yapılmış olan Pavlu kaza merkezidir. İkinci sırada ise; 121 kile öşür veren ve 1210 kile (30250 kg) üretime sahip olan Ayvalı köyü gelmektedir. Üçüncü sırada ise; 112 kile öşür veren ve 1120 kile (28000 kg.) hınta üretimi yapılan Kesme Köyü yer almaktadır.

En az hınta üretimi yapılmış olan yerler ise şunlardır; ilk sırada, 7 kile öşür vermiş ve 70 kile (1750 kg.) hınta üretimi yapmış olan Çukurca köyü yer almaktadır. Sonan

ikinci sırada ise; Selköşe köyünde 10 kile öşür verilmiş ve 100 kilelik (2500 kg.) hinta üretimi yapılmıştır. Sondan üçüncü sıraya baktığımızda ise; Karadiken köyünde 12 kile öşür verilmiş ve buradan 120 kile (3000 kg.) hinta üretimi yapıldığı hesaplanmıştır.

Hanelere göre en fazla ortalama hinta üretimlerine baktığımızda; 5 hanesinde 220 kile (5500 kg.), ortalama 44 kilelik (1100 kg.) üretim yapılan İbişler köyü ilk sıradadır. İkinci sırada ise; 7 hanesinde 290 kile (7250 kg.), ortalama 41,43 kile (1035,71 kg.) üretim yapılmış olan Bucak köyüdür. Üçüncü sırada bulunan köy ise; 12 hanesinde 470 kile (11750 kg.), ortalama 39,17 kile (919,17 kg.) hinta üretimi yapılmış olan, Daribükü köyüdür.

Hanelere göre en az hinta üretimine baktığımızda ise; 19 hanesinde 240 kile (6000 kg.), ortalama 12,63 kilelik (315,79 kg.) üretim yapılan Beğdili köyü ilk sıradadır. İkinci sırada ise 5 hanesinde 70 kile (1750 kg.), ortalama 14 kile (350 kg.) üretim yapılmış olan Çukurca köyüdür. Üçüncü sırada bulunan köy ise; 21 hanesinde 310 kile (7750 kg.), ortalama 14,76 kile (369,05 kg.) hinta üretimi yapılmış olan, Sarımehmedler köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası köylerindeki hanelere göre ortalama hinta üretiminden elde edilen kazançlara baktığımızda ise;

Tablo 45. Pavlu kazası ve köylerinde Hinta Üretimi Kazanç Dağılımı¹⁸⁵ (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç Kuruş (Kile*12)	Hanelere Göre Hinta Kazancı Kuruş	Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç Kuruş (Kile*12)	Hanelere Göre Hinta Kazancı Kuruş
Pavlu	100	3090	37080	370,8	Kartoz	17	400	4800	282,35
Müezzinler	10	315	3780	378	Selköşe	5	100	1200	240
Badab	32	860	10320	322,5	Daribükü	12	470	5640	470
Çobanisa	25	650	7800	312	İncedere	17	510	6120	360
Hacialiler	10	150	1800	180	Kasımlar	22	790	9480	430,91
Beğdili	19	240	2880	151,58	Bucak	7	290	3480	497,14
Melikler	21	355	4260	202,86	Ayvalu	35	1210	14520	414,86
Çandır	34	760	9120	268,24	Haciahmedler	15	450	5400	360
Sarımehmedler	21	310	3720	177,14	Kuzca	9	230	2760	306,67
Kesme	40	1120	13440	336	Karadiken	6	120	1440	240
Çukurca	5	70	840	168	Haymana	0	0	0	0
İbişler	5	220	2640	528	Yekün	467	12710	152520	326,60

Yukarıdaki tabloda Pavlu kazası ve köylerinde hinta (buğday) üretiminden elde edilen kazançlar verilmiştir. Kaza genelinde 12710 kile hinta üretilmiş olup, 152520 kuruşluk bir kazanç elde edilmiş olup, burada yer alan 467 haneye ortalama 326,60

¹⁸⁵ Buradaki hesaplamalar hintanın öşür değeri ve fiyat değeri olan 12 kuruşluk bedel üzerinden yapılmıştır.

kuruşluk bir kazanç düşmektedir. Pavlu kazasında hinta üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam 773 haneye göre ise ortalama 197,30 kuruş olarak hesaplanmıştır. Bu kazancın 37080 kuruşu Pavlu kaza merkezinden elde edilirken, 115440 kuruşu ise kazancın diğer köylerinden elde edilmiştir. Haymana köyünde üretim yapılmadığı için kazancı da sıfırdır.

Tabloda görüldüğü gibi; her ne kadar bazı yerleşim yerlerinde üretim ve kazançları fazla görünse de, buradaki hane sayıları fazla olduğu için kazanç ortalaması diğerlerine göre az gözükmektedir.

Hane başı ortalama hintadan elde edilen geliri en fazla olan üç yerleşim yeri şunlardır; ilk olarak 5 hanesinde 220 kile üretim yapılmış ve 2640 kuruş gelir elde edilmiş olan, ortalama 528 kuruş gelir düşen İbişler köyüdür. İkinci sırada ise; 7 hanesinde 290 kile üretim yapılmış ve 3480 kuruş gelir elde edilip ortalama 497,14 kuruşluk geliri bulunan Bucak köyü yer almaktadır. Üçüncü sırada ise; 12 hanesinde 470 kile üretim yapılmış ve 5640 kuruş gelir elde edilip, ortalama 470 kuruşluk gelire sahip olan Darıbükü köyü gelmektedir.

Hane başı ortalama hintadan elde edilen geliri en az olan üç yerleşim yeri şunlardır; ilk sırada, 19 hanesinde 240 kile üretim yapılan ve 2880 kuruş geliri olan, ortalama 151,58 kuruşluk gelire sahip olan Beğdili köyü yer almaktadır. İkinci sırada ise; 5 hanesinde 70 kile üretim yapılan ve 840 kuruş gelire sahip, ortalama 168 kuruşluk geliri olan Çukurca köyüdür. Üçüncü sırada ise; 21 hanesinde 310 kile üretim olan ve 3720 kuruş geliri olan, ortalama 177,14 kuruşluk gelire sahip olan Sarımehmedler köyü bulunmaktadır.

b. Şair (Arpa) Üretimi

Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre “şair” olarak adlandırılmış olan “arpa” üretimi Haymana köyü dışında kaza merkezi ve köylerinde yaygın olarak yapılmaktadır. Bunun sebebi ise; yüksek protein değerine sahip olan şairin hayvanların çalışmalarına (yük hayvanlarında) ve üretkenliğine (küçükbaş ve büyükbaş hayvanlarda) sağlamış olduğu faydadan dolayı yem olarak kullanılmasıdır. Pavlu kazası ve köylerinde şairden 6 kuruş öşür alınmış olup bu değer aynı zamanda şairin kile olarak fiyat değeridir. Kaza genelinde şair üretiminden 687 kile öşür alınmıştır. Öşür miktarı da 1/10 oranında alındığı için, toplam üretim 6870 kile yani 171750 kg. şair (arpa) üretimi yapılmış olup, şair üretimi yapılan 336 haneye ortalama 20,45 kile (511,16 Kg.) üretim

miktarı düşmektedir. Aşağıdaki tablolarda şair üretimi ve kazançları hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Tablo 46. Pavlu Kazası ve Köylerinde Şair (Arpa) Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Şair Kile	Tolam Şair Üretimi (Kile*10)	Şair Kg.(Kile*25)	Hanelere Göre Ortalama Şair Kile	Hanelere Göre Ortalama Kg.
Pavlu	46	93,5	935	23375	20,33	508,15
Müezzinler	5	9,5	95	2375	19,00	475,00
Badab	29	80	800	20000	27,59	689,66
Çobanisa	24	52,5	525	13125	21,88	546,88
Hacaliler	9	13	130	3250	14,44	361,11
Beğdili	13	15	150	3750	11,54	288,46
Melikler	4	8	80	2000	20,00	500,00
Çandır	16	32,5	325	8125	20,31	507,81
Sarımehmedler	20	32,5	325	8125	16,25	406,25
Kesme	38	66	660	16500	17,37	434,21
Çukurca	4	7	70	1750	17,50	437,50
İbişler	5	18	180	4500	36,00	900,00
Kartoz	13	18	180	4500	13,85	346,15
Selköşe	5	7	70	1750	14,00	350,00
Darıbükü	12	29	290	7250	24,17	604,17
İncedere	16	28	280	7000	17,50	437,50
Kasımlar	20	40	400	10000	20,00	500,00
Bucak	3	5	50	1250	16,67	416,67
Ayvalı	29	73,5	735	18375	25,34	633,62
Hacıahmedler	11	28	280	7000	25,45	636,36
Kuzca	8	19	190	4750	23,75	593,75
Karadiken	6	12	120	3000	20,00	500,00
Haymana	0	0	0	0	0,00	0,00
Yekün	336	687	6870	171750	20,45	511,16

Tablo 46’da görüldüğü üzere Pavlu kazasında 336 hanede 6870 kile (171750 kg.) şair üretimi yapılmış olup, hanelere göre 20,45 kile (511,16 kg.) şair üretimi yapılmıştır. Pavlu kazasında şair üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam 773 haneye göre ise ortalama 89,22 kile (222,18 kg.) olarak hesaplanmıştır.

Kazada en fazla şair üretimi yapılan yerler şunlardır; ilk sırada, 93,5 kile oşür veren ve 935 kile (23375 kg.) üretim yapılmış olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. İkinci sırada ise; 80 kile oşür veren ve 800 kile (20000 kg.) üretime sahip olan Badab köyü gelmektedir. Üçüncü sırada ise; 73,5 kile oşür veren ve 735 kile (18375 kg.) şair üretimi yapılan Ayvalı köyü gelmektedir.

En az şair üretimi yapılmış olan yerler ise şunlardır; ilk sırada, 5 kile oşür vermiş ve 50 kile (1250 kg.) şair üretimi yapmış olan Bucak köyü yer almaktadır. Sondan ikinci

sırada ise; Selköşe köyü ve Çukurca köyünde 7 kile oşür verilmiş ve 70 kilelik (1750 kg.) şair üretimi yapılmıştır. Sondan üçüncü sıraya baktığımızda ise; Melikler köyünde 8 kile oşür verilmiş ve buradan 80 kile (2000 kg.) şair üretimi yapıldığı hesaplanmıştır.

Hanelere göre en fazla ortalama şair üretimlerine baktığımızda; 5 hanesinde 180 kile (4500 kg.), ortalama 36 kilelik (900 kg.) üretim yapılan İbişler köyü ilk sıradadır. İkinci sırada ise; 29 hanesinde 800 kile (20000 kg.), ortalama 27,59 kile (689,66 kg.) üretim yapılmış olan Badab köyüdür. Üçüncü sırada bulunan köy ise; 11 hanesinde 280 kile (7000 kg.), ortalama 25,45 kile (636,36 kg.) şair üretimi yapılmış olan, Hacıahmedler köyüdür.

Hanelere göre en az ortalama şair üretimine baktığımızda ise; 13 hanesinde 150 kile (3750 kg.), ortalama 11,54 kilelik (288,46 kg.) üretim yapılan Beğdili köyü ilk sıradadır. İkinci sırada ise 13 hanesinde 180 kile (4500 kg.), ortalama 13,85 kile (346,15 kg.) üretim yapılmış olan Kartoz köyüdür. Üçüncü sırada bulunan köy ise; 5 hanesinde 70 kile (1750 kg.), ortalama 14 kile (350 kg.) şair üretimi yapılmış olan, Selköşe köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası köylerindeki hanelere göre ortalama şair üretiminden elde edilen kazançlara baktığımızda ise;

Tablo 47. Pavlu kazası ve köylerinde Şair Üretimi Kazanç Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*6)	Hanelere Göre Şair Kazancı Kuruş	Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*6)	Hanelere Göre Şair Kazancı Kuruş
Pavlu	46	935	5610	121,96	Kartoz	13	180	1080	83,08
Müezzinler	5	95	570	114,00	Selköşe	5	70	420	84,00
Badab	29	800	4800	165,52	Darbükü	12	290	1740	145,00
Çobanisa	24	525	3150	131,25	İncedere	16	280	1680	105,00
Hacıaliler	9	130	780	86,67	Kasımlar	20	400	2400	120,00
Beğdili	13	150	900	69,23	Bucak	3	50	300	100,00
Melikler	4	80	480	120,00	Ayvalı	29	735	4410	152,07
Çandır	16	325	1950	121,88	Hacıahmedler	11	280	1680	152,73
Sarımehmedler	20	325	1950	97,50	Kuzca	8	190	1140	142,50
Kesme	38	660	3960	104,21	Karadiken	6	120	720	120,00
Çukurca	4	70	420	105,00	Haymana	0	0	0	0,00
İbişler	5	180	1080	216,00	Yekün	336	6870	41220	122,68

Yukarıdaki tabloda Pavlu kazası ve köylerinde şair (arpa) üretiminden elde edilen kazançlar verilmiştir. Kaza genelinde 6870 kile şair üretilmiş olup, 41220 kuruşluk bir kazanç elde edilmiş olup, burada şair üretimi yapan 336 haneye ortalama 122,68 kuruşluk bir kazanç düşmektedir. Pavlu kazasında şair üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam

773 haneye göre ise ortalama 53,32 kuruş olarak hesaplanmıştır. Burada elde edilen kazancın 5610 kuruşu Pavlu kaza merkezinden elde edilirken, 35610 kuruşu ise kazancın diğer köylerinden elde edilmiştir. Haymana köyünde üretim yapılmadığı için kazancı da sıfırdır. Tabloda görüldüğü gibi üretim miktarı arttıkça kazanç miktarı da artmaktadır.

Hane başı ortalama şair üretiminden elde edilen geliri en fazla olan üç yerleşim yeri şunlardır; ilk olarak 5 hanesinde 180 kile üretim yapılmış ve 1080 kuruş gelir elde edilmiş olan, ortalama 216 kuruş gelir düşen İbişler köyüdür. İkinci sırada ise; 29 hanesinde 800 kile üretim yapılmış ve 4800 kuruş gelir elde edilip ortalama 165,52 kuruşluk geliri bulunan Badab köyü yer almaktadır. Üçüncü sırada ise; 11 hanesinde 280 kile üretim yapılmış ve 1680 kuruş gelir elde edilip, ortalama 152,73 kuruşluk gelire sahip olan Hacıahmedler köyü gelmektedir.

Hane başı ortalama şair üretiminden elde edilen geliri en az olan üç yerleşim yeri şunlardır; ilk sırada, 13 hanesinde 150 kile üretim yapılan ve 900 kuruş geliri olan, ortalama 69,23 kuruşluk gelire sahip olan Beğdili köyü yer almaktadır. İkinci sırada ise; 13 hanesinde 180 kile üretim yapılan ve 1080 kuruş gelire sahip olan, ortalama 83,08 kuruşluk geliri olan Kartoz köyüdür. Üçüncü sırada ise; 5 hanesinde 70 kile üretim olan ve 420 kuruş geliri olan, ortalama 84 kuruşluk gelire sahip olan Selköşe köyü bulunmaktadır.

c. Darı (Mısır) Üretimi

Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre halk arasında “darı” olarak adlandırılmış olan “mısır” üretimi yalnızca Melikler, Çandır ve İncedere köylerinde yapılmaktadır. Darı ürünü hem insanların gıdası olarak hem de hayvanların yemi olarak kullanılmaktadır. Darı üretimi yapılan Melikler ve Çandır köylerinde darıdan 12 kuruş öşür alınırken İncedere köyünde 7 kuruş öşür alınmıştır. Kaza genelinde darı üretiminden 117,5 kile öşür alınmıştır. Öşür miktarı da 1/10 oranında alındığı için toplam üretim 1175 kile yani 29375 kg. darı (mısır) üretimi yapılmış olup, darı üretimi yapılan 54 haneye ortalama 21,76 kile (543,98 Kg.) üretim miktarı düşmektedir. Aşağıdaki tablolarda darı üretimi ve kazançları hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Tablo 48. Pavlu Kazası ve Köylerinde Darı (Mısır) Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Darı Kile	Toplam Darı Üretimi (Kile*10)	Darı Kg. (Kile*25)	Hanelere Göre Ortalama Darı Kile	Hanelere Göre Ortalama Darı Kg.
Pavlu	-	-	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-	-
Melikler	17	32,5	325	8125	19,12	477,94
Çandır	34	82	820	20500	24,12	602,94
Sarımehmedler	-	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-	-
Darıbüktü	-	-	-	-	-	-
İncedere	3	3	30	750	10	250
Kasımlar	-	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-	-
Yekün	54	117,5	1175	29375	21,76	543,98

Tablo 48’de görüldüğü üzere Pavlu kazasında 54 hanede 1175 kile (29375 kg.) darı üretimi yapılmış olup, hanelere göre 21,76 kile (543,98 kg.) darı üretimi yapılmıştır. Pavlu kazasında darı üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam 773 haneye göre ise ortalama 1,52 kile (38 kg.) olarak hesaplanmıştır.

Pavlu kazasında yalnızca üç köyde darı yetiştirilmiştir. Burada en fazla üretimin yapıldığı yer ise; 82 kile öşür veren ve toplam 820 kile (20500 kg.) üretim yapmış olan Çandır köyüdür. İkinci sırada ise 32,5 kile öşür veren ve 325 kile (8125 kg.) üretimin yapıldığı Melikler köyü gelmektedir. Üçüncü sırada ise; 3 kile öşür veren ve toplamda 30 kile (750 kg.) üretim yapılmış olan İncedere köyü yer almaktadır.

Hanelere göre ortalama darı üretimlerine baktığımızda; 34 hanesinde 820 kile (20500 kg.), ortalama 24,12 kilelik (602,94 kg.) üretim yapılan Çandır köyü ilk sıradadır. İkinci sırada ise; 17 hanesinde 325 kile (8125 kg.), ortalama 19,12 kile (477,94 kg.) üretim yapılmış olan Melikler köyüdür. Üçüncü sırada bulunan köy ise; 3 hanesinde 30 kile (750 kg.), ortalama 10 kile (250 kg.) darı üretimi yapılmış olan, İncedere köyüdür.

Tablo 49. Pavlu kazası ve köylerinde Darı Üretimi Kazanç Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*12)	Hanelere Göre Kazancı Kuruş	Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*12)	Hanelere Göre Kazancı Kuruş
Pavlu	-	-	-		Kartoz	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-		Selköşe	-	-	-	-
Badab	-	-	-		Daribükü	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-		İncedere	3	30	210	70
Hacialiler	-	-	-		Kasımlar	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-		Bucak	-	-	-	-
Melikler	17	325	3900	229,41	Ayvalu	-	-	-	-
Çandır	34	820	9840	289,41	Haciahmedler	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-		Kuzca	-	-	-	-
Kesme	-	-	-		Karadiken	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-		Haymana	-	-	-	-
İbişler	-	-	-		Yekün	54	1175	13950	258,33

Yukarıdaki tabloda Pavlu kazasına dâhil üç köyde darı (mısır) üretiminden elde edilen kazançlar verilmiştir. Kaza genelinde 1175 kile darı üretilmiş olup, 13950 kuruşluk bir kazanç elde edilmiş olup, burada darı üretimi yapan 54 haneye ortalama 258,33 kuruşluk bir kazanç düşmektedir. . Pavlu kazasında darı üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam 773 haneye göre ise ortalama 18,04 kuruş olarak hesaplanmıştır.

Hane başı ortalama darı üretiminden elde edilen gelirleri ise şu şekildedir; ilk olarak 34 hanesinde 820 kile üretim yapılmış ve 9840 kuruş gelir elde edilmiş olan, ortalama 289,41 kuruş gelir düşen Çandır köyüdür. İkinci sırada ise; 17 hanesinde 325 kile üretim yapılmış ve 3900 kuruş gelir elde edilip ortalama 229,41 kuruşluk geliri bulunan Melikler köyü yer almaktadır. Üçüncü sırada ise; 3 hanesinde 30 kile üretim yapılmış ve 210 kuruş gelir elde edilip, ortalama 70 kuruşluk gelire sahip olan İncedere köyü gelmektedir.

d. Burçak Üretimi

Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre; “burçak” üretimi yalnızca Badab köyünde yapılmaktadır. Burçak hayvan yemi olarak kullanılmaktadır. Burçak üretimi yapılan Badab köyünde burçaktan 6 kuruş öşür alınmakta ve bu değer burçağın kile olarak fiyat değeridir. Kaza genelinde burçak üretiminden 24 kile öşür alınmıştır. Öşür miktarı da 1/10 oranında alındığı için toplam üretim 240 kile yani 6000 kg. burçak üretimi yapılmış olup, burçak üretimi yapılan 23 haneye ortalama 10,43 kile (260,87 Kg.) üretim miktarı düşmektedir. (Bkz. Tablo 50.) Aşağıdaki tablolarda burçak üretimi ve kazançları hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Tablo 50. Pavlu Kazası ve Köylerinde Burçak Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Burçak Kile	Toplam Burçak Üretimi (Kile*10)	Burçak Kg. (Kile*25)	Hanelere Göre Ortalama Burçak Kile	Hanelere Göre Ortalama Burçak Kg.
Pavlu	-	-	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	-	-
Badab	23	24	240	6000	10,43	260,87
Çobanisa	-	-	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-	-
Daribükü	-	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-	-
Ayvalı	-	-	-	-	-	-
Haciahmedler	-	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-	-
Yekün	23	24	240	6000	10,43	260,87

Aşağıdaki tabloda Pavlu kazasına bağlı Badab köyünde burçak üretiminden elde edilen kazanç verilmiştir. Badab köyünde bulunan 23 hanede 240 kile burçak üretilmiş olup, 1440 kuruşluk bir kazanç elde edilmiştir. Burada burçak üretimi yapan 23 haneye ortalama 62,61 kuruşluk bir kazanç düşmektedir. (Bkz. Tablo 51.) Pavlu kazasında burçak üretimi yapılmış ve yapılmamış olan 773 haneye göre ise ortalama 0,31 kile (7,76 kg.) burçak üretimi ve 1,86 kuruşluk kazanç hesaplanmıştır.

Tablo 51. Pavlu kazası ve köylerinde Burçak Üretimi Kazanç Dağılımı

Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*6)	Hanelere Göre Kazancı Kuruş	Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*6)	Hanelere Göre Kazancı Kuruş
Pavlu	-	-	-	-	Kartoz	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	Selköşe	-	-	-	-
Badab	23	240	1440	62,61	Darıbükü	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	İncedere	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	Kasımlar	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	Bucak	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	Ayvalu	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	Haciahmedler	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	Kuzca	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	Karadiken	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	Haymana	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	Yekün	23	240	1440	62,61

e. Nohut Üretimi

Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre; “nohut” üretimi yalnızca Sarımehmedler köyünde yapılmaktadır. Nohut yemek yapımında ve maya yapımında kullanılmaktadır. Nohut üretimi yapılan Sarımehmedler köyünde nohuttan 14 kuruş öşür alınmakta ve bu değer nohutun kile olarak fiyat değeridir. Sarımehmedler köyünde nohut üretiminden 6,5 kile öşür alınmıştır. Öşür miktarı da 1/10 oranında alındığı için toplam üretim 65 kile yani 1625 kg. nohut üretimi yapılmış olup, nohut üretimi yapılan 11 haneye ortalama 5,91 kile (147,73 Kg.) üretim miktarı düşmektedir. (Bkz. Tablo 52.) Pavlu kazasında nohut üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam 773 haneye göre ise ortalama 0,10 kile (2,10 kg.) üretim yapılmıştır. Aşağıdaki tablolarda nohut üretimi ve kazançları hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Tablo 52. Pavlu Kazası ve Köylerinde Nohud Üretimi Dağılımı (Kile-Kg.)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Nohut Kile	Toplam Nohut Üretimi (Kile*10)	Nohut Kg. (Kile*25)	Hanelere Göre Ortalama Nohut Kile	Hanelere Göre Ortalama Nohut Kg.
Pavlu	-	-	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	11	6,5	65	1625	5,91	147,73
Kesme	-	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-	-
Haciahmedler	-	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-	-
Yekün	11	6,5	65	1625	5,91	147,73

Aşağıdaki tabloda Pavlu kazasına bağlı Sarımehmedler köyünde nohut üretiminden elde edilen kazanç verilmiştir. Sarımehmedler köyünde bulunan 11 hanede 65 kile nohut üretilmiş olup, 910 kuruşluk bir kazanç elde edilmiştir. Burada nohut üretimi yapan 11 haneye ortalama 82,73 kuruşluk bir kazanç düşmektedir. Pavlu kazasında nohut üretimi yapılmış ve yapılmamış olan toplam 773 haneye göre ise ortalama kazanç 1,18 kuruş olarak hesaplanmıştır.

Tablo 53. Pavlu kazası ve köylerinde Nohud Üretimi Kazanç Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*14)	Hanelere Göre Kazancı Kuruş	Yerleşim Yerleri	Haneler	Toplam Üretilen Kile	Kazanç (Kile*14)	Hanelere Göre Kazancı Kuruş
Pavlu	-	-	-	-	Kartoz	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	Selköşe	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	Darbükü	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	İncedere	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	Kasımlar	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	Bucak	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	Ayvalu	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	Haciahmedler	-	-	-	-
Sarımeahmedler	11	65	910	82,73	Kuzca	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	Karadiken	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	Haymana	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	Yekün	11	65	910	82,73

2. Bağ ve Bahçeler¹⁸⁶

Pavlu kazası ve köylerine ait olan temettuat defterinde bağ alanları ayrı olarak kayıt altına alınmıştır. Bilindiği gibi bağ alanları üzüm yetiştirilen yerlerdir. Ancak burada hangi çeşit üzüm (siyah, beyaz) yetiştirildiği hakkında bilgi verilmemiştir. Bu belgeden öğrendiğimize göre Pavlu kaza merkezi ve üç köyünde toplam 199 haneye ait 385 dönüm bağ arazisi bulunmakla birlikte, buradan elde edilen kazanç 17588 kuruş olarak hesaplanmıştır. Buradaki 199 haneye ortalama 88,38 kuruşluk bir gelir düşerken, 385 dönümlük bağ arazisinden elde edilen dönüm başı kazanç 45,68 kuruş olarak hesaplanmıştır. Pavlu kazasında bağ arazisi olan ve olmayan toplam 773 haneye göre ise ortalama kazanç 22,75 kuruştur.

Yerleşim yerlerindeki hanelere göre kazançlara baktığımızda ise; Pavlu kaza merkezinde 144 haneye ait 320 dönüm bağ arazisinden 15824 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 109,89 kuruş, dönüme göre kazancı 49,45 kuruştur. Müezzinler köyünde 1 haneye ait 2 dönüm bağdan 135 kuruş kazanç elde edilirken, dönüm başı kazancı 67,50 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kesme köyünde 50 haneye ait olan 59 dönüm bağ arazisinden 1535 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 30,70 kuruş, dönüm başı kazancı 26,02 kuruş olarak hesaplanmıştır. Çukurca köyünde bulunan 4 haneye ait 4 dönüm bağdan 94 kuruş kazanç elde edilirken, hanelere göre kazancı 23,50 kuruş, dönüm başı kazancı 23,50 kuruş olarak hesaplanmıştır. (Bkz. Tablo 54.)

¹⁸⁶ Bağ ve bahçelere ait kazanç hesaplaması yapılırken 1260 (1844) yılı verileri dikkate alınarak yapılmıştır.

Tablo 54. Pavlu kazası ve köylerinde Bağ Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Bağı Olan Haneler	Bağ Dönüm	Toplam Kazanç (Kuruş)	Hanelere Göre Kazanç (Kuruş)	Dönüm Başı Kazanç (Kuruş)
Pavlu	144	320	15824	109,89	49,45
Müezzinler	1	2	135	135,00	67,50
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-
Hacıaliler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	-
Kesme	50	59	1535	30,70	26,02
Çukurca	4	4	94	23,50	23,50
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-
Yekün	199	385	17588	88,38	45,68

Pavlu kazası ve köylerine ait olan temettuat defterinde bahçe alanları da ayrı olarak kayıt altına alınmıştır. Bilindiği gibi bahçe alanları sebze ve meyve yetiştirilen yerlerdir. Ancak burada hangi çeşit ürünler yetiştirildiği hakkında bilgi verilmemiştir. Bu belgeden öğrendiğimize göre Pavlu kaza merkezi ve üç köyünde toplam 58 haneye ait 124 dönüm bahçe arazisi bulunmakla birlikte, buradan elde edilen kazanç 8542 kuruş olarak hesaplanmıştır. Buradaki 58 haneye ortalama 147,28 kuruşluk bir gelir düşerken, 124 dönümlük bahçe arazisinden elde edilen dönüm başı kazanç 68,89 kuruş olarak hesaplanmıştır. Pavlu kazasında bahçe arazisi olan ve olmayan toplam 773 haneye göre ise ortalama kazanç 11,05 kuruştur.

Yerleşim yerlerindeki hanelere göre kazançlara baktığımızda ise; Pavlu kaza merkezinde 2 haneye ait 4 dönüm bahçe arazisinden 189 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 94,50 kuruş, dönüme göre kazancı 47,25 kuruştur. Melikler köyünde 15 haneye ait 40,5 dönüm bahçeden 3028 kuruş kazanç elde edilirken, hanelere göre kazancı 201,87 kuruş, dönüm başı kazancı 74,77 kuruş olarak hesaplanmıştır. Çandır köyünde 36 haneye ait olan 76 dönüm bahçe arazisinden 5202 kuruş gelir elde edilirken,

hanelere göre kazancı 144,50 kuruş, dönüm başı kazancı 68,45 kuruş olarak hesaplanmıştır. Çukurca köyünde bulunan 5 haneye ait 3,5 dönüm bahçeden 123 kuruş kazanç elde edilirken, hanelere göre kazancı 24,60 kuruş, dönüm başı kazanç 35,14 kuruş olarak hesaplanmıştır. (Bkz. Tablo 55.)

Tablo 55. Pavlu kazası ve köylerinde Bahçe Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Bahçesi Olan Haneler	Bahçe Dönüm	Toplam Kazanç (Kuruş)	Hanelere Göre Kazanç (Kuruş)	Dönüm Başı Kazanç (Kuruş)
Pavlu	2	4	189	94,50	47,25
Müezzinler	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-
Hacıaliler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	15	40,5	3028	201,87	74,77
Çandır	36	76	5202	144,50	68,45
Sarımehmedler	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-
Çukurca	5	3,5	123	24,60	35,14
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-
Yekün	58	124	8542	147,28	68,89

3. Sanayi Bitkileri

Pavlu temettuat defterine göre sanayi bitkileri adını vermiş olduğumuz grup içerisinde yer alan ürünler; duhan (tütün), penbe (pamuk) ve sisam (susam)'dır. Aşağıda bu ürünler hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

a. Duhan (Tütün) Üretimi

Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre halk arasında “duhan” olarak adlandırılmış olan “tütün” üretimi yapılan yerler; Badab, Çobanisa, Çandır, İbişler, Kasımlar ve Bucak köylerinde yapılmaktadır. Pavlu kazasına bağlı 6 köyde yapılan duhan arazileri ve kazanç ortalamaları şu şekildedir; kaza genelinde 58 haneye ait 45 dönüm

duhan arazisinden toplam 2565 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 44,22 kuruş, dönüm başı kazancı 57 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada duhan arazisi olan ve olmayan toplam 773 haneye göre ise ortalama kazanç 3,32 kuruştur.

Tablo 56. Pavlu kazası ve köylerinde Duhan (Tütün) Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Duhan Olan Haneler	Duhan Dönüm	Toplam Kazanç (Kuruş)	Hanelere Göre Kazanç (Kuruş)	Dönüm Başı Kazanç (Kuruş)
Pavlu	-	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	-
Badab	15	16	612	40,80	38,25
Çobanisa	18	13,5	846	47,00	62,67
Hacıaliler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-
Çandır	1	1,5	81	81,00	54,00
Sarımehmedler	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	3	1,5	144	48,00	96,00
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	14	7,5	594	42,43	79,20
Bucak	7	5	288	41,14	57,60
Ayvalu	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-
Yekün	58	45	2565	44,22	57

Yukarıdaki tabloya baktığımızda Duhan üretimi yapılmış olan köyler hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir. Buradaki verilere göre; Badab köyünde 15 haneye ait 16 dönüm duhan arazisinden 612 kuruş kazanç elde edilmiş olup, hanelere göre kazancı 40,80 kuruş, dönüm başı kazancı 38,25 kuruş olarak hesaplanmıştır. Çobanisa köyünde ise; 18 haneye ait 13,5 dönüm duhan arazisinden 846 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 47 kuruş, dönüm başı kazancı 62,67 kuruştur. Çandır köyüne baktığımızda ise; 1 haneye ait olan 1,5 dönüm duhan arazisinden 81 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 81 kuruş, dönüm başı kazancı 54 kuruştur. İbişler köyünde ise; 3 haneye ait olan 1,5 dönüm duhan arazisinden 144 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 48 kuruş, dönüm başı kazancı 96 kuruştur. Kasımlar köyüne baktığımızda ise; 14 hanesine ait olan 7,5 dönümlük duhan arazisinden 594 kuruş gelir elde edilirken, hanelere

göre kazancı 42,43 kuruş, dönüm başı kazancı 79,20 kuruştur. Son olarak Bucak köyünde; 7 haneye ait olan 5 dönümlük duhan arazisinden 288 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 41,14 kuruş, dönüm başı kazancı 57,60 kuruş olarak hesaplanmıştır.

b. Penbe (Pamuk) Üretimi

Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre halk arasında “penbe” olarak adlandırılmış olan “pamuk” üretimi yalnızca Pavlu kaza merkezinde yapılmıştır. Penbe üretimi kıyye¹⁸⁷ üzerinden hesaplanmış ve 2 kuruş öşür alınmıştır. Bu fiyat aynı zamanda penbenin o zamandaki değeridir. Pavlu kaza merkezinde 12 haneye ait olan 7,5 dönümlük penbe arazisinden 49 kıyye öşür alınmış olup bu değer üzerinden toplam üretimi 490 kıyye (628,18 Kg.) olarak hesaplanmıştır. Hanelere göre penbe üretimi 40,83 kıyye (52,35 Kg.), dönüm başı verimlilik 65,33 kıyye (83,76 Kg.) olarak hesaplanmıştır. Kazada penbe üretimi olan ve olmayan toplam 773 haneye göre ise ortalama 0,63 kıyye (0,81 kg.) üretimi düşmektedir.

Tablo 57. Pavlu kazası ve köylerinde Penbe (Pamuk) Üretimi (Kıyye-Kg.)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Penbe Dönüm	Kıyye (1282 Gr.)	Toplam Penbe Üretimi (Kıyye*10)	Kg (Kıyye*1,282 Gr.)	Hanelere Göre Ortalama Penbe Kıyye	Hanelere Göre Ortalama Penbe Kg.	Dönüm Başı Verimlilik (Kıyye)	Dönüm Başı Verimlilik Kg.
Pavlu	12	7,5	49	490	628,18	40,83	52,35	65,33	83,76
Müezzinler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hacıaliler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yekün	12	7,5	49	490	628,18	40,83	52,35	65,33	83,76

¹⁸⁷ Kıyye: Okka (Eski okka), eskiden dört yüz dirhem olan bir ağırlık ölçüsü (1282 gramı karşılar). Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lûgat (Eski ve Yeni Harflerle)*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara 1993, s. 519.

Tablo 58. Pavlu kazası ve köylerinde Penbe (Pamuk) Alanları Ve Kazanç Dağılımı¹⁸⁸
(Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Penbe Olan Haneler	Penbe Dönüm	Toplam Kazanç (Kuruş)	Hanelere Göre Kazanç (Kuruş)	Dönüm Başı Kazanç (Kuruş)
Pavlu	12	7,5	980	81,67	130,67
Müezzinler	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-
Yekün	12	7,5	980	81,67	130,67

Pavlu kaza merkezinde 12 haneye ait olan 7,5 dönümlük penbe arazisinden 980 kuruş kazanç elde edilirken, hanelere göre kazancı 81,67 kuruş, dönüm başı kazancı 130,67 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada penbe arazisi olan ve olmayan toplam 773 haneye göre ise ortalama kazanç 1,27 kuruştur.

c. Sisam (Susam) Üretimi¹⁸⁹

Pavlu kazası temettuat defterinde bulunan kayıtlara göre halk arasında “sisam” olarak adlandırılmış olan “susam” üretimi yalnızca Melikler ve Çandır köylerinde yapılmıştır. Burada yapılmış olan sisam üretimi kile hesabıyla belirtilmemiş olup yalnızca öşür ve kazanç miktarları belirtilmiştir. Pavlu kazasına bağlı 2 köyde yapılan sisam arazileri ve kazanç ortalamaları şu şekildedir; kaza genelinde 58 haneye ait 178,5 dönüm sisam arazisinden toplam 13781,50 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı

¹⁸⁸ Penbe üretiminde verilen kazanç miktarı 1260-1261 (1844-1845) yılının ortalamasıdır.

¹⁸⁹ Sisam üretiminde verilen kazanç miktarları 1260 (1844) yılına ait verilere göre yapılmıştır.

237,61 kuruş, dönüm başı kazancı 77,21 kuruş olarak hesaplanmıştır. Pavlu kazasında sisam arazisi olan ve olmayan toplam 773 haneye göre ise ortalama kazanç 17,83 kuruştur.

Tablo 59. Pavlu kazası ve köylerinde Sisam (Susam) Alanları Ve Kazanç Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Sisam Olan Haneler	Sisam Dönüm	Toplam Kazanç (Kuruş)	Hanelere Göre Kazanç (Kuruş)	Dönüm Başı Kazanç (Kuruş)
Pavlu	-	-	-	-	-
Müezziner	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-
Hacıaliler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	20	72,5	4737,50	236,88	65,34
Çandır	38	106	9044	238,00	85,32
Sarımehmedler	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-
Yekün	58	178,5	13781,50	237,61	77,21

Yukarıdaki tabloya göre yerleşim yerlerindeki hanelere göre kazançlara baktığımızda ise; Melikler köyünde bulunan 20 haneye ait 72,5 dönüm sisam arazisinden 4737,50 kuruş gelir elde edilirken, hanelere göre kazancı 236,88 kuruş, dönüme göre kazancı 65,34 kuruştur. Çandır köyünde 38 haneye ait 106 dönüm sisam arazisinden 9044 kuruş kazanç elde edilirken, hanelere göre kazancı 238 kuruş, dönüm başı kazancı 85,32 kuruş olarak hesaplanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA HAYVANCILIK FAALİYETLERİ

Osmanlı Devleti'nin kurulduğu zamandan beri uygulamış olduğu politikaları tarım ve hayvancılık üzerine kurulmuştur. Tarım ve hayvancılık uğraşı sayesinde hem halkın hem de ordunun ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmış ve bu iki uğraşının üzerinde titizlikle durulmuştur. 19. Yüzyıl ortalarında Pavlu kazası ve köylerinde coğrafi şartların dağlık bir yapıda olmasından dolayı hayvancılık yaygın olarak yapılmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde yapılan hayvancılık yalnızca kendi ihtiyaçlarını (et, süt, yoğurt, yün vs.) karşılamak amacıyla yapılmamıştır. Üzerinde çalışmış olduğumuz belgelerden anlaşıldığı üzere; “Der-Aliyye’de yoğurtçuluk yaptığı”, “davar taciri idüğü”, Davar ahz ü itasından temettuatı” gibi yazımlar ve hayvan sayısının fazla olması bu durumu açıklamaya yeterlidir¹⁹⁰.

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait olan temettuat defterinde geçen hayvanları; Küçükbaş hayvanlar, büyükbaş hayvanlar, yük ve binek hayvanları ve arıcılık olarak 4 gruba ayırdık. Buradaki hayvan sayıları “re’s”¹⁹¹ ifadesiyle belirtilmiştir. Buna göre Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 53497 adet hayvan içerisinde küçükbaş hayvan sayıları şunlardır; 886 sağman koyun, 831 kuzu, 69 yoz koyun, 18320 sağman keçi, 18206 oğlak, 4651 yoz keçi ve 506 ortak sağman keçi olduğu kayıt edilmiştir. Büyükbaş hayvan sayıları ise; 3963 sağman inek, 3906 buzağı, 139 ortak sağman inek, 47 düğe (1 tanesi yoz inek)¹⁹², 24 tosun, 741 öküz bulunmaktadır. Yük ve binek hayvanlarına baktığımızda ise; 58 deve, 376 kısarak, 365 tay, 15 yoz kısarak, 191 merkep, 184 sığa, 14 katır olarak hesaplanmıştır. (Bkz. Tablo 60.) Arıcılık faaliyetine baktığımızda ise; kaza genelinde 420 arı kovanı bulunmaktadır. (Bkz. Tablo 90.)

¹⁹⁰ K.K.d. 6089, s. 1-201.

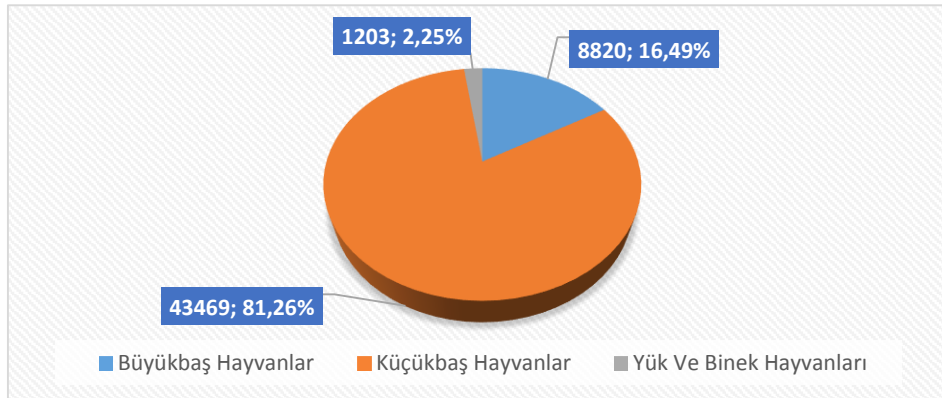
¹⁹¹ Re’s: Baş, kafa, adet anlamında kullanılmıştır. (Ayrıca Bakınız Ferit Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 886)

¹⁹² K.K.d. 6089, s. 94. (Çandır köyünden Suhteoğlu Ali hane 4.)

Tablo 60. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Bulunan Hayvan Miktarları (Adet)

Yerleşim Yerleri	Küçükbaş Hayvanlar							Büyükbaş Hayvanlar							Yük Ve Binek Hayvanları						
	Sağman Koyun	Kuzu	Yoz Koyun	Sağman Keçi	Oğlak	Ortak Keçi	Yoz Keçi	Sağman İnek	Buzağı	Ortak Sağman İnek	Yoz İnek, Düşe	Tosun	Öküz	Deve	Kısrak	Tay	Yoz Kısrak	Merkep	Sıpa	Katur	
Pavlu	-	-	20	2140	2040	-	490	249	219	-	13	7	161	-	47	41	3	58	58	14	
Müezzinler	20	20	40	396	418	75	235	17	17	-	-	-	19	-	3	3	-	5	3	-	
Badab	-	-	-	930	930	-	-	50	48	-	-	-	54	-	10	10	1	15	15	-	
Çobanisa	248	197	-	1017	1017	-	28	34	34	-	1	-	43	-	8	8	2	21	20	-	
Hacıaliler	-	-	-	204	204	-	-	4	4	-	-	-	9	-	1	1	-	8	8	-	
Beğdili	25	25	-	738	738	-	195	20	20	-	-	4	19	-	-	-	1	1	-	-	
Melikler	-	-	-	185	217	65	64	61	61	-	-	-	20	-	6	7	1	9	9	-	
Çandır	5	5	-	713	714	63	243	119	110	-	11	1	47	-	1	1	-	14	11	-	
Sarımehmedler	29	25	4	281	357	153	71	123	123	-	1	-	27	-	3	3	4	8	8	-	
Kesme	20	20	-	1455	1430	-	479	589	569	-	3	-	66	-	1	1	-	2	2	-	
Çukurca	-	-	-	70	70	-	30	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	2	2	-	
İbişler	-	-	-	360	360	-	120	110	110	-	-	-	6	-	-	-	-	2	2	-	
Kartoz	-	-	-	1198	1173	-	397	235	235	-	-	-	26	-	1	1	1	-	-	-	
Selköşe	6	6	-	85	85	-	35	120	120	-	1	1	8	-	-	-	-	1	1	-	
Darıbükü	-	-	-	503	503	-	192	230	230	-	4	4	20	-	3	3	-	5	5	-	
İncedere	-	-	-	744	744	-	238	297	297	-	-	1	32	-	-	-	-	3	3	-	
Kasımlar	-	-	-	762	762	-	231	191	171	-	-	-	38	-	9	9	-	12	12	-	
Bucak	-	-	-	115	115	-	35	54	54	-	-	-	11	-	-	-	-	5	5	-	
Ayvalu	185	185	-	3606	3511	-	1099	857	857	-	9	6	70	12	141	135	-	9	9	-	
Hacıahmedler	-	-	-	528	528	-	134	215	214	-	-	-	26	-	28	28	-	10	10	-	
Kuzca	-	-	-	280	280	-	85	203	211	74	-	-	17	-	26	26	-	-	-	-	
Karadiken	168	168	5	940	940	-	120	115	132	50	-	-	10	33	55	55	-	-	-	-	
Haymana	180	180	-	1070	1070	150	130	70	70	15	4	-	2	13	33	33	2	1	1	-	
Yekün	886	831	69	18320	18206	506	4651	3963	3906	139	47	24	741	58	376	365	15	191	184	14	

Pavlu kazasında bulunan hayvancılık türlerinin dağılım oranlarına baktığımızda ise; %81,26 oran ve 43469 adet küçükbaş, %16,49 oran ve 8820 adet büyükbaş, %2,25 oran ve 1203 adet yük ve binek hayvanı olduğu görülmektedir.

Grafik 8. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hayvancılık Dağılımı Oranları

Tablo 61. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı Oranları (%) (Hayvanı Olmayanlar Dâhil)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Toplam Hayvan Miktarı	Hanelere Göre Ortalama Hayvan Dağılımı	Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı %
Pavlu	180	5560	30,89	10,39
Müezzinler	13	1271	97,77	2,38
Badab	46	2063	44,85	3,86
Çobanisa	29	2678	92,34	5,01
Hacıaliler	15	443	29,53	0,83
Beğdili	31	1786	57,61	3,34
Melikler	38	705	18,55	1,32
Çandır	46	2058	44,74	3,85
Sarımehmedler	25	1220	48,80	2,28
Kesme	82	4637	56,55	8,67
Çukurca	9	184	20,44	0,34
İbişler	6	1070	178,33	2,00
Kartoz	31	3267	105,39	6,11
Selköşe	7	469	67,00	0,88
Darıbükü	14	1702	121,57	3,18
İncedere	23	2359	102,57	4,41
Kasımlar	32	2197	68,66	4,11
Bucak	10	394	39,40	0,74
Ayvalu	56	10691	190,91	19,99
Hacıahmedler	31	1721	55,52	3,22
Kuzca	18	1202	66,78	2,25
Karadiken	19	2791	146,89	5,22
Haymana	12	3024	252,00	5,65
Yekün	773	53492	69,20	100%

Tablo 61’de Pavlu kazası ve köylerinde hayvanı olan ya da olmayan 773 hanede 53492 adet hayvan bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 69,20 baş hayvan düşmektedir.

Pavlu kazası ve köylerinde en fazla hayvan olan yerleşim yerlerine baktığımızda; ilk sırada 56 haneye ait 10691 baş hayvan bulunan Ayvalu köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 180 haneye ait 5560 baş hayvan bulunan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise; 82 haneye ait 4637 baş hayvan bulunan Kesme köyü gelmektedir. En az hayvanı olan yerleşim yerlerine baktığımızda; 9 haneye ait 184 baş hayvan ile Çukurca köyü, 10 haneye ait 394 baş hayvan ile Bucak köyü, sonrasında 15 haneye ait 443 hayvan ile Hacıaliler köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerindeki hanelere göre en fazla ortalama hayvan dağılımlarına bakacak olursak; ilk sırada, 252 baş hayvan ortalamasıyla Haymana köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 190,91 baş ortalama ile Ayvalu köyü yer alırken, 178,33 baş hayvan ortalaması ile İbişler köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Hanelere göre ortalama en az hayvan düşen yerleşim yerlerine baktığımızda ise; 18,55 baş ortalama ile sondan ilk

sırada olan yerleşim yeri Melikler köyüdür. 20,44 baş ortalama ile Çukurca köyü, 29,53 baş hane ortalaması ile Hacıaliler köyü yer almaktadır.

Pavlu kazasında bulunan yerleşim yerlerine göre en fazla ortalama hayvan dağılımı oranlarına baktığımızda ise; %19,99 oran ile Ayvalu köyü, %10,39 oran ile Pavlu kaza merkezi, %8,67 oran ile Kesme köyü yer almaktadır. Yerleşim yerlerine göre en az ortalama hayvan dağılımlarına baktığımızda ise; %0,34 oran ile Çukurca köyü, %0,74 oran ile Bucak köyü, %0,83 oran ile Hacıaliler köyü takip etmektedir.

Tablo 62. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı Oranları (%) (Hayvanı Olanlar)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Hayvanı Olan Haneler	Toplam Hayvan Miktarı	Hanelere Göre Ortalama Hayvan Dağılımı	Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı %
Pavlu	180	133	5560	41,80	10,39
Müezzinler	13	11	1271	115,55	2,38
Badab	46	33	2063	62,52	3,86
Çobanisa	29	24	2678	111,58	5,01
Hacıaliler	15	10	443	44,30	0,83
Beğdili	31	14	1786	127,57	3,34
Melikler	38	21	705	33,57	1,32
Çandır	46	43	2058	47,86	3,85
Sarımehmedler	25	20	1220	61,00	2,28
Kesme	82	54	4637	85,87	8,67
Çukurca	9	5	184	36,80	0,34
İbişler	6	4	1070	267,50	2,00
Kartoz	31	26	3267	125,65	6,11
Selköşe	7	6	469	78,17	0,88
Darıbükü	14	13	1702	130,92	3,18
İncedere	23	20	2359	117,95	4,41
Kasımlar	32	24	2197	91,54	4,11
Bucak	10	6	394	65,67	0,74
Ayvalu	56	42	10691	254,55	19,99
Hacıahmedler	31	22	1721	78,23	3,22
Kuzca	18	17	1202	70,71	2,25
Karadiken	19	16	2791	174,44	5,22
Haymana	12	12	3024	252,00	5,65
Yekün	773	576	53492	92,87	100%

Tablo 62'de Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 hanenin 576 hanesinde 53492 adet hayvan bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 92,87 baş hayvan düşmektedir. Pavlu kazası ve köylerinde en fazla hayvan olan yerleşim yerlerine baktığımızda; ilk sırada 42 haneye ait 10691 baş hayvan bulunan Ayvalu köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 133 haneye ait 5560 baş hayvan bulunan Pavlu kaza

merkezidir. Üçüncü sırada ise; 54 haneye ait 4637 baş hayvan bulunan Kesme köyü bulunmaktadır. En az hayvanı olan yerleşim yerlerine baktığımızda; 5 haneye ait 184 baş hayvan ile Çukurca köyü, 6 haneye ait 394 baş hayvan ile Bucak köyü, sonrasında 10 haneye ait 443 hayvan ile Hacıaliler köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerindeki hanelere göre en fazla ortalama hayvan dağılımlarına bakacak olursak; ilk sırada, 267,50 baş hayvan ortalamasıyla İbişler köyü gelmektedir. İkinci sırada ise; 254,55 baş ortalama ile Ayvalu köyü yer alırken, 252 baş hayvan ortalaması ile Haymana köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Hanelere göre ortalama en az hayvan düşen yerleşim yerlerine baktığımızda ise; 33,57 baş ortalama ile sondan ilk sırada olan yerleşim yeri Melikler köyüdür. 36,80 baş ortalama ile Çukurca köyü, 41,80 baş hane ortalaması ile Pavlu kaza merkezi yer almaktadır.

Pavlu kazasında bulunan yerleşim yerlerine göre en fazla ortalama hayvan dağılımı oranlarına baktığımızda ise; %19,99 oran ile Ayvalu köyü, %10,39 oran ile Pavlu kaza merkezi, %8,67 oran ile Kesme köyü yer almaktadır. Yerleşim yerlerine göre en az ortalama hayvan dağılımlarına baktığımızda ise; %0,34 oran ile Çukurca köyü, %0,74 oran ile Bucak köyü, %0,83 oran ile Hacıaliler köyü takip etmektedir.

Tablo 63. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kazanç Getiren Hayvan Sayıları Ve Kazanç Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Küçükbaş Hayvanlar		Büyükbaş Hayvanlar		Yük Ve Binek Hayvanları		Kazanç Getiren Toplam Hayvan Sayısı	Toplam Kazanç (Kuruş)
	Baş	Kazanç	Baş	Kazanç	Baş	Kazanç		
Pavlu	2650	16000	249	7470	105	3510	3004	26980
Müezzinler	766	3804,5	17	510	8	250	791	4564,5
Badab	930	6510	50	1500	25	800	1005	8810
Çobanisa	1293	9655	34	1020	29	820	1356	11495
Hacıaliler	204	1428	4	120	9	210	217	1758
Beğdili	958	5806	20	600	1	20	979	6426
Melikler	314	1650,5	61	1830	15	480	390	3960,5
Çandır	1024	5747,5	119	3570	15	330	1158	9647,5
Sarımehmedler	538	2944,5	123	3690	11	310	672	6944,5
Kesme	1954	11343	589	17670	3	90	2546	29103
Çukurca	100	550	-	-	2	40	102	590
İbişler	480	2760	110	3300	2	40	592	6100
Kartoz	1595	9180	235	7050	1	50	1831	16280
Selköşe	126	725	120	3600	1	20	247	4345
Darıbüki	695	3905	230	6900	8	250	933	11055
İncedere	982	5684	297	8910	3	60	1282	14654
Kasımlar	993	5796	191	5730	21	690	1205	12216
Bucak	150	875	54	1620	5	100	209	2595
Ayvalu	4890	29290	857	25710	162	8130	5909	63130
Hacıahmedler	662	3964	215	6450	38	1600	915	12014
Kuzca	365	2130	277	7200	26	1300	668	10630
Karadiken	1228	8510	165	4200	88	6050	1563	18760
Haymana	1530	10075	85	2325	47	2970	1662	15370
Yekün	24427	148333	4102	120975	625	28120	29236	297428

Tablo 63’de Pavlu kazası ve köylerinde bulunan küçükbaş, büyükbaş ve yük ve binek hayvan sayıları ile bunlardan elde edilen kazançlar hakkında bilgi verilmiştir. Kazada küçükbaş olarak adlandırılan hayvanlar içerisinde gelir getiren cinsler; sağman koyun, yoz koyun, sağman keçi, yoz keçi ve ortak¹⁹³ sağman keçi olarak kayıt edilmiş olan hayvanları içermektedir. Büyükbaş olarak adlandırılan cinsler içerisinde gelir getirenler ise; sağman inek ve ortak sağman inek olarak kayıt altına alınmış olanlardır. Yük ve binek hayvanları içerisinde gelir elde edilen cinsler ise; kısrak, merkep ve devedir.

Yukarıda bahsetmiş olduğumuz hayvancılık türlerinden elde edilen toplam kazançlara baktığımızda; kazada bulunan ve gelir getiren 24427 küçükbaş hayvandan 148333 kuruş kazanç elde edilirken, 4102 adet büyükbaş hayvandan 120975 kuruş, 625 adet yük ve binek hayvanından 28120 kuruş gelir elde edildiği görülmektedir. Kazadaki

¹⁹³ Buradaki “ortak” ifadesi belge içerisinde; “müşterek” veya “iştirak ettiği” şeklinde kayıt altına alınmış olan hayvanlardır.

gelir getiren hayvanların toplamı 29236 adet olup, elde edilen toplam geliri de 297428 kuruş olarak hesaplanmıştır.

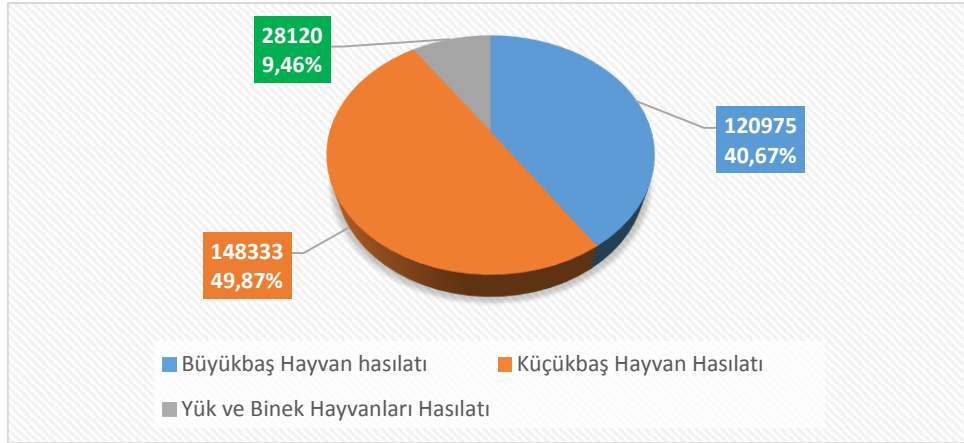
Kazada en fazla gelir getiren küçükbaş hayvancılık yapılan yerleşim yerlerine baktığımızda; 4890 adet küçükbaş hayvan bulunan ve 29290 kuruş geliri olan Ayvalı köyüdür. İkinci sırada ise; 2650 adet küçükbaş hayvan bulunan ve 16000 kuruş gelire sahip olan Pavlu kaza merkezi gelmektedir. Üçüncü sırada ise; 1954 adet küçükbaş hayvan bulunan ve 11343 kuruş geliri olan Kesme köyüdür. En az küçükbaş geliri olan yerleşim yerleri ise şunlardır; 100 adet hayvan bulunan ve 550 kuruş geliri olan Çukurca köyü son sıradadır. Sondan ikinci sırada; 126 adet küçükbaş hayvan bulunan ve 725 kuruş geliri olan Selköşe köyüdür. Sondan üçüncü sırada ise; 150 küçükbaş hayvan bulunan ve 875 kuruş geliri olan Bucak köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde en fazla gelir getiren büyükbaş hayvancılık yapılan yerleşim yerlerine baktığımızda; 857 adet büyükbaş hayvan bulunan ve 25710 kuruş geliri olan Ayvalı köyüdür. İkinci sırada ise; 589 adet büyükbaş hayvan bulunan ve 17670 kuruş gelire sahip olan Kesme köyüdür. Üçüncü sırada ise; 297 adet büyükbaş hayvan bulunan ve 8910 kuruş geliri olan İncedere köyüdür. En az büyükbaş geliri olan yerleşim yerleri ise şunlardır; 4 adet hayvan bulunan ve 120 kuruş geliri olan Hacialiler köyü son sıradadır. Sondan ikinci sırada; 17 adet büyükbaş hayvan bulunan ve 510 kuruş geliri olan Müezzinler köyüdür. Sondan üçüncü sırada ise; 20 büyükbaş hayvan bulunan ve 600 kuruş geliri olan Beğdili köyü yer almaktadır.

Pavlu kazası ve köylerinde en fazla gelir getiren yük ve binek hayvancılığı yapılan yerleşim yerlerine baktığımızda; 162 adet yük ve binek hayvanı bulunan ve 8130 kuruş geliri olan Ayvalı köyüdür. İkinci sırada ise; 88 adet yük ve binek hayvanı bulunan ve 6050 kuruş gelire sahip olan Karadiken köyüdür¹⁹⁴. Üçüncü sırada ise; 105 adet yük ve binek hayvanı bulunan ve 3510 kuruş geliri olan Pavlu kaza merkezi yer almaktadır. En az yük ve binek hayvanından geliri olan yerleşim yerleri ise şunlardır; 1'er adet hayvanı bulunan ve 20 kuruş geliri olan Selköşe ve Beğdili köyü son sıradadır. Sondan ikinci sırada; 2'ser adet yük ve binek hayvanı bulunan ve 40 kuruş gelirleri olan Çukurca ve İbişler köyleridir. 1 adet yük ve binek hayvanı bulunan ve 50 kuruş geliri olan Kartoz köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

¹⁹⁴ Burada 33 adet deve bulunmakta ve kazancı fazla göstermektedir. 1 deveye 100 kuruş gelir yazılmıştır.

Grafik 9. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hayvancılık Türlerine Göre Kazanç Dağılımı

Grafik 9’da Pavlu kazası ve köylerinde bulunan hayvancılık türlerinden elde edilen kazançların oranları verilmiştir. Buna göre; kazada bulunan küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinden %49,87 oranında ve 148333 kuruş değerinde kazanç elde edilmektedir. Büyükbaş hayvancılık faaliyetlerinden ise; %40,67 oranında ve 120975 kuruş değerinde kazanç sağlanmaktadır. Yük ve binek hayvanlarına baktığımızda ise; %9,46 oranında ve 28120 kuruş değerinde bir kazanç elde edildiği hesaplanmaktadır.

Kazada hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı hayvan sayılarının fazla olmasından anlaşılmaktadır. Burada diğer kazalardaki hayvan sayılarını kıyaslayacak olursak, Pavlu kazası ve köylerinde 53492 adet hayvan bulunurken; Barla kazasında 16236 adet¹⁹⁵, Eğirdir kazasında 28291 adet¹⁹⁶, Keçiborlu kazasında 26763 adet¹⁹⁷, Atabey kazasında 14843 adet¹⁹⁸, Uluburlu kazasında 26316 adet¹⁹⁹, Gölhisar kazasında 44275 adet²⁰⁰ küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Görüldüğü gibi Pavlu kazasında bulunan hayvan sayısı bu kazalardan fazladır. Bu durumun sebebi ise toprak alanlarının az olmasından ve buldukları bölge coğrafyasının hayvancılık faaliyetlerine elverişli olmasından kaynaklanmaktadır.

Buraya kadar hayvancılık hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Bu kısımdan sonra hayvancılık türleriyle ilgili daha ayrıntılı bilgiler verilecektir.

¹⁹⁵ Kayhan, *a.g.t.*, s. 89.

¹⁹⁶ Yeşil, *a.g.t.*, s. 76.

¹⁹⁷ Özdemir, *a.g.t.*, s. 84.

¹⁹⁸ Songun, *a.g.t.*, s. 66.

¹⁹⁹ Sinav, *a.g.t.*, s. 72.

²⁰⁰ Akalın, *a.g.t.*, s. 99.

A. KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde geçen küçükbaş hayvanlar şunlardır; sağman koyun, kuzu, yoz koyun, sağman keçi, oğlak, yoz keçi ve bazı hanelerde kayıt edilmiş olan ortak sağman keçi yetiştiriciliğidir. Kazada hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı hayvan sayılarının fazla olmasından anlaşılmaktadır. Burada diğer kazalardaki küçükbaş hayvanları kıyaslayacak olursak, Pavlu kazası ve köylerinde 43469 adet küçükbaş hayvan bulunurken; Barla kazasında 9037 adet²⁰¹, Eğirdir kazasında 22113 adet²⁰², Burdur kazasında 7615 adet²⁰³, Gölhisar kazasında 36327 adet²⁰⁴, Uluborlu kazasında 21873 adet²⁰⁵, Atabey kazasında 11897 adet²⁰⁶, Keçiborlu kazasında 20087 adet²⁰⁷ küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Görüldüğü gibi Pavlu kazasında bulunan küçükbaş hayvan sayısı bu kazalardan fazladır.

Pavlu kazası ve köylerinde küçükbaş hayvanlardan elde edilen kazanç miktarları cinslerine göre farklılık göstermektedir. Buna göre; Kazada bulunan sağman keçilerden adet başına 7 kuruş, yoz keçiden 2 kuruş, ortak sağman keçilerden 3,5 kuruş (Hayvanlar ortak olduğu için yarısı); sağman koyundan 10 kuruş, yoz koyundan Pavlu kaza merkezi ve Karadiken köyünde 2 kuruş alınırken, Müezziner ve Sarımehmedler köyünde 2,5 kuruş yıllık hasılat kayıt altına alınmıştır. Buradaki küçükbaş hayvanlardan elde edilen hasılatları diğer kazalarla kıyaslayacak olursak; Keçiborlu²⁰⁸, Atabey²⁰⁹, Barla²¹⁰ ve Eğirdir²¹¹ kazasında bir sağman keçiden 2, yoz keçiden 1 kuruş; sağman koyundan 4, yoz koyundan ise 2 kuruş gelir yazılmıştır. Uluborlu'da bir sağman keçiden genelde 3 (bazen 2-4-5), yoz keçiden genelde 2 (bazen 1-1,5-2,5), sağman koyundan genelde 5 bazen 4, yoz koyundan genelde 2,5 kuruş bazen 2, nadiren 1 kuruş gelir elde edildiği kabul edilmiştir²¹². Burdur'da yoz keçiden 1 kuruş, sağman keçiden 2 kuruş yıllık hasılat; koyunlardan yoz koyundan 2 kuruş, sağman koyundan 3 kuruş bazen 4 kuruş

²⁰¹ Kayhan, *a.g.t.*, s. 89.

²⁰² Yeşil, *a.g.t.*, s. 76.

²⁰³ Bütün, *a.g.t.*, s. 93.

²⁰⁴ Akalın, *a.g.t.*, s. 99.

²⁰⁵ Sinav, *a.g.t.*, s. 72.

²⁰⁶ Songun, *a.g.t.*, s. 66.

²⁰⁷ Özdemir, *a.g.t.*, s. 84.

²⁰⁸ Özdemir, *a.g.t.*, s. 90.

²⁰⁹ Songun, *a.g.t.*, s. 71.

²¹⁰ Kayhan, *a.g.t.*, s. 89.

²¹¹ Yeşil, *a.g.t.*, s. 77.

²¹² Sinav, *a.g.t.*, s. 78.

yazıldığı görülmektedir²¹³. Burada yapılmış olan karşılaştırmalar bize gösteriyor ki; Pavlu kazasında yapılmış olan küçükbaş hayvancılıktan yalnızca geçim için değil, aynı zamanda ticari bir kazanç elde edildiğini de göstermektedir.

Tablo 64. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Küçükbaş Hayvancılık Dağılımı

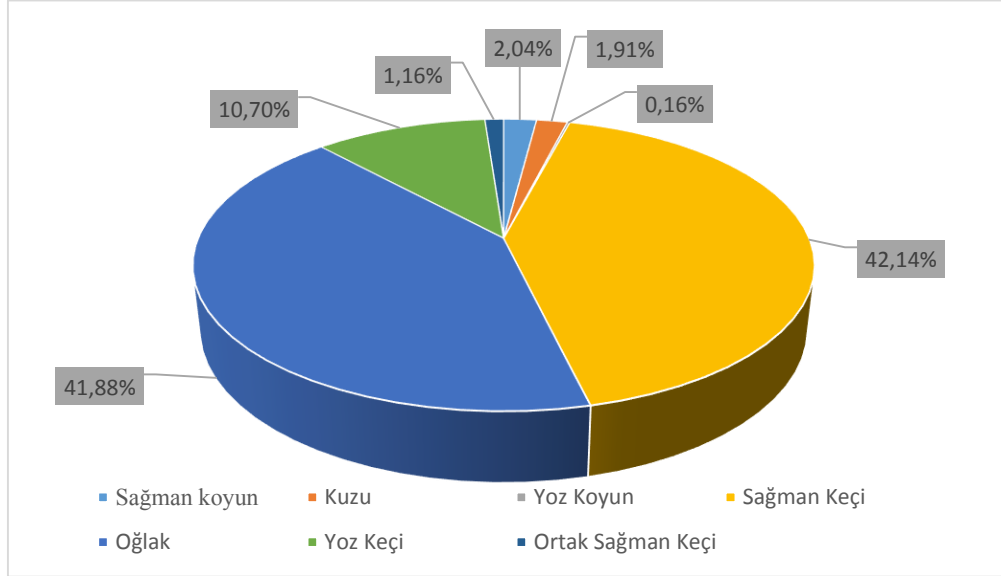
Yerleşim Yerleri	Küçükbaş Hayvanlar							Toplam Küçükbaş Hayvan
	Sağman Koyun	Kuzu	Yoz Koyun	Sağman Keçi	Oğlak	Ortak Keçi	Yoz Keçi	
Pavlu	-	-	20	2140	2040	-	490	4690
Müezzinler	20	20	40	396	418	75	235	1204
Badab	-	-	-	930	930	-	-	1860
Çobanisa	248	197	-	1017	1017	-	28	2507
Hacialiler	-	-	-	204	204	-	-	408
Beğdili	25	25	-	738	738	-	195	1721
Melikler	-	-	-	185	217	65	64	531
Çandır	5	5	-	713	714	63	243	1743
Sarımehmedler	29	25	4	281	357	153	71	920
Kesme	20	20	-	1455	1430	-	479	3404
Çukurca	-	-	-	70	70	-	30	170
İbişler	-	-	-	360	360	-	120	840
Kartoz	-	-	-	1198	1173	-	397	2768
Selköşe	6	6	-	85	85	-	35	217
Daribükü	-	-	-	503	503	-	192	1198
İncedere	-	-	-	744	744	-	238	1726
Kasımlar	-	-	-	762	762	-	231	1755
Bucak	-	-	-	115	115	-	35	265
Ayvalu	185	185	-	3606	3511	-	1099	8586
Haciahmedler	-	-	-	528	528	-	134	1190
Kuzca	-	-	-	280	280	-	85	645
Karadiken	168	168	5	940	940	-	120	2341
Haymana	180	180	-	1070	1070	150	130	2780
Yekün	886	831	69	18320	18206	506	4651	43469

Tablo 64’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde 886 adet sağman koyun, 831 adet kuzu, 69 yoz koyun, 18320 sağman keçi, 18206 oğlak, 506 ortak keçi ve 4651 yoz keçi olmak üzere toplam 43469 adet (baş) küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Kazada en fazla küçükbaş hayvan olan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada 8586 adet hayvan bulunan Ayvalu köyü bulunmaktadır. İkinci sırada 4690 adet hayvan bulunan Pavlu kaza merkezi gelmektedir. Üçüncü sırada ise; 3404 adet hayvanı olan Kesme köyü yer almaktadır. Kazada en az hayvanı olan yerleşim yerlerine baktığımızda ise; 170 hayvan

²¹³ Bütün, a.g.t., s. 93.

ile Çukurca, 217 hayvan ile Selköşe köyü ve 265 küçükbaş hayvanı ile Bucak köyü bulunmaktadır.

Grafik 10. Pavlu Kazası ve Köylerinde Küçükbaş Hayvan Dağılım Oranları

Grafik 10’da görüldüğü gibi Pavlu kazası ve köylerinde küçükbaş hayvan dağılım oranları şu şekildedir; %42,14 oranında sağman keçi, %41,88 oranında oğlak, %10,70 oranında yoz keçi, %1,16 oranında ortak sağman keçi, %2,04 oranında sağman koyun, %1,91 oranında kuzu, %0,16 oranında yoz koyun olduğu görülmektedir.

Tablo 65. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Küçükbaş Hayvan Dağılımı Oranları (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Küçükbaş Hayvanı Olan Haneler	Toplam Küçükbaş Hayvan	Hanelere Göre Ortalama Küçükbaş Hayvan Dağılımı	Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı %
Pavlu	180	34	4690	137,94	10,79
Müezzinler	13	9	1204	133,78	2,77
Badab	46	30	1860	62,00	4,28
Çobanisa	29	18	2507	139,28	5,77
Hacialiler	15	6	408	68,00	0,94
Beğdili	31	11	1721	156,45	3,96
Melikler	38	10	531	53,10	1,22
Çandır	46	28	1743	62,25	4,01
Sarımehmedler	25	20	920	46,00	2,12
Kesme	82	29	3404	117,38	7,83
Çukurca	9	2	170	85,00	0,39
İbişler	6	3	840	280,00	1,93
Kartoz	31	23	2768	120,35	6,37
Selköşe	7	4	217	54,25	0,50
Darıbükü	14	11	1198	108,91	2,76
İncedere	23	19	1726	90,84	3,97
Kasımlar	32	15	1755	117,00	4,04
Bucak	10	3	265	88,33	0,61
Ayvalu	56	33	8586	260,18	19,75
Haciahmedler	31	15	1190	79,33	2,74
Kuzca	18	5	645	129,00	1,48
Karadiken	19	15	2341	156,07	5,39
Haymana	12	12	2780	231,67	6,40
Yekün	773	355	43469	122,45	100%

Tablo 65'e göre Pavlu kazasında 773 haneden 355 hanesine ait olan 43469 adet küçükbaş hayvan bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 122,45 küçükbaş hayvan düşmektedir. Kazada küçükbaş hayvanı olmayan haneler de dâhil edildiğinde toplam 773 haneye ortalama 56,23 adet küçükbaş hayvan düştüğü hesaplanmıştır.

Kazada bulunan hanelere göre en fazla ortalama küçükbaş hayvan dağılımına baktığımızda; ilk sırada ortalama 280 küçükbaş düşen İbişler Köyü bulunmaktadır. İkinci sırada 260,18 adet ile Ayvalu köyü gelmektedir. Üçüncü sırada ise; ortalama 231,67 adet küçükbaş hayvan düşen Haymana köyü yer almaktadır. Hanelere göre en az ortalama hayvan düşen yerleşimlere baktığımızda ise; ortalama 46 hayvan düşen Sarımehmedler köyü son sıradadır. Daha sonra 53,10 ortalama küçükbaş hayvan ile Melikler köyü, takibinde 54,25 ortalama küçükbaş hayvanı ile Selköşe köyü gelmektedir.

Yerleşim yerlerine göre en fazla ortalama küçükbaş hayvan dağılımı oranlarına baktığımızda sırasıyla; %19,75 oran ile Ayvalu köyü, %10,79 oran ile Pavlu kaza merkezi, %7,83 oran ile Kesme köyü gelmektedir. Yerleşim yerlerine göre en az ortalama

küçükbaş hayvan dağılımı oranları sırasıyla şunlardır; %0,39 oran ile Çukurca köyü, %0,50 oran ile Selköşe köyü, %0,61 oran ile Bucak köyü takip etmektedir.

Pavlu kazasında bulunan ve gelir getiren küçükbaş hayvanlar Tablo 61’de gösterildiğinden burada tekrar edilmeyecektir. Pavlu kazasında gelir getiren küçükbaş hayvanlar ile diğer kazalarda gelir getiren küçükbaş hayvan kıyaslamalarına baktığımızda; Pavlu kazası ve köylerinde bulunan küçükbaş hayvanların 24432 adetinden (sağman veya yoz) gelir elde edilirken; Barla kazasında 6429 adet²¹⁴, Eğirdir kazasında 13274 adet²¹⁵, Keçiborlu kazasında 12063 adet²¹⁶, Atabey kazasında 12527 adet²¹⁷, Uluborlu kazasında 21873 adet²¹⁸, Burdur kazasında 5405 adet²¹⁹, Gölhisar kazasında 18748 adet²²⁰ hayvandan gelir elde edilmektedir. Görüldüğü gibi Pavlu kazasında bulunan ve gelir elde edilen küçükbaş hayvan sayısı bu kazalardan fazladır.

Buraya kadar küçükbaş hayvancılıkla ilgili genel bilgiler verilmiştir. Bundan sonrasında küçükbaş hayvan türleri bulunan haneler ve hayvan sayıları hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilecektir.

²¹⁴ Kayhan, *a.g.t.*, s. 89.

²¹⁵ Yeşil, *a.g.t.*, s. 76.

²¹⁶ Özdemir, *a.g.t.*, s. 91.

²¹⁷ Songun, *a.g.t.*, s. 76.

²¹⁸ Sinav, *a.g.t.*, s. 120.

²¹⁹ Bütün, *a.g.t.*, s. 93.

²²⁰ Akalın, *a.g.t.*, s. 99.

Tablo 66. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sağman Koyun Dağılımı Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Sağman Koyun Baş	Kazanç Kuruş (Adet*10)	Hanelere Göre Ortalama Sağman Koyun (Baş)	Hanelere Göre Sağman Koyun Kazanç (Kuruş)
Pavlu	-	-	-	-	-
Müezzinler	1	20	200	20,00	200,00
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	16	248	2480	15,50	155,00
Hacaliler	-	-	-	-	-
Beğdili	3	25	250	8,33	83,33
Melikler	-	-	-	-	-
Çandır	1	5	50	5,00	50,00
Sarımehmedler	5	29	290	5,80	58,00
Kesme	3	20	200	6,67	66,67
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	1	6	60	6,00	60,00
Daribükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	5	185	1850	37,00	370,00
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	3	168	1680	56,00	560,00
Haymana	3	180	1800	60,00	600,00
Yekün	41	886	8860	21,61	216,10

Pavlu kazası ve köylerinde 41 haneye ait 886 adet sağman koyun bulunmakta ve adet (baş) hesabı 10 kuruştan 8860 kuruş gelir elde edilmektedir. Hanelere göre ortalama 21,61 baş sağman koyun bulunmakta ve hanelere göre ortalama kazancı da 216,10 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Kazada sağman koyunu olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,15 baş sağman koyun ve 11,46 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada en fazla sağman koyun olan yerler ve kazançları sırasıyla; 248 adet sağman koyunu bulunan ve 2480 kuruş kazancı olan Çobanisa köyü, 185 adet hayvan ile 1850 kuruş kazancı olan Ayvalu, sonrasında 180 adet hayvanıyla ve 1800 kuruş kazancı olan Haymana köyüdür. En az sağman koyun olan yerler; 5 adet hayvanı olan ve 50 kuruş kazancı olan Çandır köyü, sonrasında 6 adet hayvanı ve 60 kuruş kazancı bulunan Selköşe köyü, 20'şer adet sağman koyunu olan ve 200'er kuruş kazancı olan Müezzinler ve Kesme köyleridir.

Hanelere göre ortalama hayvan durumlarına ve kazançlarına baktığımızda en fazla ortalama ve kazancı olan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada ortalama 60 hayvan düşen ve 600 kuruş geliri olan Haymana köyü, ortalama 56 baş hayvan düşen ve 560 kuruş geliri

bulunan Karadiken köyü, sonrasında ortalama 37 adet hayvanıyla ve 370 kuruş kazancıyla Ayvalı köyü gelmektedir. En az ortalama hayvanı ve geliri olan yerleşmeler ise; ortalama 5 hayvan ve 50 kuruş geliri ile Çandır köyü, ortalama 5,80 adet hayvan ve 58 kuruş kazancı ile Sarımehmedler köyü, sonrasında ortalama 6 adet sağman koyunu ve 60 kuruş kazancıyla Selköşe köyüdür.

Tablo 67. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Kuzu Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Kuzu (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Kuzu (Baş)	Yerleşim Yerleri	Haneler	Kuzu Baş	Hanelere Göre Ortalama Kuzu (Baş)
Pavlu	-	-	-	Kartoz	-	-	-
Müezzinler	1	20	20,00	Selköşe	1	6	6,00
Badab	-	-	-	Darıbükü	-	-	-
Çobanisa	14	197	14,07	İncedere	-	-	-
Hacıliler	-	-	-	Kasımlar	-	-	-
Beğdili	3	25	8,33	Bucak	-	-	-
Melikler	-	-	-	Ayvalı	5	185	37,00
Çandır	1	5	5,00	Hacıahmedler	-	-	-
Sarımehmedler	4	25	6,25	Kuzca	-	-	-
Kesme	3	20	6,67	Karadiken	3	168	56,00
Çukurca	-	-	-	Haymana	3	180	60,00
İbişler	-	-	-	Yekün	38	831	21,87

Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 38 haneye ait 831 adet kuzu bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 21,87 adet kuzu düşmektedir. Kazada kuzusu olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,10 baş kuzu düşmektedir.

Kazada bulunan yerleşim yerleri ve hanelerine göre ortalama en fazla kuzu düşen haneler şunlardır; 3 hanesinde 180 adet kuzu bulunan ve hanelere ortalama 60 adet kuzu düşen Haymana köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 3 hanesinde 168 adet kuzu olan ve hanelere göre 56 kuzu düşen Karadiken köyü, üçüncü sırada 5 hanesinde 185 kuzusu bulunan ve ortalama 37 adet kuzu düşen Ayvalı köyüdür. En az kuzusu olan haneler ve ortalamaları da şu şekildedir; 1 hanesinde 5 kuzusu olan Çandır son sıradadır. 1 hanesinde 6 kuzu bulunan Selköşe sondan ikinci, 4 hanesinde 25 kuzu bulunan ve ortalama 6,25 kuzu düşen Sarımehmedler köyü sondan üçüncü sıradadır.

Tablo 68. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Yoz Koyun Dağılımları Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Yoz Koyun (Baş)	Kazanç (Adet*2-2,5)	Hanelere Göre Ortalama Yoz Koyun (Baş)	Hanelere Göre Sağman Koyun Kazanç (Kuruş)
Pavlu	1	20	40	20	40
Müezzinler	1	40	100	40	100
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	1	4	10	4	10
Kesme	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	1	5	10	5	10
Haymana	-	-	-	-	-
Yekün	4	69	160	17,25	40

Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 4 haneye ait 69 adet yoz koyun 160 kuruş gelir elde edilmektedir. Burada hanelere ortalama 17,25 yoz koyun düşerken, ortalama 40 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada yoz koyunu olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,10 baş sağman koyun ve 0,21 kuruş kazanç düşmektedir. Pavlu kaza merkezi ilen Karadiken köyünde bulunan yoz koyunlardan 2 kuruş, Müezzinler ve Sarımehmedler köyünde bulunan yoz koyunlardan 2,5 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir.

Burada sırasıyla; Pavlu kaza merkezinde 1 haneye ait olan 20 adet yoz koyun bulunmakta ve 40 kuruş gelir elde edilmektedir. Müezzinler köyünde 1 haneye ait 40 yoz koyun bulunmakta ve 100 kuruş kazanç sağlanmaktadır. Sarımehmedler köyünde de 1 haneye ait olan 4 yoz koyundan 10 kuruş geliri bulunmaktadır. Yine Karadiken köyünde 1 haneye ait olan 5 yoz koyundan 10 kuruş kazanç elde edilmektedir. Burada yoz koyunlar için yazılmış kazanç hayvanlardan elde edilen yün sebebiyle olsa gerektir.

Tablo 69. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sağman Keçi Dağılımı Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Sağman Keçi Bulunan Haneler	Sağman Keçi (Baş)	Kazanç (Adet*7)	Hanelere Göre Ortalama Sağman Keçi (Baş)	Hanelere Göre Sağman Keçi Kazanç (Kuruş)
Pavlu	34	2140	14980	62,94	440,59
Müezzinler	7	396	2772	56,57	396,00
Badab	30	930	6510	31,00	217,00
Çobanisa	18	1017	7119	56,50	395,50
Hacialiler	6	204	1428	34,00	238,00
Beğdili	11	738	5166	67,09	469,64
Melikler	7	185	1295	26,43	185,00
Çandır	26	713	4991	27,42	191,96
Sarımehmedler	15	281	1967	18,73	131,13
Kesme	29	1455	10185	50,17	351,21
Çukurca	2	70	490	35,00	245,00
İbişler	3	360	2520	120,00	840,00
Kartoz	23	1198	8386	52,09	364,61
Selköşe	4	85	595	21,25	148,75
Darıbükü	11	503	3521	45,73	320,09
İncedere	19	744	5208	39,16	274,11
Kasımlar	15	762	5334	50,80	355,60
Bucak	3	115	805	38,33	268,33
Ayvalu	33	3606	25242	109,27	764,91
Hacıahmedler	15	528	3696	35,20	246,40
Kuzca	5	280	1960	56,00	392,00
Karadiken	13	940	6580	72,31	506,15
Haymana	11	1070	7490	97,27	680,91
Yekün	340	18320	128240	53,88	377,18

Pavlu kazası ve köylerinde 340 haneye ait 18320 adet sağman keçi bulunmakta ve adet (baş) hesabı 7 kuruştan 128240 kuruş gelir elde edilmektedir. Hanelere göre ortalama 53,88 baş sağman keçi bulunmakta ve hanelere göre ortalama kazancı da 377,18 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Kazada sağman keçi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 23,70 baş sağman keçi ve 165,90 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada en fazla sağman keçi olan yerler ve kazançları sırasıyla; 33 hanesine ait 3606 adet sağman keçisi bulunan ve 25242 kuruş kazancı olan Ayvalu köyü, 34 hanesine ait 2140 adet hayvan ile 14980 kuruş kazancı olan Pavlu kaza merkezi, sonrasında 29 hanesine ait 1455 adet hayvanıyla ve 10185 kuruş kazancı olan Kesme köyüdür. En az sağman keçisi olan yerler; 2 hanesine 70 adet hayvanı olan ve 490 kuruş kazancı olan Çukurca köyü, sonrasında 4 hanesine ait 85 adet hayvanı ve 595 kuruş kazancı bulunan Selköşe köyü, 3 hanesine ait 115 adet sağman keçisi olan ve 805 kuruş kazancı olan Bucak köyü yer almaktadır.

Hanelere göre ortalama hayvan durumlarına ve kazançlarına baktığımızda en fazla sağman keçi ortalaması ve kazancı olan yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada ortalama 120 hayvan düşen ve 840 kuruş geliri olan İbişler köyü, ortalama 109,27 baş hayvan düşen ve 764,91 kuruş geliri bulunan Ayvalı köyü, sonrasında ortalama 97,27 adet hayvanıyla ve 680,91 kuruş kazancıyla Haymana köyü gelmektedir. En az ortalama sağman keçisi ve geliri olan yerleşmeler ise; ortalama 18,73 hayvan ve 131,13 kuruş geliri ile Sarımehmedler köyü, ortalama 21,25 adet hayvan ve 148,75 kuruş kazancı ile Selköşe köyü, sonrasında ortalama 26,43 adet sağman koyunu ve 185 kuruş kazancıyla Melikler köyü olduğu görülmektedir.

Tablo 70. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Oğlak Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Oğlak Bulunan Haneler	Oğlak Baş	Hanelere Göre Ortalama Oğlak (Baş)	Yerleşim Yerleri	Oğlak Bulunan Haneler	Oğlak (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Oğlak (Baş)
Pavlu	33	2040	61,82	Kartoz	21	1173	55,86
Müezzinler	9	418	46,44	Selköşe	4	85	21,25
Badab	30	930	31,00	Darıbükü	11	503	45,73
Çobanisa	18	1017	56,50	İncedere	19	744	39,16
Hacaliler	6	204	34,00	Kasımlar	15	762	50,80
Beğdili	11	738	67,09	Bucak	3	115	38,33
Melikler	10	217	21,70	Ayvalı	31	3511	113,26
Çandır	27	714	26,44	Hacıahmedler	15	528	35,20
Sarımehmedler	20	357	17,85	Kuzca	5	280	56,00
Kesme	28	1430	51,07	Karadiken	13	940	72,31
Çukurca	2	70	35,00	Haymana	11	1070	97,27
İbişler	3	360	120,00	Yekün	345	18206	52,77

Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 345 haneye ait 18206 baş oğlak bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 52,77 baş oğlak düşmektedir. Kazada oğlağı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 23,55 baş oğlak düştüğü hesaplanmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde sırasıyla en fazla oğlak olan yerleşmeler şunlardır; 3511 adet oğlak bulunan Ayvalı, 2040 adet oğlak ile Pavlu kaza merkezi, 1430 adet oğlak bulunan Kesme köyüdür. En az oğlak sayısına sahip yerleşim yerleri ise; 70 adet oğlağı olan Çukurca, 85 adet oğlak bulunan Selköşe ve 115 oğlağı bulunan Bucak köyü yer almaktadır.

Kazada bulunan yerleşim yerleri ve hanelerine göre ortalama en fazla oğlak düşen haneler şunlardır; 3 hanesinde 360 adet kuzu bulunan ve hanelere ortalama 120 adet oğlak düşen İbişler köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 31 hanesinde 3511 adet oğlak olan ve hanelere göre 113,26 oğlak düşen Ayvalı köyü, üçüncü sırada 11 hanesinde 1070 oğlağı bulunan ve ortalama 97,27 adet oğlak düşen Haymana köyüdür. Hanelerine göre en az

oğlak düşen yerlerin ve ortalamaları da şu şekildedir; 20 hanesinde 357 oğlak olan ve hanelere göre ortalama 17,85 oğlak düşen Sarımehmedler köyü son sırada bulunmaktadır. 4 hanesinde 85 oğlak bulunan ve hanelere göre ortalama 21,25 oğlak düşen Selköşe sondan ikinci, 10 hanesinde 217 oğlak bulunan ve ortalama 21,70 oğlak düşen Melikler köyü sondan üçüncü sıradadır.

Tablo 71. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Yoz Keçi Dağılımları Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Yoz Keçi Bulunan Haneler	Yoz Keçi (Baş)	Kazanç (Adet*2 Kuruş)	Hanelere Göre Ortalama Yoz Keçi (Baş)	Hanelere Göre Yoz Keçi Kazanç (Kuruş)
Pavlu	9	490	980	54,44	108,89
Müezzinler	3	235	470	78,33	156,67
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	7	28	56	4,00	8,00
Hacialiler	-	-	-	-	-
Beğdili	11	195	390	17,73	35,45
Melikler	3	64	128	21,33	42,67
Çandır	17	243	486	14,29	28,59
Sarımehmedler	6	71	142	11,83	23,67
Kesme	28	479	958	17,11	34,21
Çukurca	2	30	60	15,00	30,00
İbişler	3	120	240	40,00	80,00
Kartoz	22	397	794	18,05	36,09
Selköşe	4	35	70	8,75	17,50
Darıbükü	11	192	384	17,45	34,91
İncedere	17	238	476	14,00	28,00
Kasımlar	14	231	462	16,50	33,00
Bucak	3	35	70	11,67	23,33
Ayvalu	32	1099	2198	34,34	68,69
Hacıahmedler	6	134	268	22,33	44,67
Kuzca	5	85	170	17,00	34,00
Karadiken	2	120	240	60,00	120,00
Haymana	2	130	260	65,00	130,00
Yekün	207	4651	9302	22,47	44,94

Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 207 haneye ait 4651 adet yoz keçiden baş hesabı 2 kuruşluk değer üzerinden 9302 kuruş gelir elde edilmektedir. Burada hanebaşı ortalama 22,47 yoz keçi düşerken, hanebaşı ortalama 44,94 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada yoz keçisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 6,02 baş yoz keçi ve 12,03 kuruş kazanç düştüğü hesaplanmıştır.

Kazada en fazla yoz keçi ve kazancına sahip yerleşim yerleri ve sayıları şunlardır; 1099 yoz keçi bulunan ve 2198 kuruş kazancı olan Ayvalu köyü, 490 adet yoz keçisi olan ve 980 kuruş gelire sahip Pavlu kaza merkezi ve 479 adet yoz keçisi ve 958 kuruş kazancı

olan Kesme köyüdür. En az yoz keçi bulunan yerler ise; 28 adet yoz keçisi ve 56 kuruş kazancı bulunan Çobanisa, 30 adet yoz keçisi ve 60 kuruş kazancı olan Çukurca ve 35'er yoz keçisi ve 70'er kuruş kazancı bulunan Selköşe ve Bucak köyleridir.

Pavlu kazası ve köylerinde hanelere göre ortalama yoz keçi sayısı ve kazançları en fazla olan yerleşim yerlerine baktığımızda; hanelere göre ortalama 78,33 adet yoz keçi düşen ve 156,67 kuruş kazancı bulunan Müezzinler köyü ilk sıradadır. İkinci sırada hanelere göre ortalama 65 adet yoz keçi düşen ve 130 kuruş kazancı bulunan Haymana köyüdür. Üçüncü sırada ise; hanelere göre ortalama 60 adet yoz keçi düşen ve 120 kuruş kazancı bulunan Karadiken köyü yer almaktadır. Hanelere göre ortalama yoz keçi sayısı ve kazançları en az olan yerleşim yerlerine baktığımızda; Hanelere göre ortalama 4 adet yoz keçi düşen ve 8 kuruş kazancı bulunan Çobanisa köyü son sırada bulunmaktadır. Hanelere göre ortalama 8,75 adet yoz keçi düşen ve 17,50 kuruş kazancı bulunan Selköşe köyü sondan ikinci, hanelere göre ortalama 11,67 adet yoz keçi düşen ve 23,33 kuruş kazancı bulunan Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır. Badab ve Hacıaliler köylerinde yoz keçi bulunmamaktadır.

Tablo 72. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortak Sağman Keçi Dağılımları Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Ortak Sağman Keçi (Baş)	Kazanç (Adet*3,5 Kuruş)	Hanelere Göre Ortalama Ortak Sağman Keçi (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Ortak Sağman Keçi Kazanç (Kuruş)
Pavlu	-	-	-	-	-
Müezzinler	3	75	262,50	25,00	87,50
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	3	65	227,50	21,67	75,83
Çandır	2	63	220,50	31,50	110,25
Sarımehmedler	5	153	535,50	30,60	107,10
Kesme	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	-	-	-	-	-
Haciahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	1	150	525,00	150,00	525,00
Yekün	14	506	1771,00	36,14	126,50

Tablo 72’de görüldüğü gibi Pavlu kazasına bağlı 5 köyde ortak sağman keçi bulunmaktadır. Bu köylerde toplam 14 haneye ait 506 adet ortak sağman keçi bulunmakta ve 1771 kuruş kazanç elde edilmektedir. Buradaki kazanç hayvanlar ortak olduğu için 3,5 kuruş üzerinden hesaplanarak kayıt altına alınmıştır²²¹. Hanelere ortalama 36,14 adet ortak sağman keçi düşmekte ve hanelere göre ortalama kazancı da 126,50 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Kazada sağman keçisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,65 baş ortak sağman keçi ve 2,29 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada büyükten küçüğe doğru ortak sağman keçisi olan yerleşim yerlerine baktığımızda; Sarımehmedler’de 5 haneye ait 153 ortak sağman keçiden 535,50 kuruş, Haymana’da 1 haneye ait 150 ortak sağman keçiden 525 kuruş, Müezzinler’de 3 haneye ait 75 ortak sağman keçiden 262,50 kuruş, Melikler’de 3 haneye ait 65 ortak sağman

²²¹ K.K.d. 6089, s. 1-201.

keçiden 227,50 kuruş, Çandır köyünde 2 hanede 63 ortak sağman keçi bulunmakta ve 220,50 kuruş kazanç olduğu hesaplanmıştır.

Hanelere göre ortalama hayvan durumlarına ve kazançlarına baktığımızda, sağman keçi ortalaması ve kazancı olan yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada ortalama 150 hayvan düşen ve 525 kuruş geliri olan Haymana köyü, ikinci sırada ortalama 31,50 baş hayvan düşen ve 110,25 kuruş geliri bulunan Çandır köyü, üçüncü sırada ortalama 30,60 adet hayvanıyla ve 107,10 kuruş kazancıyla Sarımehmedler köyü, dördüncü sırada 25 hayvan ve 87,50 kuruş geliri ile Müezzinler köyü, beşinci ve son sırada ortalama 21,67 adet ortak sağman keçi bulunan ve 75,83 kuruş kazancıyla Melikler köyü olduğu görülmektedir.

B. BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde geçen büyükbaş hayvanlar şunlardır; sağman inek, buzağı, ortak sağman inek, yoz inek ve düğe, tosun ve öküz yetiştiriciliğidir. Kazada büyükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı hayvan sayılarının fazla olmasından anlaşılmaktadır. Burada diğer kazalardaki büyükbaş olarak kaydedilmiş hayvanları kıyaslayacak olursak, Pavlu kazası ve köylerinde 8820 adet büyükbaş hayvan bulunurken; Eğirdir kazasında 3219 adet²²², Yalvaç kazasında 2836 adet²²³, Keçiborlu kazasında 2587 adet²²⁴, Uluborlu kazasında 1193 adet²²⁵, Atabey kazasında 417 adet²²⁶, Barla kazasında 571 adet²²⁷, Burdur kazasında 395 adet²²⁸, Gölhisar kazasında 5391 adet²²⁹ büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Görüldüğü gibi Pavlu kazasında bulunan büyükbaş hayvan sayısı bu kazalardan fazladır.

Pavlu kazası ve köylerinde büyükbaş hayvanlardan elde edilen kazanç miktarları türlerine göre farklılık göstermektedir. Buna göre; Kazada bulunan sağman ineklerden adet başına 30 kuruş, ortak sağman ineklerden 15 kuruş (Hayvanlar ortak olduğu için yarısı); yıllık hasılat alındığı kayıt altına alınmıştır. Buradaki büyükbaş hayvanlardan elde edilen hasılatları diğer kazalarla kıyaslayacak olursak; Keçiborlu²³⁰,

²²² Yeşil, *a.g.t.*, s. 76.

²²³ Faydalı, *a.g.t.*, s. 98-99.

²²⁴ Özdemir, *a.g.t.*, s. 89.

²²⁵ Sinav, *a.g.t.*, s. 77.

²²⁶ Songun, *a.g.t.*, s. 69.

²²⁷ Kayhan, *a.g.t.*, s. 90.

²²⁸ Bütün, *a.g.t.*, s. 94.

²²⁹ Akalın, *a.g.t.*, s. 89.

²³⁰ Özdemir, *a.g.t.*, s. 90.

Uluborlu²³¹ kazasında 30 kuruş, Burdur²³² kazasında 15-20 kuruş, Atabey²³³ ve Eğirdir²³⁴ kazası ve Barla²³⁵ kazasında 20 kuruş yıllık hasılat kaydı yapıldığı görülmektedir. Burada yapılmış olan karşılaştırmalar bize gösteriyor ki; Pavlu kazasında ve diğer kazalarda büyükbaş hayvanlardan elde edilen verimliliğe göre yıllık hasılat miktarları farklılık göstermektedir. Aşağıdaki tabloda Pavlu kazası ve köylerinde bulunan büyükbaş hayvanları dağılımı verilmiştir.

Tablo 73. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Büyükbaş Hayvancılık Dağılımı

Yerleşim Yerleri	Büyükbaş Hayvanlar						Toplam Büyükbaş Hayvan
	Sağman İnek	Buzağı	Ortak Sağman İnek	Yoz İnek, Diğge	Tosun	Öküz	
Pavlu	249	219	-	13	7	161	649
Müezzinler	17	17	-	-	-	19	53
Badab	50	48	-	-	-	54	152
Çobanisa	34	34	-	1	-	43	112
Hacaliler	4	4	-	-	-	9	17
Beğdili	20	20	-	-	4	19	63
Melikler	61	61	-	-	-	20	142
Çandır	119	110	-	11	1	47	288
Sarımeşmedler	123	123	-	1	-	27	274
Kesme	589	569	-	3	-	66	1227
Çukurca	-	-	-	-	-	10	10
İbişler	110	110	-	-	-	6	226
Kartoz	235	235	-	-	-	26	496
Selköşe	120	120	-	1	1	8	250
Darıbükü	230	230	-	4	4	20	488
İncedere	297	297	-	-	1	32	627
Kasımlar	191	171	-	-	-	38	400
Bucak	54	54	-	-	-	11	119
Ayvalu	857	857	-	9	6	70	1799
Hacıahmedler	215	214	-	-	-	26	455
Kuzca	203	211	74	-	-	17	505
Karadiken	115	132	50	-	-	10	307
Haymana	70	70	15	4	-	2	161
Yekün	3963	3906	139	47	24	741	8820

²³¹ Sinav, a.g.t., s. 77.

²³² Bütün, a.g.t., s. 95.

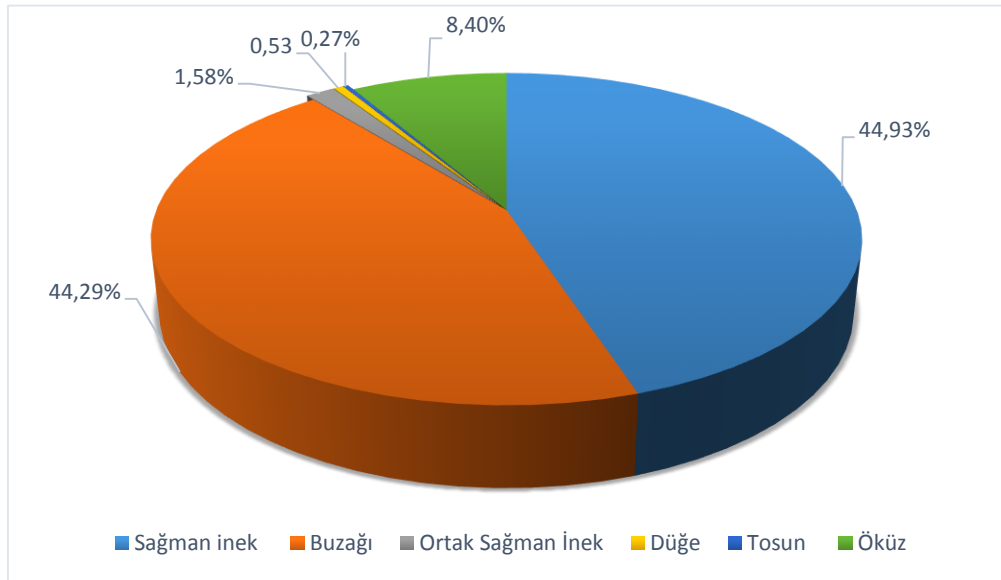
²³³ Songun, a.g.t., s. 71.

²³⁴ Yeşil, a.g.t., s. 77.

²³⁵ Kayhan, a.g.t., s. 90.

Tablo 73’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde 3963 adet sağman inek, 3906 adet buzağı, 139 adet ortak sağman inek, 47 düğe (1 adeti yoz inehtir.), 24 tosun, 741 öküz olmak üzere toplam 8820 adet (baş) büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Kazada en fazla büyükbaş hayvan olan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada 1799 adet büyükbaş hayvan bulunan Ayvalu köyü bulunmaktadır. İkinci sırada 1227 adet büyükbaş hayvan bulunan Kesme köyü gelmektedir. Üçüncü sırada ise; 649 adet büyükbaş hayvanı olan Pavlu kaza merkezi yer almaktadır. Kazada en az büyükbaş hayvan bulunan yerleşim yerlerine baktığımızda ise; sadece 10 büyükbaş hayvanın (öküz) olduğu Çukurca köyü son sırada, 17 büyükbaş hayvan ile Hacıaliler köyü sondan ikinci sırada ve 53 büyükbaş hayvanı ile Müezzinler köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır. Aşağıdaki grafikte Pavlu kazası ve köylerine ait büyükbaş hayvan dağılımı oranları verilmiştir.

Grafik 11. Pavlu Kazası ve Köylerinde Büyükbaş Hayvan Dağılım Oranları

Grafik 11’e baktığımızda Pavlu kazası ve köylerinde büyükbaş hayvan dağılım oranları şu şekildedir; %44,93 oranında sağman inek, %44,19 oranında buzağı, %1,58 oranında ortak sağman inek, %0,53 oranında düğe, %0,27 oranında tosun, %8,40 oranında öküz olduğu görülmektedir.

Tablo 74. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Hayvan Dağılımı Oranları (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Büyükbaş Hayvanı Olan Haneler	Toplam Büyükbaş Hayvan	Hanelere Göre Ortalama Büyükbaş Hayvan Dağılımı	Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Büyükbaş Hayvan Dağılımı %
Pavlu	180	118	649	5,50	7,36
Müezzinler	13	9	53	5,89	0,60
Badab	46	31	152	4,90	1,72
Çobanisa	29	23	112	4,87	1,27
Hacıaliler	15	8	17	2,13	0,19
Beğdili	31	12	63	5,25	0,71
Melikler	38	21	142	6,76	1,61
Çandır	46	41	288	7,02	3,27
Sarımeşmedler	25	17	274	16,12	3,11
Kesme	82	50	1227	24,54	13,91
Çukurca	9	5	10	2,00	0,11
İbişler	6	4	226	56,50	2,56
Kartoz	31	21	496	23,62	5,62
Selköşe	7	5	250	50,00	2,83
Darıbükü	14	12	488	40,67	5,53
İncedere	23	17	627	36,88	7,11
Kasımlar	32	22	400	18,18	4,54
Bucak	10	6	119	19,83	1,35
Ayvalu	56	38	1799	47,34	20,40
Hacıahmedler	31	19	455	23,95	5,16
Kuzca	18	17	505	29,71	5,73
Karadiken	19	15	307	20,47	3,48
Haymana	12	11	161	14,64	1,83
Yekün	773	522	8820	16,90	100

Tablo 74'e göre Pavlu kazasında 773 haneden 522 hanesine ait olan 8820 adet büyükbaş hayvan bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 16,90 büyükbaş hayvan düşmektedir. Kazada büyükbaş hayvanı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 11,41 adet büyükbaş hayvan düştüğü hesaplanmıştır.

Kazada bulunan hanelere göre en fazla ortalama büyükbaş hayvan dağılımına baktığımızda; ilk sırada ortalama 56,50 büyükbaş düşen İbişler Köyü bulunmaktadır. İkinci sırada 50 adet ile Selköşe köyü gelmektedir. Üçüncü sırada ise; ortalama 47,34 adet büyükbaş hayvan düşen Ayvalu köyü yer almaktadır. Hanelere göre en az ortalama hayvan düşen hanelere baktığımızda ise; ortalama 2 büyükbaş hayvan düşen Çukurca köyü son sıradadır. Daha sonra 2,13 ortalama büyükbaş hayvan ile Hacıaliler köyü, takibinde 4,87 ortalama büyükbaş hayvanı ile Çobanisa köyü gelmektedir.

Yerleşim yerlerine göre en fazla ortalama büyükbaş hayvan dağılımı oranlarına baktığımızda sırasıyla; %20,40 oran ile Ayvalı köyü, %13,91 oran ile Kesme Köyü, %7,36 oran ile Pavlu kaza merkezi gelmektedir. Yerleşim yerlerine göre en az ortalama büyükbaş hayvan dağılımı oranları sırasıyla şunlardır; %0,11 oran ile Çukurca köyü, %0,19 oran ile Hacıaliler köyü, %0,60 büyükbaş oranıyla Müezzınler köyü takip etmektedir.

Pavlu kazasında bulunan ve gelir getiren büyükbaş hayvanlar Tablo 61’de gösterildiğinden burada tekrar edilmeyecektir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan büyükbaş hayvanların 4102 adedinden (sağman ve ortak sağman inek) gelir elde edilmektedir. Kazada bulunan buzağı, yoz inek, düğge, tosun ve öküz gibi büyükbaş hayvanlardan yıllık hasılat kaydedilmemiştir.

Buraya kadar büyükbaş hayvancılıkla ilgili genel bilgiler verilmiştir. Bundan sonrasında büyükbaş hayvan türleri bulunan haneler ve hayvan sayıları hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilecektir.

Tablo 75. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sağman İnek Dağılımı Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Sağman İnek Bulunan Haneler	Sağman İnek (Baş)	Kazanç Kuruş (Adet*30)	Hanelere Göre Ortalama Sağman İnek (Baş)	Hanelere Göre Sağman İnek Kazanç (Kuruş)
Pavlu	104	249	7470	2,39	71,83
Müezzınler	7	17	510	2,43	72,86
Badab	19	50	1500	2,63	78,95
Çobanisa	18	34	1020	1,89	56,67
Hacıaliler	3	4	120	1,33	40,00
Beğdili	9	20	600	2,22	66,67
Melikler	20	61	1830	3,05	91,50
Çandır	40	119	3570	2,98	89,25
Sarımehmedler	14	123	3690	8,79	263,57
Kesme	44	589	17670	13,39	401,59
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	4	110	3300	27,50	825,00
Kartoz	20	235	7050	11,75	352,50
Selköşe	5	120	3600	24,00	720,00
Darıbükü	11	230	6900	20,91	627,27
İncedere	16	297	8910	18,56	556,88
Kasımlar	16	191	5730	11,94	358,13
Bucak	5	54	1620	10,80	324,00
Ayvalı	34	857	25710	25,21	756,18
Hacıahmedler	18	215	6450	11,94	358,33
Kuzca	16	203	6090	12,69	380,63
Karadiken	15	115	3450	7,67	230,00
Haymana	11	70	2100	6,36	190,91
Yekün	449	3963	118890	8,83	264,79

Pavlu kazası ve köylerinde 449 haneye ait 3963 adet sağman inek bulunmakta ve adet (baş) hesabı 30 kuruştan 118890 kuruş gelir elde edilmektedir. Hanelere göre ortalama 8,83 baş sağman inek bulunmakta ve hanelere göre ortalama kazancı da 264,79 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Kazada sağman ineği olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 5,13 baş sağman inekten 153,80 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada en fazla sağman inek olan yerler ve kazançları sırasıyla; 34 hanesine ait 857 adet sağman ineği bulunan ve 25710 kuruş kazancı olan Ayvalu köyü, 44 hanesine ait 589 adet sağman ineği ile 17670 kuruş kazancı olan Kesme, sonrasında 16 hanesinde 297 adet sağman ineği ve 8910 kuruş kazancı olan İncedere köyüdür. En az sağman inek olan yerler; 3 hanesinde 4 adet hayvanı olan ve 120 kuruş kazancı olan Hacialiler köyü, sonrasında 7 hanesinde 17 adet hayvanı ve 510 kuruş kazancı bulunan Müezzinler köyü, 9 hanesinde 20 adet sağman ineği olan ve 600 kuruş kazancı olan Beğdili köyü yer almaktadır.

Hanelere göre ortalama sağman inek durumlarına ve kazançlarına baktığımızda en fazla ortalama ve kazancı olan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada ortalama 27,50 hayvan düşen ve 850 kuruş geliri olan İbişler köyü, ortalama 25,21 hayvan düşen ve 756,18 kuruş geliri olan Ayvalu köyü, sonrasında ortalama 24 adet hayvanıyla ve 720 kuruş kazancıyla Selköşe köyü gelmektedir. En az ortalama sağman ineği ve geliri olan yerleşmeler ise; ortalama 1,33 hayvan ve 40 kuruş geliri ile Hacialiler köyü, ortalama 1,89 adet hayvan ve 56,67 kuruş kazancı ile Çobanisa köyü, sonrasında ortalama 2,22 adet sağman ineği ve 66,67 kuruş kazancıyla Selköşe köyü yer almaktadır.

Tablo 76. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortak Sağman İnek Dağılımları Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Ortak Sağman İnek Olan Haneler	Ortak Sağman İnek (Baş)	Kazanç Kuruş (Adet*15)	Hanelere Göre Ortalama Ortak Sağman İnek (Baş)	Hanelere Göre Ortak Sağman İnek Kazanç (Kuruş)
Pavlu	-	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-
Hacialiler	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-
Çandır	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	-	-	-	-	-
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	-	-	-	-	-
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalı	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Kuzca	4	74	1110	18,50	277,50
Karadiken	2	50	750	25,00	375,00
Haymana	1	15	225	15,00	225,00
Yekün	7	139	2085	19,86	297,86

Tablo 76’da görüldüğü gibi Pavlu kazasına bağlı 3 köyde ortak sağman inek bulunmaktadır. Bu köylerde toplam 7 haneye ait 139 adet ortak sağman inek bulunmakta ve 2085 kuruş kazanç elde edilmektedir. Buradaki kazanç hayvanlar ortak olduğu için 15 kuruş üzerinden hesaplanarak kayıt altına alınmıştır²³⁶. Hanelere ortalama 19,86 adet ortak sağman inek düşmekte ve hanelere göre ortalama kazancı da 297,86 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Kazada ortak sağman ineği olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,18 baş ortak sağman inekten 2,70 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada ortak sağman ineği olan yerleşim yerlerine baktığımızda; Kuzca köyünde 4 haneye ait 74 ortak sağman inekten 1110 kuruş, Karadiken’de 1 haneye ait 50 ortak sağman inekten 750 kuruş, sonrasında Haymana köyünde 1 haneye ait 15 ortak sağman inekten 225 kuruş hasılat elde edilmektedir.

²³⁶ K.K.d. 6089, s. 1-201.

Hanelere göre ortalama hayvan durumlarına ve kazançlarına baktığımızda, ortak sağman inek ortalaması ve kazancı olan yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada hanelere ortalama 25 baş ortak sağman inek düşen ve 375 kuruş geliri olan Haymana köyü, ikinci sırada hanelere göre ortalama 18,50 baş hayvan düşen ve 277,50 kuruş geliri bulunan Kuzca köyü, üçüncü sırada hanelere ortalama 15 baş ortak sağman inek düşen ve 225 kuruş kazançta sahip olan Haymana köyü gelmektedir.

Pavlu kazası ve köylerinde sağman ineklerden ve ortak sağman ineklerden doğan ve beslenen buzağılar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 77. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Buzağı Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Buzağı Olan Haneler	Buzağı (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Buzağı (Baş)	Yerleşim Yerleri	Buzağı Olan Haneler	Buzağı (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Buzağı (Baş)
Pavlu	99	219	2,21	Kartoz	20	235	11,75
Müezzinler	7	17	2,43	Selkøşe	5	120	24,00
Badab	18	48	2,67	Darıbükü	11	230	20,91
Çobanisa	18	34	1,89	İncedere	16	297	18,56
Hacialiler	3	4	1,33	Kasımlar	16	171	10,69
Beğdili	9	20	2,22	Bucak	5	54	10,80
Melikler	20	61	3,05	Ayvalı	34	857	25,21
Çandır	37	110	2,97	Hacıahmedler	17	214	12,59
Sarımehmedler	14	123	8,79	Kuzca	16	211	13,19
Kesme	42	569	13,55	Karadiken	15	132	8,80
Çukurca	-	-	-	Haymana	11	70	6,36
İbişler	4	110	27,50	Yekün	437	3906	8,94

Tablo 77’de Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 437 haneye ait 3906 baş buzağı bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 8,94 baş buzağı düşmektedir. Kazada buzağı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 5,05 baş buzağı düştüğü hesaplanmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde sırasıyla en fazla buzağıya sahip olan yerleşmeler şunlardır; ilk sırada 857 adet buzağı bulunan Ayvalı köyü, ikinci sırada 569 adet buzağı olan Kesme köyü, üçüncü sırada 297 adet buzağı bulunan İncedere köyü yer almaktadır. En az buzağı sayısına sahip yerleşim yerleri ise sırasıyla; 4 adet buzağı olan Hacialiler köyü, 17 adet buzağı bulunan Müezzinler ve 20 buzağı bulunan Beğdili köyü gelmektedir.

Kazada bulunan yerleşim yerleri ve hanelerine göre ortalama en fazla buzağı düşen haneler şunlardır; 4 hanesinde 110 adet buzağı bulunan ve hanelere ortalama 27,50 adet buzağı düşen İbişler köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 34 hanesinde 857 adet buzağı olan ve hanelere göre 25,21 adet buzağı düşen Ayvalı köyü, üçüncü sırada 5 hanesinde 120 buzağı bulunan ve ortalama 24 adet buzağı düşen Selkøşe köyüdür. Hanelerine göre

en az buzağı düşen yerleşimler ve ortalamaları da şu şekildedir; 3 hanesinde 4 buzağı olan ve hanelere göre ortalama 1,33 buzağı düşen Hacıaliler köyü son sırada bulunmaktadır. 18 hanesinde 34 buzağı bulunan ve hanelere göre ortalama 1,89 buzağı düşen Çobanisa köyü sondan ikinci, 99 hanesinde 219 baş buzağı bulunan ve hanelere göre ortalama 2,21 baş buzağı düşen Pavlu kaza merkezi sondan üçüncü sıradadır.

Tablo 78. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Düğe Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Düğe Olan Haneler	Düğe (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Düğe (Baş)	Yerleşim Yerleri	Düğe Olan Haneler	Düğe (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Düğe (Baş)
Pavlu	9	13	1,44	Kartoz	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	Selköşe	1	1	1,00
Badab	-	-	-	Darıbükü	3	4	1,33
Çobanisa	1	1	1,00	İncedere	-	-	-
Hacıaliler	-	-	-	Kasımlar	-	-	-
Beğdili	-	-	-	Bucak	-	-	-
Melikler	-	-	-	Ayvalu	4	9	2,25
Çandır	8	11	1,38	Hacıahmedler	-	-	-
Sarımehmedler	1	1	1,00	Kuzca	-	-	-
Kesme	2	3	1,50	Karadiken	-	-	-
Çukurca	-	-	-	Haymana	2	4	2,00
İbişler	-	-	-	Yekün	31	47	1,52

Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 31 haneye ait 47 baş düğe²³⁷ (1 tanesi yoz inek olarak yazılmış bu sayıya dâhildir) bulunmaktadır. Hanelere göre ortalama 1,52 baş düğe düşmektedir. Kazada düğesi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,10 baş düğe düştüğü hesaplanmıştır.

Burada çok fazla düğe olmadığı için en fazla veya en az olanlar şeklinde bir ayrıma gidilmemiştir. Kaza merkezi ve 8 köyünde bulunan düğe sayıları ve hanelere göre ortalamaları şu şekildedir; Ayvalu'da 4 haneye ait 9 baş düğe olup hanelere göre ortalama 2,25 baş düğe, Haymana'da 2 haneye ait 4 düğe olup hanelere göre 2 düğe, Kesme'de 2 haneye ait 3 baş düğe olup hanelere göre 1,50 baş düğe, Pavlu kaza merkezinde 9 haneye ait 13 adet düğe olup hanelere göre ortalama 1,44 baş düğe, Çandır'da 8 hanede 11 düğe olup hanelere göre ortalama 1,38 baş düğe, Darıbükü köyünde 3 hanede 4 düğe olup hanelere göre 1,33 baş düğe düşmektedir. Çobanisa, Sarımehmedler ve Selköşe köylerinde bulunan 1'er haneye ait olan 1 baş düğe olduğu görülmektedir.

²³⁷ Düğe: Daha önce hiç doğum yapmamış ve buzağılık döneminden çıkmış olan dişi ineklere verilen isimdir.

Tablo 79. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Tosun Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Tosun Olan Haneler	Tosun (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Tosun (Baş)	Yerleşim Yerleri	Tosun Olan Haneler	Tosun (Baş)	Hanelere Göre Ortalama Tosun (Baş)
Pavlu	7	7	1,00	Kartoz	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	Selköşe	1	1	1,00
Badab	-	-	-	Darıbükü	4	4	1,00
Çobanisa	-	-	-	İncedere	1	1	1,00
Hacaliler	-	-	-	Kasımlar	-	-	-
Beğdili	3	4	1,33	Bucak	-	-	-
Melikler	-	-	-	Ayvalu	3	6	2,00
Çandır	1	1	1,00	Hacıahmedler	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	Kuzca	-	-	-
Kesme	-	-	-	Karadiken	-	-	-
Çukurca	-	-	-	Haymana	-	-	-
İbişler	-	-	-	Yekün	20	24	1,20

Tablo 79’da Pavlu kazası ve köylerinde 20 haneye ait 24 baş tosun bulunmaktadır. Hanelere göre ortalama 1,20 baş tosun düşmektedir. Kazada tosunu olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,03 baş tosun düştüğü hesaplanmıştır.

Burada çok fazla tosun olmadığı için en fazla veya en az olanlar şeklinde bir ayrıma gidilmemiştir. Kaza merkezi ve 6 köyünde bulunan tosun sayıları ve hanelere göre ortalamaları şu şekildedir; Ayvalu’da 3 haneye ait 6 baş tosun olup hanelere göre ortalama 2 baş tosun, Beğdili’de 3 haneye ait 4 tosun olup hanelere göre 1,33 tosun düşmektedir. Pavlu kaza merkezi, Çandır, Selköşe, Darıbükü ve İncedere köyünde 1’er hanede 1 tosun bulunmaktadır.

Tablo 80. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Öküz Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Öküz Baş	Hanelere Göre Ortalama Öküz (Baş)	Yerleşim Yerleri	Haneler	Öküz Baş	Hanelere Göre Ortalama Öküz (Baş)
Pavlu	71	161	2,27	Kartoz	14	26	1,86
Müezzinler	7	19	2,71	Selköşe	4	8	2,00
Badab	31	54	1,74	Darıbükü	10	20	2,00
Çobanisa	22	43	1,95	İncedere	16	32	2,00
Hacaliler	6	9	1,50	Kasımlar	18	38	2,11
Beğdili	12	19	1,58	Bucak	5	11	2,20
Melikler	10	20	2,00	Ayvalu	32	70	2,19
Çandır	25	47	1,88	Hacıahmedler	12	26	2,17
Sarımehmedler	14	27	1,93	Kuzca	9	17	1,89
Kesme	38	66	1,74	Karadiken	5	10	2,00
Çukurca	5	10	2,00	Haymana	1	2	2,00
İbişler	3	6	2,00	Yekün	370	741	2,00

Tablo 80'e göre Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 370 haneye ait toplam 741 baş öküz bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 2 baş öküz düşmektedir. Kazada öküzü olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,96 baş öküz düştüğü hesaplanmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde sırasıyla en fazla öküz bulunan yerleşmeler şunlardır; ilk sırada 161 baş öküz bulunan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada 70 adet öküzü olan Ayvalı köyü, üçüncü sırada 66 adet öküz bulunan Kesme köyü yer almaktadır. En az öküz bulunan yerleşim yerleri ise; 2 adet öküz olan Haymana köyü, 6 adet buzağısı bulunan İbişler ve 8 öküz bulunan Selköşe köyü gelmektedir.

Kazada bulunan yerleşim yerleri ve hanelerine göre ortalama en fazla öküz düşen haneler şunlardır; 7 hanesinde 19 adet öküz bulunan ve hanelere ortalama 2,71 baş öküz düşen Müezzinler köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 71 hanesinde 161 adet öküz olan ve hanelere göre 2,27 baş öküz düşen Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada 5 hanesinde 11 öküz bulunan ve ortalama 2,20 baş öküz düşen Bucak köyü olduğu görülmektedir. Hanelerine göre en az öküz düşen yerleşimler ve ortalamaları da şu şekildedir; 6 hanesinde 9 öküz olan ve hanelere göre ortalama 1,50 baş öküz düşen Hacıaliler köyü son sırada bulunmaktadır. 12 hanesinde 19 baş öküz bulunan ve hanelere göre ortalama 1,58 baş öküz düşen Beğdili köyü sondan ikinci, 31 hanesinde 54 baş öküz bulunan Badab ve 38 hanesinde 66 baş öküz bulunan Kesme köyünde hanelerine göre ortalama 1,74'er baş öküz ile sondan üçüncü sırada oldukları görülmektedir.

C. YÜK VE BİNEK HAYVANLARI

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde geçen yük ve binek hayvanları şunlardır; deve, kısrak, tay, yoz kısrak, merkep, sığa ve katır cinsi hayvanlar bulunmaktadır. Kaza genelinde 1203 adet yük ve binek hayvanı bulunmaktadır. Sayının diğer türlere göre az olması, kazadakilerin yük ve binek hayvanlarını kendi işlerinde kullanmak için beslediklerini göstermektedir. Burada diğer kazalardaki yük ve binek hayvanı olarak kaydedilmiş olanları Pavlu kazası ile kıyaslayacak olursak; Pavlu kazası ve köylerinde 1203 adet yük ve binek hayvanı bulunurken; Keçiborlu kazasında 4089 adet²³⁸, Uluborlu kazasında 3250 adet²³⁹, Atabey kazasında 2473 adet²⁴⁰, Barla

²³⁸ Özdemir, *a.g.t.*, s. 86.

²³⁹ Sinav, *a.g.t.*, s. 73.

²⁴⁰ Songun, *a.g.t.*, s. 66.

kazasında 500 adet²⁴¹, Burdur kazasında 2352 adet²⁴², Gölhisar kazasında 2557 adet²⁴³ yük ve binek hayvanı kaydı yapıldığı görülmektedir. Görüldüğü gibi Barla kazası dışındaki diğer kazalarda yük ve binek hayvanı sayısı Pavlu kazasından fazladır.

Pavlu kazası ve köylerinde yük ve binek hayvanlarından elde edilen kazanç miktarları türlerine göre farklılık göstermektedir. Buna göre; Kazada bulunan develerden adet başına Karadiken ve Haymana köylerinde 100 kuruş, Ayvalu köyünde 75 kuruş yıllık hasılat kaydı yapıldığı görülmektedir. Kazada bulunan kısraklardan 50 kuruş, merkeplerden 20 kuruş yıllık hasılat kaydı yapıldığı görülmektedir. Yoz kısrak ve katırlardan kazanç yazılmamıştır. Buradaki yük ve binek hayvanlarından elde edilen hasılatları diğer kazalarla kıyaslayacak olursak; Keçiborlu kazasında deveden 100 kuruş hasılat sağlanırken 3 veya 4 merkepten 50 kuruş kazanç elde edilmektedir²⁴⁴, Uluborlu kazasında deveden 100-150 kuruş yıllık hasılat kaydedilirken kısıraktan 50,75,100,150 kuruş, merkepten 10 ile 30 kuruş arasında gelir sağlanmaktadır.²⁴⁵ Atabey kazasında hamule(yük) devesinden 100 kuruş, kısıraktan 50 kuruş, merkepten 25 kuruş yıllık hasılat kaydı yapıldığı görülmektedir.²⁴⁶ Burada yapılmış olan karşılaştırmalar bize gösteriyor ki; Pavlu kazasında ve diğer kazalarda yük ve binek hayvanlarından elde edilen verimliliğe ve kullanım şartlarına göre yıllık hasılat miktarları farklılık göstermektedir. Aşağıdaki tabloda Pavlu kazası ve köylerinde bulunan yük ve binek hayvanları dağılımı verilmiştir. (Bkz. Tablo 81.)

²⁴¹ Kayhan, *a.g.t.*, s. 92.

²⁴² Bütün, *a.g.t.*, s. 96.

²⁴³ Akalın, *a.g.t.*, s. 94.

²⁴⁴ Özdemir, *a.g.t.*, s. 88.

²⁴⁵ Sinav, *a.g.t.*, s. 73.

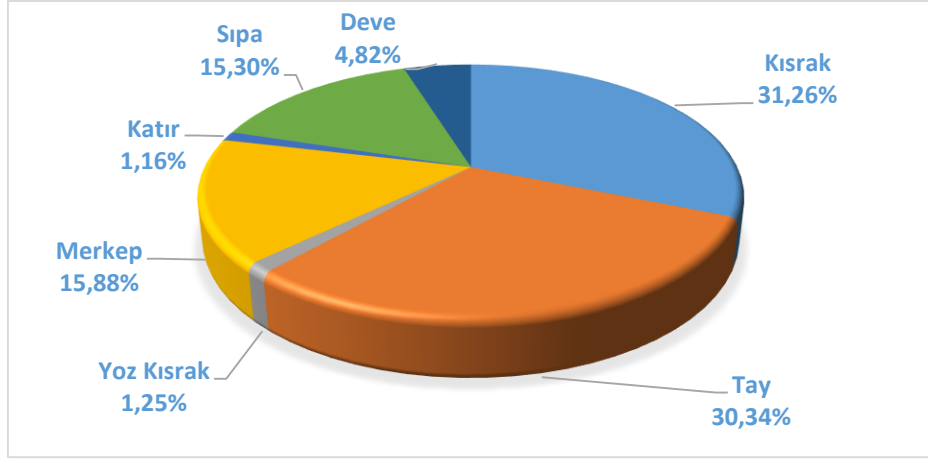
²⁴⁶ Songun, *a.g.t.*, s. 68.

Tablo 81. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvanları Dağılımı

Yerleşim Yerleri	Yük Ve Binek Hayvanları							Toplam Yük Ve Binek Hayvanı
	Deve	Kısrak	Tay	Yoz Kısrak	Merkep	Sıpa	Katır	
Pavlu	-	47	41	3	58	58	14	221
Müezzinler	-	3	3	-	5	3	-	14
Badab	-	10	10	1	15	15	-	51
Çobanisa	-	8	8	2	21	20	-	59
Hacialiler	-	1	1	-	8	8	-	18
Beğdili	-	-	-	1	1	-	-	2
Melikler	-	6	7	1	9	9	-	32
Çandır	-	1	1	-	14	11	-	27
Sarımehmedler	-	3	3	4	8	8	-	26
Kesme	-	1	1	-	2	2	-	6
Çukurca	-	-	-	-	2	2	-	4
İbişler	-	-	-	-	2	2	-	4
Kartoz	-	1	1	1	-	-	-	3
Selköşe	-	-	-	-	1	1	-	2
Daribükü	-	3	3	-	5	5	-	16
İncedere	-	-	-	-	3	3	-	6
Kasımlar	-	9	9	-	12	12	-	42
Bucak	-	-	-	-	5	5	-	10
Ayvalu	12	141	135	-	9	9	-	306
Haciahmedler	-	28	28	-	10	10	-	76
Kuzca	-	26	26	-	-	-	-	52
Karadiken	33	55	55	-	-	-	-	143
Haymana	13	33	33	2	1	1	-	83
Yekün	58	376	365	15	191	184	14	1203

Tablo 81’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde 58 adet deve, 376 adet kısrak, 365 adet tay, 15 adet yoz kısrak, 191 adet merkep, 184 adet sıpa, 14 adet katır olmak üzere toplam 1203 adet (baş) yük ve binek hayvanı bulunmaktadır. Kazada en fazla yük ve binek hayvanı olan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada 306 adet yük ve binek hayvanı bulunan Ayvalu köyü bulunmaktadır. İkinci sırada 221 adet yük ve binek hayvanı bulunan Pavlu kaza merkezi gelmektedir. Üçüncü sırada ise; 143 adet yük ve binek hayvanı olan Karadiken köyü yer almaktadır. Kazada en az yük ve binek hayvanı olan yerleşim yerlerine baktığımızda ise; 2’şer yük ve binek hayvanı bulunan Beğdili ve Selköşe son sırada bulunmaktadır. Sonrasında 3 yük ve binek hayvanı ile Kartoz köyü ve 4’er yük ve binek hayvanı ile Çukurca ve İbişler köyü olduğu görülmektedir.

Grafik 12. Pavlu Kazası ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvanı Dağılım Oranları

Grafik 12’de Pavlu kazası ve köylerinde yük ve binek hayvanı dağılım oranları şu şekildedir; %31,26 oranında kısarak, %30,34 oranında tay, %1,25 yoz kısarak, %15,88 oranında merkep, %15,30 oranında sıpa, %1,16 oranında katır ve %4,82 oranında deve olduğu görülmektedir.

Tablo 82. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre (Sayı) ve Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Yük Ve Binek Hayvan Dağılımı Oranları (%)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yük Ve Binek Hayvanı Olan Haneler	Toplam Yük Ve Binek Hayvanı	Hanelere Göre Ortalama Yük Ve Binek Hayvan Dağılımı	Yerleşim Yerlerine Göre Ortalama Yük Ve Binek Hayvan Dağılımı %
Pavlu	180	72	221	3,07	18,37
Müezzinler	13	5	14	2,80	1,16
Badab	46	19	51	2,68	4,24
Çobanisa	29	19	59	3,11	4,90
Hacialiler	15	7	18	2,57	1,50
Beğdili	31	1	2	2,00	0,17
Melikler	38	12	32	2,67	2,66
Çandır	46	12	27	2,25	2,24
Sarımehmedler	25	9	26	2,89	2,16
Kesme	82	3	6	2,00	0,50
Çukurca	9	2	4	2,00	0,33
İbişler	6	2	4	2,00	0,33
Kartoz	31	1	3	3,00	0,25
Selköşe	7	1	2	2,00	0,17
Daribükü	14	6	16	2,67	1,33
İncedere	23	3	6	2,00	0,50
Kasımlar	32	9	42	4,67	3,49
Bucak	10	5	10	2,00	0,83
Ayvalu	56	19	306	16,11	25,44
Haciahmedler	31	10	76	7,60	6,32
Kuzca	18	4	52	13,00	4,32
Karadiken	19	14	143	10,21	11,89
Haymana	12	12	83	6,92	6,90
Yekün	773	247	1203	4,87	100%

Tablo 82'ye göre Pavlu kazasında 773 haneden 247 hanesine ait olan 1203 adet yük ve binek hayvanı bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 4,87 adet yük ve binek hayvanı düşmektedir. Kazada yük ve binek hayvanı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,56 adet yük ve binek hayvanı düştüğü hesaplanmıştır.

Kazada bulunan hanelere göre en fazla ortalama yük ve binek hayvanı dağılımına baktığımızda; ilk sırada ortalama 16,11 yük ve binek hayvanı düşen Ayvalu köyü bulunmaktadır. İkinci sırada ortalama 13 adet yük ve binek hayvanı düşen Kuzca köyü gelmektedir. Üçüncü sırada ise; ortalama 10,21 adet yük ve binek hayvanı düşen Karadiken köyüdür. Hanelere göre en az ortalama yük ve binek hayvanı düşen hanelere baktığımızda ise; ortalama 2'şer adet yük ve binek hayvanı düşen Beğdili, Kesme, Çukurca, İbişler, Selköşe, İncedere ve Bucak köyü son sırada yer almaktadır. Daha sonra ortalama 2,25 adet yük ve binek hayvanı ile Çandır köyü, takibinde ortalama 2,57 adet yük ve binek hayvanı ile Hacıaliler köyü gelmektedir.

Yerleşim yerlerine göre en fazla ortalama yük ve binek hayvanı dağılımı oranlarına baktığımızda sırasıyla; %25,44 oran ile Ayvalu köyü, %18,37 oran ile Pavlu kaza merkezi, %11,89 oran ile Karadiken köyü gelmektedir. Yerleşim yerlerine göre en az ortalama yük ve binek hayvanı dağılımı oranları sırasıyla şunlardır; %0,17 oran ile Beğdili ve Selköşe köyü son sıradadır. Sonrasında %0,25 oran ile Kartoz köyü, %0,33'er oran ile Çukurca ve İbişler köyü takip etmektedir.

Pavlu kazasında bulunan ve gelir getiren yük ve binek hayvanları Tablo 61'de gösterildiğinden burada tekrar edilmeyecektir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan yük ve binek hayvanlarının 625 adedinden (deve, kısarak ve merkep) gelir elde edilmektedir. Kazada bulunan tay, yoz kısarak, sığa ve katır gibi hayvanlardan yıllık hasılat kaydedilmemiştir.

Buraya kadar yük ve binek hayvancılığı ile ilgili genel bilgiler verilmiştir. Bundan sonrasında yük ve binek hayvan türleri bulunan haneler ve hayvan sayıları hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilecektir.

Tablo 83. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Deve Dağılımı Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Hane	Deve (Baş)	Kazanç Kuruş (Adet*75-100)	Hanelere Göre Ortalama Deve (Baş)	Hanelere Göre Deve Kazanç (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Deve (Baş)	Kazanç Kuruş (Adet*75-100)	Hanelere Göre Ortalama Deve (Baş)	Hanelere Göre Deve Kazanç (Kuruş)
Pavlu	-	-	-	-	-	Kartoz	-	-	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	-	-	Selköşe	-	-	-	-	-
Badab	-	-	-	-	-	Darıbükü	-	-	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	-	-	İncedere	-	-	-	-	-
Hacaliler	-	-	-	-	-	Kasımlar	-	-	-	-	-
Beğdili	-	-	-	-	-	Bucak	-	-	-	-	-
Melikler	-	-	-	-	-	Ayvalı	3	12	900	4,00	300,00
Çandır	-	-	-	-	-	Hacıahmedler	-	-	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	-	-	Kuzca	-	-	-	-	-
Kesme	-	-	-	-	-	Karadiken	11	33	3300	3,00	300,00
Çukurca	-	-	-	-	-	Haymana	5	13	1300	2,60	260,00
İbişler	-	-	-	-	-	Yekün	19	58	5500	3,05	289,47

Tablo 83’de görüldüğü gibi Pavlu kazasına bağlı 3 köyde deve bulunmaktadır. Bu köylerde toplam 19 haneye ait 58 adet deve bulunmakta ve 5500 kuruş kazanç elde edilmektedir. Kazada devesi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,10 adet deveden 7,11 kuruş kazanç düşmektedir.

Buradaki develerden kazanç; Ayvalı köyünde 75 kuruş, Karadiken ve Haymana köyünde 100 kuruş üzerinden hesaplanarak kayıt altına alınmıştır²⁴⁷. Hanelere ortalama 3,05 adet deve düşmekte ve hanelere göre ortalama kazancı da 289,47 kuruş olarak hesaplanmaktadır.

Kazada devesi olan yerleşim yerlerine baktığımızda; Ayvalı köyünde 3 haneye ait 12 deveden 900 kuruş, Karadiken’de 11 haneye ait 33 deveden 3300 kuruş, sonrasında Haymana köyünde 5 haneye ait 13 deveden 1300 kuruş yıllık hasılat elde edilmektedir.

Hanelere göre ortalama hayvan durumlarına ve kazançlarına baktığımızda; ilk sırada hanelere ortalama 4 baş deve düşen ve ortalama 300 kuruş geliri olan Ayvalı köyü, ikinci sırada hanelere göre ortalama 3 baş deve düşen ve 300 kuruş geliri bulunan Karadiken köyü, üçüncü sırada hanelere ortalama 2,60 baş deve düşen ve ortalama 260 kuruş kazançta sahip olan Haymana köyü gelmektedir.

²⁴⁷ K.K.d. 6089, s. 1-201.

Tablo 84. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kısırak Dağılımı Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Kısırak (Baş)	Kazanç Kuruş (Adet*50)	Hanelere Göre Ortalama Kısırak (Baş)	Hanelere Göre Kısırak Kazanç (Kuruş)
Pavlu	17	47	2350	2,76	138,24
Müezzinler	2	3	150	1,50	75,00
Badab	10	10	500	1,00	50,00
Çobanisa	8	8	400	1,00	50,00
Hacialiler	1	1	50	1,00	50,00
Beğdili	-	-	-	-	-
Melikler	4	6	300	1,50	75,00
Çandır	1	1	50	1,00	50,00
Sarımehmedler	1	3	150	3,00	150,00
Kesme	1	1	50	1,00	50,00
Çukurca	-	-	-	-	-
İbişler	-	-	-	-	-
Kartoz	1	1	50	1,00	50,00
Selköşe	-	-	-	-	-
Darıbükü	1	3	150	3,00	150,00
İncedere	-	-	-	-	-
Kasımlar	3	9	450	3,00	150,00
Bucak	-	-	-	-	-
Ayvalu	15	141	7050	9,40	470,00
Haciahmedler	4	28	1400	7,00	350,00
Kuzca	4	26	1300	6,50	325,00
Karadiken	11	55	2750	5,00	250,00
Haymana	10	33	1650	3,30	165,00
Yekün	94	376	18800	4,00	200,00

Pavlu kazası ve köylerinde 94 haneye ait 376 adet kısırak bulunmakta ve adet (baş) hesabı 50 kuruştan 18800 kuruş yıllık kazanç elde edilmektedir. Hanelere göre ortalama 4 baş kısırak düşmekte ve hanelere göre ortalama kazancı da 200 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Kazada kısıraklı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,49 adet kısıraktan 24,32 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada en fazla kısırak olan yerleşim yerleri ve kazançları sırasıyla; 15 hanesine ait 141 adet kısırak bulunan ve 7050 kuruş kazancı olan Ayvalu köyü, 11 hanesine ait 55 adet kısırak ile 2750 kuruş kazancı olan Karadiken, sonrasında 17 hanesinde 47 adet kısırak ve 2350 kuruş kazancı olan Pavlu kaza merkezidir. En az kısırak olan olan yerleşimler; 1'er hanesinde 1'er adet hayvanı olan ve 50 kuruş kazancı olan Hacialiler, Çandır, Kesme ve Kartoz son sıradadır. 1'er hanesinde 3 adet kısırak ve 150 kuruş kazancı bulunan Sarımehmedler ve Darıbükü, 2 hanesinde 3 kısırak bulunan ve 150 kuruş kazancı olan Müezzinler köyü sondan ikinci sıradadır. 4 hanesinde 6 adet kısırak olan ve 300 kuruş kazancı olan Melikler köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Hanelere göre ortalama kısrak durumlarına ve ortalama kazançlarına baktığımızda, en fazla kısrak ortalaması ve kazancı olan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada ortalama 9,40 baş kısrak düşen ve ortalama 470 kuruş geliri olan Ayvalu köyü, ortalama 7 adet kısrak düşen ve ortalama 350 kuruş geliri olan Hacıahmedler, sonrasında ortalama 6,50 adet kısrak ve 325 kuruş kazancıyla Kuzca köyü gelmektedir. Hanelere göre en az ortalama kısrak ve geliri olan yerleşmeler sırasıyla şunlardır; ortalama 1 kısrak düşen ve ortalama 50 kuruş gelirleri olan Badab, Çobanisa, Hacıaliler, Çandır, Kesme ve Kartoz köyü son sırada, ortalama 1,50 adet kısrak bulunan ve 75 kuruş kazancı ile Müezzinler ve Melikler köyü sondan ikinci, sonrasında ortalama 2,76 adet kısrak düşen ve ortalama 138,24 kuruş kazancı bulunan Pavlu kaza merkezi sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 85. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Tay Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Tay (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Tay (Adet)	Yerleşim Yerleri	Haneler	Tay (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Tay (Adet)
Pavlu	15	41	2,73	Kartoz	1	1	1,00
Müezzinler	2	3	1,50	Selköşe	-	-	-
Badab	10	10	1,00	Darıbükü	1	3	3,00
Çobanisa	8	8	1,00	İncedere	-	-	-
Hacıaliler	1	1	1,00	Kasımlar	3	9	3,00
Beğdili	-	-	-	Bucak	-	-	-
Melikler	5	7	1,40	Ayvalu	14	135	9,64
Çandır	1	1	1,00	Hacıahmedler	4	28	7,00
Sarımehmedler	1	3	3,00	Kuzca	4	26	6,50
Kesme	1	1	1,00	Karadiken	11	55	5,00
Çukurca	-	-	-	Haymana	10	33	3,30
İbişler	-	-	-	Yekün	92	365	3,97

Tablo 85’de Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 92 haneye ait toplam 365 adet tay bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 3,97 adet tay düşmektedir. Kazada tayı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,47 adet tay düştüğü hesaplanmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde en fazla tay bulunan yerleşmeler şunlardır; ilk sırada 135 adet tay bulunan Ayvalu köyü, ikinci sırada 55 adet tay olan Karadiken köyü, üçüncü sırada 41 adet tay bulunan Pavlu kaza merkezi yer almaktadır. En az tay bulunan yerleşim yerleri ise; 1’er adet tay bulunan Hacıaliler, Çandır, Kesme ve Kartoz köyü, 3’er adet tay bulunan Müezzinler, Sarımehmedler ve Darıbükü köyü, sonrasında 7 adet tay bulunan Melikler köyü şeklinde devam etmektedir.

Kazada bulunan hanelerine göre ortalama en fazla tay düşen yerleşim yerleri şunlardır; 14 hanesinde 135 adet tay bulunan ve hanelere ortalama 9,64 adet tay düşen Ayvalu köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 4 hanesinde 28 adet tay olan ve hanelere göre 7 adet tay düşen Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada 4 hanesinde 26 tay bulunan ve ortalama 6,50 adet tay düşen Kuzca köyü olduğu görülmektedir. Hanelerine göre en az tay düşen yerleşimler ve ortalamaları da şu şekildedir; 1'er hanesinde 1'er tay bulunan Hacıaliler, Çandır, Kesme, Kartoz ve 10 hanesinde 10 tay bulunan Badab, 8 hanesinde 8 tay bulunan Çobanisa köyleri hanelere göre ortalama 1 adet tay bulunduğu son sırada bulunmaktadır. 5 hanesinde 7 adet tay bulunan ve hanelere göre ortalama 1,40 adet tay düşen Melikler köyü sondan ikinci, 2 hanesinde 3 adet tay bulunan ve hanelere göre ortalama 1,50 adet tay düşen Müezzinler köyünün sondan üçüncü sırada olduğu görülmektedir.

Tablo 86. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Yoz Kısarak Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Yoz Kısarak (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Yoz Kısarak (Adet)	Yerleşim Yerleri	Haneler	Yoz Kısarak (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Yoz Kısarak (Adet)
Pavlu	3	3	1,00	Kartoz	1	1	1,00
Müezzinler	-	-	-	Selköşe	-	-	-
Badab	1	1	1,00	Darıbükü	-	-	-
Çobanisa	2	2	1,00	İncedere	-	-	-
Hacıaliler	-	-	-	Kasımlar	-	-	-
Beğdili	1	1	1,00	Bucak	-	-	-
Melikler	1	1	1,00	Ayvalu	-	-	-
Çandır	-	-	-	Hacıahmedler	-	-	-
Sarımehmedler	2	4	2,00	Kuzca	-	-	-
Kesme	-	-	-	Karadiken	-	-	-
Çukurca	-	-	-	Haymana	1	2	2,00
İbişler	-	-	-	Yekün	12	15	1,25

Tablo 86'da Pavlu kazası ve köylerinde 12 haneye ait 15 baş yoz kısarak bulunmaktadır. Hanelere göre ortalama 1,25 adet yoz kısarak düşmektedir. Kazada yoz kısrağı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,02 adet yoz kısarak düştüğü hesaplanmıştır.

Burada çok fazla yoz kısarak olmadığı için en fazla veya en az olanlar şeklinde bir ayrıma gidilmemiştir. Kaza merkezi ve 7 köyünde bulunan yoz kısarak sayıları ve hanelere göre ortalamaları şu şekildedir; Sarımehmedler'de 2 haneye ait 4 adet yoz kısarak, Haymana'da 1 haneye ait 2 yoz kısarak bulunmakta ve bu iki köyde hanelere ortalama 2 adet yoz kısarak düşmektedir. Pavlu kaza merkezi, Badab, Çobanisa, Beğdili, Melikler ve

Kartoz köyünde hanelerle hayvan sayıları eşit olduğundan hanelerine göre ortalama 1'er adet yoz kısarak düşmektedir.

Tablo 87. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Merkep Dağılımı Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Merkep (Adet)	Kazanç Kuruş (Adet*20)	Hanelere Göre Ortalama Merkep (Adet)	Hanelere Göre Merkep Kazanç (Kuruş)
Pavlu	50	58	1160	1,16	23,20
Müezzinler	5	5	100	1,00	20,00
Badab	15	15	300	1,00	20,00
Çobanisa	18	21	420	1,17	23,33
Hacaliler	7	8	160	1,14	22,86
Beğdili	1	1	20	1,00	20,00
Melikler	9	9	180	1,00	20,00
Çandır	12	14	280	1,17	23,33
Sarımehmedler	8	8	160	1,00	20,00
Kesme	2	2	40	1,00	20,00
Çukurca	2	2	40	1,00	20,00
İbişler	2	2	40	1,00	20,00
Kartoz	-	-	-	-	-
Selköşe	1	1	20	1,00	20,00
Darbükü	5	5	100	1,00	20,00
İncedere	3	3	60	1,00	20,00
Kasımlar	9	12	240	1,33	26,67
Bucak	5	5	100	1,00	20,00
Ayvalu	5	9	180	1,80	36,00
Haciahmedler	7	10	200	1,43	28,57
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	1	1	20	1,00	20,00
Yekün	167	191	3820	1,14	22,87

Tablo 87'de Pavlu kazası ve köylerinde 167 haneye ait 191 adet merkep bulunmakta ve adet (baş) hesabı 20 kuruştan 3820 kuruş yıllık kazanç elde edilmektedir. Hanelere göre ortalama 1,14 adet merkep düşmekte ve hanelere göre ortalama kazancı da 22,87 kuruş olarak hesaplanmaktadır. Kazada merkebi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,25 adet kısraktan 4,94 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada en fazla merkep olan yerleşim yerleri ve kazançları sırasıyla; 50 hanesine ait 58 adet merkep bulunan ve 1160 kuruş kazancı olan Pavlu kaza merkezi, 18 hanesine ait 21 adet merkepten 420 kuruş kazancı olan Çobanisa, sonrasında 15 hanesinde 15 adet merkep ve 300 kuruş kazancı olan Badab köyüdür. En az merkep olan olan yerleşimler; 1'er hanesinde 1'er adet merkep olan ve 20 kuruş kazancı olan Beğdili, Selköşe ve Haymana köyü son sıradadır. 2'şer hanesinde 2'şer adet merkep ve 40 kuruş kazancı bulunan Kesme, Çukurca ve İbişler köyü sondan ikinci sırada, 3 hanesinde 3 merkep bulunan ve 60 kuruş kazancı olan İncedere köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hanelere göre ortalama merkep durumlarına ve ortalama kazançlarına baktığımızda, en fazla merkep ortalaması ve kazancı olan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada ortalama 1,80 adet merkep düşen ve ortalama 36 kuruş geliri olan Ayvalu köyü, ortalama 1,43 adet merkep düşen ve ortalama 28,57 kuruş geliri olan Hacıahmedler ikinci, sonrasında ortalama 1,33 adet merkep ve 26,67 kuruş kazancıyla Kasımlar köyü üçüncü sırada gelmektedir. Hanelere göre en az ortalama merkep ve kazancı olan yerleşmeler sırasıyla şunlardır; Müezzinler, Badab, Beğdili, Melikler, Sarımehmedler, Kesme Çukurca, İbişler, Selköşe, Darıbükü, İncedere, Bucak ve Haymana köyünde hanelere ortalama 1 adet merkep düşmekte ve ortalama 20 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Ortalama 1,14 merkep düşen ve ortalama 22,86 kuruş geliri olan Hacıaliler köyü, sonrasında ortalama 1,16 adet merkep düşen ve ortalama 23,20 kuruş kazancı bulunan Pavlu kaza merkezi yer almaktadır.

Tablo 88. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Sıpa Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Sıpa Olan Haneler	Sıpa (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Sıpa (Adet)	Yerleşim Yerleri	Sıpa Olan Haneler	Sıpa (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Sıpa (Adet)
Pavlu	50	58	1,16	Kartöz	-	-	-
Müezzinler	3	3	1,00	Selköşe	1	1	1,00
Badab	15	15	1,00	Darıbükü	5	5	1,00
Çobanisa	17	20	1,18	İncedere	3	3	1,00
Hacıaliler	7	8	1,14	Kasımlar	9	12	1,33
Beğdili	-	-	-	Bucak	5	5	1,00
Melikler	9	9	1,00	Ayvalu	5	9	1,80
Çandır	10	11	1,10	Hacıahmedler	7	10	1,43
Sarımehmedler	8	8	1,00	Kuzca	-	-	-
Kesme	2	2	1,00	Karadiken	-	-	-
Çukurca	2	2	1,00	Haymana	1	1	1,00
İbişler	2	2	1,00	Yekün	161	184	1,14

Tablo 88’de Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 161 haneye ait toplam 184 adet sıpa bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 1,14 adet sıpa düşmektedir. Kazada sıpası olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,24 adet sıpa düştüğü hesaplanmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde en fazla sıpa bulunan yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada 58 adet sıpa bulunan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada 20 adet sıpa olan Çobanisa köyü, üçüncü sırada 15 adet sıpa bulunan Badab köyü gelmektedir. En az sıpa bulunan yerleşim yerleri ise; 1’er adet sıpa bulunan Selköşe ve Haymana köyü, 2’şer adet sıpa bulunan Kesme, Çukurca ve İbişler köyü, sonrasında 3’er adet sıpa bulunan Müezzinler ve İncedere köyü yer almaktadır.

Kazada hanelerine göre ortalama en fazla sığa düşen yerleşim yerleri şunlardır; 5 hanesinde 9 adet sığa bulunan ve hanelere ortalama 1,80 adet sığa düşen Ayvalu köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 7 hanesinde 10 adet sığa olan ve hanelere göre 1,43 adet sığa düşen Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada 9 hanesinde 12 sığa bulunan ve ortalama 1,33 adet sığa düşen Kasımlar köyü olduğu görülmektedir. Hanelerine göre en az sığa düşen yerleşimler ve ortalamaları da şu şekildedir; Müezzinler, Badab, Melikler, Sarımehmedler, Kesme, Çukurca, İbişler, Selköşe, Darıbükü, İncedere, Bucak ve Haymana köylerinde hanelere ortalama 1'er adet sığa ile son sırada bulunmaktadır²⁴⁸. 10 hanesinde 11 sığa bulunan ve ortalama 1,10 adet sığa düşen Çandır köyü sondan ikinci sırada, 7 hanesinde 8 adet sığa bulunan ve hanelere göre ortalama 1,14 adet sığa düşen Hacıaliler köyünün sondan üçüncü sırada olduğu görülmektedir.

Tablo 89. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Katır Dağılımları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Katır (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Katır (Adet)	Yerleşim Yerleri	Haneler	Katır (Adet)	Hanelere Göre Ortalama Katır (Adet)
Pavlu	13	14	1,08	Kartoz	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	Selköşe	-	-	-
Badab	-	-	-	Darıbükü	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	İncedere	-	-	-
Hacıaliler	-	-	-	Kasımlar	-	-	-
Beğdili	-	-	-	Bucak	-	-	-
Melikler	-	-	-	Ayvalu	-	-	-
Çandır	-	-	-	Hacıahmedler	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	Kuzca	-	-	-
Kesme	-	-	-	Karadiken	-	-	-
Çukurca	-	-	-	Haymana	-	-	-
İbişler	-	-	-	Yekün	13	14	1,08

Pavlu kazası ve köylerinde yalnızca kaza merkezinde katır bulunduğu görülmektedir. Pavlu kaza merkezinde bulunan 13 haneye ait 14 adet katır bulunmakta ve hanelere ortalama 1,08 adet katır düştüğü görülmektedir. Kazada katırı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,02 adet katır düştüğü hesaplanmıştır.

D. ARICILIK

Pavlu kazası ve köylerinde yapılmakta olan bir diğer uğraşı arıcılık faaliyetidir. Pavlu kazası ve köylerinde 73 haneye ait toplam 420 adet arı kovani bulunmaktadır. Burada yapılmakta olan arıcılık faaliyeti hiç bir hane reisinin geçim kaynağı veya mesleği

²⁴⁸ Birden fazla köydeki hanelerin ortalaması 1 adet sığa olduğu için hane ve hayvan sayıları tekrar edilmemiştir.

olamamış, yalnızca ek gelir elde etmek amaçlı yapılmıştır. Pavlu kazası ve köylerinde 1 arı kovanından 4,5 kuruş yıllık hasılat kaydı yapıldığı görülmektedir. Diğer kazalara baktığımızda ise; Keçiborlu²⁴⁹ kazasında 1 adet arı kovanından 4,43 kuruş, Atabey²⁵⁰ kazasında 4,5 kuruş, Barla²⁵¹ kazasında 4,5 kuruş, Eğirdir²⁵² kazasında 4,5 kuruş, Uluborlu²⁵³ kazasında 4,5 kuruş yıllık hasılat kaydı yapılmıştır.

Aşağıdaki tabloda Pavlu kazası ve köylerinde bulunan arıcılık faaliyeti yapan haneler ve arı kovanları miktarları ve gelirleri hakkında bilgiler yer almaktadır.

Tablo 90. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Arıcılık Dağılımı Ve Kazançları

Yerleşim Yerleri	Haneler	Arı Kovanı (Adet)	Kazanç Kuruş (Adet*4,5)	Hanelere Göre Ortalama Arı Kovanı (Adet)	Hanelere Göre Arı Kovanından Kazanç (Kuruş)
Pavlu	5	18	81	3,60	16,20
Müezzinler	-	-	-	-	-
Badab	1	8	36	8,00	36,00
Çobanisa	9	50	225	5,56	25,00
Hacaliler	1	1	4,5	1,00	4,50
Beğdili	10	82	369	8,20	36,90
Melikler	1	3	13,5	3,00	13,50
Çandır	4	20	90	5,00	22,50
Sarımehmedler	-	-	-	-	-
Kesme	3	10	45	3,33	15,00
Çukurca	1	4	18	4,00	18,00
İbişler	2	8	36	4,00	18,00
Kartoz	10	51	229,5	5,10	22,95
Selköşe	3	14	63	4,67	21,00
Darıbükü	8	42	189	5,25	23,63
İncedere	7	32	144	4,57	20,57
Kasımlar	1	4	18	4,00	18,00
Bucak	4	16	72	4,00	18,00
Ayvalu	2	42	189	21,00	94,50
Hacıahmedler	1	15	67,5	15,00	67,50
Kuzca	-	-	-	-	-
Karadiken	-	-	-	-	-
Haymana	-	-	-	-	-
Yekün	73	420	1890	5,75	25,89

Tablo 90'da göre Pavlu kazası ve köylerinde 773 haneden 73 hanesine ait olan 420 adet arı kovani bulunmakta olup, hanelere göre ortalama 5,75 adet arı kovani düşmekte ve hanelere göre ortalama 25,89 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada arı kovani

²⁴⁹ Özdemir, *a.g.t.*, s. 92.

²⁵⁰ Songun, *a.g.t.*, s. 76.

²⁵¹ Kayhan, *a.g.t.*, s. 97.

²⁵² Yeşil, *a.g.t.*, s. 91.

²⁵³ Sinav, *a.g.t.*, s. 80.

olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,54 adet arı kovanından 2,45 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada bulunan hanelere göre en fazla ortalama arı kovani bulunan yerleşim yerleri ve kazançlarına baktığımızda; ilk sırada 10 hanesinde 82 adet arı kovani bulunan ve 369 kuruş kazaç elde edilen Beğdili köyüdür. İkinci sırada 10 hanesinde 51 adet arı kovani bulunan ve 229,5 kuruş kazancı olan Kartoz köyü gelmektedir. Üçüncü sırada 9 hanesinde 50 adet arı kovani bulunan ve 225 kuruş kazancı olan Çobanisa köyü bulunmaktadır. En az ortalama arı kovani bulunan yerleşim yerleri ve kazançlarına baktığımızda ise; 1 hanesinde 1 adet arı kovani bulunan ve 4,5 kuruş kazancı olan Hacıaliler son sıradadır. 1 hanesinde 3 adet arı kovani bulunan ve 13,5 kuruş kazancı olan Melikler sondan ikinci, 1 hanesinde 4 adet arı kovani bulunan Çukurca ve 1 hanesinde 4 adet arı kovani bulunan Kasımlar köyü 18 kuruşluk kazançla sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Hanelere göre ortalama en fazla arı kovani dağılımına ve ortalama kazançlarına baktığımızda sırasıyla; ortalama 21 adet arı kovani düşen ve ortalama 94,50 kuruş kazanca sahip olan Ayvalu köyü ilk sırada, ortalama 15 adet arı kovani düşen ve ortalama 67,50 kuruş kazancı bulunan Hacıahmedler köyü ikinci sırada, ortalama 8,20 adet arı kovani düşen ve ortalama 36,90 kuruş kazanca sahip olan Beğdili köyü üçüncü sıradadır. Ortalama en az arı kovani dağılımına ve ortalama kazançlarına baktığımızda sırasıyla; ortalama 1 adet arı kovani bulunan ve 4,5 kuruş geliri bulunan Hacıaliler köyü son sırada, ortalama 3 adet arı kovani ve ortalama 13,50 kuruş kazancı olan Melikler köyü sondan ikinci sırada, ortalama 3,33 adet arı kovani ve 15 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA GELİR DAĞILIMI

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin ana geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Köylü ekonomisinde ideal yönetici tipi kendi kendine yeterli, bağımsız, küçük üreticidir. Üretici geçimini sağladığı tarım işletmesini meydana getiren ev, toprak, hayvanlar, tarım araçları gibi üretim faktörlerinin tamamının veya en azından bir kaçının sahibidir. Fakat bu durum, üretimi sağlayan faktörleri karlılık hesaplarına göre elde tutmak veya elden çıkarmak amacına yönelik değildir. Asıl amaç ailenin geçimini sağlamaktır. Bu yüzden işletme aile ile bütünleşmiştir²⁵⁴.

Bu çalışmamızda 1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde bu tipteki ailelerin elde ettiği gelirati göstermek için üç kısma ayırdık. Bunlar; tarımsal faaliyetlerden elde edilen gelirler, hayvancılık faaliyetlerinden elde edilen gelirler ve mesleki faaliyetlerden elde edilen gelirlerdir. Belgede tarım, hayvancılık ve mesleki faaliyetlerden elde edilen gelir yazılırken “hasılatı senevisi” şeklinde belirtilmiş ve altına kazancı kuruş cinsinden yazılmıştır. En sonunda ise bütün bu faaliyetlerden elde edilen gelirler “bir senede mecmuundan temettuatı” veya “bir senede mecmuundan tahminen temettuatı” şeklinde belirtilerek toplam kazancı buraya yazılmıştır. Buradaki hesaplamalarda tarımsal faaliyetlerden elde edilen gelirler 1260 yılı (1844) o yıla göre kaydedilmiş, 1261 yılı (1845) tahmini olarak yazılmıştır. Mecmuundan bir senelik temettuatı kısmı hesaplanırken bu iki yılın ortalaması alınarak kayıt edilmiştir²⁵⁵.

Yukarıda belirttiğimiz gibi tüm hesaplamalar yapıldıktan sonra ise; tarımsal faaliyetlerden oşür vergisi, hayvancılık faaliyetlerinden elde edilen gelirlere göre ağnam vergisi ve vergi-yi mahsusa (yıllık vergi) rakamları belirlenmiştir. Burada vergi konusuna girilmeyecektir. Bir sonraki bölümde vergi uygulamaları hakkında ayrıntılı bilgi verilecektir.

²⁵⁴ Akalın, *a.g.t.*, s. 107.

²⁵⁵ K.K.d. 6089, s. 1-201.

Aşağıdaki tablo da Pavlu kazası temettuat defterinde yer alan toplam kazançları ve bizim tarafımızdan tespit edilip düzeltilen kazanç miktarları ve farkları eksi (-), artı (+) şeklinde gösterilmiştir.

Tablo 91. Pavlu Kazası Temettuat Defteri Göre Kazanç Hataları Ve Farkları (-/+)

Yerleşim Yerleri	Temettuat Defterine Göre Kazanç	Gerçek Kazanç	Fark
Pavlu	188451	189013,00	562,00(+)
Müezzinler	16784	16979,50	195,50(+)
Badab	46581	46514,00	67,00(-)
Çobanisa	37362	37198,50	163,50(-)
Hacaliler	12913	12903,50	9,50(-)
Beğdili	30749	32141,00	1392,00(+)
Melikler	43006	42719,50	286,00(-)
Çandır	78981	78929,00	52,00(-)
Sarımehmedler	32886	32502,50	383,50(-)
Kesme	105741	107757,50	2016,50(+)
Çukurca	10669	10565,50	103,50(-)
İbişler	16717	17728,00	1011,00(+)
Kartoz	59616	60095,00	479,00(+)
Selköşe	8777	8277,00	500,00(-)
Darıbüki	33233	32971,00	280,00(-)
İncedere	46364	46937,50	573,50(+)
Kasımlar	41937	41581,50	355,50(-)
Bucak	17315	16969,50	345,50 (-)
Ayvalu	118732	117997,50	734,50(-)
Haciahmedler	36714	35653,00	1060,50(-)
Kuzca	23095	22726,50	368,50(-)
Karadiken	37617	37892,00	275,00(+)
Haymana	23160	23060,00	100,00(-)
Yekün	1067400	1069112,00	1712,00(+)

Pavlu kazası ve köylerine ait 1844-1845 (1260-1261) tarihli temettuat defterine göre toplam kazanç 1067400 kuruş olarak hesaplanmıştır. Ancak yazım esnasında bir takım yanlışlıklar yapılmış ve bu yanlışlıklar tarafımızdan tespit edilerek düzeltilmiştir. Buna göre; Pavlu kazası ve köylerinden 1069112 kuruş kazanç elde edilmiştir. Aradaki fark ise 1712 (+) kuruş olarak hesaplanmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinden elde edilen toplam kazançlar ve burada yaşamakta olan hanelere göre kazanç değerleri ve yerleşim yerlerinin kaza içerisindeki oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

**Tablo 92. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Kazanç Dağılımı
(Geliri Olmayanlar Dâhil)**

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gerçek Kazanç	Hanelere Göre Ortalama Kazanç Kuruş	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gerçek Kazanç	Hanelere Göre Ortalama Kazanç Kuruş
Pavlu	180	189013,00	1050,07	Kartoz	31	60095,00	1938,55
Müezzinler	13	16979,50	1306,12	Selköşe	7	8277,00	1182,43
Badab	46	46514,00	1011,17	Daribükü	14	32971,00	2355,07
Çobanisa	29	37198,50	1282,71	İncedere	23	46937,50	2040,76
Hacıaliler	15	12903,50	860,23	Kasımlar	32	41581,50	1299,42
Beğdili	31	32141,00	1036,81	Bucak	10	16969,50	1696,95
Melikler	38	42719,50	1124,20	Ayvalu	56	117997,50	2107,10
Çandır	46	78929,00	1715,85	Hacıahmedler	31	35653,00	1150,10
Sarımehmedler	25	32502,50	1300,10	Kuzca	18	22726,50	1262,58
Kesme	82	107757,50	1314,12	Karadiken	19	37892,00	1994,32
Çukurca	9	10565,50	1173,94	Haymana	12	23060,00	1921,67
İbişler	6	17728,00	2954,67	Yekün	773	1069112,00	1383,07

Tablo 92’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde elde edilen toplam kazançlar ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneye ait toplam 1069112 kuruş kazanç bulunmakta ve hanelere ortalama 1383,07 kuruş kazanç düşmektedir. Buradaki dağılımda hanesinde gelir kaydı yapılmamış olanlarda dâhil edilmiştir. Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla gelire sahip olan yerler; 189013 kuruş gelire sahip olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 117997,50 kuruş gelir ile Ayvalu köyü ikinci, 107757,50 kuruş kazancı ile Kesme köyü üçüncü sıradadır. En az gelire sahip yerleşimler ise; 10565,50 kuruş gelir ile Çukurca son sırada, 12903,50 kuruş kazancı ile Hacıaliler sondan ikinci sırada, 16969,50 kuruş kazancıyla Bucak köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 2954,67 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 2355,07 kuruş ortalama kazancı ile Daribükü köyü, üçüncü sırada 2107,10 kuruş ortalama kazancıyla Ayvalu köyü yer almaktadır. En az ortalama gelire sahip yerleşim yerleri ise; 860,23 kuruş ortalama geliri olan Hacıaliler son sırada, 1011,17 kuruş kazancıyla Badab köyü sondan ikinci, 1036,81 kuruş ortalama kazancı ile Beğdili köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Şimdi burada ikinci bir tablo yapmayı zorunlu gördük. Yukarıdaki bilgilerini verdiğimiz tabloda hanesinde gelir kaydı olmayanlar dâhil edilmişti. Aşağıdaki tabloda hanesinde gelir kaydı olmayanlar dâhil edilmemiştir. Buradaki amacımız kişilerin gerçek manada kazançlarını tespit edebilmektir.

Tablo 93. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Geliri Olan Hanelere Göre Ortalama Kazanç Dağılımı

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gelir Kaydı Bulunan Haneler	Gerçek Kazanç	Hanelere Göre Ortalama Kazanç Kuruş	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Gelir Kaydı Bulunan Haneler	Gerçek Kazanç	Hanelere Göre Ortalama Kazanç Kuruş
Pavlu	180	168	189013,00	1125,08	Kartoz	31	29	60095,00	2072,24
Müezzinler	13	12	16979,50	1414,96	Selköşe	7	6	8277,00	1379,50
Badab	46	35	46514,00	1328,97	Darbükü	14	13	32971,00	2536,23
Çobanisa	29	27	37198,50	1377,72	İncedere	23	21	46937,50	2235,12
Hacialiler	15	15	12903,50	860,23	Kasımlar	32	29	41581,50	1433,84
Beğdili	31	26	32141,00	1236,19	Bucak	10	8	16969,50	2121,19
Melikler	38	34	42719,50	1256,46	Ayvalu	56	45	117997,50	2622,17
Çandır	46	45	78929,00	1753,98	Hacıahmedler	31	28	35653,00	1273,32
Sarımehmedler	25	25	32502,50	1300,10	Kuzca	18	18	22726,50	1262,58
Kesme	82	65	107757,50	1657,81	Karadiken	19	19	37892,00	1994,32
Çukurca	9	7	10565,50	1509,36	Haymana	12	12	23060,00	1921,67
İbişler	6	6	17728,00	2954,67	Yekün	773	693	1069112,00	1542,73

Tablo 93'de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin tarım, hayvancılık ve mesleki faaliyetlerden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 693 hanede gelir kaydı yapılmış ve 1069112 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 1542,73 kuruş olarak hesaplanmıştır. Buradan hareketle Pavlu kazasında en fazla gelire sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 180 hanesinden 168 hanesine ait 189013 kuruş kazanca sahip olan Pavlu kaza merkezi ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada, 56 hanesinden 45 hanesine ait 117997,50 kuruş gelire sahip olan Ayvalu köyü, üçüncü sırada 82 hanesinin 65 hanesine ait 107757,50 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü bulunmaktadır. En az gelire sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 9 hanesinin 7 hanesinde 10565,50 kuruş kazanca sahip olan Çukurca köyü son sıradadır. 15 hanesinde 12903,50 kuruş kazancıyla Hacialiler köyü sondan ikinci sırada, 10 hanesinin 8 hanesinde 16969,50 kuruş kazancıyla Bucak köyü gelmektedir.

Hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 2954,67 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 2622,17 kuruş ortalama kazancı ile Ayvalu köyü, üçüncü sırada 2536,23 kuruş ortalama kazancıyla Darıbükü köyü yer almaktadır. En az ortalama gelire sahip yerleşim yerleri ise; 860,23 kuruş ortalama geliri olan Hacıaliler son sırada, 1125,08 kuruş kazancıyla Pavlu kaza merkezi sondan ikinci, 1236,19 kuruş ortalama kazancı ile Beğdili köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 94. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kazancı Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Gelir Kaydı Bulunan Haneler	Kazancı Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Gelir Kaydı Bulunan Haneler	Kazancı Olan Hanelerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)
Pavlu	168	24,24	Kartoz	29	4,18
Müezzinler	12	1,73	Selköşe	6	0,87
Badab	35	5,05	Darıbükü	13	1,88
Çobanisa	27	3,90	İncedere	21	3,03
Hacıaliler	15	2,16	Kasımlar	29	4,18
Beğdili	26	3,75	Bucak	8	1,15
Melikler	34	4,91	Ayvalu	45	6,49
Çandır	45	6,49	Hacıahmedler	28	4,04
Sarımehmedler	25	3,61	Kuzca	18	2,60
Kesme	65	9,38	Karadiken	19	2,74
Çukurca	7	1,01	Haymana	12	1,73
İbişler	6	0,87	Yekün	693	100%

Pavlu kazasında kazancı olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %24,24 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %9,38 oran ile Kesme köyü ikinci, %6,49 oran ile Çandır ve Ayvalu köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,87 oran ile İbişler ve Selköşe köyü son sırada, %1,01 oran ile Çukurca köyü sondan ikinci, %1,15 oran ile Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 95. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Yerleşim Yerlerine Göre Kazanç Dağılımı (%)

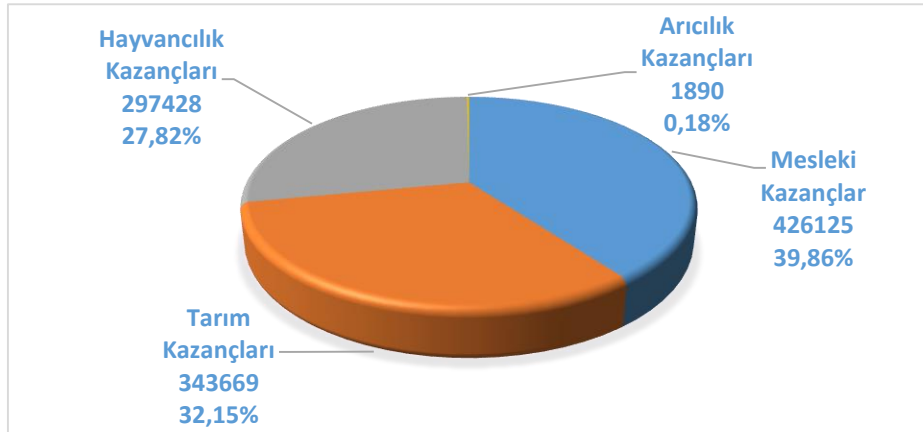
Yerleşim Yerleri	Gerçek Kazanç	Yerleşim Yerlerine Göre Kazanç Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Gerçek Kazanç	Yerleşim Yerlerine Göre Kazanç Dağılımı (%)
Pavlu	189013,00	17,68	Kartoz	60095,00	5,61
Müezzinler	16979,50	1,59	Selköşe	8277,00	0,77
Badab	46514,00	4,35	Darıbükü	32971,00	3,08
Çobanisa	37198,50	3,48	İncedere	46937,50	4,39
Hacıaliler	12903,50	1,21	Kasımlar	41581,50	3,89
Beğdili	32141,00	3,01	Bucak	16969,50	1,59
Melikler	42719,50	4,00	Ayvalu	117997,50	11,04
Çandır	78929,00	7,38	Hacıahmedler	35653,00	3,33
Sarımehmedler	32502,50	3,04	Kuzca	22726,50	2,13
Kesme	107757,50	10,08	Karadiken	37892,00	3,54
Çukurca	10565,50	0,99	Haymana	23060,00	2,16
İbişler	17728,00	1,66	Yekün	1069112,00	100%

Pavlu kazasında bulunan yerleşim yerlerine göre kazanç dağılımı yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %17,68 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %11,04 oran ile Ayvalu köyü ikinci, %10,08 oran ile Kesme köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Kazanç dağılımı yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,77 oran ile Selköşe köyü son sırada, %0,99 oran ile Çukurca köyü sondan ikinci, %1,21 oran ile Hacıaliler köyünün sondan üçüncü sırada olduğu görülmektedir.

Yukarıda göstermiş olduğumuz tablolarda hane sayısını arttıkça gelir miktarının arttığı, hane sayısı azaldıkça kazanç miktarının düştüğü görülmektedir. Ancak hanelere göre dağılımlarda hane sayısı az olanların ortalama kazançları fazla gözükmektedir.

Pavlu kazası ve köylerinde elde edilen toplam kazançları ve dağılım oranlarını gösteren grafik aşağıda verilmiştir.

Grafik 13. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Elde Edilen Kazançların Dağılımı

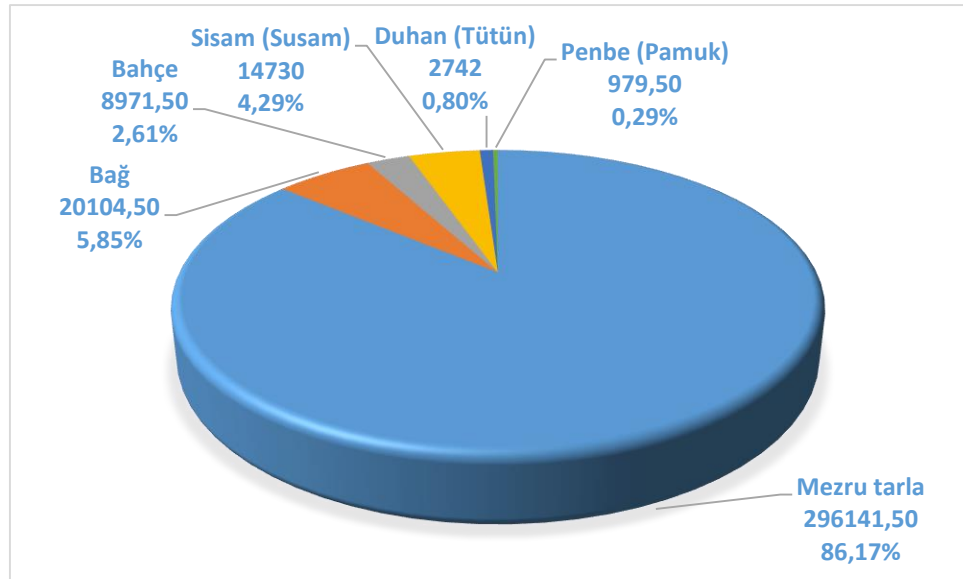
Grafik 13'te Pavlu kazası ve köylerinden elde edilmiş olan 1069112 kuruşluk kazancı dört kısma ayırdık. Buna göre; mesleki faaliyetlerden %39,86 oranında ve 426125 kuruş kazanç elde edilmektedir. Tarımsal faaliyetlerden %32,15 oranında ve 343669 kuruş, hayvancılık faaliyetlerinden %27,82 oranında ve 297428 kuruş, arıcılık faaliyetlerinden %0,18 oranında ve 1890 kuruş değerinde gelir elde edilmiş olduğu hesaplanmıştır.

Buraya kadar toplam gelirler hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır. Şimdi ise elde edilen gelirleri dört kısma ayrılarak ayrıntılı bilgiler verilecektir.

A. TARIMSAL FAALİYETLERDEN KAZANÇLAR

1844-1845 tarihinde Pavlu kazası ve köylerinde tarım ürünlerinden elde edilen kazançlar toplam hasılatın %32,15'ini oluşturan 343669 kuruşluk kazançtan oluşmaktadır. Tarımsal arazilerden elde edilen ürünler çalıştığımız temettuat defterinde hicri 1260 ve 1261 yıllarına göre kayıt edilmiştir. Toplam kazancı hesaplarken ise iki yılın ortalaması alınarak hesaplama yapılmıştır. 1260 yılı kazançları gerçek gelirleri içerirken, 1261 yılı gelirleri tahmini olarak yazılmıştır. Pavlu kazası ve köylerinde tarım kazançlarını; bağ, bahçe, mezru tarla, penbe (pamuk), duhan (tütün) ve sisam (susam) hasılatları oluşturmaktadır. Tarımsal faaliyetlerden elde edilen kazançların türlere göre dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 14. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Tarımsal Faaliyetlerden Elde Edilen Kazanç Dağılımı

Pavlu kazası ve köylerinde grafikte görüldüğü üzere büyük çoğunluğunu %86,17 oran ve 296141,50 kuruş kazançla mezru tarla hasılatları oluşturmaktadır. Daha sonrasında %5,85 oran ve 20104,50 kuruş kazanç ile bağ hasılatları, %4,29 oran ve 14730 kuruş kazançla sisam (susam) hasılatları, %2,61 oran ve 8971,50 kuruş kazançla bahçe hasılatları, %0,80 oran ve 2742 kuruş kazançla duhan (tütün) hasılatları ve %0,29 oran ve 979,50 kuruş kazançla penbe (pamuk) hasılatları oluşturmaktadır.

Aşağıdaki tablo da Pavlu kazası ve köylerinde tarımsal faaliyetlerden kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 96. Pavlu kazası ve Köylerinde Tarımsal Kazançların Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Tarımsal Geliri Olan Haneler	Tarımsal Kazançlar	Tarımsal Hasılatın Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Tarımsal Geliri Olan Haneler	Tarımsal Kazançlar	Tarımsal Hasılatın Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	151	78312,00	518,62	Kartoz	31	18	15775,50	876,42
Müezzinler	13	10	5765,00	576,50	Selköşe	7	5	2289,00	457,80
Badab	46	32	18338,00	573,06	Darıbüki	14	12	12669,00	1055,75
Çobanisa	29	25	12139,50	485,58	İncedere	23	17	16429,50	966,44
Hacaliler	15	10	3181,00	318,10	Kasımlar	32	22	15847,50	720,34
Beğdili	31	19	4855,00	255,53	Bucak	10	7	7372,50	1053,21
Melikler	38	21	17295,50	823,60	Ayvalı	56	35	26880,50	768,01
Çandır	46	43	38701,50	900,03	Hacıahmedler	31	15	6971,50	464,77
Sarımehmedler	25	21	11114,00	529,24	Kuzca	18	9	4456,50	495,17
Kesme	82	54	33924,50	628,23	Karadiken	19	6	2172,00	362,00
Çukurca	9	5	2147,50	429,50	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	5	7032,00	1406,40	Yekün	773	542	343669,00	634,08

Tablo 96'da Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin tarımsal faaliyetlerden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 542 hanede gelir kaydı yapılmış ve 343669 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 634,08 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada tarımsal üretimlerden kazanç kaydı yapılmayan hanelerde dâhil edildiğinde toplam 773 haneye ait ortalama kazanç 444,59 kuruştur.

Buradan hareketle Pavlu kazasında en fazla gelire sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 180 hanesinden 151 hanesine ait 78312 kuruş kazançla sahip olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. İkinci sırada, 46 hanesinden 43 hanesine ait 38701,50 kuruş

gelire sahip olan Çandır köyü, üçüncü sırada 82 hanesinin 54 hanesine ait 33924,50 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü bulunmaktadır. En az kazanca sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 9 hanesinin 5 hanesinde 2147,50 kuruş kazanca sahip olan Çukurca köyü son sıradadır. 19 hanesinin 6 hanesinde 2172 kuruş kazancıyla Karadiken köyü sondan ikinci sırada, 7 hanesinin 5 hanesinde 2289 kuruş kazancıyla Selköşe köyü sondan üçüncü sırada gelmektedir.

Hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 1406,40 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 1055,75 kuruş ortalama kazancı ile Darıbükü köyü, üçüncü sırada 1053,21 kuruş ortalama kazancıyla Bucak köyü yer almaktadır. En az hanelere göre ortalama gelire sahip yerleşim yerleri ise; 255,53 kuruş ortalama geliri olan Beğdili son sırada, 318,10 kuruş kazancıyla Hacıaliler köyü sondan ikinci, 362 kuruş ortalama kazancı ile Karadiken köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 97. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Tarım Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Tarımsal Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Tarım Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Tarımsal Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Tarım Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	78312,00	22,79	Kartoz	15775,50	4,59
Müezzinler	5765,00	1,68	Selköşe	2289,00	0,67
Badab	18338,00	5,34	Darıbükü	12669,00	3,69
Çobanisa	12139,50	3,53	İncedere	16429,50	4,78
Hacıaliler	3181,00	0,93	Kasımlar	15847,50	4,61
Beğdili	4855,00	1,41	Bucak	7372,50	2,15
Melikler	17295,50	5,03	Ayvalı	26880,50	7,82
Çandır	38701,50	11,26	Hacıahmedler	6971,50	2,03
Sarımehmedler	11114,00	3,23	Kuzca	4456,50	1,30
Kesme	33924,50	9,87	Karadiken	2172,00	0,63
Çukurca	2147,50	0,62	Haymana	-	-
İbişler	7032,00	2,05	Yekün	343669,00	100%

Tablo 97'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre tarım hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %22,79 orana sahip olana Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada %11,26 orana sahip olan Çandır köyü, üçüncü sırada %9,87 orana sahip olan Kesme Köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,62 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,63 oran ile Karadiken köyü sondan ikinci, %0,67 oran ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde bulunan tarımsal faaliyetler hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Buradan sonrasında ise kazada tarımsal faaliyetlerin yapıldığı mezru tarlalar, bağ, bahçe, penbe (pamuk), duhan (tütün), sisam (susam) türlerinden elde edilen kazançlar hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

1. Mezru Tarlalar

Mezru tarlalardan elde edilen kazançlar içerisinde; hınta (buğday), şair (arpa), burçak, darı (mısır) ve nohud gibi ürünler yer almaktadır. Mezru tarlalar Pavlu kazası ve köylerinde toplam tarımsal faaliyetler içerisinde %86,17 orana sahip olup 296141,50 kuruş değerinde kazanç elde edildiği görülmektedir. (Bkz. İkinci Bölümde ürünler hakkında daha ayrıntılı bilgiler verilmiştir.) Aşağıdaki tabloda mezru tarlalardan elden edilen kazançların hanelere göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 98. Pavlu kazası ve Köylerinde Mezru Tarla Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Hane	Mezru Tarla Geliri Olan Haneler	Mezru Tarla Kazançları	Mezru Tarla Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Mezru Tarla Geliri Olan Haneler	Mezru Tarla Kazançları	Mezru Tarla Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	100	59548,00	595,48	Kartoz	31	17	15730,50	925,32
Müezzinler	13	10	5607,50	560,75	Selköşe	7	5	2289,00	457,80
Badab	46	32	17726,00	553,94	Darıbüğü	14	12	12669,00	1055,75
Çobanisa	29	25	11293,50	451,74	İncedere	23	17	16429,50	966,44
Hacialiler	15	10	3181,00	318,10	Kasımlar	32	22	15249,00	693,14
Beğdili	31	19	4855,00	255,53	Bucak	10	7	6976,00	996,57
Melikler	38	21	9529,50	453,79	Ayvalu	56	35	26880,50	768,01
Çandır	46	43	23036,00	535,72	Hacıahmedler	31	15	6971,50	464,77
Sarımehmedler	25	21	11114,00	529,24	Kuzca	18	9	4456,50	495,17
Kesme	82	40	31734,50	793,36	Karadiken	19	6	2172,00	362,00
Çukurca	9	5	1873,00	374,60	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	5	6820,00	1364,00	Yekün	773	476	296141,50	622,15

Tablo 98'de Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 476 hanede mezru tarlalardan gelir kaydı yapılmış ve 296141,50 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 622,15 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada mezru tarla kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 383,11 kuruş kazanç düşmektedir.

Tablodan hareketle Pavlu kazasında mezru tarlalardan en fazla gelire sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 180 hanesinden 100 hanesine ait 59548 kuruş kazanca sahip olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. İkinci sırada, 82 hanesinin 40 hanesine ait 31734,50 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada 56

hanesinden 35 hanesine ait 26880,50 kuruş gelire sahip olan Ayvalu köyüdür. En az kazanca sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 9 hanesinin 5 hanesinde 1873 kuruş mezru tarla kazancına sahip olan Çukurca köyü son sıradadır. 19 hanesinin 6 hanesinde 2172 kuruş kazancıyla Karadiken köyü sondan ikinci sırada, 7 hanesinin 5 hanesinde 2289 kuruş kazancıyla Selköşe köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda mezru tarlalardan en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 1364 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 1055,75 kuruş ortalama kazancı ile Darıbükü köyü, üçüncü sırada 996,57 kuruş ortalama mezru tarla kazancıyla Bucak köyü bulunmaktadır. En az hanelere göre ortalama gelire sahip yerleşim yerleri ise; 255,53 kuruş ortalama geliri olan Beğdili son sırada, 318,10 kuruş kazancıyla Hacıaliler köyü sondan ikinci, 362 kuruş ortalama kazancı ile Karadiken köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 99. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Mezru Tarla Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Mezru Tarla Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Mezru Tarla Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Mezru Tarla Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Mezru Tarla Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	59548,00	20,11	Kartoz	15730,50	5,31
Müezzınler	5607,50	1,89	Selköşe	2289,00	0,77
Badab	17726,00	5,99	Darıbükü	12669,00	4,28
Çobanisa	11293,50	3,81	İncedere	16429,50	5,55
Hacıaliler	3181,00	1,07	Kasımlar	15249,00	5,15
Beğdili	4855,00	1,64	Bucak	6976,00	2,36
Melikler	9529,50	3,22	Ayvalu	26880,50	9,08
Çandır	23036,00	7,78	Hacıahmedler	6971,50	2,35
Sarımehmedler	11114,00	3,75	Kuzca	4456,50	1,50
Kesme	31734,50	10,72	Karadiken	2172,00	0,73
Çukurca	1873,00	0,63	Haymana	-	-
İbişler	6820,00	2,30	Yekün	296141,50	100%

Tablo 99’da Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre mezru tarla hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %20,11 orana sahip olana Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada %10,72 orana sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada %9,08 orana sahip olan Ayvalu köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,63 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,73 oran ile Karadiken köyü sondan ikinci, %0,77 oran ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

2. Bağ Alanları

Pavlu kazası ve köylerinde bağ alanları toplam tarımsal faaliyetler içerisinde %5,85 orana sahip olup 20104,50 kuruş değerinde kazanç elde edildiği görölmektedir. Bağcılık faaliyetlerinden Pavlu kaza merkezi, Müezzinler, Kesme, Çukurca ve Kartoz köyünde hasılat kaydı yapıldığı görölmektedir. Aşağıdaki tablolarda bağ kazançları ile ilgili ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

Tablo 100. Pavlu kazası ve Köylerinde Bağcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağcılıktan Geliri Olan Haneler	Bağcılık Kazançları	Bağcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bağcılık tan Geliri Olan Haneler	Bağcılık Kazançları	Bağcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	147	17595,00	119,69	Kartoz	31	1	45,00	45,00
Müezzinler	13	1	157,50	157,50	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	49	2190,00	44,69	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	4	117,00	29,25	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	202	20104,50	99,53

Tablo 100'de Pavlu kaza merkezi ve 4 köyünde bağcılık faaliyetlerinden 773 hanenin 202 hanesine ait 20104,50 kuruşluk kazanç elde edildiği görölmektedir. Hanelere göre ortalama 99,53 kuruş gelir düşmektedir. Kazada bağcılık kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 26 kuruş kazanç düştüğü hesaplanmıştır.

Kazada bulunan yerleşimlerdeki bağcılık olan hanelere ve kazançlarına baktığımızda; Pavlu kaza merkezinde bulunan 180 hanenin 147 hanesinde bağcılık yapılmakta ve toplam 17595 kuruş kazanç elde edilmektedir. Müezzinler köyünde 13 haneden 1 hanede bağcılıktan 157,50 kuruş, Kesme köyünde 82 haneden 49 hanesine ait 2190 kuruş, Çukurca köyünde 9 haneden 4 hanesine ait 117 kuruş, Kartoz köyünde 31 hanenin 1 hanesinde bağcılıktan 45 kuruş kazanç sağlandığı kaydedilmiştir.

Hanelere göre bağcılıktan ortalama kazançlara baktığımızda sırasıyla; Müezzinler köyünde 157,50 kuruş, Pavlu kaza merkezinde 119,69 kuruş, Kartoz köyünde 45 kuruş,

Kesme köyünde 44,69 kuruş ve Çukurca köyünde ortalama 29,25 kuruş bağcılıktan gelir elde edilmiştir.

Tablo 101. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Bağcılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Bağcılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Bağ Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Bağcılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Bağ Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	17595,00	87,52	Kartoz	45,00	0,22
Müezzinler	157,50	0,78	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacialiler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalu	-	-
Çandır	-	-	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	2190,00	10,89	Karadiken	-	-
Çukurca	117,00	0,58	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	20104,50	100%

Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre bağcılık hasılatı dağılım oranlarına baktığımızda; %87,52 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. İkinci sırada %10,89 oranla Kesme köyü, üçüncü sırada %0,78 oranla Müezzinler köyü, dördüncü sırada %0,58 oranla Çukurca köyü ve %0,22 orana sahip olan Kartoz köyü beşinci sırada yer almaktadır.

3. Sisam (Susam) Alanları

Pavlu kazası ve köylerinde bağ alanları toplam tarımsal faaliyetler içerisinde %4,29 orana sahip olup 14730 kuruş değerinde kazanç elde edildiği görülmektedir. Sisam yalnızca Melikler ve Çandır köylerinde gelir elde edilen bir üründür.

Tablo 102. Pavlu kazası ve Köylerinde Sisam (Susam) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Hane	Sisam Geliri Olan Haneler	Sisam Kazançları	Sisam Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Sisam Geliri Olan Haneler	Sisam Kazançları	Sisam Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	20	4886,50	244,33	Ayvalı	56	-	-	-
Çandır	46	38	9843,50	259,04	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	58	14730	253,97

Tablo 102’de Pavlu kazasına bağlı iki köyde ekilmiş ve hasılat kaydı tutulmuş olan Sisam (Susam) bitkisinden elde edilen kazançlar kayıt altına alınmıştır. Kazanın 2 köyündeki sisam faaliyetlerinden 773 hanenin 58 hanesine ait 14730 kuruşluk kazanç elde edildiği görülmektedir. Hanelere göre ortalama 253,97 kuruş gelir düşmektedir. Kazada sisam kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 19,05 kuruş kazanç düştüğü hesaplanmıştır. Buna göre; Çandır köyünde 46 haneden 38 hanesine ait 9843,50 kuruşluk gelir kaydı yapılırken, Melikler köyünde 38 haneden 20 hanesine ait 4886,50 kuruşluk sisam hasılat kaydı yapılmıştır. Hanelere göre ortalama sisam kazancına baktığımızda ise; Çandır köyünde ortalama 259,04 kuruş, Melikler köyünde ortalama 244,33 kuruş kazanç düşmektedir.

Tablo 103. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sisam (Susam) Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Sisam (Susam) Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Sisam(Susam) Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Sisam (Susam) Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Sisam(Susam) Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacialiler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	4886,50	33,17	Ayvalu	-	-
Çandır	9843,50	66,83	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	14730	100%

Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre sisam (susam) hasılatı dağılım oranlarına baktığımızda; ilk sırada %66,83 orana sahip olan Çandır köyü, ikinci sırada %33,17 orana sahip olan Melikler köyü yer almaktadır.

4. Bahçe Alanları

Pavlu kazası ve köylerinde bahçe alanları toplam tarımsal faaliyetler içerisinde %2,61 orana sahip olup 8971,50 kuruş değerinde kazanç elde edildiği görülmektedir. Kazada bahçe alanları ve gelirleri Pavlu kaza merkezi, Melikler, Çandır ve Çukurca köylerinde kayıt altına alınmıştır.

Tablo 104. Pavlu kazası ve Köylerinde Bahçe Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçe Geliri Olan Haneler	Bahçe Kazançları	Bahçe Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Bahçe Geliri Olan Haneler	Bahçe Kazançları	Bahçe Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	2	189,00	94,50	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	15	2879,50	191,97	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	36	5745,50	159,60	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	5	157,50	31,50	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	58	8971,50	154,68

Tablo 104’de Pavlu kaza merkezi ve 3 köyünde bahçe alanlarından 773 hanenin 58 hanesine ait 8971,50 kuruşluk kazanç elde edildiği görülmektedir. Hanelere göre ortalama 154,68 kuruş gelir düşmektedir. Kazada bahçe kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 11,60 kuruş kazanç düştüğü hesaplanmıştır.

Kazada bulunan yerleşimlerdeki bahçe olan hanelere ve kazançlarına baktığımızda; Pavlu kaza merkezinde bulunan 180 hanenin 2 hanesinde bahçe bulunmakta ve toplam 189 kuruş kazanç elde edilmektedir. Çandır köyünde 46 haneden 36 hanede bahçelerden 5745,50 kuruş, Melikler köyünde 38 haneden 15 hanesine ait 2879,50 kuruş, Pavlu kaza merkezinde 180 haneden 2 hanesine ait 189 kuruş, Çukurca köyünde 9 hanenin 5 hanesinde bahçelerden 157,50 kuruş kazanç elde edilmiştir.

Hanelere göre bahçelerden ortalama kazançlara baktığımızda sırasıyla; Melikler köyünde 191,97 kuruş, Çandır köyünde 159,60 kuruş, Pavlu kaza merkezinde 94,50 kuruş, Çukurca köyünde ortalama 31,50 kuruş bahçelerden gelir elde edilmiştir.

Tablo 105. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Bahçe Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Bahçe Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Bahçe Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Bahçe Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Bahçe Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	189,00	2,11	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbüktü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacialiler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	2879,50	32,10	Ayvalu	-	-
Çandır	5745,50	64,04	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	157,50	1,76	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	8971,50	100%

Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre bahçe hasılatı dağılım oranlarına baktığımızda; ilk sırada %64,04 orana sahip olan Çandır köyü, ikinci sırada %32,10 orana sahip olan Melikler köyü, üçüncü sırada %2,11 orana sahip Pavlu kaza merkezi, dördüncü sırada %1,76 orana sahip olan Çukurca köyü yer almaktadır.

5. Duhan (Tütün) Alanları

Pavlu kazası ve köylerinde duhan (tütün) alanları toplam tarımsal faaliyetler içerisinde %0,80 orana sahip olup 2742 kuruş değerinde kazanç elde edildiği

görülmektedir. Kazada duhan alanlarından kazanç elde eden yerleşim yerleri; Badab, Çobanisa, Çandır, İbişler, Kasımlar ve Bucak köylerinde kayıt altına alınmıştır.

Tablo 106. Pavlu kazası ve Köylerinde Duhan (Tütün) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duham Geliri Olan Haneler	Duham Kazançları	Duham Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duham Geliri Olan Haneler	Duham (Tütün) Kazançları	Duham Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	15	612,00	40,80	Darbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	18	846,00	47,00	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	14	598,50	42,75
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	7	396,50	56,64
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	1	77,00	77,00	Haciahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	3	212,00	70,67	Yekün	773	58	2742,00	47,28

Tablo 106'da Pavlu kazasına bağlı 6 köyde duhan (tütün) faaliyetlerinden 773 hanenin 58 hanesine ait 2742 kuruşluk kazanç elde edildiği görülmektedir. Hanelere göre ortalama 47,28 kuruş gelir düşmektedir. Kazada duhan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 3,55 kuruş kazanç düştüğü hesaplanmıştır.

Kazada bulunan yerleşimlerdeki duhan olan hanelere ve kazançlarına baktığımızda; Çobanisa köyünde bulunan 29 hanenin 18 hanesinde duhan bulunmakta ve toplam 846 kuruş kazanç elde edilmektedir. Badab köyünde 46 haneden 15 hanesinde duhandan 612 kuruş, Kasımlar köyünde 32 haneden 14 hanesine ait 598,50 kuruş, Bucak köyünde 10 haneden 7 hanesine ait 396,50 kuruş, İbişler köyünde 6 haneden 3 hanesine ait 212 kuruş, Çandır köyünde 46 hanenin 1 hanesinde bulunan duhan kaydından 77 kuruş kazanç kaydedilmiştir.

Hanelere göre duhan alanlarından ortalama kazançlara baktığımızda sırasıyla; Çandır köyünde 77 kuruş, İbişler köyünde 70,67 kuruş, Bucak köyünde 56,64 kuruş, Çobanisa köyünde 47 kuruş, Kasımlar köyünde 42,75 kuruş, Badab köyünde ortalama 40,80 kuruş duhandan gelir elde edilmiştir.

Tablo 107. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Duhan (Tütün) Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Duhan Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Duhan Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Duhan Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Duhan Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	612,00	22,32	Darıbükü	-	-
Çobanisa	846,00	30,85	İncedere	-	-
Hacaliler	-	-	Kasımlar	598,50	21,83
Beğdili	-	-	Bucak	396,50	14,46
Melikler	-	-	Ayvalu	-	-
Çandır	77,00	2,81	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	212,00	7,73	Yekün	2742,00	100%

Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre duhan (tütün) hasılatı dağılım oranlarına baktığımızda; ilk sırada %30,85 orana sahip olan Çobanisa köyü, ikinci sırada %22,32 orana sahip olan Badab köyü, üçüncü sırada %21,83 orana sahip Kasımlar köyü, dördüncü sırada %14,46 orana sahip olan Bucak köyü, beşinci sırada %7,73 oranla İbişler köyü, altıncı sırada %2,81 orana sahip olan Çandır köyü yer almaktadır.

6. Penbe (Pamuk) Alanları

Pavlu kazası ve köylerinde penbe (pamuk) alanları toplam tarımsal faaliyetler içerisinde %0,29 orana sahip olup 979,50 kuruş değerinde kazanç elde edildiği görülmektedir. Kazada yalnızca Pavlu kaza merkezinde duhandan kazanç elde edildiği görülmektedir. Penbe kazançlarının hanelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir. (Bkz. Tablo 108.)

Tablo 108. Pavlu kazası ve Köylerinde Penbe (Pamuk) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

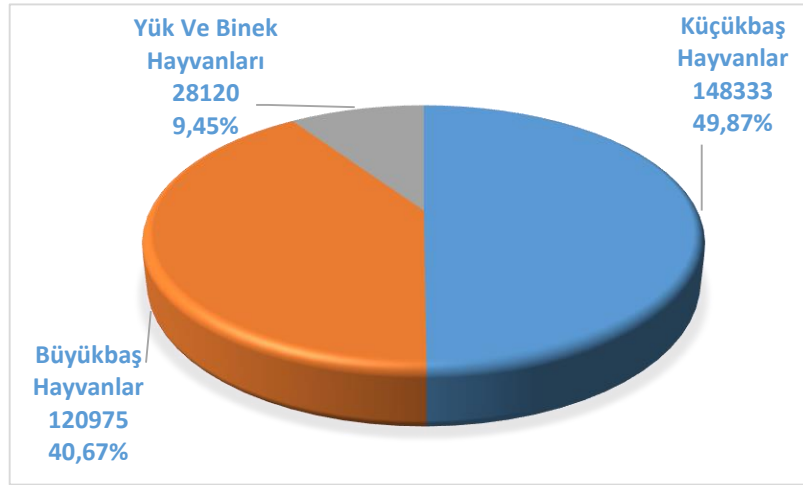
Yerleşim Yerleri	Hane	Penbe Geliri Olan Haneler	Penbe Kazançları	Penbe Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Penbe Geliri Olan Haneler	Penbe Kazançları	Penbe Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	12	979,50	81,63	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	12	979,50	81,63

Tablo 108’de Pavlu kaza merkezinde bulunan penbe (pamuk) faaliyetlerinden 180 hanenin 12 hanesine ait 979,50 kuruşluk kazanç elde edildiği görülmektedir. Hanelere göre ortalama 81,63 kuruş gelir düşmektedir. Kazada penbeden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,27 kuruş kazanç düştüğü hesaplanmıştır.

B. HAYVANCILIK FAALİYETLERİNDEN KAZANÇLAR

1844-1845 tarihinde Pavlu kazası ve köylerinde hayvancılık faaliyetlerinden elde edilen kazançlar toplam hasılatın %27,82’sini oluşturan 297428 kuruşluk kazançtan oluşmaktadır. Hayvancılık faaliyetlerinden elde edilen hasılatlar çalışığımız temettuat defterinde hicri 1261 yılına göre kayıt edilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde hayvancılık kazançlarını; küçükbaş hayvanlar (sağman koyun, yoz koyun, sağman keçi, sağman ortak keçi, yoz keçi), büyükbaş hayvanlar (sağman inek, ortak sağman inek), yük ve binek hayvanları (deve, kısrak, merkep) hasılatları oluşturmaktadır. Hayvancılık faaliyetlerinden elde edilen kazançların türlere göre dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 15. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hayvancılık Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı

Pavlu kazası ve köylerinde grafikte görüldüğü üzere %49,87 oranında küçükbaş hayvan bulunmakta ve 148333 kuruş hasılat elde edilmektedir. Daha sonrasında %40,67 oranında büyükbaş hayvan olup 120975 kuruş kazancı bulunmaktadır. Yük ve binek hayvanlarının oranı %9,45 olup 28120 kuruş kazanç elde edilmektedir. Aşağıdaki tablo da Pavlu kazası ve köylerinde hayvancılık faaliyetlerden kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 109. Pavlu kazası ve Köylerinde Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Hane	Hayvan Geliri Olan Haneler	Hayvancılıktan Kazançlar	Hayvancılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Hayvan Geliri Olan Haneler	Hayvan Kazançları	Hayvancılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	125	26980,00	215,84	Kartoz	31	26	16280,00	626,15
Müezzinler	13	10	4564,50	456,45	Selköşe	7	5	4345,00	869,00
Badab	46	32	8810,00	275,31	Darıbükü	14	13	11055,00	850,38
Çobanisa	29	23	11495,00	499,78	İncedere	23	20	14654,00	732,70
Hacialiler	15	10	1758,00	175,80	Kasımlar	32	21	12216,00	581,71
Beğdili	31	12	6426,00	535,50	Bucak	10	5	2595,00	519,00
Melikler	38	21	3960,50	188,60	Ayvalı	56	42	63130,00	1503,10
Çandır	46	43	9647,50	224,36	Hacıahmedler	31	22	12014,00	546,09
Sarımeahmedler	25	20	6944,50	347,23	Kuzca	18	16	10630,00	664,38
Kesme	82	53	29103,00	549,11	Karadiken	19	16	18760,00	1172,50
Çukurca	9	2	590,00	295,00	Haymana	12	12	15370,00	1280,83
İbişler	6	4	6100,00	1525,00	Yekün	773	553	297428,00	537,84

Tablo 109’da Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin hayvancılık faaliyetlerinden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 553 hanede hayvancılık gelir kaydı yapılmış ve 297428 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 537,84 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada hayvancılık kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 384,77 kuruş kazanç düşmektedir.

Buradan hareketle Pavlu kazasında en fazla hayvancılık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 56 hanesinden 42 hanesine ait 63130 kuruş kazanca sahip olan Ayvalı köyü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada, 82 hanesinden 53 hanesine ait 29103 kuruş gelire sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada 180 hanesinin 125 hanesine ait 26980 kuruş kazanca sahip olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. En az hayvancılık kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 9 hanesinin 2 hanesinde 590 kuruş kazanca sahip olan Çukurca köyü son sıradadır. 15 hanesinin 10 hanesinde 1758 kuruş kazancıyla Hacıaliler köyü sondan ikinci sırada, 10 hanesinin 5 hanesinde 2595 kuruş kazancıyla Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Hayvancılık faaliyetlerinden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 1525 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 1503,10 kuruş ortalama kazancı ile Ayvalı köyü, üçüncü sırada 1280,83 kuruş ortalama kazancıyla Haymana köyü gelmektedir. Hayvancılıktan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 175,80 kuruş ortalama geliri olan Hacıaliler köyü son sırada, 188,60 kuruş kazancıyla Melikler köyü sondan ikinci, 215,84 kuruş ortalama kazancı ile Pavlu kaza merkezi sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 110. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Tarımsal Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Tarımsal Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	26980,00	9,07	Kartoz	16280,00	5,47
Müezzinler	4564,50	1,53	Selköşe	4345,00	1,46
Badab	8810,00	2,96	Darıbükü	11055,00	3,72
Çobanisa	11495,00	3,86	İncedere	14654,00	4,93
Hacialiler	1758,00	0,59	Kasımlar	12216,00	4,11
Beğdili	6426,00	2,16	Bucak	2595,00	0,87
Melikler	3960,50	1,33	Ayvalı	63130,00	21,23
Çandır	9647,50	3,24	Hacıahmedler	12014,00	4,04
Sarımehmedler	6944,50	2,33	Kuzca	10630,00	3,57
Kesme	29103,00	9,78	Karadiken	18760,00	6,31
Çukurca	590,00	0,20	Haymana	15370,00	5,17
İbişler	6100,00	2,05	Yekün	297428,00	100%

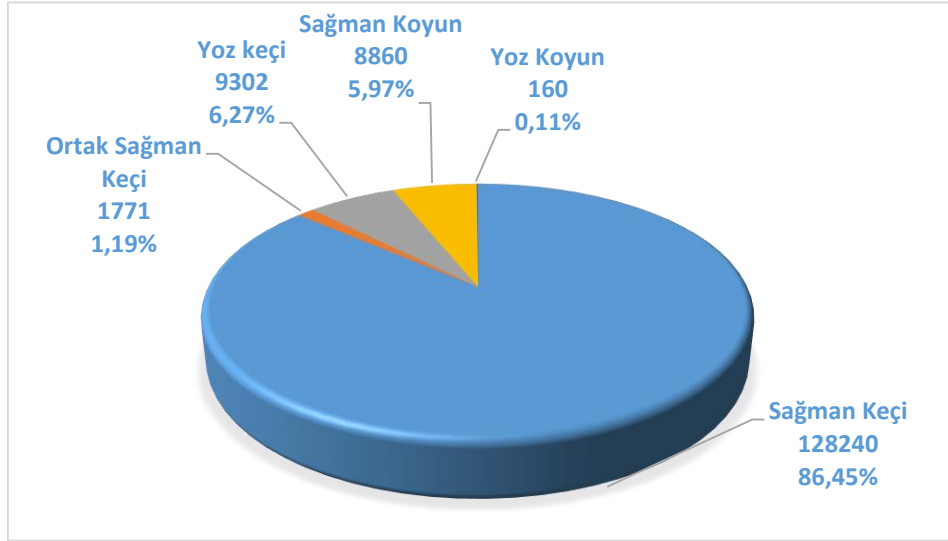
Tablo 110'a göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre hayvancılık hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %21,33 orana sahip olan Ayvalı köyü, ikinci sırada %9,78 orana sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada %9,07 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,20 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,59 oran ile Hacialiler köyü sondan ikinci, %0,87 oran ile Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde bulunan hayvancılık faaliyetleri hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Buradan sonrasında ise kazada hayvancılık faaliyetleri içerisindeki kazanç getiren küçükbaş, büyükbaş ve yük ve binek hayvan türlerinden elde edilen kazançlar hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

1. Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Kazançlar

Pavlu kazası ve köylerinde küçükbaş hayvanlar olarak nitelendirilen ve kazanç elde edilen hayvanlar şunlardır; sağman koyun, yoz koyun, sağman keçi, sağman ortak keçi ve yoz keçi türleridir. Bu hayvanların yüzdellik dağılımları ve kazançları aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik 16. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Küçükbaş Hayvancılık Türlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı

Pavlu kazası ve köylerinde grafikte görüldüğü üzere küçükbaş hayvancılık türleri içerisinde bulunan sağman keçi, sağman ortak keçi, yoz keçi, sağman koyun ve yoz koyunlardan toplam 148333 kuruş hasılat elde edilmektedir. Küçükbaş hayvan türlerinden elde edilen kazançlara ve oranlarına baktığımızda; %86,45 oranında ve 128240 kuruş değerinde sağman keçilerden, %1,19 oranında ve 1771 kuruş değerinde ortak sağman keçilerden, %6,27 ve 9302 kuruş değerinde yoz keçilerden hasılat elde edilmektedir. %5,97 oranında ve 8860 değerinde sağman koyunlardan, %0,11 oranında ve 160 kuruş değerinde yoz koyunlardan hasılat elde edildiği görülmektedir.

Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinden kazanç sağlayan haneler, kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgi verilmiştir. (Bkz. Tablo 111-112.)

Tablo 111. Pavlu kazası ve Köylerinde Küçükbaş Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Küçükbaş Hayvancılık Geliri Olan Haneler	Küçükbaş Hayvancılıktan Kazançlar	Küçükbaş Hayvancılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	34	16000,00	470,59
Müezzinler	13	9	3804,50	422,72
Badab	46	30	6510,00	217,00
Çobanisa	29	18	9655,00	536,39
Hacaliler	15	6	1428,00	238,00
Beğdili	31	11	5806,00	527,82
Melikler	38	10	1650,50	165,05
Çandır	46	28	5747,50	205,27
Sarımehmedler	25	20	2944,50	147,23
Kesme	82	29	11343,00	391,14
Çukurca	9	2	550,00	275,00
İbişler	6	3	2760,00	920,00
Kartoz	31	23	9180,00	399,13
Selköşe	7	4	725,00	181,25
Darıbüktü	14	11	3905,00	355,00
İncedere	23	19	5684,00	299,16
Kasımlar	32	15	5796,00	386,40
Bucak	10	3	875,00	291,67
Ayvalı	56	33	29290,00	887,58
Hacıahmedler	31	15	3964,00	264,27
Kuzca	18	5	2130,00	426,00
Karadiken	19	15	8510,00	567,33
Haymana	12	12	10075,00	839,58
Yekün	773	355	148333,00	417,84

Tablo 111’de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 355 hanede küçükbaş hayvancılıktan gelir kaydı yapılmış ve 148333 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 417,84 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada küçükbaş hayvancılık kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 191,89 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla küçükbaş hayvancılık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 56 hanesinden 33 hanesine ait 29290 kuruş kazanca sahip olan Ayvalı köyü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada, 180 hanesinden 34 hanesine ait 16000 kuruş gelire sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada 82 hanesinin 29 hanesine ait 11343 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü bulunmaktadır. En az küçükbaş hayvancılık kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 9 hanesinin

2 hanesinde 550 kuruş kazanca sahip olan Çukurca köyü son sıradadır. 7 hanesinin 4 hanesinde 725 kuruş kazancıyla Selköşe köyü sondan ikinci sırada, 10 hanesinin 3 hanesinde 875 kuruş kazancıyla Bucak köyü sondan üçüncü sıradadır.

Küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 920 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 887,58 kuruş ortalama kazancı ile Ayvalı köyü, üçüncü sırada 839,58 kuruş ortalama kazancıyla Haymana köyü yer almaktadır. Küçükbaş hayvancılıktan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 147,23 kuruş ortalama geliri olan Sarımehmedler köyü son sırada, 165,05 kuruş kazancıyla Melikler köyü sondan ikinci, 181,25 kuruş ortalama kazancı ile Selköşe sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 112. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Küçükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Küçükbaş Hayvancılıktan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Küçükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Küçükbaş Hayvancılıktan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Küçükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	16000,00	10,79	Kartoz	9180,00	6,19
Müezzinler	3804,50	2,56	Selköşe	725,00	0,49
Badab	6510,00	4,39	Darıbükü	3905,00	2,63
Çobanisa	9655,00	6,51	İncedere	5684,00	3,83
Hacaliler	1428,00	0,96	Kasımlar	5796,00	3,91
Beğdili	5806,00	3,91	Bucak	875,00	0,59
Melikler	1650,50	1,11	Ayvalı	29290,00	19,75
Çandır	5747,50	3,87	Hacıahmedler	3964,00	2,67
Sarımehmedler	2944,50	1,99	Kuzca	2130,00	1,44
Kesme	11343,00	7,65	Karadiken	8510,00	5,74
Çukurca	550,00	0,37	Haymana	10075,00	6,79
İbişler	2760,00	1,86	Yekün	148333,00	100,00%

Tablo 112'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre küçükbaş hayvancılık hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdelik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %19,75 orana sahip olan Ayvalı köyü, ikinci sırada %10,79 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada %7,65 orana sahip olan Kesme köyü bulunmaktadır. En az yüzdelik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,37 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,49 oran ile Selköşe köyü sondan ikinci, %0,59 oran ile Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde bulunan küçükbaş hayvancılık faaliyetleri hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Buradan sonrasında ise kazada hayvancılık faaliyetleri içerisindeki kazanç getiren küçükbaş hayvan türlerinden elde edilen kazançlar hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

a. Sağman Keçiler

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde sağman keçi olarak kaydedilmiş olan küçükbaş hayvanlardan 7 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Hayvancılık bölümünde sağman keçilerin sayıları hakkında ayrıntılı bilgiler verilmişti. (Ayrıca bkz. Üçüncü Bölüm) Burada yalnızca sağman keçilerden elde edilen kazançlar hakkında bilgi verilecektir. Aşağıdaki tablolarda sağman keçilerden elde edilen hasılat dağılımları ve yerleşim yerlerine göre yüzdeler hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 113. Pavlu kazası ve Köylerinde Sağman Keçi Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sağman Keçi Geliri Olan Haneler	Sağman Keçilerden Kazançlar	Sağman Keçi Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sağman Keçi Geliri Olan Haneler	Sağman Keçilerden Kazançlar	Sağman Keçi Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	34	14980	440,59	Kartoz	31	23	8386	364,61
Müezzimler	13	7	2772	396,00	Selköşe	7	4	595	148,75
Badab	46	30	6510	217,00	Darıbüğü	14	11	3521	320,09
Çobanisa	29	18	7119	395,50	İncedere	23	19	5208	274,11
Hacaliler	15	6	1428	238,00	Kasımlar	32	15	5334	355,60
Beğdili	31	11	5166	469,64	Bucak	10	3	805	268,33
Melikler	38	7	1295	185,00	Ayvalı	56	33	25242	764,91
Çandır	46	26	4991	191,96	Hacıahmedler	31	15	3696	246,40
Sarımehmedler	25	15	1967	131,13	Kuzca	18	5	1960	392,00
Kesme	82	29	10185	351,21	Karadiken	19	13	6580	506,15
Çukurca	9	2	490	245,00	Haymana	12	11	7490	680,91
İbişler	6	3	2520	840,00	Yekün	773	340	128240	377,18

Tablo 113'de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin sağman keçilerden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 340 hanede sağman keçilerden gelir kaydı yapılmış ve 128240 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 377,18 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada sağman keçilerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 165,90 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla sağman keçi gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 56 hanesinden 33 hanesine ait 25242 kuruş kazanca sahip olan Ayvalu köyü ilk sıradadır. İkinci sırada, 180 hanesinden 34 hanesine ait 14980 kuruş gelire sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada 82 hanesinin 29 hanesine ait 10185 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü bulunmaktadır. En az sağman keçi kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 9 hanesinin 2 hanesinde 490 kuruş kazanca sahip olan Çukurca köyü son sıradadır. 7 hanesinin 4 hanesinde 595 kuruş kazancıyla Selköşe köyü sondan ikinci sırada, 10 hanesinin 3 hanesinde 805 kuruş kazancıyla Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Küçükbaş sağman keçilerden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 840 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 764,91 kuruş ortalama kazancı ile Ayvalu köyü, üçüncü sırada 680,91 kuruş ortalama kazancıyla Haymana köyü gelmektedir. Sağman keçilerden hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 131,13 kuruş ortalama geliri olan Sarımehmedler köyü son sırada, 148,75 kuruş kazancıyla Selköşe köyü sondan ikinci, 185 kuruş ortalama kazancı ile Melikler köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 114. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Sağman Keçilerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Sağman Keçilerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	14980	11,68	Kartoz	8386	6,54
Müezzinler	2772	2,16	Selköşe	595	0,46
Badab	6510	5,08	Darıbükü	3521	2,75
Çobanisa	7119	5,55	İncedere	5208	4,06
Hacialiler	1428	1,11	Kasımlar	5334	4,16
Beğdili	5166	4,03	Bucak	805	0,63
Melikler	1295	1,01	Ayvalu	25242	19,68
Çandır	4991	3,89	Hacıahmedler	3696	2,88
Sarımehmedler	1967	1,53	Kuzca	1960	1,53
Kesme	10185	7,94	Karadiken	6580	5,13
Çukurca	490	0,38	Haymana	7490	5,84
İbişler	2520	1,97	Yekün	128240	100,00%

Tablo 114'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre sağman keçi hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %19,68 orana sahip olan Ayvalu köyü, ikinci sırada %11,68 orana sahip olan Pavlu kaza

merkezi, üçüncü sırada %7,94 orana sahip olan Kesme köyü bulunmaktadır. En az yüzdelik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,38 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,46 oran ile Selköşe köyü sondan ikinci, %0,63 oran ile Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

b. Ortak Sağman Keçiler

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde ortak sağman keçi olarak kaydedilmiş olan keçilerden 3,5 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda ortak sağman keçilerden elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir. (Bkz. Tablo 115-116.)

Tablo 115. Pavlu kazası ve Köylerinde Ortak Sağman Keçi Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Ortak Sağman Keçi Geliri Olan Haneler	Ortak Sağman Keçilerden Kazançlar	Ortak Sağman Keçi Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Ortak Sağman Keçi Geliri Olan Haneler	Ortak Sağman Keçilerden Kazançlar	Ortak Sağman Keçi Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	3	262,50	87,50	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	3	227,50	75,83	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	2	220,50	110,25	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	5	535,50	107,10	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	1	525,00	525,00
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	14	1771,00	126,50

Tablo 115'de Pavlu kazasına bağlı 5 köyde yaşayan hanelerin ortak sağman keçilerden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 14 hanede ortak sağman keçilerden gelir kaydı yapılmış ve 1771 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 126,50 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada ortak sağman keçilerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 2,29 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla ortak sağman keçi gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; 25 hanesinden 5 hanesine ait 535,50 kuruş kazanca sahip olan Sarımehmedler köyü ilk sırada, 12 hanesinden 1 hanesine ait 525 kuruş kazancı

olan Haymana köyü ikinci sırada, 13 hanesinden 3 hanesine ait 262,50 kuruş kazancı olan Müezzinler üçüncü sırada, 38 hanesinden 3 hanesine ait 227,50 kuruş geliri olan Melikler köyü dördüncü sırada, 46 hanesinden 2 hanesine ait 220,50 kuruş kazanca sahip olan Çandır köyü beşinci sırada bulunmaktadır.

Hanelere göre ortalama kazançlara baktığımızda sırasıyla; 525 kuruş ortalama geliri ile Haymana köyü, 110,25 kuruş gelir ile Çandır köyü, 107,10 kuruş geliri ile Sarımehmedler köyü, 87,50 kuruş geliri ile Müezzinler köyü, 75,83 kuruş ortalama geliri ile Melikler köyü şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 116. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Ortak Sağman Keçilerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Ortak Sağman Keçilerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoş	-	-
Müezzinler	262,50	14,82	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacjaliler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	227,50	12,85	Ayvalı	-	-
Çandır	220,50	12,45	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	535,50	30,24	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	525,00	29,64
İbişler	-	-	Yekün	1771,00	100,00%

Tablo 116'ya göre Pavlu kazasına bağlı 5 yerleşim yerine göre ortak sağman keçi hasılatı dağılımı oranlarına baktığımızda sırasıyla; ilk sırada %30,24 orana sahip olan Sarımehmedler köyü, ikinci sırada %29,64 orana sahip olan Haymana köyü, üçüncü sırada %14,82 orana sahip olan Müezzinler köyü, dördüncü sırada %12,85 orana sahip olan Melikler köyü, beşinci sırada %12,45 orana sahip olan Çandır köyü şeklindedir.

c. Yoz Keçiler

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde yoz keçi olarak kaydedilmiş olan keçilerden 2 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda yoz keçilerden elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir. (Bkz. Tablo 117.)

Tablo 117. Pavlu kazası ve Köylerinde Yoz Keçi Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yoz Keçi Geliri Olan Haneler	Yoz Keçilerden Kazançlar	Yoz Keçi Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yoz Keçi Geliri Olan Haneler	Yoz Keçilerden Kazançlar	Yoz Keçi Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	9	980	108,89	Kartoz	31	22	794	36,09
Müezzinler	13	3	470	156,67	Selköşe	7	4	70	17,50
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	11	384	34,91
Çobanisa	29	7	56	8,00	İncedere	23	17	476	28,00
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	14	462	33,00
Beğdili	31	11	390	35,45	Bucak	10	3	70	23,33
Melikler	38	3	128	42,67	Ayvalı	56	32	2198	68,69
Çandır	46	17	486	28,59	Hacıahmedler	31	6	268	44,67
Sarımehmedler	25	6	142	23,67	Kuzca	18	5	170	34,00
Kesme	82	28	958	34,21	Karadiken	19	2	240	120,00
Çukurca	9	2	60	30,00	Haymana	12	2	260	130,00
İbişler	6	3	240	80,00	Yekün	773	207	9302	44,94

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin yoz keçilerden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 207 hanede yoz keçilerden gelir kaydı yapılmış ve 9302 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 44,94 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada yoz keçilerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 12,03 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla yoz keçi gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; 56 hanesinden 32 hanesine ait 2198 kuruş kazançta sahip olan Ayvalı köyü ilk sırada, 180 hanesinden 9 hanesine ait 980 kuruş kazancı olan Pavlu kaza merkezi ikinci sırada, 82 hanesinden 28 hanesine ait 958 kuruş kazancı olan Kesme köyü üçüncü sıradadır. En fazla yoz keçi gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla; 29 hanesinden 7 hanesine ait 56 kuruş geliri olan Çobanisa köyü son sırada, 9 hanesinden 2 hanesine ait 60 kuruş kazançta sahip olan Çukurca köyü sondan ikinci sırada, Selköşe'de 7 haneden 4 hanesine ait olan ve Bucak köyünde 10 hanesinden 3 hanesine ait 70'er kuruş kazançları ile sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Hanelere göre yoz keçilerden en fazla ortalama kazançlara baktığımızda sırasıyla; 156,67 kuruş ortalama geliri ile Müezzinler köyü, 130 kuruş gelir ile Haymana köyü, 120 kuruş geliri ile Karadiken köyü yer almaktadır. En az ortalama kazançlara baktığımızda

sırasıyla; 8 kuruş gelire Çobanisa köyü, 17,50 kuruş ortalama geliri ile Selköşe köyü, 23,33 kuruş ortalama geliri olan Bucak köyü şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 118. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Yoz Keçi Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Yoz Keçilerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Yoz Keçilerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman Keçi Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	980	10,54	Kartoz	794	8,54
Müezzinler	470	5,05	Selköşe	70	0,75
Badab	-	-	Darıbükü	384	4,13
Çobanisa	56	0,60	İncedere	476	5,12
Hacialiler	-	-	Kasımlar	462	4,97
Beğdili	390	4,19	Bucak	70	0,75
Melikler	128	1,38	Ayvalı	2198	23,63
Çandır	486	5,22	Hacıahmedler	268	2,88
Sarımehmedler	142	1,53	Kuzca	170	1,83
Kesme	958	10,30	Karadiken	240	2,58
Çukurca	60	0,65	Haymana	260	2,80
İbişler	240	2,58	Yekün	9302	100,00%

Tablo 118'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre yoz keçi hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %23,63 orana sahip olan Ayvalı köyü, ikinci sırada %10,54 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada %10,30 orana sahip olan Kesme köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,60 oran ile Çobanisa köyü son sırada, %0,65 oran ile Çukurca köyü sondan ikinci, %0,75 oran ile Selköşe ve Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

d. Sağman Koyunlar

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temmettuat defterinde sağman koyunlardan 10 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda sağman koyunlardan elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir. (Bkz.Tablo 119.)

Tablo 119. Pavlu kazası ve Köylerinde Sağman Koyun Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sağman Koyun Geliri Olan Haneler	Sağman Koyunlardan Kazançlar	Sağman Koyun Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sağman Koyun Geliri Olan Haneler	Sağman Koyunlardan Kazançlar	Sağman Koyun Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	1	200	200,00	Selköşe	7	1	60	60,00
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	16	2480	155,00	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	3	250	83,33	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	5	1850	370,00
Çandır	46	1	50	50,00	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	5	290	58,00	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	3	200	66,67	Karadiken	19	3	1680	560,00
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	3	1800	600,00
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	41	8860	216,10

Tablo 119’da Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin sağman koyunlardan elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 41 hanede sağman koyunlardan gelir kaydı yapılmış ve 8860 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 216,10 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada sağman koyunlardan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 11,46 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla sağman koyun gelinine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 29 hanesinden 16 hanesine ait 2480 kuruş kazançta sahip olan Çobanisa köyü ilk sıradadır. İkinci sırada, 56 hanesinden 5 hanesine ait 1850 kuruş gelire sahip olan Ayvalu köyü, üçüncü sırada 12 hanesinin 3 hanesine ait 1800 kuruş kazançta sahip olan Haymana köyü bulunmaktadır. En az sağman koyun kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 46 hanesinin 1 hanesinde 50 kuruş kazançta sahip olan Çandır köyü son sıradadır. 7 hanesinin 1 hanesinde 60 kuruş kazancıyla Selköşe köyü sondan ikinci sırada, Müezzinler köyünde bulunan 13 hanesinin 1 hanesine ait olan ve Kesme köyünde bulunan 82 haneden 3 hanesine ait olan 200’er kuruş kazançlarıyla sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Sağman koyunlardan hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 600 kuruş ortalama geliri ile Haymana köyü, ikinci sırada 560 kuruş ortalama kazancı ile Karadiken köyü, üçüncü

sırada 370 kuruş ortalama kazancıyla Ayvalu köyü gelmektedir. Sağman koyunlardan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 50 kuruş ortalama geliri olan Çandır köyü son sırada, 58 kuruş kazancıyla Sarımehmedler köyü sondan ikinci, 60 kuruş ortalama kazancı ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 120. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Koyun Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Sağman Koyunlardan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Koyun Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Sağman Koyunlardan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Sağman Koyun Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	200	2,26	Selköşe	60	0,68
Badab	-	-	Darbükü	-	-
Çobanisa	2480	27,99	İncedere	-	-
Hacialiler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	250	2,82	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalu	1850	20,88
Çandır	50	0,56	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	290	3,27	Kuzca	-	-
Kesme	200	2,26	Karadiken	1680	18,96
Çukurca	-	-	Haymana	1800	20,32
İbişler	-	-	Yekün	8860	100,00%

Tablo 120'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre sağman koyun hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %27,99 orana sahip olan Çobanisa köyü, ikinci sırada %20,88 orana sahip olan Ayvalu köyü, üçüncü sırada %20,32 orana sahip olan Haymana köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,56 oran ile Çandır köyü son sırada, %0,68 oran ile Selköşe köyü sondan ikinci, %2,26 oran ile Müezzinler köyü ve Kesme köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

e. Yoz Koyunlar

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temmettuat defterinde yoz koyunlardan Pavlu kaza merkezi ve Haymana köyünde 2 kuruş, Müezzinler köyü ve Sarımehmedler köyünde 2,50 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda yoz koyunlardan elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 121. Pavlu kazası ve Köylerinde Yoz Koyun Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yoz Koyun Geliri Olan Haneler	Yoz Koyunlardan Kazançlar	Yoz Koyun Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yoz Koyun Geliri Olan Haneler	Yoz Koyunlardan Kazançlar	Yoz Koyun Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	1	40	40	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	1	100	100	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darbüktü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Haciahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	1	10	10	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	1	10	10
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	4	160	40

Yukarıdaki tabloya göre Pavlu kaza merkezi ve 3 köyünde yoz koyun kazancı bulunmaktadır. Kaza genelinde 773 haneden 4 hanesinde 160 kuruş kazanç elde edilmiş olup hanelere göre ortalama 40 kuruş kazanç düştüğü görülmektedir. Kazada yoz koyunlardan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,21 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada yoz koyunlardan kazanç sağlayan yerleşimler sırasıyla şunlardır; 13 hanesinden 1 hanesine ait 100 kuruş kazancı olan Müezzinler köyü, 180 hanesinden 1 hanesine ait olan 40 kuruş kazancıyla Pavlu kaza merkezi, 25 hanesinden 1 hanesine ait 10 kuruş kazancıyla Sarımehmedler, 19 hanesinden 1 hanesine ait 10 kuruş kazancı bulunan Karadiken köyüdür. Bütün yerleşimler 1 hane olduğu için kazanç değerleri aynıdır.

Tablo 122. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Yoz Koyun Hasılatı Dağılımı (%)

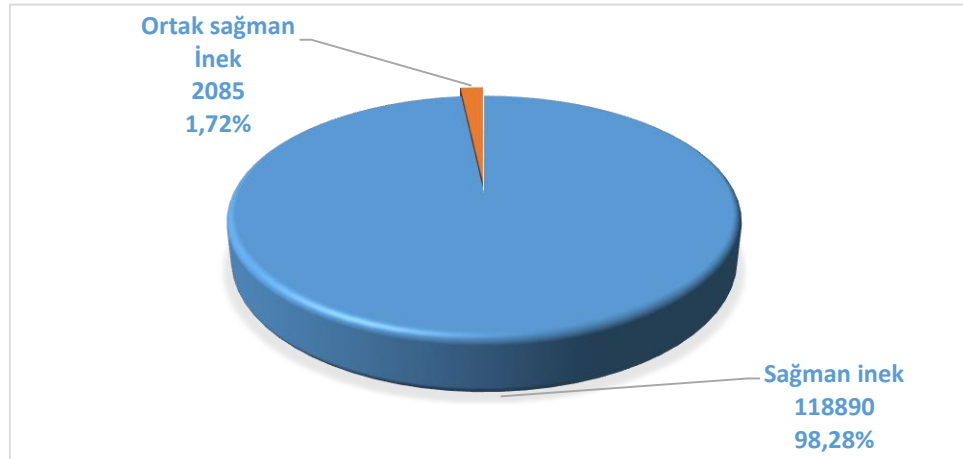
Yerleşim Yerleri	Yoz Koyunlardan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Yoz Koyun Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Yoz Koyunlardan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Yoz Koyun Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	40	25,00	Kartoz	-	-
Müezzinler	100	62,50	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacaliler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalu	-	-
Çandır	-	-	Haciahmedler	-	-
Sarımehmedler	10	6,25	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	10	6,25
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	160	100,00%

Tablo 122'ye göre Pavlu kaza merkezi ve 3 yerleşim yerinde yoz koyun hasılatı dağılımı oranlarına baktığımızda sırasıyla; ilk sırada %62,50 orana sahip olan Müezzinler köyü, ikinci sırada %25 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada %6,25'er orana sahip olan Sarımehmedler köyü ve Karadiken köyü yer almaktadır.

2. Büyükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Kazançlar

Pavlu kazası ve köylerinde büyükbaş hayvanlar olarak nitelendirilen ve kazanç elde edilen hayvanlar şunlardır; sağman inek ve ortak sağman inek olarak kayıt edilmiş olan türlerdir. Bu hayvanların yüzdelik dağılımları ve kazançları aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik 17. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Büyükbaş Hayvancılık Türlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı

Pavlu kazası ve köylerinde grafikte görüldüğü üzere büyükbaş hayvancılık türleri içerisinde bulunan sağman inek ve ortak sağman ineklerden toplam 120975 kuruş hasılat elde edilmektedir. Büyükbaş hayvan türlerinden elde edilen kazançlara ve oranlarına baktığımızda; %98,28 oranında ve 118890 kuruş değerinde sağman ineklerden, %1,72 oranında ve 2085 kuruş değerinde ortak sağman ineklerden hasılat elde edildiği görülmektedir.

Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde büyükbaş hayvancılık faaliyetlerinden kazanç sağlayan haneler, kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 123. Pavlu kazası ve Köylerinde Büyükbaş Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Büyükbaş Hayvancılık Geliri Olan Haneler	Büyükbaş Hayvancılıktan Kazançlar	Büyükbaş Hayvancılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	104	7470	71,83
Müezzinler	13	7	510	72,86
Badab	46	19	1500	78,95
Çobanisa	29	18	1020	56,67
Hacialiler	15	3	120	40,00
Beğdili	31	9	600	66,67
Melikler	38	20	1830	91,50
Çandır	46	40	3570	89,25
Sarımehmedler	25	14	3690	263,57
Kesme	82	44	17670	401,59
Çukurca	9	-	-	-
İbişler	6	4	3300	825,00
Kartoz	31	20	7050	352,50
Selköşe	7	5	3600	720,00
Darıbükü	14	11	6900	627,27
İncedere	23	16	8910	556,88
Kasımlar	32	16	5730	358,13
Bucak	10	5	1620	324,00
Ayvalu	56	34	25710	756,18
Hacıahmedler	31	18	6450	358,33
Kuzca	18	16	7200	450,00
Karadiken	19	15	4200	280,00
Haymana	12	11	2325	211,36
Yekün	773	449	120975	269,43

Tablo 123'de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin büyükbaş hayvancılık faaliyetlerinden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneye ait 449 hanede büyükbaş hayvancılıktan gelir kaydı yapılmış ve 120975 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 269,43 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada büyükbaş

hayvanlardan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 156,50 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla büyükbaş hayvancılık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 56 hanesinden 34 hanesine ait 25710 kuruş kazanca sahip olan Ayvalu köyü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada, 82 hanesinin 44 hanesine ait 17670 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada 23 hanesinin 16 hanesine ait 8910 kuruş kazanca sahip olan İncedere köyü bulunmaktadır. En az büyükbaş hayvancılık kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 15 hanesinin 3 hanesinde 120 kuruş kazanca sahip olan Hacıaliler köyü son sıradadır. 13 hanesinin 7 hanesinde 510 kuruş kazancıyla Müezzinler köyü sondan ikinci sırada, 31 hanesinin 9 hanesinde 600 kuruş kazancıyla Beğdili köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Büyükbaş hayvancılık faaliyetlerinden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 825 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 756,18 kuruş ortalama kazancı ile Ayvalu köyü, üçüncü sırada 720 kuruş ortalama kazancıyla Selköşe köyü yer almaktadır. Büyükbaş hayvancılıktan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 40 kuruş ortalama geliri olan Hacıaliler köyü son sırada, 56,67 kuruş kazancıyla Çobanisa köyü sondan ikinci, 66,67 kuruş ortalama kazancı ile Beğdili sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 124. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Büyükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Büyükbaş Hayvancılıktan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Büyükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Büyükbaş Hayvancılıktan Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Büyükbaş Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	7470	6,17	Kartoz	7050	5,83
Müezzinler	510	0,42	Selköşe	3600	2,98
Badab	1500	1,24	Darbükü	6900	5,70
Çobanisa	1020	0,84	İncedere	8910	7,37
Hacıaliler	120	0,10	Kasımlar	5730	4,74
Beğdili	600	0,50	Bucak	1620	1,34
Melikler	1830	1,51	Ayvalu	25710	21,25
Çandır	3570	2,95	Hacıahmedler	6450	5,33
Sarımeahmedler	3690	3,05	Kuzca	7200	5,95
Kesme	17670	14,61	Karadiken	4200	3,47
Çukurca	-	-	Haymana	2325	1,92
İbişler	3300	2,73	Yekün	120975	100,00%

Tablo 124'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre büyükbaş hayvancılık hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdelik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %21,25 orana sahip olan Ayvalu köyü, ikinci sırada %14,61 orana sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada %7,37 orana sahip olan İncedere köyü bulunmaktadır. En az yüzdelik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,10 oran ile Hacıaliler köyü son sırada, %0,42 oran ile Müezzinler köyü sondan ikinci, %0,50 oran ile Beğdili köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde bulunan büyükbaş hayvancılık faaliyetleri hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Buradan sonrasında ise kazada kazanç getiren büyükbaş hayvan türlerinden elde edilen kazançlar hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

a. Sağman İnekler

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde sağman ineklerden 30 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda sağman ineklerden elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 125. Pavlu kazası ve Köylerinde Sağman İnek Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sağman İnek Geliri Olan Haneler	Sağman İneklerden Kazançlar	Sağman İnek Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sağman İnek Geliri Olan Haneler	Sağman İneklerden Kazançlar	Sağman İnek Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	104	7470	71,83	Kartoz	31	20	7050	352,50
Müezzinler	13	7	510	72,86	Selköşe	7	5	3600	720,00
Badab	46	19	1500	78,95	Darıbükü	14	11	6900	627,27
Çobanisa	29	18	1020	56,67	İncedere	23	16	8910	556,88
Hacıaliler	15	3	120	40,00	Kasımlar	32	16	5730	358,13
Beğdili	31	9	600	66,67	Bucak	10	5	1620	324,00
Melikler	38	20	1830	91,50	Ayvalu	56	34	25710	756,18
Çandır	46	40	3570	89,25	Hacıahmedler	31	18	6450	358,33
Sarımehmedler	25	14	3690	263,57	Kuzca	18	16	6090	380,63
Kesme	82	44	17670	401,59	Karadiken	19	15	3450	230,00
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	11	2100	190,91
İbişler	6	4	3300	825,00	Yekün	773	449	118890	264,79

Tablo 125'de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin sağman ineklerden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden 449 hanesinde sağman ineklerden gelir kaydı

yapılmış ve 188890 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 264,79 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada sağman ineklerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 153,80 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla sağman inek gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 56 hanesinden 34 hanesine ait 25710 kuruş kazançta sahip olan Ayvalu köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 82 hanesinden 44 hanesine ait 17670 kuruş gelire sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada 23 hanesinin 16 hanesine ait 8910 kuruş kazançta sahip olan İncedere köyü bulunmaktadır. En az sağman inek kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 15 hanesinin 3 hanesinde 120 kuruş kazançta sahip olan Hacıaliler köyü son sıradadır. 13 hanesinin 7 hanesinde 510 kuruş kazancıyla Müezzınler köyü sondan ikinci sırada, 31 hanesinin 9 hanesine ait 600 kuruş kazancıyla Beğdili sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Sağman ineklerden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 825 kuruş ortalama geliri ile İbişler köyü, ikinci sırada 756,18 kuruş ortalama kazancı ile Ayvalu köyü, üçüncü sırada 720 kuruş ortalama kazancıyla Selköşe köyü gelmektedir. Sağman ineklerden hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 40 kuruş ortalama geliri olan Hacıaliler köyü köyü son sırada, 56,67 kuruş kazancıyla Çobanisa köyü sondan ikinci, 66,67 kuruş ortalama kazancı ile Beğdili köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 126. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Sağman İneklerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Sağman İneklerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	7470	6,28	Kartoz	7050	5,93
Müezzınler	510	0,43	Selköşe	3600	3,03
Badab	1500	1,26	Darıbükü	6900	5,80
Çobanisa	1020	0,86	İncedere	8910	7,49
Hacıaliler	120	0,10	Kasımlar	5730	4,82
Beğdili	600	0,50	Bucak	1620	1,36
Melikler	1830	1,54	Ayvalu	25710	21,63
Çandır	3570	3,00	Hacıahmedler	6450	5,43
Sarımeahmedler	3690	3,10	Kuzca	6090	5,12
Kesme	17670	14,86	Karadiken	3450	2,90
Çukurca	-	-	Haymana	2100	1,77
İbişler	3300	2,78	Yekün	118890	100,00%

Tablo 126'ya göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre sağman inek hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdelik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %21,63 orana sahip olan Ayvalu köyü, ikinci sırada %14,86 orana sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada %7,49 orana sahip olan İncedere köyü bulunmaktadır. En az yüzdelik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,10 oran ile Hacıaliler köyü son sırada, %0,43 oran ile Müezzinler köyü sondan ikinci, %0,50 oran ile Beğdili köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

b. Ortak Sağman İnekler

Pavlu kazası ve köyelerine ait temettuat defterinde ortak sağman ineklerden 15 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda ortak sağman ineklerden elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 127. Pavlu kazası ve Köyelerinde Ortak Sağman İnek Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Ortak Sağman İnek Geliri Olan Haneler	Ortak Sağman İneklerden Kazançlar	Ortak Sağman İnek Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Ortak Sağman İnek Geliri Olan Haneler	Ortak Sağman İneklerden Kazançlar	Ortak Sağman İnek Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	4	1110	277,50
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	2	750	375,00
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	1	225	225,00
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	7	2085	297,86

Yukarıdaki tabloya göre Pavlu kazasına bağlı 3 köyde ortak sağman inek bulunmaktadır. Kazada bulunan toplam 773 haneden 7 hanesine ait olan ortak sağman ineklerden 2085 kuruş kazanç sağlanmaktadır. Hanelere göre ortalama kazancı 297,86 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada ortak sağman ineklerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 2,70 kuruş kazanç düşmektedir.

Kuzca köyünde bulunan 18 haneden 4 hanesinde 1110 kuruş, Karadiken köyünde 19 haneden 2 hanesine ait 750 kuruş, Haymana köyünde 12 haneden 1 hanesine ait 225 kuruş ortak sağman ineklerden kazanç sağlanmaktadır.

Hanelere göre kazanç ortalamalarına baktığımızda; 375 kuruş ortalama geliriyle Karadiken ilk sırada, 277,50 kuruş kazanç ile Kuzca ikinci sırada, 225 kuruş kazancı ile Haymana üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 128. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)

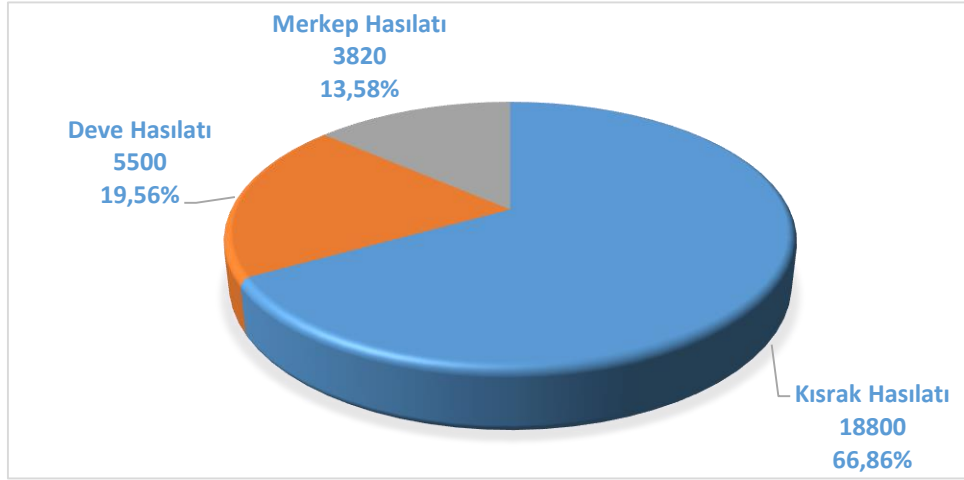
Yerleşim Yerleri	Ortak Sağman İneklerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Ortak Sağman İneklerden Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Ortak Sağman İnek Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacaliler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalı	-	-
Çandır	-	-	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	1110	53,24
Kesme	-	-	Karadiken	750	35,97
Çukurca	-	-	Haymana	225	10,79
İbişler	-	-	Yekün	2085	100,00%

Tablo 128'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre ortak sağman inek hasılatı dağılımına ait yüzdeler oranlara baktığımızda; ilk sırada %53,24 orana sahip olan Kuzca köyü, ikinci sırada %35,97 orana sahip olan Karadiken köyü, üçüncü sırada %10,79 orana sahip olan Haymana köyü bulunmaktadır.

3. Yük Ve Binek Hayvanlarından Elde Edilen Kazançlar

Pavlu kazası ve köylerinde yük ve binek hayvanları olarak nitelendirilen ve kazanç elde edilen hayvanlar şunlardır; deve, kısrak ve merkep olarak kayıt edilmiş olan türlerdir. Bu hayvanların yüzdeler dağılımları ve kazançları aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik 18. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvancılık Türlerinden Elde Edilen Kazanç Dağılımı

Pavlu kazası ve köylerinde grafikte görüldüğü üzere yük ve binek hayvancılık türleri içerisinde bulunan deve, kısarak ve merkeplerden toplam 28120 kuruş hasılat elde edilmektedir. Yük ve binek hayvan türlerinden elde edilen kazançlara ve oranlarına baktığımızda; %66,86 oranında ve 18800 kuruş değerinde kısarak hasılatı, %19,56 oranında ve 5500 kuruş değerinde deve hasılatı, %13,58 oranında ve 3820 kuruş değerinde merkep hasılatı elde edildiği görülmektedir.

Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde yük ve binek hayvancılık faaliyetlerinden kazanç sağlayan haneler, kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgi verilmiştir. (Bkz Tablo 129-130.)

Tablo 129. Pavlu kazası ve Köylerinde Yük Ve Binek Hayvancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yük Ve Binek Hayvancılık Geliri Olan Haneler	Yük Ve Binek Hayvanlarından Kazançlar	Yük Ve Binek Hayvancılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	62	3510	56,61
Müezzinler	13	5	250	50,00
Badab	46	19	800	42,11
Çobanisa	29	18	820	45,56
Hacialiler	15	7	210	30,00
Beğdili	31	1	20	20,00
Melikler	38	11	480	43,64
Çandır	46	12	330	27,50
Sarımehmedler	25	9	310	34,44
Kesme	82	3	90	30,00
Çukurca	9	2	40	20,00
İbişler	6	2	40	20,00
Kartoz	31	1	50	50,00
Selköşe	7	1	20	20,00
Darıbükü	14	6	250	41,67
İncedere	23	3	60	20,00
Kasımlar	32	9	690	76,67
Bucak	10	5	100	20,00
Ayvalu	56	19	8130	427,89
Haciahmedler	31	10	1600	160,00
Kuzca	18	4	1300	325,00
Karadiken	19	14	6050	432,14
Haymana	12	12	2970	247,50
Yekün	773	235	28120	119,66

Tablo 129'da Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin yük ve binek hayvancılık faaliyetlerinden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden ait 235 hanede yük ve binek hayvancılığında gelir kaydı yapılmış ve 28120 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 119,66 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada yük ve binek hayvanlarından kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 36,38 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla yük ve binek hayvancılık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 56 hanesinden 19 hanesine ait 8130 kuruş kazanca sahip olan Ayvalu köyü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada, 19 hanesinden 14 hanesine ait 6050 kuruş kazanca sahip olan Karadiken köyü, üçüncü sırada 180 hanesinden 62 hanesine ait 3510 kuruş kazanca sahip olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. En az yük ve binek hayvancılık kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 31 hanesinden 1 hanesinde 20 kuruş kazanca sahip olan Beğdili ve 7 hanesinden 1 hanesinde 20 kuruş kazancı olan Selköşe köyü son sıradadır. 9 hanesinin 2 hanesinde 40 kuruş kazancıyla

Çukurca köyü ve 6 haneden 2 hanesinde 40 kuruş kazanca sahip olan İbişler köyü son dan ikinci sırada, 31 hanesinin 1 hanesinde 50 kuruş kazancıyla Kartoz köyü son dan üçüncü sırada gelmektedir.

Yük ve binek hayvancılık faaliyetlerinden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 432,14 kuruş ortalama geliri ile Karadiken köyü, ikinci sırada 427,89 kuruş ortalama kazancı ile Ayvalı köyü, üçüncü sırada 325 kuruş ortalama kazancıyla Kuzca köyü yer almaktadır. Yük ve binek hayvancılıktan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 20'şer kuruş ortalama geliri olan Beğdili, Çukurca, İbişler, Selköşe, İncedere ve Bucak köyü son sırada, 27,50 kuruş kazancıyla Çandır köyü son dan ikinci, 30'ar kuruş ortalama kazancı ile Hacıaliler ve Kesme köyü son dan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 130. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Yük Ve Binek Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Yük Ve Binek Hayvanlarından Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Yük Ve Binek Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Yük Ve Binek Hayvanlarından Kazançlar	Yerleşim Yerlerine Göre Yük Ve Binek Hayvancılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	3510	12,48	Kartoz	50	0,18
Müezzinler	250	0,89	Selköşe	20	0,07
Badab	800	2,84	Darbükü	250	0,89
Çobanisa	820	2,92	İncedere	60	0,21
Hacıaliler	210	0,75	Kasımlar	690	2,45
Beğdili	20	0,07	Bucak	100	0,36
Melikler	480	1,71	Ayvalı	8130	28,91
Çandır	330	1,17	Hacıahmedler	1600	5,69
Sarımehmedler	310	1,10	Kuzca	1300	4,62
Kesme	90	0,32	Karadiken	6050	21,51
Çukurca	40	0,14	Haymana	2970	10,56
İbişler	40	0,14	Yekün	28120	100,00%

Tablo 130'a göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre yük ve binek hayvancılık hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdelik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %28,91 orana sahip olan Ayvalı köyü, ikinci sırada %21,51 orana sahip olan Karadiken köyü, üçüncü sırada %12,48 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. En az yüzdelik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,07 oran ile Beğdili ve Selköşe köyü son sırada, %0,14 oran ile Çukurca ve İbişler köyü son dan ikinci, %0,18 oran ile Kartoz köyü son dan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde bulunan yük ve binek hayvancılık faaliyetleri hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Buradan sonrasında ise kazada kazanç

getiren yük ve binek hayvan türlerinden elde edilen kazançlar hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

a. Kısraklar

Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde kısraklardan 50 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda kısraklardan elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 131. Pavlu kazası ve Köylerinde Kısрак Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Kısрак Geliri Olan Haneler	Kısрак Kazançları	Kısрак Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Kısрак Geliri Olan Haneler	Kısрак Kazançları	Kısрак Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	17	2350	138,24	Kartoz	31	1	50	50,00
Müezzinler	13	2	150	75,00	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	10	500	50,00	Darıbükü	14	1	150	150,00
Çobanisa	29	8	400	50,00	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	1	50	50,00	Kasımlar	32	3	450	150,00
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	4	300	75,00	Ayvalu	56	15	7050	470,00
Çandır	46	1	50	50,00	Hacıahmedler	31	4	1400	350,00
Sarımehmedler	25	1	150	150,00	Kuzca	18	4	1300	325,00
Kesme	82	1	50	50,00	Karadiken	19	11	2750	250,00
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	10	1650	165,00
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	94	18800	200,00

Tablo 131’de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin kısraklardan elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden 94 hanede kısraklardan gelir kaydı yapılmış ve 18800 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 200 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada kısraklardan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 24,32 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla kısрак gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 56 hanesinden 15 hanesine ait 7050 kuruş kazanca sahip olan Ayvalu köyü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada 19 hanesinden 11 hanesine ait 2750 kuruş kazanca sahip olan Karadiken köyü, üçüncü sırada 180 hanesinden 17 hanesine ait 2350 kuruş kazanca sahip olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. En az kısрак kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 15 hanesinden 1 hanesinde 50 kuruş kazanca sahip olan Hacıaliler köyü, 82 hanesinden 1 hanesine ait 50 kuruş kazancı olan Kesme Köyü ve 31 hanesinden 1 hanesinde 50 kuruş kazancı olan Kartoz köyü son sıradadır. 13

hanesinden 2 hanesinde 150 kuruş kazancıyla Müezzinler köyü, 25 hanesinden 1 hanesinde 150 kuruş kazancı olan Sarımehmedler köyü ve 14 haneden 1 hanesinde 150 kuruş kazanca sahip olan Darıbükü köyü sondan ikinci sırada, 38 hanesinin 4 hanesinde 300 kuruş kazancıyla Melikler köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Kısraklardan hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 470 kuruş ortalama geliri ile Ayvalı köyü, ikinci sırada 350 kuruş ortalama kazancı ile Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada 325 kuruş ortalama kazancıyla Kuzca köyü yer almaktadır. Kısraklardan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 50'şer kuruş ortalama geliri olan Badab, Çobanisa, Hacıaliler, Çandır, Kesme ve Kartoz köyü son sırada, 75'er kuruş kazancıyla Müezzinler ve Melikler köyü sondan ikinci, 138,24 kuruş ortalama kazancı ile Pavlu kaza merkezi sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 132. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Kısrak Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Kısrak Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Kısrak Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Kısrak Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Kısrak Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	2350	12,50	Kartoz	50	0,27
Müezzinler	150	0,80	Selköşe	-	-
Badab	500	2,66	Darıbükü	150	0,80
Çobanisa	400	2,13	İncedere	-	-
Hacıaliler	50	0,27	Kasımlar	450	2,39
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	300	1,60	Ayvalı	7050	37,50
Çandır	50	0,27	Hacıahmedler	1400	7,45
Sarımehmedler	150	0,80	Kuzca	1300	6,91
Kesme	50	0,27	Karadiken	2750	14,63
Çukurca	-	-	Haymana	1650	8,78
İbişler	-	-	Yekün	18800	100,00%

Tablo 132'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre kısrak hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %37,50 orana sahip olan Ayvalı köyü, ikinci sırada %14,63 orana sahip olan Karadiken köyü, üçüncü sırada %12,50 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,27'şer oran ile Hacıaliler, Çandır, Kesme ve Kartoz köyü son sırada, %0,80'er oran ile Müezzinler, Sarımehmedler ve Darıbükü köyü sondan ikinci, %0,60 oran ile Melikler köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

b. Develer

Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde develerden Karadiken ve Haymana köylerinde 100 kuruş (Hamule yazılanlar)²⁵⁶, Ayvalı köyünde 75 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda develerden elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 133. Pavlu kazası ve Köylerinde Deve Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Deve Geliri Olan Haneler	Deve Kazançları	Deve Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Deve Geliri Olan Haneler	Deve Kazançları	Deve Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalı	56	3	900	300,00
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımeahmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	11	3300	300,00
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	5	1300	260,00
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	19	5500	289,47

Yukarıdaki tabloya göre Pavlu kazasına bağlı 3 köyde bulunan develerden elde edilen hasılatlar ve hanelere göre ortalamaları verilmiştir. Buna göre; Pavlu kazasında bulunan 773 haneden 19 hanesine ait olan develerden 5500 kuruş gelir elde edilmekte olup, hanelere göre 289,47 kuruş ortalama kazanç düşmektedir. Kazada develerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 7,11 kuruş kazanç düşmektedir.

Kazada develerden elde edilen hasılat sırasıyla; 19 hanesinden 11 hanesinde 3300 kuruş kazanç elde edilen Karadiken köyü ilk sırada, 12 hanesinden 5 hanesinde 1300 kuruş kazanç elde edilen Haymana köyü ikinci sırada, 56 hanesinden 3 hanesinde 900 kuruş kazanç elde edilen Ayvalı köyü üçüncü sırada yer almaktadır.

Hanelere göre ortalama kazançlara baktığımızda sırasıyla; ortalama 300'er kuruş gelir düşen Ayvalı ve Karadiken ilk sırada, ortalama 260 kuruş kazanç düşen Haymana köyü ikinci sıradadır.

²⁵⁶ Hamule: Yük. Ferit Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 323.

Tablo 134. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Deve Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Deve Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Deve Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Deve Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Deve Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacialiler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalu	900	16,36
Çandır	-	-	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	3300	60,00
Çukurca	-	-	Haymana	1300	23,64
İbişler	-	-	Yekün	5500	100,00%

Tablo 134'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre deve hasılatı dağılımı yüzdeler oranlarına baktığımızda; ilk sırada %60,00 orana sahip olan Karadiken köyü, ikinci sırada %23,64 orana sahip olan Haymana köyü, üçüncü sırada %16,36 orana sahip olan Ayvalu köyü bulunmaktadır.

c. Merkepler

Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde merkeplerden 20 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda kırsaklardan elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 135. Pavlu kazası ve Köylerinde Merkep Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Merkep Geliri Olan Haneler	Merkep Kazançları	Merkep Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Merkep Geliri Olan Haneler	Merkep Kazançları	Merkep Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	49	1160	23,67	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	5	100	20,00	Selköşe	7	1	20	20,00
Badab	46	15	300	20,00	Darıbükü	14	5	100	20,00
Çobanisa	29	18	420	23,33	İncedere	23	3	60	20,00
Hacialiler	15	7	160	22,86	Kasımlar	32	9	240	26,67
Beğdili	31	1	20	20,00	Bucak	10	5	100	20,00
Melikler	38	9	180	20,00	Ayvalu	56	5	180	36,00
Çandır	46	12	280	23,33	Hacıahmedler	31	7	200	28,57
Sarımehmedler	25	8	160	20,00	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	2	40	20,00	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	2	40	20,00	Haymana	12	1	20	20,00
İbişler	6	2	40	20,00	Yekün	773	166	3820	23,01

Tablo 135’de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin merkeplerden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden 166 hanede merkeplerden gelir kaydı yapılmış ve 3820 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 23,01 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada merkeplerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 4,94 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla merkep gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 180 hanesinden 49 hanesine ait 1160 kuruş kazanca sahip olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. İkinci sırada 29 hanesinden 18 hanesine ait 420 kuruş kazanca sahip olan Çobanisa köyü, üçüncü sırada 46 hanesinden 15 hanesine ait 300 kuruş kazanca sahip olan Badab köyü bulunmaktadır. En az merkep kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 31 hanesinden 1 hanesinde 20 kuruş kazanca sahip olan Beğdili köyü, 7 hanesinden 1 hanesine ait 20 kuruş kazancı olan Selköşe köyü ve 12 hanesinden 1 hanesinde 20 kuruş kazancı olan Haymana köyü son sıradadır. 82 hanesinden 2 hanesinde 40 kuruş kazancıyla Kesme köyü, 9 hanesinden 2 hanesinde 40 kuruş kazancı olan Çukurca köyü ve 6 haneden 2 hanesinde 40 kuruş kazanca sahip olan İbişler köyü sondan ikinci sırada, 23 hanesinin 3 hanesinde 60 kuruş kazancıyla İncedere köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Merkeplerden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 36 kuruş ortalama geliri ile Ayvalı köyü, ikinci sırada 28,57 kuruş ortalama kazancı ile Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada 26,67 kuruş ortalama kazancıyla Kasımlar köyü gelmektedir. Merkeplerden hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 20’şer kuruş ortalama geliri olan Müezzinler, Badab, Beğdili, Melikler, Sarımehmedler, Kesme, Çukurca İbişler, Selköşe, Darıbükü, İncedere, Bucak ve Haymana köyleri son sırada, 22,86 kuruş ortalama kazanç ile Hacıaliler köyü sondan ikinci, 23,33’er kuruş ortalama kazancı ile Çobanisa ve Çandır köyleri sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 136. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Merkez Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Merkez Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Merkez Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Merkez Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Merkez Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	1160	30,37	Kartoz	-	-
Müezzinler	100	2,62	Selköşe	20	0,52
Badab	300	7,85	Darıbükü	100	2,62
Çobanisa	420	10,99	İncedere	60	1,57
Hacıaliler	160	4,19	Kasımlar	240	6,28
Beğdili	20	0,52	Bucak	100	2,62
Melikler	180	4,71	Ayvalu	180	4,71
Çandır	280	7,33	Hacıahmedler	200	5,24
Sarımehmedler	160	4,19	Kuzca	-	-
Kesme	40	1,05	Karadiken	-	-
Çukurca	40	1,05	Haymana	20	0,52
İbişler	40	1,05	Yekün	3820	100,00%

Yukarıdaki tabloya göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre merkez hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %30,37 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada %10,99 orana sahip olan Çobanisa köyü, üçüncü sırada %7,85 orana sahip olan Badab köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,52'şer oran ile Beğdili, Selköşe ve Haymana köyleri son sırada, %1,05'er oran ile Kesme, Çukurca ve İbişler köyleri sondan ikinci, %1,57 oran ile İncedere köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

4. Arıcılık Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlar

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde arı kovanlarından 4,50 kuruş hasılat kaydı yapılmıştır. Kaza genelinde bulunan 773 haneden 73 hanesine ait 420 adet arı kovanından %0,18 oranında 1890 kuruş hasılat elde edilmiştir. Aşağıdaki tablolarda arıcılıktan elde edilen kazanç dağılımları ve yerleşim yerlerine göre oranları hakkında bilgiler verilmiştir. (Bkz. Tablo 137-138.)

Tablo 137. Pavlu kazası ve Köylerinde Arıcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Arıcılık Geliri Olan Haneler	Arıcılık Kazançları	Arıcılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Arıcılık Geliri Olan Haneler	Arıcılık Kazançları	Arıcılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	5	81,00	16,20	Kartoz	31	10	229,50	22,95
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	3	63,00	21,00
Badab	46	1	36,00	36,00	Darıbükü	14	8	189,00	23,63
Çobanisa	29	9	225,00	25,00	İncedere	23	7	144,00	20,57
Hacialiler	15	1	4,50	4,50	Kasımlar	32	1	18,00	18,00
Beğdili	31	10	369,00	36,90	Bucak	10	4	72,00	18,00
Melikler	38	1	13,50	13,50	Ayvalu	56	2	189,00	94,50
Çandır	46	4	90,00	22,50	Hacıahmedler	31	1	67,50	67,50
Sarımeahmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	3	45,00	15,00	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	1	18,00	18,00	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	2	36,00	18,00	Yekün	773	73	1890	25,89

Tablo 137’de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin arı kovanlarından elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Kaza genelinde bulunan 773 haneden 73 hanesine ait 420 adet arı kovanından 1890 kuruş hasılat elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 25,89 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada arı kovanlarından kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 2,45 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla arıcılık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 31 hanesinden 10 hanesine ait 369 kuruş kazanca sahip olan Beğdili köyü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada 31 hanesinden 10 hanesine ait 229,50 kuruş kazanca sahip olan Kartoz köyü, üçüncü sırada 29 hanesinden 9 hanesine ait 225 kuruş kazanca sahip olan Çobanisa köyü bulunmaktadır En az arıcılık kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 15 hanesinden 1 hanesinde 4,50 kuruş kazanca sahip olan Hacialiler köyü son sırada, 38 hanesinden 1 hanesine ait 13,50 kuruş kazancı olan Melikler köyü sondan ikinci sırada, 9 hanesinden 1 hanesinde 18 kuruş kazancı olan Çukurca köyü ve 32 hanesinden 1 hanesinde 18 kuruş kazancı olan Kasımlar köyü sondan üçüncü sıradadır.

Arı kovanlarından hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 94,50 kuruş ortalama geliri ile Ayvalu köyü, ikinci sırada 67,50 kuruş ortalama kazancı ile Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada

36,90 kuruş ortalama kazancıyla Beğdili köyü yer almaktadır. Arı kovanlarından hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 4,50 kuruş ortalama geliri olan Hacıaliler köyü son sırada, 13,50 kuruş ortalama geliriyle Melikler köyü sondan ikinci, 15 kuruş ortalama kazancı ile Kesme köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 138. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Arıcılık Hasılatı Dağılımı (%)

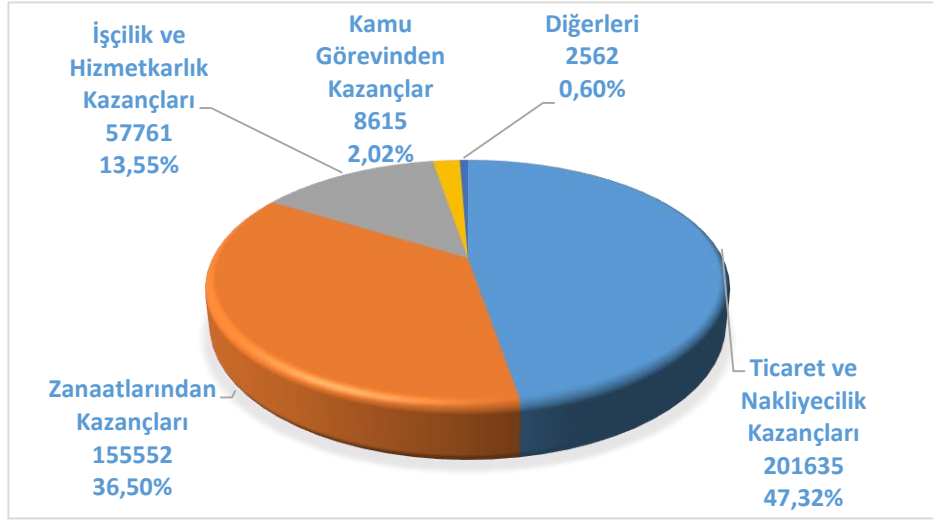
Yerleşim Yerleri	Arıcılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Arıcılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Arıcılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Arıcılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	81,00	4,29	Kartoz	229,50	12,14
Müezzinler	-	-	Selköşe	63,00	3,33
Badab	36,00	1,90	Darıbükü	189,00	10,00
Çobanisa	225,00	11,90	İncedere	144,00	7,62
Hacıaliler	4,50	0,24	Kasımlar	18,00	0,95
Beğdili	369,00	19,52	Bucak	72,00	3,81
Melikler	13,50	0,71	Ayvalı	189,00	10,00
Çandır	90,00	4,76	Hacıahmedler	67,50	3,57
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	45,00	2,38	Karadiken	-	-
Çukurca	18,00	0,95	Haymana	-	-
İbişler	36,00	1,90	Yekün	1890	100,00%

Yukarıdaki tabloya göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre arıcılık hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdeler orana sahip yerleşimler şunlardır; ilk sırada %19,52 orana sahip olan Beğdili köyü, ikinci sırada %12,14 orana sahip olan Kartoz köyü, üçüncü sırada %11,90 orana sahip olan Çobanisa köyü bulunmaktadır. En az yüzdeler orana sahip olan yerleşimler ise; %0,24 oran ile Hacıaliler köyü son sırada, %0,71 oran ile Melikler köyü sondan ikinci, %0,95'er oran ile Çukurca ve Kasımlar köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

C. MESLEKİ FAALİYETLERDEN KAZANÇLAR

1844-1845 tarihinde Pavlu kazası ve köylerinde mesleki faaliyetlerden elde edilen kazançlar toplam hasılatın %39,86'sını oluşturan 426125 kuruşluk kazançtan oluşmaktadır. Mesleki faaliyetlerden elde edilen kazançlar yazılırken yanına yılı yazılmamıştır. Tahminimizce de sayımların yapılmaya başlandığı 1260 yılına göre kayıt edilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde mesleki kazançları 5 kısımda inceleyeceğiz bunlar; ticaret ve nakliye kazançları, işçilik ve hizmetkârlık kazançları, zanaatlarından elde edilen kazançlar, kamu görevinden elde edilen kazançlar ve diğerleri olarak ayırdığımız kazançlar oluşturmaktadır. Mesleki faaliyetlerden elde edilen kazançların türlere göre dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 19. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Mesleki Faaliyetlerden Elde Edilen Kazanç Dağılımı

Pavlu kazası ve köylerinde grafikte görüldüğü üzere mesleki faaliyetlerin dağılımı oranları ve kazançları verilmiştir. Buna göre; ticaret ve nakliyecilikten %47,32 oranında ve 201635 kuruş, zanaatlarından ise %36,50 oranında ve 155552 kuruş, işçilik ve hizmetkârlıktan %13,55 oranında ve 57761 kuruş, kamu görevlerinden %2,02 oranında ve 8615 kuruş, diğerlerinden ise %0,60 oranında ve 2562 kuruş değerinde olmak üzere toplamda 426125 kuruş hasılat elde edilmektedir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde mesleki faaliyetlerden kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir. (Bkz. Tablo 139.)

Tablo 139. Pavlu kazası ve Köylerinde Mesleki Faaliyet Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mesleki Faaliyet Olan Haneler	Mesleki Faaliyet Kazançları	Mesleki Faaliyet Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Mesleki Faaliyet Olan Haneler	Mesleki Faaliyet Kazançları	Mesleki Faaliyet Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	150	83640	557,60	Kartoz	31	21	27810	1324,29
Müezzinler	13	9	6650	738,89	Selköşe	7	4	1580	395,00
Badab	46	34	19330	568,53	Darıbükü	14	11	9058	823,45
Çobanisa	29	25	13339	533,56	İncedere	23	20	15710	785,50
Hacaliler	15	15	7960	530,67	Kasımlar	32	25	13500	540,00
Beğdili	31	25	20491	819,64	Bucak	10	8	6930	866,25
Melikler	38	33	21450	650,00	Ayvalı	56	38	27798	731,53
Çandır	46	41	30490	743,66	Hacıahmedler	31	26	16600	638,46
Sarımehmedler	25	22	14444	656,55	Kuzca	18	10	7640	764,00
Kesme	82	58	44685	770,43	Karadiken	19	17	16960	997,65
Çukurca	9	7	7810	1115,71	Haymana	12	12	7690	640,83
İbişler	6	5	4560	912,00	Yekün	773	616	426125	691,76

Tablo 139’da Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin mesleki faaliyetlerinden elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden 616 hanesinde mesleki faaliyetlerden gelir kaydı yapılmış ve 426125 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 691,76 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada mesleki faaliyetlerden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 551,26 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla mesleki faaliyet gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 180 hanesinden 150 hanesine ait 83640 kuruş kazançta sahip olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. İkinci sırada, 82 hanesinden 58 hanesine ait 44685 kuruş kazançta sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada 46 hanesinden 41 hanesine ait 30490 kuruş kazançta sahip olan Çandır köyü bulunmaktadır. En az mesleki faaliyet kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 7 hanesinden 4 hanesinde 1580 kuruş kazançta sahip olan Selköşe köyü son sıradadır. 6 hanesinin 5 hanesinde 4560 kuruş kazancıyla İbişler köyü sondan ikinci sırada, 13 hanesinin 9 hanesinde 6650 kuruş kazancıyla Müezzinler köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Mesleki faaliyetlerden hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 1324,29 kuruş ortalama geliri ile

Kartoz köyü, ikinci sırada 1115,71 kuruş ortalama kazancı ile Çukurca köyü, üçüncü sırada 997,65 kuruş ortalama kazancıyla Karadiken köyü gelmektedir. Mesleki faaliyetlerden hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 395 kuruş ortalama geliri olan Selköşe köyü son sırada, 530,67 kuruş kazancıyla Hacıaliler köyü sondan ikinci, 533,56 kuruş ortalama kazancı ile Çobanisa köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 140. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Mesleki Faaliyet Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Mesleki Faaliyet Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Mesleki Faaliyet Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Mesleki Faaliyet Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Mesleki Faaliyet Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	83640	19,63	Kartoz	27810	6,53
Müezzinler	6650	1,56	Selköşe	1580	0,37
Badab	19330	4,54	Darıbükü	9058	2,13
Çobanisa	13339	3,13	İncedere	15710	3,69
Hacıaliler	7960	1,87	Kasımlar	13500	3,17
Beğdili	20491	4,81	Bucak	6930	1,63
Melikler	21450	5,03	Ayvalu	27798	6,52
Çandır	30490	7,16	Hacıahmedler	16600	3,90
Sarımehmedler	14444	3,39	Kuzca	7640	1,79
Kesme	44685	10,49	Karadiken	16960	3,98
Çukurca	7810	1,83	Haymana	7690	1,80
İbişler	4560	1,07	Yekün	426125	100,00%

Yukarıdaki tabloya göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre mesleki faaliyet hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %19,63 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada %10,49 orana sahip olan Kesme köyü, üçüncü sırada %7,16 orana sahip olan Çandır köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,37 oran ile Selköşe köyü son sırada, %1,07 oran ile İbişler köyü sondan ikinci, %1,56 oran ile Müezzinler köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde bulunan mesleki faaliyetler hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. Buradan sonrasında ise kazada kazanç getiren mesleki faaliyet türlerinden elde edilen kazançlar hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

1. Ticaret Ve Nakliyecilikten Elde Edilen Kazançlar

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde ticaret ve nakliyecilikten %47,32 oranında ve 201635 kuruş değerinde kazanç elde edilmiştir. Aşağıdaki kısımlarda daha ayrıntılı bilgi verilmiştir.

a. Ticaret

Pavlu kazası ve köylerinde ticari faaliyetlerden 201135 kuruş gelir elde edilmektedir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde ticaretten kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 141. Pavlu kazası ve Köylerinde Ticaret Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Ticaret Geliri Olan Haneler	Ticaret Kazançları	Ticaret Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Ticaret Geliri Olan Haneler	Ticaret Kazançları	Ticaret Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	60	31660	527,67	Kartoz	31	7	8880	1268,57
Müezzinler	13	7	5950	850,00	Selköşe	7	2	660	330,00
Badab	46	22	13000	590,91	Darıbükü	14	4	1268	317,00
Çobanisa	29	10	4590	459,00	İncedere	23	8	4990	623,75
Hacialiler	15	9	4810	534,44	Kasımlar	32	7	2730	390,00
Beğdili	31	10	8041	804,10	Bucak	10	3	1560	520,00
Melikler	38	21	13400	638,10	Ayvalı	56	13	10610	816,15
Çandır	46	36	28292	785,89	Hacıahmedler	31	3	1600	533,33
Sarımehmedler	25	16	10969	685,56	Kuzca	18	4	3070	767,50
Kesme	82	47	35985	765,64	Karadiken	19	4	3750	937,50
Çukurca	9	4	3970	992,50	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	2	1350	675,00	Yekün	773	299	201135	672,69

Tablo 141’de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin ticaretten elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden 299 hanede ticaretten gelir kaydı yapılmış ve 201135 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 672,69 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada ticaretten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 260,20 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla ticaret gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 82 hanesinden 47 hanesine ait 35985 kuruş kazanca sahip olan Kesme köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 180 hanesinden 60 hanesine ait 31660 kuruş kazanca sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada 46 hanesinden 36 hanesine ait 28292 kuruş kazanca sahip olan Çandır köyü bulunmaktadır. En az ticaret kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 7 hanesinden 2 hanesinde 660 kuruş kazanca sahip olan Selköşe köyü son sıradadır. 14 hanesinin 4 hanesinde 1268 kuruş kazancıyla Darıbükü köyü sondan ikinci sırada, 6 hanesinin 2 hanesinde 1350 kuruş kazancıyla İbişler köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Ticaretten hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 1268,57 kuruş ortalama geliri ile Kartoz köyü, ikinci sırada 992,50 kuruş ortalama kazancı ile Çukurca köyü, üçüncü sırada 937,50 kuruş ortalama kazancıyla Karadiken köyü gelmektedir. Ticaretten hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 317 kuruş ortalama geliri olan Darıbükü köyü son sırada, 330 kuruş kazancıyla Selköşe köyü sondan ikinci, 390 kuruş ortalama kazancı ile Kasımlar köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 142. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Ticaret Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Ticaret Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Ticaret Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Ticaret Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Ticaret Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	29961	14,90	Kartoz	8880	4,41
Müezzinler	5950	2,96	Selköşe	660	0,33
Badab	13000	6,46	Darıbükü	1268	0,63
Çobanisa	4590	2,28	İncedere	4990	2,48
Hacialiler	4810	2,39	Kasımlar	2730	1,36
Beğdili	8041	4,00	Bucak	1560	0,78
Melikler	13400	6,66	Ayvalu	10610	5,28
Çandır	28292	14,07	Hacıahmedler	1600	0,80
Sarımehmedler	10969	5,45	Kuzca	3070	1,53
Kesme	35985	17,89	Karadiken	3750	1,86
Çukurca	3970	1,97	Haymana	-	-
İbişler	1350	0,67	Yekün	201135	100,00%

Tablo 142'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre ticaret hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %17,89 orana sahip olan Kesme köyü, ikinci sırada %14,90 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada %14,07 orana sahip olan Çandır köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,33 oran ile Selköşe köyü son sırada, %0,63 oran ile Darıbükü köyü sondan ikinci, %0,67 oran ile İbişler köyü sondan üçüncü sıradadır.

b. Nakliyecilik

Pavlu kazası ve köylerinde yalnızca kaza merkezinde nakliyecilik işiyle uğraşan ve yükü olarak kayıt edilmiş olan bir haneye rastlanmaktadır. Kaplanoğlu Muhammed²⁵⁷

²⁵⁷ K.K.d. 6089, Hane Nr. 18, s. 5.

isimli kişinin yapmış olduğu yolculuktan (nakliyecilik) 500 kuruş kazanç sağladığı kayıt altına alınmıştır.

2. Zanaat Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlar

Pavlu kazası ve köylerinde zanaat faaliyeti olarak ayırdığımız grup içerisindeki gelir getiren iş kolları şunlardır; çobanlık, kişilerin bireysel sanatları, avcılık, değirmencilik, yoğurtçuluk, salepçilik, katrancılık, demircilik, sumakçılık, kerestecilik, kalaycılık, çulhacılık, kaşıkçılık faaliyetleridir. Tüm bu faaliyetlerden %36,50 oranında ve 155552 kuruş değerinde kazanç elde edilmiştir. Aşağıdaki kısımlarda bu faaliyetler ayrı ayrı işlenecektir.

a. Çobanlık

Pavlu kazası ve köylerinde çobanlık faaliyetlerinden 93485 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde çobanlıktan kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 143. Pavlu kazası ve Köylerinde Çobanlık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Çobanlık Geliri Olan Haneler	Çobanlık Kazançları	Çobanlık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Çobanlık Geliri Olan Haneler	Çobanlık Kazançları	Çobanlık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	9	4325	480,56	Kartoz	31	9	11000	1222,22
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	7	4250	607,14	Darıbükü	14	4	5220	1305,00
Çobanisa	29	10	5739	573,90	İncedere	23	7	6250	892,86
Hacaliler	15	4	1970	492,50	Kasımlar	32	11	6530	593,64
Beğdili	31	5	5230	1046,00	Bucak	10	1	2000	2000,00
Melikler	38	4	2300	575,00	Ayvalu	56	12	8928	744,00
Çandır	46	3	1598	532,67	Haciahmedler	31	6	3410	568,33
Sarımehmedler	25	6	3475	579,17	Kuzca	18	4	3280	820,00
Kesme	82	4	2490	622,50	Karadiken	19	8	7800	975,00
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	12	7690	640,83
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	126	93485	741,94

Tablo 143’de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerin çobanlıktan elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden 126 hanesinde çobanlıktan gelir kaydı yapılmış ve 93485 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 741,94 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada çobanlıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 120,94 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla çobanlık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 31 hanesinden 9 hanesine ait 11000 kuruş kazanca sahip olan Kartoz köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 56 hanesinden 12 hanesine ait 8928 kuruş kazanca sahip olan Ayvalu köyü, üçüncü sırada 19 hanesinden 8 hanesine ait 7800 kuruş kazanca sahip olan Karadiken köyü bulunmaktadır. En az çobanlık kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 46 hanesinden 3 hanesinde 1598 kuruş kazanca sahip olan Çandır köyü son sıradadır. 15 hanesinin 4 hanesinde 1970 kuruş kazancıyla Hacıaliler köyü sondan ikinci sırada, 10 hanesinin 1 hanesinde 2000 kuruş kazancıyla Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Çobanlıktan hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 2000 kuruş ortalama geliri ile Bucak köyü, ikinci sırada 1305 kuruş ortalama kazancı ile Darbükü köyü, üçüncü sırada 1222,22 kuruş ortalama kazancıyla Kartoz köyü gelmektedir. Çobanlıktan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 480,56 kuruş ortalama geliri olan Pavlu kaza merkezi son sırada, 492,50 kuruş kazancıyla Hacıaliler köyü sondan ikinci, 532,67 kuruş ortalama kazancı ile Çandır köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 144. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Çobanlık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Çobanlık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Çobanlık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Çobanlık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Çobanlık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	4325	4,63	Kartoz	11000	11,77
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	4250	4,55	Darbükü	5220	5,58
Çobanisa	5739	6,14	İncedere	6250	6,69
Hacıaliler	1970	2,11	Kasımlar	6530	6,99
Beğdili	5230	5,59	Bucak	2000	2,14
Melikler	2300	2,46	Ayvalu	8928	9,55
Çandır	1598	1,71	Hacıahmedler	3410	3,65
Sarımeahmedler	3475	3,72	Kuzca	3280	3,51
Kesme	2490	2,66	Karadiken	7800	8,34
Çukurca	-	-	Haymana	7690	8,23
İbişler	-	-	Yekün	93485	100,00%

Tablo 144'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre çobanlık hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %11,77 orana sahip olan Kartoz köyü, ikinci sırada %9,55 orana sahip olan Ayvalu köyü, üçüncü sırada %8,34 orana sahip olan Karadiken köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik

orana sahip olan yerleşimler ise; %1,71 oran ile Çandır köyü son sırada, %2,11 oran ile Hacıaliler köyü sondan ikinci, %2,14 oran ile Bucak köyü sondan üçüncü sıradadır.

b. Bireysel Sanatlar

Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde hanelerin arazi ve hayvanat gelirleri yazıldıktan sonra kişilerin meşgul oldukları işlerin “sanatı temettuatı”²⁵⁸ şeklinde kayıt edildiği gelirleri kapsamaktadır. Buradan elde edilen toplam kazanç 14940 kuruş olarak hesaplanmıştır. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde bireysel sanatlarından kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 145. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Bireysel Sanatlarından Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sanat Geliri Olan Haneler	Sanat Kazançları	Sanat Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sanat Geliri Olan Haneler	Sanat Kazançları	Sanat Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	7	2500	357,14	Kartoz	31	3	4060	1353,33
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	1	560	560,00
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	2	1510	755,00
Çobanisa	29	1	950	950,00	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	2	720	360,00
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	1	800	800,00
Melikler	38	-	-	-	Ayvalı	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	1	690	690,00
Kesme	82	1	1200	1200,00	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	1	1950	1950,00	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	20	14940	747,00

Tablo 145’de Pavlu kazası ve köylerinde yaşayan hanelerdeki bireylerin kişisel sanatlarından elde etmiş oldukları kazançları ve hanelere göre ortalama kazançları verilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde bulunan 773 haneden ait 20 hanede bireysel sanatlarından gelir kaydı yapılmış ve 14940 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazancı 747 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada kişilerin bireysel sanatlarından kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 19,33 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla bireysel sanat gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri şunlardır; 31 hanesinden 3 hanesine ait 4060 kuruş kazançta sahip olan Kartoz köyü ilk sıradadır. İkinci sırada 180 hanesinden 7 hanesine ait 2500 kuruş kazançta sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada 9 hanesinden 1 hanesine ait 1950 kuruş

²⁵⁸ K.K.d. 6089, s. 1-201.

kazanca sahip olan Çukurca köyü bulunmaktadır. En az bireysel sanat kazancına sahip haneler ve yerleşim yerleri ise; 7 hanesinden 1 hanesinde 560 kuruş kazanca sahip olan Selköşe köyü son sıradadır. 18 hanesinin 1 hanesinde 690 kuruş kazancıyla Kuzca köyü sondan ikinci sırada, 32 hanesinin 2 hanesinde 720 kuruş kazancıyla Kasımlar köyü sondan üçüncü sıradadır.

Bireysel sanatlardan hanelere göre ortalama kazanç durumuna baktığımızda en fazla ortalama gelire sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 1950 kuruş ortalama geliri ile Çukurca köyü, ikinci sırada 1353,33 kuruş ortalama kazancı ile Kartoz köyü, üçüncü sırada 1200 kuruş ortalama kazancıyla Kesme köyü yer almaktadır. Bireysel sanatlardan hanelere göre ortalama en az gelire sahip yerleşim yerleri ise; 357,14 kuruş ortalama geliri olan Pavlu kaza merkezi son sırada, 360 kuruş kazancıyla Kasımlar köyü sondan ikinci, 560 kuruş ortalama kazancı ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 146. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Bireysel Sanatlarından Hasılat Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Sanat Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Sanat Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Sanat Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Sanat Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	2500	16,73	Kartoz	4060	27,18
Müezzınler	-	-	Selköşe	560	3,75
Badab	-	-	Darıbükü	1510	10,11
Çobanisa	950	6,36	İncedere	-	-
Hacıliler	-	-	Kasımlar	720	4,82
Beğdili	-	-	Bucak	800	5,35
Melikler	-	-	Ayvalu	-	-
Çandır	-	-	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	690	4,62
Kesme	1200	8,03	Karadiken	-	-
Çukurca	1950	13,05	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	14940	100,00%

Tablo 146'ya göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre bireysel sanatlarından hasılat dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %27,18 orana sahip olan Kartoz köyü, ikinci sırada %16,73 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, üçüncü sırada %13,05 orana sahip olan Çukurca köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %3,75 oran ile Selköşe köyü son sırada, %4,62 oran ile Kuzca köyü sondan ikinci, %4,82 oran ile Kasımlar köyü sondan üçüncü sıradadır.

c. Avcılık

Pavlu kazası ve köylerinde avcılık faaliyetlerinden 11590 kuruş kazanç elde edilmiştir. Avcıların hangi hayvanları avladığı veya yakaladığı hakkında bilgi verilmemiştir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde avcılıktan kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 147. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Avcılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Avcılık Geliri Olan Haneler	Avcılık Kazançları	Avcılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Avcılık Geliri Olan Haneler	Avcılık Kazançları	Avcılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	1	800	800,00
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	1	1000	1000,00
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	8	6090	761,25
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	4	3700	925,00
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	14	11590	827,86

Pavlu kazasına bağlı 4 köyde avcılık faaliyeti yapılmış olan 14 hanede toplam 11590 kuruş kazanç kayıt altına alınmıştır. Hanelere göre ortalama kazancı 827,86 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada avcılıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 14,99 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında avcılık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; 31 hanesinden 8 hanesine ait 6090 kuruş kazanca sahip olan Hacıahmedler köyü ilk sırada, 19 hanesinden 4 hanesinde 3700 kuruş kazanca sahip olan Karadiken köyü ikinci sırada, 56 hanesinden 1 hanesinde 1000 kuruş kazanca sahip olan Ayvalu köyü üçüncü sırada, 10 hanesinden 1 hanesinde 800 kuruş kazanca sahip olan Bucak köyü dördüncü sırada bulunmaktadır.

Hanelere göre avcılıktan elde edilen ortalama gelirlere baktığımızda; ilk sırada 1000 kuruş ortalama kazancı olan Ayvalu köyü, ikinci sırada 925 kuruş ortalama kazanca sahip olan Karadiken köyü, üçüncü sırada 800 kuruş ortalama kazanca sahip olan Bucak köyü, dördüncü sırada 761,25 kuruş ortalama kazanca sahip olan Hacıahmedler köyü gelmektedir.

Tablo 148. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Avcılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Avcılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Avcılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Avcılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Avcılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacialiler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	800	6,90
Melikler	-	-	Ayvalu	1000	8,63
Çandır	-	-	Hacıahmedler	6090	52,55
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	3700	31,92
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	11590	100,00%

Tablo 148'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre avcılık hasılatı dağılımı yüzdeler oranlarına baktığımızda; ilk sırada %52,55 orana sahip olan Hacıahmedler köyü, ikinci sırada %31,92 orana sahip olan Karadiken köyü, üçüncü sırada %8,63 orana sahip olan Ayvalu köyü, dördüncü sırada %6,90 orana sahip olan Bucak köyü yer almaktadır.

d. Değirmencilik

Pavlu kazasında değirmencilik faaliyetlerinden 8090 kuruş kazanç elde edilmiştir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde değirmencilikten kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 149. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Değirmencilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Hane	Asiyab (Değirmen) Geliri Olan Haneler	Asiyab (Değirmen) Kazançları	Asiyab (Değirmen) Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Asiyab (Değirmen) Geliri Olan Haneler	Asiyab (Değirmen) Kazançları	Asiyab (Değirmen) Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	7	2880	411,43	Kartoz	31	1	2720	2720,00
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	5	2490	498,00	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	10	8090	809,00

Pavlu kaza merkezi ve 2 köyünde yapılmış olan değirmencilikten 10 hanede toplam 8090 kuruş kazanç kayıt altına alınmıştır. Hanelere göre ortalama kazancı 809 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada değirmencilikten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 10,47 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında değirmencilik gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada 180 hanesinden 7 hanesinde 2880 kuruş kazançla sahip olan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada 31 hanesinden 1 hanesinde 2720 kuruş geliri olan Kartoz köyü, üçüncü sırada 82 hanesinden 5 hanesinde 2490 kuruş kazançla sahip olan Kesme köyü yer almaktadır.

Hanelere göre değirmencilikten ortalama kazançlara baktığımızda; ortalama 2720 kuruş kazancıyla Kartoz ilk sırada, 498 kuruş kazancıyla Kesme İkinci sırada, 411,43 kuruş kazancıyla Pavlu kaza merkezi üçüncü sıradadır.

Tablo 150. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Değirmencilik Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Asiyab (Değirmen) Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Kereste Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Asiyab (Değirmen) Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Kereste Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	2880	35,60	Kartoz	2720	33,62
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacıaliler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalu	-	-
Çandır	-	-	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	2490	30,78	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	8090	100,00%

Tablo 150'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre değirmencilik hasılatı dağılımı yüzdeler oranlarına baktığımızda; ilk sırada %35,60 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada %33,62 orana sahip olan Kartoz köyü, üçüncü sırada %30,78 orana sahip olan Kesme köyü yer almaktadır.

e. Yoğurtçuluk

Pavlu kazasında yoğurtçuluk faaliyeti yalnızca Pavlu kaza merkezinde bulunan 7 hanede yapıldığı kayıt altına alınmıştır. Yoğurtçuluktan 6482 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama 926 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada yoğurtçuluktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 8,39 kuruş kazanç düşmektedir.

f. Salepçilik

Pavlu kazasına bağlı 4 köyde salepçilik faaliyeti yapıldığı görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazasına bağlı 4 köyde salepçilikten kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 151. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Salepçilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Saleb Geliri Olan Haneler	Saleb Kazançları	Saleb Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Saleb Geliri Olan Haneler	Saleb Kazançları	Saleb Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbüğü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	1	1900	1900,00
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	1	760	760,00
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	3	1750	583,33
Çandır	46	1	350	350,00	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	6	4760	793,33

Pavlu kazasına bağlı 4 köyde yapılmış olan salepçilikten 6 haneye ait toplam 4760 kuruş kazanç kayıt altına alınmıştır. Hanelere göre ortalama kazancı 793,33 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada salepçilikten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 6,16 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında salepçilik gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır: ilk sırada 23 hanesinden 1 hanesinde 1900 kuruş kazanca sahip olan İncedere köyü, ikinci sırada 56 hanesinden 3 hanesinde 1750 kuruş geliri olan Ayvalu köyü, üçüncü sırada 32 hanesinden 1 hanesinde 760 kuruş kazanca sahip olan Kasımlar köyü, dördüncü sırada 46 hanesinden 1 hanesinde 350 kuruş kazanca sahip olan Çandır köyü yer almaktadır.

Hanelere göre salepçilikten ortalama kazançlara baktığımızda; ortalama 1900 kuruş kazancıyla İncedere ilk sırada, 760 kuruş kazancıyla Kasımlar ikinci sırada, 583,33 kuruş kazancıyla Ayvalu köyü üçüncü sırada, 350 kuruş kazancıyla Çandır köyü dördüncü sıradadır.

Tablo 152. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Salepçilik Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Saleb Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Saleb Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Saleb Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Saleb Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	1900	39,92
Hacialiler	-	-	Kasımlar	760	15,97
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalı	1750	36,76
Çandır	350	7,35	Hacıahmedler	-	-
Sarımeahmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	4760	100,00%

Tablo 152'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre salepçilik hasılatı dağılımı yüzdeler oranlarına baktığımızda; ilk sırada %39,92 orana sahip olan İncedere köyü, ikinci sırada %36,76 orana sahip olan Ayvalı köyü, üçüncü sırada %15,97 orana sahip olan Kasımlar köyü, dördüncü sırada %7,35 orana sahip olan Çandır köyü yer almaktadır.

g. Katrancılık

Pavlu kazasına bağlı 4 köyde katrancılık faaliyeti yapıldığı görülmektedir. Katran maddesi hayvanların yara ve berelerinin tedavisinde kullanıldığı gibi bazı yörelerde keskin kokusundan dolayı yılan kovucu özelliği olduğu söylenmektedir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazasına bağlı 4 köyde katrancılıktan kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir. (Bkz. Tablo 153.)

Tablo 153. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Katrancılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Hane	Katrancılık Geliri Olan Haneler	Katrancılık Kazançları	Katrancılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Katrancılık Geliri Olan Haneler	Katrancılık Kazançları	Katrancılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	1	560	560	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	2	1180	590	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	1	990	990	Bucak	10	1	1220	1220
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	5	3950	790

Pavlu kazasına bağlı 4 köyde bulunan katrancılık faaliyetinden 5 hanede toplam 3950 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Hanelere göre ortalama 790 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada katrancılıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 5,11 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında katrancılık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada 10 hanesinden 1 hanesinde 1220 kuruş kazanca sahip olan Bucak köyü, ikinci sırada 15 hanesinden 2 hanesinde 1180 kuruş geliri olan Hacıaliler köyü, üçüncü sırada 31 hanesinden 1 hanesinde 990 kuruş kazanca sahip olan Beğdili köyü, dördüncü sırada 29 hanesinden 1 hanesinde 560 kuruş kazanca sahip olan Çobanisa köyü gelmektedir.

Hanelere göre katrancılıktan ortalama kazançlara baktığımızda; Çobanisa, Beğdili ve Bucak köylerinde tek hane olduğu için kazançları aynıdır. Hacıaliler köyünde ortalama 590 kuruş kazanç düşmektedir.

Tablo 154. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Katrancılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Katrancılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Katrancılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Katrancılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Katrancılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	560	14,18	İncedere	-	-
Hacialiler	1180	29,87	Kasımlar	-	-
Beğdili	990	25,06	Bucak	1220	30,89
Melikler	-	-	Ayvalu	-	-
Çandır	-	-	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	3950	100,00%

Tablo 154'e göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre katrancılık hasılatı dağılımı yüzdeler oranlarına baktığımızda; ilk sırada %30,89 orana sahip olan Bucak köyü, ikinci sırada %29,87 orana sahip olan Hacialiler köyü, üçüncü sırada %25,06 orana sahip olan Beğdili köyü, dördüncü sırada %14,18 orana sahip olan Çobanisa köyü yer almaktadır.

h. Demircilik

Pavlu kaza merkezi ve Melikler köyünde demircilik faaliyeti yapıldığı görülmektedir. Aşağıdaki tabloda demircilik yapan haneler ve kazanç ortalamaları verilmiştir.

Tablo 155. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Demircilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Demircilik Geliri Olan Haneler	Demircilik Kazançları	Demircilik Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Demircilik Geliri Olan Haneler	Demircilik Kazançları	Demircilik Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	2	2835	1417,50	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	1	800	800,00	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	3	3635	1211,67

Tabloya göre Pavlu kaza merkezinde ve Melikler köyünde toplam 3 hanede yapılan demircilik faaliyetinden 3635 kuruş kazanç elde edilmiş olup hanelere göre ortalama 1211,67 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada demircilikten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 4,70 kuruş kazanç hesaplanmıştır.

Yerleşim yerlerindeki demircilik faaliyetleri olan haneler ve kazançlarına baktığımızda; Pavlu kaza merkezinde 180 haneden 2 hanesinde 2835 kuruş kazanç elde edilmiş olup, hanelere göre ortalama 1417,50 kuruş kazanç düşmektedir. Melikler köyünde 38 haneden 1 hanesinde 800 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Demircilikten hasılat dağılımı oranlarına bakarsak; Pavlu kaza merkezi %77,99 orana sahip, Melikler köyü %22,01 orana sahiptir.

1. Sumakçılık

Pavlu kaza merkezi ve 4 köyünde sumakçılık faaliyeti yapıldığı görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kaza merkezi ve 4 köyünde sumakçılıktan kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 156. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Sumakçılık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Hane	Sumakçılık Geliri Olan Haneler	Sumakçılık Kazançları	Sumakçılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Hane	Sumakçılık Geliri Olan Haneler	Sumakçılık Kazançları	Sumakçılık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	4	980	245,00	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	1	750	750,00	Darbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	1	760	760,00	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	1	300	300,00	Ayvalı	56	1	550	550,00
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	8	3340	417,50

Pavlu kazası merkezi ve 4 köyde bulunan sumakçılık faaliyetinden 8 hanede toplam 3340 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Hanelere göre ortalama 417,50 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada sumakçılıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 4,32 kuruş kazanç hesaplanmıştır.

Tabloya göre Pavlu kazasında sumakçılık gelinine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada 180 hanesinden 4 hanesinde 980 kuruş kazançta sahip

olan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada 31 hanesinden 1 hanesinde 760 kuruş geliri olan Beğdili köyü, üçüncü sırada 46 hanesinden 1 hanesinde 750 kuruş kazanca sahip olan Badab köyü, dördüncü sırada 56 hanesinden 1 hanesinde 550 kuruş kazanca sahip olan Ayvalı köyü, beşinci sırada 38 hanesinden 1 hanesinde 300 kuruş kazanca sahip olan Melikler köyü yer almaktadır.

Hanelere göre sumakçılıktan ortalama kazançlara baktığımızda; Badab, Beğdili, Melikler ve Ayvalı köylerinde tek hane olduğu için kazançları aynıdır. Pavlu kaza merkezinde ortalama 245 kuruş kazanç düşmektedir.

Tablo 157. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Sumakçılık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Sumakçılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Sumakçılık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Sumakçılık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Sumakçılık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	980	29,34	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	750	22,46	Darıbüktü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacialiler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	760	22,75	Bucak	-	-
Melikler	300	8,98	Ayvalı	550	16,47
Çandır	-	-	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	3340	100,00%

Tablo 157'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre sumakçılık hasılatı dağılımı yüzdeler oranlarına baktığımızda; ilk sırada %29,34 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada %22,75 orana sahip olan Beğdili köyü, üçüncü sırada %22,46 orana sahip olan Badab köyü, dördüncü sırada %16,47 orana sahip olan Ayvalı köyü, beşinci sırada %8,98 orana sahip olan Melikler köyü yer almaktadır.

i. Kerestecilik

Pavlu kazasına bağlı 2 köyünde kerestecilik faaliyeti yapıldığı görülmektedir. Aşağıdaki tablolarda Badab ve Çobanisa köyünde kerestecilikten kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir. (Bkz. Tablo 158)

Tablo 158. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Kerestecilik Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Kereste Geliri Olan Haneler	Kereste Kazançları	Kereste Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Kereste Geliri Olan Haneler	Kereste Kazançları	Kereste Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	3	650	216,67	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	2	950	475,00	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalı	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	5	1600	320,00

Pavlu kazasına bağlı 2 köyde bulunan kerestecilik faaliyetinden 5 hanede toplam 1600 kuruş kazanç elde edildiği görülmektedir. Hanelere göre ortalama 320 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada kerestecilikten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 2,07 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında kerestecilik gelirin e sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada 29 hanesinden 2 hanesinde 950 kuruş kazanç sahip olan Çobanisa köyü, ikinci sırada 46 hanesinden 3 hanesinde 650 kuruş geliri olan Badab köyü bulunmaktadır. Hanelere göre ortalama kazançlar ise; 475 kuruş ortalama ile Çobanisa ilk sırada, 216,67 kuruş ortalama kazanç ile Badab köyü ikinci sıradadır. Kerestecilikten hasılat dağılımı oranlarına bakarsak; Çobanisa köyü %59,38 orana sahip, Badab köyü %40,62 orana sahiptir.

j. Kalaycılık

Pavlu kazası ve köylerinde kalaycılık işiyle uğraşan yalnızca Kesme köyünde 1 haneye rastlanmaktadır. Kesme köyünde 81. hanede yaşayan Kalaycı Mustafa adındaki bir kişi tarafından yapılmakta ve 1360 kuruş kazanç sağladığı görülmektedir²⁵⁹. Kazada kalaycılıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,76 kuruş kazanç düşmektedir.

²⁵⁹ K.K.d. 6089, hane nr. 81, s. 131.

k. ulhacılık

Pavlu kazası ve köylerinde Çulhacılık işiyle uğraşan yalnızca Darıbükü köyünde 1 haneye rastlanmaktadır. Darıbükü köyünde 10. hanede yaşayan alış Osman adındaki bir kişi tarafından yapılmakta ve 1060 kuruş kazanç sağladığı görülmektedir²⁶⁰. Kazada ulhacılıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,37 kuruş kazanç düşmektedir.

l. Eskicilik

Pavlu kazası ve köylerinde eskicilik işiyle uğraşan yalnızca Pavlu kaza merkezinde 1 hanede rastlanmaktadır. Pavlu kaza merkezinde 157. hanede yaşayan Mıstanoğlu Abdil adındaki bir kişi tarafından yapılmakta ve 710 kuruş kazanç sağladığı görülmektedir²⁶¹. Kazada eskicilikten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,92 kuruş kazanç düşmektedir.

m. Kaşıkçılık

Pavlu kazası ve köylerinde kaşıkçılık işiyle uğraşan yalnızca Bucak köyünde 1 haneye rastlanmaktadır. Bucak köyünde 10. hanede yaşayan Durmuşalioğlu Kel Süleyman adındaki bir kişi tarafından yapılmakta ve 550 kuruş kazanç sağladığı görülmektedir²⁶². Kazada kaşıkçılıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,71 kuruş kazanç düşmektedir.

3. Hizmetkârlık Ve İşçilikten (Amelelik) Elde Edilen Kazançlar

Pavlu kazası ve köylerinde işçilik yevmiyelerinden ve hizmetkârlık işlerinden %13,55 oranında 57761 kuruş değerinde kazanç kayıt altına alınmıştır. Aşağıdaki kısımlarda işçilik yevmiyeleri ve hizmetkârlık gelirleri hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

a. Hizmetkârlık

Pavlu kazası ve köylerinde hizmetkârlık faaliyetlerinden 36730 kuruş kazanç elde edilmiştir. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde hizmetkârlıktan kazanç sağlayan haneler ve kazanç dağılımları hakkında bilgi verilmiştir.

²⁶⁰ K.K.d. 6089, hane nr. 10, s. 148.

²⁶¹ K.K.d. 6089, hane nr. 157, s. 35.

²⁶² K.K.d. 6089, hane nr. 10, s. 166.

Tablo 159. Pavlu kazası ve Köylerinde Kişilerin Hizmetkârlık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Hizmetkârlık Geliri Olan Haneler	Hizmetkârlık Kazançları	Hizmetkârlık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	5	2200	440,00
Müezzinler	13	1	400	400,00
Badab	46	1	500	500,00
Çobanisa	29	1	550	550,00
Hacialiler	15	-	-	-
Beğdili	31	8	5470	683,75
Melikler	38	6	4650	775,00
Çandır	46	-	-	-
Sarımeahmedler	25	-	-	-
Kesme	82	1	800	800,00
Çukurca	9	1	990	990,00
İbişler	6	3	3210	1070,00
Kartoz	31	-	-	-
Selköşe	7	1	360	360,00
Darıbükü	14	-	-	-
İncedere	23	4	2570	642,50
Kasımlar	32	4	2760	690,00
Bucak	10	-	-	-
Ayvalı	56	8	4960	620,00
Hacıahmedler	31	8	5000	625,00
Kuzca	18	1	600	600,00
Karadiken	19	2	1710	855,00
Haymana	12	-	-	-
Yekün	773	55	36730	667,82

Pavlu kazası ve köylerinde yapılmış olan hizmetkârlık faaliyetlerinde bulunan 55 haneye ait toplam 36730 kuruş kazanç kayıt altına alınmıştır. Hanelere göre ortalama kazancı 667,82 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada hizmetkârlık kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 47,52 kuruş kazanç düşmektedir.

Tabloya göre Pavlu kazasında en fazla hizmetkârlık gelirine sahip haneler ve yerleşim yerleri sırasıyla şunlardır; ilk sırada 31 hanesinden 8 hanesinde 5470 kuruş kazanca sahip olan Beğdili köyü, ikinci sırada 31 hanesinden 8 hanesinde 5000 kuruş geliri olan Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada 56 hanesinden 8 hanesinde 4960 kuruş kazanca sahip olan Ayvalı köyü bulunmaktadır. En az hizmetkârlık gelirine sahip olan yerleşimler ise; 7 hanesinden 1 hanesinde 360 kuruş kazancı olan Selköşe köyü son sırada, 13 hanesinden 1 hanesinde 400 kuruş kazancı olan Müezzinler köyü sondan ikinci, 46 hanesinden 1 hanesinde 500 kuruş kazancı bulunan Badab köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hanelere göre hizmetkârlıktan en fazla ortalama kazançlara baktığımızda; ortalama 1070 kuruş kazancıyla İbişle köyü ilk sırada, 990 kuruş kazancıyla Çukurca köyü ikinci sırada, 855 kuruş kazancıyla Karadiken köyü üçüncü sıradadır. Ortalama en az geliri olan yerleşimlere batığımızda ise; ortalama 360 kuruş geliri olan Selköşe köyü son sırada, 400 kuruş kazançla Müezzinler köyü sondan ikinci, 440 kuruş ortalama kazancıyla Pavlu kaza merkezi sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 160. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre Hizmetkârlık Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Hizmetkârlık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Hizmetkârlık Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Hizmetkârlık Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Hizmetkârlık Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	2200	5,83	Kartoz	-	-
Müezzinler	400	1,06	Selköşe	360	0,95
Badab	500	1,33	Darbükü	-	-
Çobanisa	550	1,46	İncedere	2570	6,81
Hacialiler	-	-	Kasımlar	3760	9,97
Beğdili	5470	14,50	Bucak	-	-
Melikler	4650	12,32	Ayvalu	4960	13,15
Çandır	-	-	Hacıahmedler	5000	13,25
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	600	1,59
Kesme	800	2,12	Karadiken	1710	4,53
Çukurca	990	2,62	Haymana	-	-
İbişler	3210	8,51	Yekün	37730	100,00%

Tablo 160'a göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre hizmetkârlık hasılatı dağılımına baktığımızda en fazla yüzdellik orana sahip yerleşmeler şunlardır; ilk sırada %14,50 orana sahip olan Beğdili köyü, ikinci sırada %13,25 orana sahip olan Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada %13,15 orana sahip olan Ayvalu köyü bulunmaktadır. En az yüzdellik orana sahip olan yerleşimler ise; %0,95 oran ile Selköşe köyü son sırada, %1,06 oran ile Müezzinler köyü sondan ikinci, %1,33 oran ile Badab köyü sondan üçüncü sıradadır.

b. İşçilikten (Amelelik)

Pavlu kazasında işçilik (amelelik) faaliyetlerinden Pavlu kaza merkezi ve 4 köyünde gelir elde edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tabloda daha ayrıntılı bilgi verilmiştir. (Bkz. Tablo 161.)

Tablo 161. Pavlu kazası ve Köylerinde İşçilik (Amelelik) Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	İşçilik (Yevmiye) Geliri Olan Haneler	Yevmiye Kazançları	Yevmiye Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	İşçilik (Yevmiye) Geliri Olan Haneler	Yevmiye Kazançları	Yevmiye Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	49	19081	389,41	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	1	300	300,00	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalı	56	-	-	-
Çandır	46	1	250	250,00	Hacıahmedler	31	1	500	500,00
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	1	900	900,00	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	53	21031	396,81

Yukarıdaki tabloya göre Pavlu kaza merkezi ve 4 köyünde toplamda 53 hanesinde yapılmış olan işçilik (amelelik) faaliyetlerinden 21031 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama kazanç dağılımı ise 396,81 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada işçilikten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 27,21 kuruş kazanç düşmektedir.

İşçilikten en fazla geliri olan yerleşimlere baktığımızda sırasıyla; 180 hanesinden 49 hanesinde 19081 kuruş yevmiye kazancı olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 9 hanesinden 1 hanesinde 900 kuruş kazancı olan Çukurca köyü ikinci, 31 hanesinden 1 hanesinde 500 kuruş yevmiye geliri olan Hacıahmedler üçüncü, 13 hanesinden 1 hanesinde 300 kuruş yevmiye kazancı olan Müezzinler köyü dördüncü, 46 hanesinden 1 hanesinde 250 kuruş yevmiye kazancı bulunan Çandır köyü beşinci sırada yer almaktadır.

Hanelere göre gelir ortalama gelir dağılımına baktığımızda Pavlu kaza merkezinde ortalama 389,41 kuruş kazanç düşmektedir. Diğer köylerde birer hane olduğu için kazançları sabittir.

Tablo 162. Pavlu Kazasında Bulunan Yerleşim Yerlerine Göre İşçilik (Amelelik) Hasılatı Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Yevmiye Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Yevmiye Hasılatı Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Yevmiye Kazançları	Yerleşim Yerlerine Göre Yevmiye Hasılatı Dağılımı (%)
Pavlu	19081	90,73	Kartoz	-	-
Müezzinler	300	1,43	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbükü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacıaliler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	-	-	Ayvalı	-	-
Çandır	250	1,19	Hacıahmedler	500	2,38
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	900	4,28	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	21031	100,00%

Tablo 162'ye göre Pavlu kazasındaki yerleşim yerlerine göre ticaret hasılatı dağılımı yüzdelik oranlarına baktığımızda; ilk sırada %90,73 orana sahip olan Pavlu kaza merkezi, ikinci sırada %4,28 orana sahip olan Çukurca köyü, üçüncü sırada %2,38 orana sahip olan Hacıahmedler köyü, dördüncü sırada %1,43 orana sahip olan Müezzinler köyü, beşinci sırada %1,19 orana sahip olan Çandır köyü bulunmaktadır.

4. Kamu Görevlerinden Elde Edilen Kazançlar

Pavlu kazası ve köylerinde kamu görevlerinden %2,02 oranında 8615 kuruş değerinde kazanç kayıt altına alınmıştır. Aşağıdaki kısımlarda kamu gelirleri hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

a. Sipahilik

Pavlu kazası ve köylerinde sipahilik mesleğine yalnızca Pavlu kaza merkezinde bulunan 3 hanede rastlanmaktadır. Pavlu kaza merkezinde 10. hanede yaşayan Musasipahioğlu Osman'ın sipahi olduğu ve yedek tımarından 1800 kuruş kazancı olduğu, kaza merkezinde 11. hane reisi Karamahmudoğlu Osman'ın oğlu Hasan'ın babasının yerine zabtiyye sipahi vekili olduğundan yedek tımarından kazancı 1800 kuruş²⁶³, yine Pavlu kaza merkezinde 46. hane reisi Yusufagaoglu Hüseyin'in sipahilikten 900 kuruş kazancı bulunmaktadır²⁶⁴. Kazada sipahilikten toplam 4500 kuruş kazanç elde edilmiş

²⁶³ K.K.d. 6089, hane nr. 10-11, s. 3.

²⁶⁴ K.K.d. 6089, hane nr. 46, s. 10.

olup hanelere göre ortalama 1500 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada sipahilikten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 5,82 kuruş kazanç düşmektedir.

b. İmamlık ve Müezzinlik

Pavlu kazası ve köylerinde imamlıktan ve müezzinlikten, kaza merkezi ve 2 köyünde gelir elde edilmiştir. Aşağıdaki tabloda daha ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Tablo 163. Pavlu kazası ve Köylerinde İmamlık Kazançlarının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	İmamlık Geliri Olan Haneler	İmamlık Kazançları	İmamlık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	İmamlık Geliri Olan Haneler	İmamlık Kazançları	İmamlık Hasılatının Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	4	1095	273,75	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	1	180	180,00	Darıbüktü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacıaliler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	-	-	-	Hacıahmedler	31	-	-	-
Sarımeahmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	1	360	360,00	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	6	1635	272,50

Pavlu kazasında 5 hanede yapılan imamlık ve 1 hanede yapılan müezzinlikten 1635 kuruş gelir yazılmıştır. Hanelere göre ortalama 272,50 kuruş kazanç düştüğü hesaplanmıştır. Kazada imamlıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 2,11 kuruş kazanç düşmektedir.

Pavlu kaza merkezinde 3 imam, 1 müezzin bulunmaktadır. Kaza merkezindeki 3 imamın geliri 950 kuruş, müezzinin geliri 145 kuruş olmak üzere toplamda 1095 kuruş kazanç elde edilmiştir. Hanelere göre ortalama 273,75 kuruş düşmektedir. Badab köyündeki imamın geliri 180 kuruş, Kesme köyündeki imamın geliri 360 kuruş olarak kayıt edilmiştir.

c. Teküdlük

Pavlu kazası ve köylerinde yalnızca kaza merkezinde tekaüdlükten (sipahi emeklisi) 3 hanede gelir kaydı yapılmıştır. Bu hanelerin toplam kazancı 1330 kuruş olarak hesaplanmış olup hanelere göre ortalama 443,33 kuruş kazanç düşmektedir. Kazada tekaüdlükten kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,72 kuruş kazanç hesaplanmıştır.

Pavlu kazasında bulunan bu kişiler ve hane numaraları şunlardır; 42. hane reisi Afillioğlu Yusuf'un kazancı 650 kuruş²⁶⁵, 79. hanede Emirismailoğlu Hasan'ın geliri 500 kuruş²⁶⁶, 149. hanede Çengeloğlu Muhammed'in 180 kuruş askeri nizamiyye tekaüdüğünden maaşı bulunmaktadır²⁶⁷.

d. Değirmen Bekçiliği

Pavlu kazası ve köylerinde değirmen bekçiliğinden yalnızca Kartoz köyünde gelir kaydı yapılmıştır. Kartoz köyünde 14. hanede kayıtlı olan Musaoğlu İlyas'ın bu işten 1150 kuruş kazancı olduğu temettuat defterine yazılmıştır²⁶⁸. Kazada değirmen bekçiliğinden kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,49 kuruş kazanç düşmektedir.

5. Diğer Kazançlar

Pavlu kazası ve köylerinde diğer kazançlar olarak ayırdığımız kısımda yalnızca kiracılık gelirleri bulunmaktadır. Buradan %0,60 oranında 2562 kuruş değerinde kazanç kayıt altına alınmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde kiracılıktan yalnızca Pavlu kaza merkezinde bulunan 6 hanede gelir kaydı yapılmıştır. Buradan elde edilen kazanç 2562 kuruş olarak hesaplanmıştır. Kazada karacılıktan kazancı olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 3,31 kuruş kazanç düşmektedir. Kiracılık gelirin tarlalardan mı yoksa başka bir yerden mi sağlandığı hakkında bilgi verilmemiştir.

Kaza merkezinde kiracılıktan kazanç sağlayan kişiler şunlardır; 15. hanede yaşayan Mollamehmedoğlu Mustafa'nın kazancı 300 kuruş²⁶⁹, 19. Hanede yaşayan Şeyhalioğlu Ömer'in kazancı 100 kuruş²⁷⁰, 24. hanede kayıtlı olan Odabaşoğlu Eyyüb'ün kazancı 100 kuruş²⁷¹, 56. hanede kayıtlı Mahlukoğlu Ali'nin kazancı 1370 kuruş²⁷², 103. hanede kayıtlı İsamemişoğlu Memişoğlu İsa'nın kazancı 192 kuruş²⁷³ ve 127. hanede kayıtlı Osmanoğlu Hasan'ın kiracılık kazancı 500 kuruş²⁷⁴ olarak yazılmıştır.

²⁶⁵ K.K.d. 6089, hane nr. 42, s. 10.

²⁶⁶ K.K.d. 6089, hane nr. 79, s. 17.

²⁶⁷ K.K.d. 6089, hane nr. 149, s. 33.

²⁶⁸ K.K.d. 6089, hane nr. 14, s. 140.

²⁶⁹ K.K.d. 6089, hane nr. 15, s. 4.

²⁷⁰ K.K.d. 6089, hane nr. 19, s. 5.

²⁷¹ K.K.d. 6089, hane nr. 24, s. 6.

²⁷² K.K.d. 6089, hane nr. 56, s. 12.

²⁷³ K.K.d. 6089, hane nr. 103, s. 23.

²⁷⁴ K.K.d. 6089, hane nr. 127, s. 29.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde tarım, hayvancılık, ticaret ve mesleki faaliyetlerden elde edilmiş olan kazançlar hakkında bilgi verilmiştir. Şimdi ise aynı dönemde diğer kazalardaki yıllık kazançlar kıyaslanacaktır.

1844-1845 yıllarında Pavlu kazasında 1069112 kuruş kazanç elde edilirken; Keçiborlu kazasında 1094518 kuruş²⁷⁵, Atabey kazasında 1014696 kuruş²⁷⁶, Eğirdir kazasında 1294922 kuruş²⁷⁷, Uluborlu kazasında 2200632 kuruş²⁷⁸, Gölhisar kazasında 2472128 kuruş²⁷⁹ yıllık hasılat kaydı yapılmıştır.

²⁷⁵ Özdemir, *a.g.t.*, s. 55.

²⁷⁶ Songun, *a.g.t.*, s. 85.

²⁷⁷ Yeşil, *a.g.t.*, s. 39.

²⁷⁸ Sinav, *a.g.t.*, s. 82.

²⁷⁹ Akalın, *a.g.t.*, s. 107.

BEŞİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA PAVLU KAZASI'NDA VERGİ DAĞILIMI

Tanzimatın Osmanlı vergi sisteminde yaptığı en büyük değişikliklerden biri, öteden beri varlığını sürdüren örfi vergilerin tamamıyla kaldırılarak, yerine tek bir verginin, an-cemaatin vergisinin getirilişidir. Önceleri devletin olağanüstü giderlerini normal gelirlerle karşılayamadığı dönemlerde bazı örfi vergilere zaman zaman başvurulurdu. Osmanlı fetihlerinin durması, toprak kayıplarının başlaması üzerine bir kısım sürekli olmayan örfi vergilerde süreklilik kazandı. İhtiyaç duyulan olağanüstü masraf tutarı tespit edilir, tahsil nedeniyle yapılması muhtemel çeşitli giderler de buna eklenirdi. İhtiyaç duyulan para, memleketin erkek nüfus veya hanesi üzerine taksim edilerek “Tevzi Defterleri” düzenlenir, şer’i mahkemelerin siciline kaydedilir ve iki taksitte tahsil olunurdu²⁸⁰.

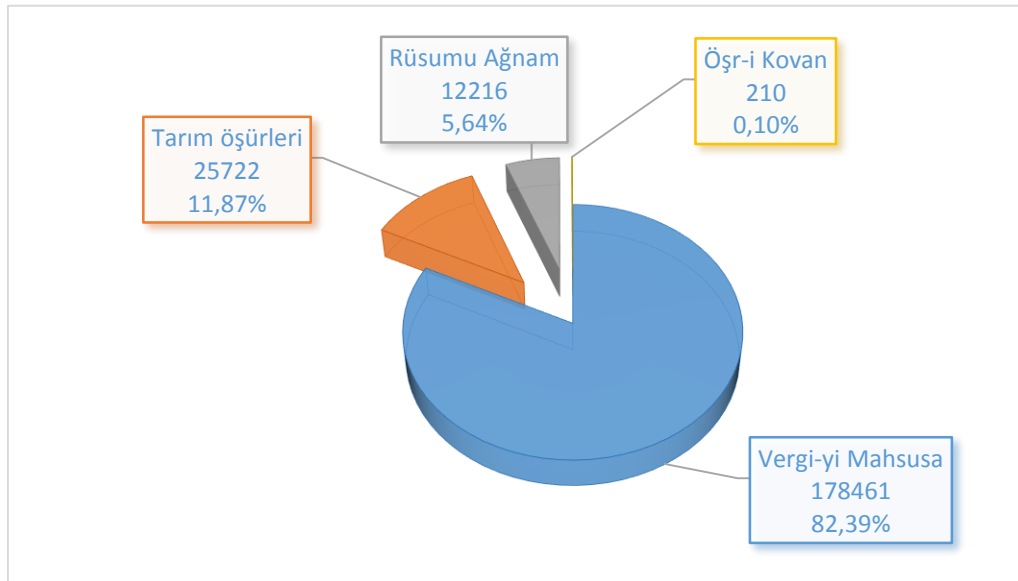
Osmanlı Devleti’nde vergilendirme de düzenleme yapılması fikri Tanzimat döneminde gerçekleşmiştir. 1840 yılında tüm örfi vergilere, bu arada devlete kendir, kereste, güherçile sağlayan kazaların aynı yükümlülüklerine ve yine bazı yörelerin yol, köprü yapımı gibi angarya niteliğindeki mükellefiyetlerine son verildi. Bu arada çıkarılan hukuki düzenlemelerde, ihtisap ve ispenç resimlerinin de kaldırıldığı ifade edilmişse de, her ikisi de varlıklarını uzunca bir süre devam ettirmişlerdir. Bunların yerine kaynaklarda genellikle “ancemaatin vergi”, hukuki metinlerde daha çok yalnızca “vergi”, Tanzimat’tan bir hayli sonra çıkarılan bir nizamnamede ise “komşuca alınan vergiler” (vergi-yi mahsusa) diye isimlendirilen tek bir vergi getirildi. Böylece ödeme gücü dikkate alınmaksızın erkek nüfus üzerine yüklenen baş vergisi sayılabilecek pek çok örfi vergiden, herkesin ticaret ve kazancı az çok gözetilerek tevzi edilen oldukça genel bir vergiye geçilmiş oluyordu²⁸¹. Bunun yanında tarımsal arazilerdeki ürünlerden üretim miktarına göre 10’da bir oranında oşür, küçükbaş hayvanlardan (sağman koyun, yoz koyun, sağman keçi, yoz keçi, ortak sağman keçi) rüsumu ağnam ve arı kovanlarından alınan oşrü kovan vergileri alınmaktadır.

²⁸⁰ Abdüllatif Şener, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İstanbul, 1990, s. 94.

²⁸¹ Şener, *a.g.e.*, s. 95-96.

Bu bilgiler ışığında düzenlenmiş olan 1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait olan temettuat defterinde vergiler; arazilerde üretim yapılmış olan bağlardan, bahçelerden, hububatlardan ve sanayi bitkilerinden alınmış olan öşürleri, küçükbaş hayvanlardan alınan rüsumu ağnam, arı kovanlarından alınan rüsumu kovan ve yıllık vergi olarak alınan vergi-yi mahsusa'yı içermektedir. Aşağıdaki grafikte 1844-1845 tarihinde Pavlu kazası ve köylerinden alınmış olan tüm vergi miktarları ve oranları gösterilmiştir.

Grafik 20. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Vergi Dağılım Oranları

Yukarıdaki grafikte görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde %82,39 oranında ve 178461 kuruş değerinde vergi-yi mahsusa (yıllık vergi), %11,87 oranında ve 25722 kuruş değerinde tarım öşürleri (bağ, bahçe, hınta, şair, darı, burçak, nohut, penbe, sisam, duhan), %5,64 oranında ve 12216 kuruş değerinde rüsumu ağnam vergisi, %0,10 oranında ve 210 kuruş değerinde öşr-i kovan vergisi temettuat defterine kayıt edilmiştir. Pavlu kazası ve köyleri devlete toplamda 216609 kuruş vergi ödemekle yükümlüdür.

Aşağıda iki ayrı tablo halinde yukarıda vermiş olduğumuz vergi çeşitlerine ilk tabloda tüm haneler dâhil edilmiştir. İkinci tabloda ise sadece vergiye tabi olan haneler baz alınarak hesaplama yapılmıştır.

**Tablo 164. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Vergi Dağılımı
(Kuruş) (Muaf Olanlar Ve Vergisizler Dâhil)**

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Vergi Miktarları	Hanelere Göre Vergi Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Vergi Miktarları	Hanelere Göre Vergi Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	35071	194,84	Kartoz	31	13441	433,58
Müezzinler	13	4768	366,77	Selköşe	7	1832	261,71
Badab	46	9225	200,54	Daribükü	14	8506,5	607,61
Çobanisa	29	8547,50	294,74	İncedere	23	8718	379,04
Hacialiler	15	1726	115,07	Kasımlar	32	9162,50	286,33
Beğdili	31	5864	189,16	Bucak	10	3355	335,50
Melikler	38	6464	170,11	Ayvalu	56	26539	473,91
Çandır	46	14895	323,80	Hacıahmedler	31	6899,50	222,56
Sarımehmedler	25	5657	226,28	Kuzca	18	5089,50	282,75
Kesme	82	23617,50	288,02	Karadiken	19	7162,50	376,97
Çukurca	9	1771,50	196,83	Haymana	12	4365	363,75
İbişler	6	3932	655,33	Yekün	773	216609	280,22

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde devlete ödenecek olan tüm vergiler ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneye ait toplam 216609 kuruş vergi bulunmakta ve hanelere ortalama 280,22 kuruş vergi düşmektedir. Buradaki dağılımda hanesinde vergi kaydı yapılmamış olanlarda dâhil edilmiştir. Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla vergi ödemesine sahip olan yerler; 35071 kuruş vergisi olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 26539 kuruş vergisi ile Ayvalu köyü ikinci, 23617,50 kuruş vergisi ile Kesme köyü üçüncü sıradadır. En az vergiye sahip yerleşimler ise; 1726 kuruş vergisi ile Hacialiler köyü son sırada, 1771,50 kuruş vergisi ile Çukurca köyü sondan ikinci sırada, 1832 kuruş vergisi bulunan Selköşe köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hanelere göre ortalama vergi durumuna baktığımızda en fazla ortalama vergi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 655,33 kuruş ortalama vergisi ile İbişler köyü, ikinci sırada 607,61 kuruş ortalama vergisi ile Daribükü köyü, üçüncü sırada 473,91 kuruş ortalama vergisi ile Ayvalu köyü yer almaktadır. En az ortalama vergiye sahip yerleşim yerleri ise; 115,07 kuruş ortalama vergisi olan Hacialiler son sırada, 170,11 kuruş vergisi bulunan Melikler köyü sondan ikinci, 189,16 kuruş ortalama vergisi ile Beğdili köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Şimdi burada ikinci bir tablo yapmayı zorunlu gördük. Yukarıdaki bilgilerini verdiğimiz tabloda hanesinde vergisi olmayanlarda dâhil edilmişti. Aşağıdaki tabloda

hanesinde vergisi olmayanlar dâhil edilmemiştir. Buradaki amacımız kişilerin gerçek manada vergi miktarlarını tespit edebilmektir.

Tablo 165. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Vergi Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Vergi Veren Haneler	Vergi Miktarları	Hanelere Göre Vergi Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Vergi Veren Haneler	Vergi Miktarları	Hanelere Göre Vergi Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	159	35071	220,57	Kartoz	31	31	13441	433,58
Müezzinler	13	13	4768	366,77	Selköşe	7	7	1832	261,71
Badab	46	36	9225	256,25	Darıbüktü	14	13	8506,50	654,35
Çobanisa	29	27	8547,5	316,57	İncedere	23	21	8718	415,14
Hacialiler	15	15	1726	115,07	Kasımlar	32	27	9162,50	339,35
Beğdili	31	26	5864	225,54	Bucak	10	8	3355	419,38
Melikler	38	37	6464	174,70	Ayvalu	56	42	26539	631,88
Çandır	46	45	14895	331,00	Hacıahmedler	31	25	6899,50	275,98
Sarımehmedler	25	25	5657	226,28	Kuzca	18	15	5089,50	339,30
Kesme	82	77	23617,50	306,72	Karadiken	19	16	7162,50	447,66
Çukurca	9	9	1771,50	196,83	Haymana	12	12	4365	363,75
İbişler	6	6	3932	655,33	Yekün	773	692	216609	313,02

Tablo 165’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde devlete ödenecek olan tüm vergiler ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 692 hanesine ait toplam 216609 kuruş vergi bulunmakta ve hanelere ortalama 313,02 kuruş vergi düşmektedir. Buradaki dağılımda hanesinde vergi kaydı yapılmamış olanlar dâhil değildir. Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla vergi ödemesine sahip olan yerler; 180 hanesinden 159 hanesinde 35071 kuruş vergisi olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 56 hanesinden 42 hanesinde 26539 kuruş vergisi ile Ayvalu köyü ikinci, 82 hanesinden 77 hanesinde 23617,50 kuruş vergisi ile Kesme köyü üçüncü sıradadır. En az vergiye sahip yerleşimler ise; 15 hanesinde 1726 kuruş vergisi ile Hacialiler köyü son sırada, 9 hanesinde 1771,50 kuruş vergisi ile Çukurca köyü sondan ikinci sırada, 7 hanesinde 1832 kuruş vergisi bulunan Selköşe köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hanelere göre ortalama vergi durumuna baktığımızda en fazla ortalama vergi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 655,33 kuruş ortalama vergisi ile İbişler köyü, ikinci sırada 654,35 kuruş ortalama vergisi ile Darıbüktü köyü, üçüncü sırada 631,88 kuruş ortalama vergisi ile Ayvalu köyü yer almaktadır. En az ortalama vergiye sahip yerleşim yerleri ise; 115,07 kuruş ortalama vergisi olan Hacialiler son sırada, 174,70 kuruş vergisi bulunan Melikler köyü sondan ikinci, 196,83 kuruş ortalama vergisi ile Çukurca köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 166. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Vergilerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Vergi Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Vergi Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Vergi Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Vergi Dağılımı (%)
Pavlu	35071	16,19	Kartoz	13441	6,21
Müezzinler	4768	2,20	Selköşe	1832	0,85
Badab	9225	4,26	Darıbükü	8506,50	3,93
Çobanisa	8547,50	3,95	İncedere	8718	4,02
Hacialiler	1726	0,80	Kasımlar	9162,50	4,23
Beğdili	5864	2,71	Bucak	3355	1,55
Melikler	6464	2,98	Ayvalu	26539	12,25
Çandır	14895	6,88	Hacıahmedler	6899,50	3,19
Sarımehmedler	5657	2,61	Kuzca	5089,50	2,35
Kesme	23617,50	10,90	Karadiken	7162,50	3,31
Çukurca	1771,50	0,82	Haymana	4365	2,02
İbişler	3932	1,82	Yekün	216609	100,00%

Pavlu kazasında vergiye tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %16,19 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %12,25 oran ile Ayvalu köyü ikinci, %10,90 oran ile Kesme köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,80 oran ile Hacialiler köyü son sırada, %0,82 oran ile Çukurca köyü sondan ikinci, %0,85 oran ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar olan bölümde tüm vergiler hakkında bilgiler verilmişti. Buradan sonrasında sırasıyla vergiyi mahsusa (yıllık vergi), tarımsal arazilerde üretimi yapılan ürünlerin öşürleri, rüsum ağnam ve öşrü kovandan alınan vergiler hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

A. VERGİ-Yİ MAHSUSA (YILLIK VERGİ)

Yukarıda vergi düzenlemeleri ve vergiyi mahsusa'nın (yıllık vergi) nasıl alınmaya başlandığı hakkında bilgi verilmişti. Bu bilgiler doğrultusunda kişilerin emlak, hayvanat ve diğer gelirlerinin kayıt altına alındığı ve ona göre de vergilendirmelerin yapıldığı temettuat defterleri düzenlenmiştir. Bu sayede ülke genelinde şehirli-köylü, yerli-yabancı ayrımı yapılmadan her Osmanlı vatandaşı bu vergilendirme sistemi içerisine alınmıştır.

Bu bilgiler ışığında düzenlenmiş olan 1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait olan temettuat defterinde yazılmış olan vergi miktarları ile bizim yapmış olduğumuz değerlendirme sonucunda bulmuş olduğumuz bazı yanlışlıklar ve hatalı toplama işlemleri

yapıldığı göze çarpmaktadır. Aşağıdaki tabloda bu farklılıklar eksi (-) ve artı (+) şeklinde gösterilmiştir.

Tablo 167. Pavlu Kazası Temettuat Defteri Göre Vergi-yi Mahsusa Hataları Ve Farkları (-/+)

Yerleşim Yerleri	Defterdeki Vergi Miktarları	Gerçek Vergi Miktarları	Fark
Pavlu	27647	27649	2 (+)
Müezzinler	4200	3935	265 (-)
Badab	7040	7032	8 (-)
Çobanisa	6800	6690	110 (-)
Hacialiler	1680	1365	315 (-)
Beğdili	4910	4966	56 (+)
Melikler	4510	4600	90 (+)
Çandır	11420	10708	712 (-)
Sarımehmedler	5010	4730	280 (-)
Kesme	21200	20725	475 (-)
Çukurca	1569	1569	0
İbişler	3300	3300	0
Kartoz	12200	12030	170 (-)
Selköşe	1600	1600	0
Daribükü	7400	7400	0
İncedere	7420	7410	10 (-)
Kasımlar	7410	7410	0
Bucak	3240	2862	378 (-)
Ayvalu	22040	22180	140 (+)
Haciahmedler	6630	5853	777 (-)
Kuzca	4817	4517	300 (-)
Karadiken	6030	6330	300 (+)
Haymana	3600	3600	0
Yekün	181673	178461	3212 (-)

Tablo 167'de görüldüğü üzere bizim yapmış olduğumuz okumalar sonucunda Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterini tutan kişinin hesabına göre 181673 kuruş, bizim hesabımıza göre 178461 kuruş vergi miktarı olduğu görülmektedir. Aradaki fark 3212 kuruştur.

Tablo 168. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Vergi-yi Mahsusa Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Vergi Veren Haneler	Vergi Miktarları	Vergilerin Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Vergi Veren Haneler	Vergi Miktarları	Vergilerin Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	156	27649	177,24	Kartoz	31	30	12030	401,00
Müezzinler	13	13	3935	302,69	Selköşe	7	7	1600	228,57
Badab	46	36	7032	195,33	Darıbükü	14	13	7400	569,23
Çobanisa	29	27	6690	247,78	İncedere	23	20	7410	370,50
Hacıaliler	15	15	1365	91,00	Kasımlar	32	26	7410	285,00
Beğdili	31	25	4966	198,64	Bucak	10	8	2862	357,75
Melikler	38	37	4600	124,32	Ayvalu	56	42	22180	528,10
Çandır	46	42	10708	254,95	Hacıahmedler	31	25	5853	234,12
Sarımehmedler	25	25	4730	189,20	Kuzca	18	15	4517	301,13
Kesme	82	76	20725	272,70	Karadiken	19	16	6330	395,63
Çukurca	9	9	1569	174,33	Haymana	12	12	3600	300,00
İbişler	6	6	3300	550,00	Yekün	773	681	178461	262,06

Tablo 168’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde devlete ödenecek olan vergiler (vergiyi mahsusa) ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 681 hanesine ait toplam 178461 kuruş vergi bulunmakta ve hanelere ortalama 262,06 kuruş vergi-yi mahsusa düşmektedir. Kazada vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 230,87 kuruş vergi-yi mahsusa düştüğü hesaplanmıştır.

Tablodaki dağılımda hanesinde vergi kaydı yapılmamış olanlar dâhil değildir. Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla vergi ödemesine sahip olan yerler; 180 hanesinden 156 hanesinde 27649 kuruş vergisi olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 56 hanesinden 42 hanesinde 22180 kuruş vergisi ile Ayvalu köyü ikinci, 82 hanesinden 76 hanesinde 20725 kuruş vergisi ile Kesme köyü üçüncü sıradadır. En az vergiye sahip yerleşimler ise; 15 hanesinde 1365 kuruş vergisi ile Hacıaliler köyü son sırada, 9 hanesinde 1569 kuruş vergisi ile Çukurca köyü sondan ikinci sırada, 7 hanesinde 1600 kuruş vergisi bulunan Selköşe köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hanelere göre ortalama vergi durumuna baktığımızda en fazla ortalama vergi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 569,23 kuruş ortalama vergisi ile Darıbükü köyü, ikinci sırada 550 kuruş ortalama vergisi ile İbişler köyü, üçüncü sırada 528,10 kuruş ortalama vergisi ile Ayvalu köyü yer almaktadır. En az ortalama vergiye sahip yerleşim yerleri ise; 91 kuruş ortalama vergisi olan Hacıaliler son sırada, 124,32 kuruş vergisi bulunan Melikler köyü sondan ikinci, 174,33 kuruş ortalama vergisi ile Çukurca köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 169. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Vergi-yi Mahsusa'nın Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Vergi-yi Mahsusa Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Vergi-yi Mahsusa Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Vergi-yi Mahsusa Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Vergi-yi Mahsusa Dağılımı (%)
Pavlu	27649	15,49	Kartoz	12030	6,74
Müezzinler	3935	2,20	Selköşe	1600	0,90
Badab	7032	3,94	Darbükü	7400	4,15
Çobanisa	6690	3,75	İncedere	7410	4,15
Hacialiler	1365	0,76	Kasımlar	7410	4,15
Beğdili	4966	2,78	Bucak	2862	1,60
Melikler	4600	2,58	Ayvalu	22180	12,43
Çandır	10708	6,00	Hacıahmedler	5853	3,28
Sarımehmedler	4730	2,65	Kuzca	4517	2,53
Kesme	20725	11,61	Karadiken	6330	3,55
Çukurca	1569	0,88	Haymana	3600	2,02
İbişler	3300	1,85	Yekün	178461	100,00%

Pavlu kazasında vergi-yi mahsusaya tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %15,49 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %12,43 oran ile Ayvalu köyü ikinci, %11,61 oran ile Kesme köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,76 oran ile Hacialiler köyü son sırada, %0,88 oran ile Çukurca köyü sondan ikinci, %0,90 oran ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde vergi-yi mahsusa (yıllık vergi) vergisine tabi olan yerleşim yerlerinde ki haneler ve vergi miktarları hakkında bilgi verilmişti. Şimdi ise aynı dönemde diğer kazalardaki vergiyi mahsusa vergisi miktarlarını kıyaslanacaktır.

Pavlu kazasında 178461 kuruş vergi-yi mahsusa vergisi alınırken; Keçiborlu kazasında 159474,50 kuruş²⁸², Atabey kazasında 159012 kuruş²⁸³, Barla kazasında 95079 kuruş²⁸⁴, Eğirdir kazasında 222322 kuruş²⁸⁵, Uluborlu kazasında 303816 kuruş²⁸⁶, Gölhisar kazasında 346693 kuruş²⁸⁷, Burdur kazasında 124837,50 kuruş²⁸⁸ vergi-yi mahsusa vergisi alınmıştır.

²⁸² Özdemir, *a.g.t.*, s. 59.

²⁸³ Songun, *a.g.t.*, s. 89.

²⁸⁴ Kayhan, *a.g.t.*, s. 99.

²⁸⁵ Yeşil, *a.g.t.*, s. 101.

²⁸⁶ Sinav, *a.g.t.*, s. 91.

²⁸⁷ Akalın, *a.g.t.*, s. 159.

²⁸⁸ Bütün, *a.g.t.*, s. 103.

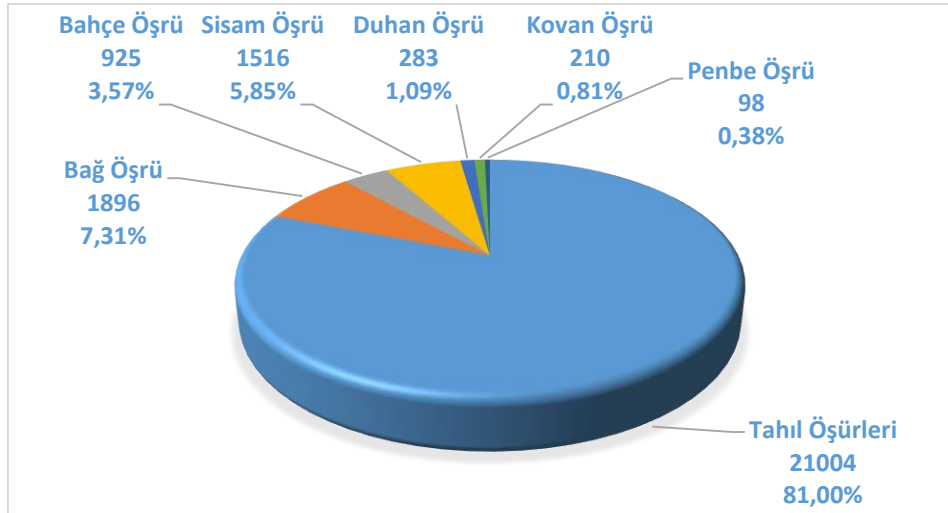
B. ÖŞÜR VERGİLERİ

Tarımsal faaliyetler için söz konusu olan ve uzun yüzyıllar boyunca değişik oranlarda alınan “öşr” Tanzimat sonrası 1/10 nispetinde alınmaya başlanmıştır. Genellikle aynî olarak alınan öşr, bazı hallerde nakdî olarak da toplanmıştır²⁸⁹.

1844 - 1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde alınmış olan öşür miktarı da yukarıda zikredildiği üzere 1/10 oranında alınmıştır. Hububatlardan alınmış olan öşürlerin hem kile olarak karşılığı (aynî) hemde kuruş olarak karşılığı (nakdî) yazılmıştır. Hububatlar içerisinde yer alan hintanın kilesinden 12 kuruş, şairin kilesinden 6 kuruş, burçağın kilesinden 6 kuruş, darının kilesinden 7 ile 12 kuruş, nohudun kilesinden 14 kuruş öşür alınmıştır. Bağlardan ise dönüm başına 2 kuruş ile 10 kuruş arasında öşür alınmıştır. Bahçelerden dönüm başına 2 kuruş ile 15 kuruş arasında değişen miktarlarda öşür alınmıştır. Sanayi bitkileri olarak adlandırdığımız sisamdan dönüm başına 3,75 kuruş ile 20 kuruş arasında, penbenden dönüm başına 6 kuruş ile 16 kuruş arasında, duhandan dönüm başına 2 kuruş ile 8 kuruş arasında değişen öşür alınmıştır. Arı kovanlarından ise; 2 kovandan 1 kuruş öşür alınmıştır²⁹⁰.

Aşağıdaki grafikte alınan öşürlerin miktarları ve yüzdeleri verilmiş, tablolarda ise hanelere göre ortalama öşür dağılımı (kuruş) ve yerleşim yerlerine göre yüzdeler (%) dağılımları hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

Grafik 21. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Öşür Dağılım Oranları

²⁸⁹ Özçelik, *a.g.e.*, s. 153.

²⁹⁰ K.K.d. 6089, s. 1-201.

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerinde alınmış olan öşürler yukarıdaki grafikte görüldüğü üzere alınmıştır. Buna göre; Tahıllardan %81 oranında ve 21004 kuruş, bağlardan %7,31 oranında ve 1896 kuruş, bahçelerden %3,57 oranında ve 925 kuruş, sisamdan %5,85 oranında ve 1516 kuruş, duhandan %1,09 oranında ve 283 kuruş, penbeden %0,38 oranında ve 98 kuruş, arı kovanlarından %0,81 oranında ve 210 kuruş değerinde olmak üzere toplam 25932 kuruş öşür vergisi alınmıştır.

Tablo 170. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Öşür Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yıllık Öşür Veren Haneler	Yıllık Öşür Miktarları	Yıllık Öşürün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Yıllık Öşür Veren Haneler	Yıllık Öşür Miktarları	Yıllık Öşürün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	148	6097	41,20	Kartoz	31	18	613,5	34,08
Müezzinler	13	10	450	45,00	Selköşe	7	6	169	28,17
Badab	46	32	1728	54,00	Darıbüktü	14	12	759	63,25
Çobanisa	29	25	1211	48,44	İncedere	23	18	817	45,39
Hacialiler	15	10	259	25,90	Kasımlar	32	22	1256	57,09
Beğdili	31	20	419	20,95	Bucak	10	7	418	59,71
Melikler	38	21	1707	81,29	Ayvalu	56	35	1914	54,69
Çandır	46	42	3675	87,50	Hacıahmedler	31	16	715,50	44,72
Sarımehmedler	25	21	658	31,33	Kuzca	18	9	390	43,33
Kesme	82	54	1915,50	35,47	Karadiken	19	6	216	36,00
Çukurca	9	5	152,50	30,50	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	5	392	78,40	Yekün	773	542	25932	47,85

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 542 hanesine ait toplam 25932 kuruş öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 47,85 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 33,55 kuruş öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Tablodaki dağılımda hanesinde öşür vergisi kaydı yapılmamış olanlar dâhil değildir. Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla öşür vergisi ödemesine sahip olan yerler; 180 hanesinden 148 hanesinde 6097 kuruş öşür vergisi olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 46 hanesinden 42 hanesinde 3675 kuruş öşür vergisi ile Çandır köyü ikinci, 82 hanesinden 54 hanesinde 1915,50 kuruş vergisi ile Kesme köyü üçüncü sıradadır. En az öşür vergisine sahip yerleşimler ise; 9 hanesinden 5 hanesinde 152,50 kuruş vergisi ile Çukurca köyü son sırada, 7 hanesinden 6 hanesinde 169 kuruş vergisi

ile Selköşe köyü sondan ikinci sırada, 19 hanesinden 6 hanesinde 216 kuruş vergisi bulunan Karadiken köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hanelere göre ortalama öşür vergisi durumuna baktığımızda en fazla ortalama öşür vergisi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 87,50 kuruş ortalama öşür vergisi ile Çandır köyü, ikinci sırada 81,29 kuruş ortalama öşür vergisi ile Melikler köyü, üçüncü sırada 78,40 kuruş ortalama vergisi ile İbişler köyü yer almaktadır. En az ortalama öşür vergisine sahip yerleşim yerleri ise; 20,95 kuruş ortalama öşür vergisi olan Beğdili köyü son sırada, 25,90 kuruş öşür vergisi bulunan Hacıaliler köyü sondan ikinci, 28,17 kuruş ortalama öşür vergisi ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 171. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Öşürlerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Yıllık Öşür Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Yıllık Öşür Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Yıllık Öşür Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Yıllık Öşür Dağılımı (%)
Pavlu	6097	23,51	Kartoz	613,5	2,37
Müezzinler	450	1,74	Selköşe	169	0,65
Badab	1728	6,66	Darbükü	759	2,93
Çobanisa	1211	4,67	İncedere	817	3,15
Hacıaliler	259	1,00	Kasımlar	1256	4,84
Beğdili	419	1,62	Bucak	418	1,61
Melikler	1707	6,58	Ayvalu	1914	7,38
Çandır	3675	14,17	Hacıahmedler	715,5	2,76
Sarımehmedler	658	2,54	Kuzca	390	1,50
Kesme	1915,5	7,39	Karadiken	216	0,83
Çukurca	152,5	0,59	Haymana	-	-
İbişler	392	1,51	Yekün	25932	100,00%

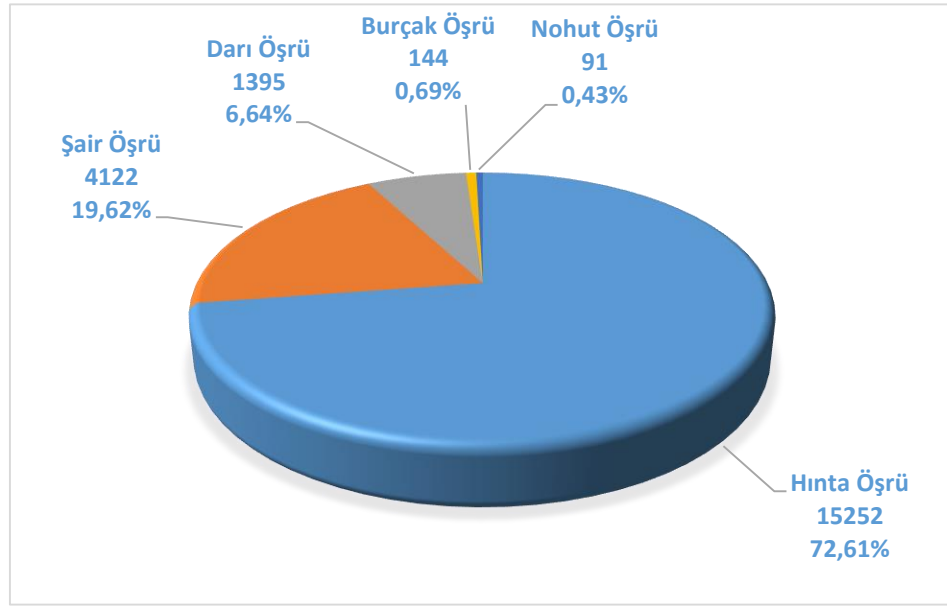
Pavlu kazasında öşür vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %23,51 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %14,17 oran ile Çandır köyü ikinci, %7,39 oran ile Kesme köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,59 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,65 oran ile Selköşe köyü sondan ikinci, %0,83 oran ile Karadiken köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar öşür vergileri hakkında genel bilgiler verilmiştir. Buradan sonrasında öşür vergisine tabi olan ürünler ve arı kovanları hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

1. Tahıllardan Alınan Öşürler

Pavlu kazası ve köylerinde üretimi yapılan ve öşür alınan tahıllar şunlardır; hinta (buğday), şair (arpa), burçak, darı (mısır) ve nohuttur. Aşağıdaki grafikte tahıllardan alınan öşürlerin miktarları ve yüzdeleri verilmiş, tablolarda ise tahıllardan hanelere göre ortalama öşür dağılımı (kuruş) ve yerleşim yerlerine göre yüzdeler (%) dağılımları hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

Grafik 22. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Tahıl Öşürleri Dağılım Oranları

Pavlu kazası ve köylerinde tahıllardan alınmış olan öşürler yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Buna göre; hintadan %72,61 oranında ve 15252 kuruş, şairden %19,62 oranında ve 4122 kuruş, darıdan %6,64 oranında ve 1395 kuruş, burçakdan %0,69 oranında ve 144 kuruş, nohuttan %0,43 oranında ve 91 kuruş değerinde olmak üzere toplam 21004 kuruş öşür vergisi alınmıştır.

Tablo 172. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Tahıl Öşür Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Tahıl Öşrü Veren Haneler	Tahıl Öşrü Miktarları	Tahıl Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Tahıl Öşrü Veren Haneler	Tahıl Öşrü Miktarları	Tahıl Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	100	4269	42,69	Kartoz	31	17	588	34,59
Müezzinler	13	10	435	43,50	Selköşe	7	5	162	32,40
Badab	46	34	1656	48,71	Darıbükü	14	12	738	61,50
Çobanisa	29	25	1095	43,80	İncedere	23	17	801	47,12
Hacialiler	15	10	258	25,80	Kasımlar	32	22	1188	54,00
Beğdili	31	19	378	19,89	Bucak	10	7	378	54,00
Melikler	38	21	864	41,14	Ayvalu	56	35	1893	54,09
Çandır	46	43	2091	48,63	Haciaahmedler	31	15	708	47,20
Sarımehmedler	25	22	658	29,91	Kuzca	18	9	390	43,33
Kesme	82	40	1740	43,50	Karadiken	19	6	216	36,00
Çukurca	9	5	126	25,20	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	5	372	74,40	Yekün	773	479	21004	43,85

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde tahıllardan devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 479 hanesine ait toplam 21004 kuruş tahıllardan öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 43,85 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada tahıllardan öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 27,17 kuruş tahıllardan öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde tahıllardan en fazla öşür vergisi ödemesine sahip olan yerler; 180 hanesinden 100 hanesinde 4269 kuruş öşür vergisi olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 46 hanesinden 43 hanesinde 2091 kuruş öşür vergisi ile Çandır köyü ikinci, 56 hanesinden 35 hanesinde 1893 kuruş vergisi ile Ayvalu köyü üçüncü sıradadır. Tahıllardan en az öşür vergisine sahip yerleşimler ise; 9 hanesinden 5 hanesinde 126 kuruş vergisi ile Çukurca köyü son sırada, 7 hanesinden 5 hanesinde 162 kuruş vergisi ile Selköşe köyü sondan ikinci sırada, 19 hanesinden 6 hanesinde 216 kuruş vergisi bulunan Karadiken köyü sondan üçüncü sıradadır.

Tahıllardan hanelere göre ortalama öşür vergisi durumuna baktığımızda en fazla ortalama öşür vergisi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 74,40 kuruş ortalama öşür vergisi ile İbişler köyü, ikinci sırada 61,50 kuruş ortalama öşür vergisi ile Darıbükü köyü, üçüncü sırada 54,09 kuruş ortalama vergisi ile Ayvalu köyü gelmektedir. Tahıllardan en az ortalama öşür vergisine sahip yerleşim yerleri ise; 19,89 kuruş ortalama öşür vergisi olan Beğdili köyü son sırada, 25,20 kuruş öşür vergisi bulunan Çukurca köyü

sondan ikinci, 25,80 kuruş ortalama öşür vergisi ile Hacıaliler köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 173. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Tahıl Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Tahıl Öşrü Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Tahıl Öşrü Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Tahıl Öşrü Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Tahıl Öşrü Dağılımı (%)
Pavlu	4269	20,32	Kartoz	588	2,80
Müezzinler	435	2,07	Selköşe	162	0,77
Badab	1656	7,88	Darıbükü	738	3,51
Çobanisa	1095	5,21	İncedere	801	3,81
Hacıaliler	258	1,23	Kasımlar	1188	5,66
Beğdili	378	1,80	Bucak	378	1,80
Melikler	864	4,11	Ayvalu	1893	9,01
Çandır	2091	9,96	Hacıahmedler	708	3,37
Sarımehmedler	658	3,13	Kuzca	390	1,86
Kesme	1740	8,28	Karadiken	216	1,03
Çukurca	126	0,60	Haymana	-	-
İbişler	372	1,77	Yekün	21004	100,00%

Pavlu kazasında tahıllardan öşür vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %20,32 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %9,96 oran ile Çandır köyü ikinci, %9,01 oran ile Ayvalu köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,60 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,77 oran ile Selköşe köyü sondan ikinci, %1,03 oran ile Karadiken köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar tahıllardan alınan öşürler hakkında genel bilgiler verilmiştir. Buradan sonrasında öşür vergisine tabi olan ürünler hakkında ayrıntılı bilgiler verilecektir.

a. Hınta (Buğday) Öşürleri

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde hınta olarak isimlendirilen buğdaydan kile başına 12 kuruş vergi alınmıştır. (Bkz. Tablo 174.)

Tablo 174. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Hınta Öşrü Dağılımı (Kuruş-Kile)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Hınta Öşrü Veren Haneler	Hınta Öşrü Nakdi	Hınta Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Hınta Öşrü Aynı	Hınta Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kile)
Pavlu	180	100	3708	37,08	309	3,09
Müezzinler	13	10	378	37,80	31,5	3,15
Badab	46	32	1032	32,25	86	2,69
Çobanisa	29	25	780	31,20	65	2,60
Hacaliler	15	10	180	18,00	15	1,50
Beğdili	31	19	288	15,16	24	1,26
Melikler	38	21	426	20,29	35,5	1,69
Çandır	46	34	912	26,82	76	2,24
Sarımehmedler	25	21	372	17,71	31	1,48
Kesme	82	40	1344	33,60	112	2,80
Çukurca	9	5	84	16,80	7	1,40
İbişler	6	5	264	52,80	22	4,40
Kartoz	31	17	480	28,24	40	2,35
Selköşe	7	5	120	24,00	10	2,00
Darıbükü	14	12	564	47,00	47	3,92
İncedere	23	17	612	36,00	51	3,00
Kasımlar	32	22	948	43,09	79	3,59
Bucak	10	7	348	49,71	29	4,14
Ayvalu	56	35	1452	41,49	121	3,46
Haciahmedler	31	15	540	36,00	45	3,00
Kuzca	18	9	276	30,67	23	2,56
Karadiken	19	6	144	24,00	12	2,00
Haymana	12	-	-	-	-	-
Yekün	773	467	15252	32,66	1271	2,72

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde hınta üretiminden devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 467 hanesine ait toplam 15252 kuruş tahıllardan nakdi öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 32,66 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada hıntadan öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 19,73 kuruş hıntadan öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla nakdi öşür vergisi ödemesine sahip olan yerler; 180 hanesinden 100 hanesinde 3708 kuruş öşür vergisi olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 56 hanesinden 35 hanesinde 1452 kuruş öşür vergisi ile Ayvalu köyü ikinci, 82 hanesinden 40 hanesinde 1344 kuruş vergisi ile Kesme köyü üçüncü sıradadır. Hıntadan en az nakdi öşür vergisine sahip yerleşimler ise; 9 hanesinden 5 hanesinde 84 kuruş vergisi ile Çukurca köyü son sırada, 7 hanesinden 5 hanesinde 120 kuruş vergisi ile Selköşe köyü sondan ikinci sırada, 19 hanesinden 6 hanesinde 144 kuruş vergisi bulunan Karadiken köyü sondan üçüncü sıradadır.

Hıntadan hanelere göre ortalama öşür vergisi durumuna baktığımızda en fazla ortalama nakdi öşür vergisi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 52,80 kuruş ortalama öşür vergisi ile İbişler köyü, ikinci sırada 49,71 kuruş ortalama öşür vergisi ile Bucak köyü, üçüncü sırada 47 kuruş ortalama vergisi ile Darıbükü köyü yer almaktadır. Hıntadan en az ortalama nakdi öşür vergisine sahip yerleşim yerleri ise; 15,16 kuruş ortalama öşür vergisi olan Beğdili köyü son sırada, 16,80 kuruş öşür vergisi bulunan Çukurca köyü sondan ikinci, 17,71 kuruş ortalama öşür vergisi ile Sarımehmedler köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Aynî olarak alındığında ise; Kazadaki 773 haneden 467 hanesine ait toplam 1271 kile hıntadan aynı öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 2,72 kile öşür vergisi düşmektedir²⁹¹. Kazada hıntadan aynı öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,64 kile hıntadan aynı öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Tablo 175. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hınta Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Hınta Öşrü Nakdi	Hınta Öşrü Aynı (Kile)	Yerleşim Yerlerine Göre Hınta Öşrü Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Hınta Öşrü Nakdi	Hınta Öşrü Aynı (Kile)	Yerleşim Yerlerine Göre Hınta Öşrü Dağılımı (%)
Pavlu	3708	309	24,31	Kartoz	480	40	3,15
Müezzinler	378	31,5	2,48	Selköşe	120	10	0,79
Badab	1032	86	6,77	Darıbükü	564	47	3,70
Çobanisa	780	65	5,11	İncedere	612	51	4,01
Hacialiler	180	15	1,18	Kasımlar	948	79	6,22
Beğdili	288	24	1,89	Bucak	348	29	2,28
Melikler	426	35,5	2,79	Ayvalu	1452	121	9,52
Çandır	912	76	5,98	Hacıahmedler	540	45	3,54
Sarımehmedler	372	31	2,44	Kuzca	276	23	1,81
Kesme	1344	112	8,81	Karadiken	144	12	0,94
Çukurca	84	7	0,55	Haymana	-	-	-
İbişler	264	22	1,73	Yekün	15252	1271	100,00%

Pavlu kazasında hınta üretiminden aynı veya nakdi öşür vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %24,31 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %9,52 oran ile Ayvalu köyü ikinci, %8,81 oran ile Kesme köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,55 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,79

²⁹¹ Hınta'nın kilesine 12 kuruş değer biçildiği için nakdi öşrü 12'ye bölünce alınmakta olan aynı öşür miktarı ortaya çıkmaktadır.

oran ile Selköşe köyü sondan ikinci, %0,94 oran ile Karadiken köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

b. Şair (Arpa) Öşürleri

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde şair olarak isimlendirilen arpa üretiminden kile başına 6 kuruş vergi alınmıştır.

Tablo 176. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Şair Öşrü Dağılımı (Kuruş-Kile)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Şair Öşrü Veren Haneler	Şair Öşrü Nakdi	Şair Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Şair Öşrü Aynı	Şair Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kile)
Pavlu	180	46	561	12,20	93,5	2,03
Müezzinler	13	5	57	11,40	9,5	1,9
Badab	46	29	480	16,55	80	2,76
Çobanisa	29	24	315	13,13	52,5	2,19
Hacıaliler	15	9	78	8,67	13	1,44
Beğdili	31	13	90	6,92	15	1,15
Melikler	38	4	48	12,00	8	2
Çandır	46	16	195	12,19	32,5	2,03
Sarımehmedler	25	20	195	9,75	32,5	1,63
Kesme	82	38	396	10,42	66	1,74
Çukurca	9	4	42	10,50	7	1,75
İbişler	6	5	108	21,60	18	3,6
Kartoz	31	13	108	8,31	18	1,38
Selköşe	7	5	42	8,40	7	1,4
Darıbükü	14	12	174	14,50	29	2,42
İncedere	23	16	168	10,50	28	1,75
Kasımlar	32	20	240	12,00	40	2
Bucak	10	3	30	10,00	5	1,67
Ayvalu	56	29	441	15,21	73,5	2,53
Hacıahmedler	31	11	168	15,27	28	2,55
Kuzca	18	8	114	14,25	19	2,38
Karadiken	19	6	72	12,00	12	2
Haymana	12	-	-	-	-	-
Yekün	773	336	4122	12,27	687	2,04

Tablo 176’da görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde şair üretiminden devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 336 hanesine ait toplam 4122 kuruş şairden nakdi öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 12,27 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada şairden öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 5,33 kuruş şairden öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla nakdi öşür vergisi ödemesine sahip olan yerler; 180 hanesinden 46 hanesinde 561 kuruş öşür vergisi olan Pavlu kaza merkezi ilk sıradadır. 46 hanesinden 29 hanesinde 480 kuruş öşür vergisi ile

Badab köyü ikinci, 56 hanesinden 29 hanesinde 441 kuruş vergisi ile Ayvalu köyü üçüncü sıradadır. Şairden en az nakdi öşür vergisine sahip yerleşimler ise; 10 hanesinden 3 hanesinde 30 kuruş vergisi ile Bucak köyü son sırada, 9 hanesinden 4 hanesinde 42 kuruş vergisi ile Çukurca köyü ve 7 hanesinden 5 hanesinde 42 kuruş vergisiyle Selköşe köyü sondan ikinci sırada, 38 hanesinden 4 hanesinde 48 kuruş vergisi bulunan Melikler köyü sondan üçüncü sıradadır.

Şairden hanelere göre ortalama öşür vergisi durumuna baktığımızda en fazla ortalama nakdi öşür vergisi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 51,60 kuruş ortalama öşür vergisi ile İbişler köyü, ikinci sırada 16,55 kuruş ortalama öşür vergisi ile Badab köyü, üçüncü sırada 15,27 kuruş ortalama vergisi ile Hacıahmedler köyü yer almaktadır. Şairden en az ortalama nakdi öşür vergisine sahip yerleşim yerleri ise; 6,92 kuruş ortalama öşür vergisi olan Beğdili köyü son sırada, 8,31 kuruş öşür vergisi bulunan Kartoz köyü sondan ikinci, 8,40 kuruş ortalama öşür vergisi ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Aynı olarak alındığında ise; Kazadaki 773 haneden 467 hanesine ait toplam 687 kile şairden aynı öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 2,04 kile şairden aynı öşür vergisi düşmektedir²⁹². Kazada şairden aynı öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,89 kile şairden aynı öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

²⁹² Şair'in kilesine 6 kuruş değer biçildiği için nakdi öşürü 6'ya bölünce alınmakta olan aynı öşür miktarı ortaya çıkmaktadır.

Tablo 177. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Şair Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Şair Öşrü Nakdi (Kuruş)	Şair Öşrü Aynı (Kile)	Yerleşim Yerlerine Göre Şair Öşrü Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Şair Öşrü Nakdi (Kuruş)	Şair Öşrü Aynı (Kile)	Yerleşim Yerlerine Göre Şair Öşrü Dağılımı (%)
Pavlu	561	93,5	13,61	Kartoz	108	18	2,62
Müezzinler	57	9,5	1,38	Selköşe	42	7	1,02
Badab	480	80	11,64	Darıbükü	174	29	4,22
Çobanisa	315	52,5	7,64	İncedere	168	28	4,08
Hacaliler	78	13	1,89	Kasımlar	240	40	5,82
Beğdili	90	15	2,18	Bucak	30	5	0,73
Melikler	48	8	1,16	Ayvalu	441	73,5	10,70
Çandır	195	32,5	4,73	Hacıahmedler	168	28	4,08
Sarımehmedler	195	32,5	4,73	Kuzca	114	19	2,77
Kesme	396	66	9,61	Karadiken	72	12	1,75
Çukurca	42	7	1,02	Haymana	-	-	-
İbişler	108	18	2,62	Yekün	4122	687	100,00%

Pavlu kazasında şair üretiminden aynı veya nakdi öşür vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %13,61 oran ile Pavlu kaza merkezi ilk sırada, %11,64 oran ile Badab köyü ikinci, %10,70 oran ile Ayvalu köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,73 oran ile Bucak köyü son sırada, %1,02 oran ile Çukurca ve Selköşe köyü sondan ikinci, %1,16 oran ile Melikler köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

c. Darı (Mısır) Öşürleri

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde darı olarak isimlendirilen mısır üretiminden kile başına Melikler ve Çandır köylerinde 12 kuruş, İncedere köyünde 7 kuruş öşür vergisi alınmıştır. (Bkz. Tablo 178.)

Tablo 178. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Darı Öşrü Dağılımı (Kuruş-Kile)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Darı Öşrü Veren Haneler	Darı Öşrü Miktarları	Darı Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Darı Öşrü Aynı	Darı Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kile)
Pavlu	180	-	-	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	-	-
Badab	46	-	-	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	-	-
Melikler	38	17	390	22,94	32,5	1,91
Çandır	46	34	984	28,94	82	2,41
Sarımehmedler	25	-	-	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	-	-
Kartoz	31	-	-	-	-	-
Selköşe	7	-	-	-	-	-
Darıbükü	14	-	-	-	-	-
İncedere	23	3	21	7,00	3	1
Kasımlar	32	-	-	-	-	-
Bucak	10	-	-	-	-	-
Ayvalu	56	-	-	-	-	-
Hacıahmedler	31	-	-	-	-	-
Kuzca	18	-	-	-	-	-
Karadiken	19	-	-	-	-	-
Haymana	12	-	-	-	-	-
Yekün	773	54	1395	25,83	117,5	2,18

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazasına bağlı 3 köyde darı üretiminden devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 54 hanesine ait toplam 1395 kuruş darıdan nakdi öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 25,83 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada darıdan öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,80 kuruş darıdan nakdi öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde nakdi öşür vergisi ödemesine sahip olan yerler sırasıyla; 46 hanesinden 34 hanesinde 984 kuruş öşür vergisi olan Çandır köyü ilk sıradadır. 38 hanesinden 17 hanesinde 390 kuruş öşür vergisi ile Melikler köyü ikinci, 23 hanesinden 3 hanesinde 21 kuruş vergisi ile İncedere köyü üçüncü sıradadır.

Darıdan hanelere göre ortalama öşür vergisi durumuna baktığımızda ortalama nakdi öşür vergisi ödemesine sahip yerleşim yerleri sırasıyla; ilk sırada 28,94 kuruş ortalama öşür vergisi ile Çandır köyü, ikinci sırada 22,94 kuruş ortalama öşür vergisi ile Melikler köyü, üçüncü sırada 7 kuruş ortalama vergisi ile İncedere köyü yer almaktadır.

Aynı olarak alındığında ise; Kazadaki 773 haneden 54 hanesine ait toplam 117,5 kile darıdan aynı öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 2,18 kile öşür vergisi düşmektedir²⁹³. Kazada darıdan aynı öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,15 kile darıdan aynı öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Tablo 179. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Darı Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Darı Öşrü Nakdi	Darı Öşrü Aynı	Yerleşim Yerlerine Göre Darı Öşrü Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Darı Öşrü Nakdi	Darı Öşrü Aynı	Yerleşim Yerlerine Göre Darı Öşrü Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	-	Kartoz	-	-	-
Müezzinler	-	-	-	Selköşe	-	-	-
Badab	-	-	-	Darıbükü	-	-	-
Çobanisa	-	-	-	İncedere	21	3	1,51
Hacaliler	-	-	-	Kasımlar	-	-	-
Beğdili	-	-	-	Bucak	-	-	-
Melikler	390	32,5	27,96	Ayvalu	-	-	-
Çandır	984	82	70,54	Hacıahmedler	-	-	-
Sarımehmedler	-	-	-	Kuzca	-	-	-
Kesme	-	-	-	Karadiken	-	-	-
Çukurca	-	-	-	Haymana	-	-	-
İbişler	-	-	-	Yekün	1395	117,5	100,00%

Pavlu kazasında darı üretiminden aynı veya nakdi öşür vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, yerleşimlerin oran yüzdeleri şu şekildedir; %70,54 oran ile Çandır ilk sırada, %27,96 oran ile Melikler köyü ikinci, %1,51 oran ile İncedere köyü üçüncü sırada bulunmaktadır.

d. Burçak Öşürleri

Pavlu kazası ve köylerinde burçak üretimi yalnızca Badab köyünde yapılmış olup 6 kuruş öşür vergisi alınmıştır. Badab köyünde 46 haneden 23 hanesinde burçak üretimi yapılmış ve 144 kuruş nakdi öşür bedeli kaydedilmiştir. Hanelere göre de ortalama 6,26 kuruş nakdi öşür ödemesi düşmektedir. Kazada burçakdan öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,19 kuruş burçakdan nakdi öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

²⁹³ Darı'nın kilesine Melikler ve Çandır köyünde 12 kuruş, İncedere köyünde 7 kuruş değer biçildiği için nakdi vergiyi Melikler ve Çandır da 12'ye, İncedere'de 7'ye bölerek alınmakta olan aynı öşür miktarı ortaya çıkmaktadır.

Aynî olarak alındığında ise; Badab köyündeki 46 haneden 23 hanesine ait toplam 24 kile burçakdan aynî öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 1,04 kile aynî öşür vergisi düşmektedir²⁹⁴. Kazada burçakdan aynî öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,03 kile burçakdan aynî öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

e. Nohut Öşürleri

Pavlu kazası ve köylerinde nohut üretimi yalnızca Sarımehmedler köyünde yapılmış olup 14 kuruş öşür vergisi alınmıştır. Sarımehmedler köyünde 25 haneden 11 hanesinde nohut üretimi yapılmış ve 91 kuruş nakdi öşür bedeli kaydedilmiştir. Hanelere göre de ortalama 8,27 kuruş nakdi öşür ödemesi düşmektedir. Kazada nohutdan nakdi öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,12 kuruş nohutdan nakdi öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Aynî olarak alındığında ise; Sarımehmedler köyündeki 25 haneden 11 hanesine ait toplam 6,5 kile nohuttan aynî öşür vergisi bulunmakta ve hanelere göre ortalama 0,59 kile öşür vergisi düşmektedir²⁹⁵. Kazada nohutdan aynî öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,01 kile nohutdan aynî öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

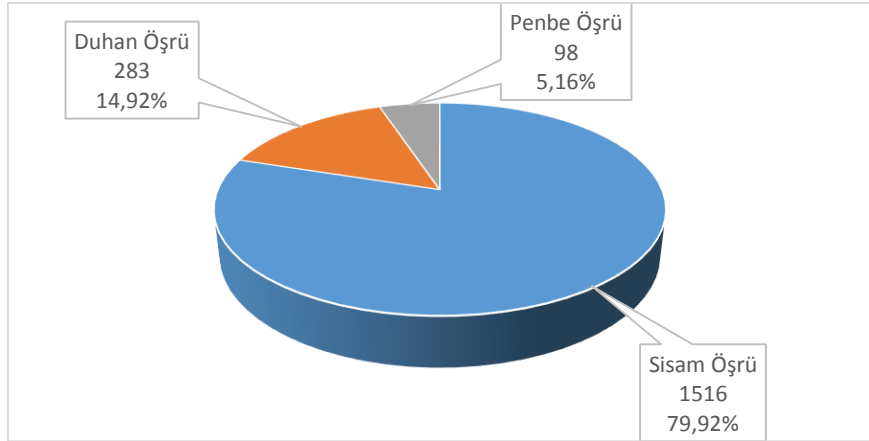
2. Sanayi Bitkilerinden Alınan Öşürler

Pavlu kazası ve köylerinde üretimi yapılmış olan ve sanayi bitkisi olarak adlandırdığımız ürünler şunlardır; sisam olarak kayıt edilmiş olan susam, duhan olarak kaydedilmiş olan tütün, penbe olarak kaydedilmiş olan pamuk bitkisi yer almaktadır. Bu ürünlerden dönüm başına üretim miktarlarına göre öşür değeri belirlenmiştir. Aşağıda bu ürünler hakkında daha ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

²⁹⁴ Burçağın kilesine 6 kuruş değer biçildiği için nakdi vergiyi 6'ya bölerek alınmakta olan aynî öşür miktarı ortaya çıkmaktadır.

²⁹⁵ Burçağın kilesine 6 kuruş değer biçildiği için nakdi vergiyi 6'ya bölerek alınmakta olan aynî öşür miktarı ortaya çıkmaktadır.

Grafik 23. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sanayi Bitkileri Öşür Dağılım Oranları

Pavlu kazası ve köylerinde sanayi bitkilerinden alınmış olan öşürler yukarıdaki grafikte gösterilmiştir. Buna göre; sisamdan %79,92 oranında ve 1516 kuruş, duhandan %14,92 oranında ve 283 kuruş, penbeden %5,16 oranında ve 98 kuruş değerinde olmak üzere toplam 1897 kuruş öşür vergisi alınmıştır.

a. Sisam (Susam) Öşürleri

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde sisam olarak isimlendirilen susam üretiminden Melikler köyünde dönüm başına 3,75 kuruş ile 15 kuruş, Çandır köyünde 4,5 kuruş ile 20 kuruş arasında değişen miktarlarda öşür vergisi alınmıştır. Aşağıdaki tablolarda daha ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Tablo 180. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Sisam Öşrü Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam Öşrü Veren Haneler	Sisam Öşrü Miktarları	Sisam Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Sisam Öşrü Veren Haneler	Sisam Öşrü Miktarları	Sisam Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	-	-	-	Darıbüktü	14	-	-	-
Çobanisa	29	-	-	-	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	-	-	-
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	-	-	-
Melikler	38	20	529	26,45	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	38	987	25,97	Haciahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	-	-	-	Yekün	773	58	1516	26,14

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazasına bağlı 2 köyde sisam üretiminden devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 58 hanesine ait toplam 1516 kuruş sisam üretiminden öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 26,14 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada sisamdan öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 1,96 kuruş sisamdan öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Tabloya göre kazadaki bu 2 yerleşim yerinde öşür vergisi sırasıyla; 46 hanesinden 38 hanesinde 987 kuruş öşür vergisi olan Çandır köyü ilk sıradadır. 38 hanesinden 20 hanesinde 529 kuruş öşür vergisi ile Melikler köyü ikinci sıradadır.

Sisam üretiminden hanelere göre ortalama öşür vergisi durumuna baktığımızda ortalama nakdi öşür vergisi sırasıyla; ilk sırada 26,45 kuruş ortalama öşür vergisi ile Melikler köyü, ikinci sırada 25,97 kuruş ortalama öşür vergisi ile Çandır köyü yer almaktadır.

Tablo 181. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Sisam Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Sisam Öşrü Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Sisam Öşrü Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Sisam Öşrü Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Sisam Öşrü Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	-	-	Darıbüktü	-	-
Çobanisa	-	-	İncedere	-	-
Hacıaliler	-	-	Kasımlar	-	-
Beğdili	-	-	Bucak	-	-
Melikler	529	34,89	Ayvalu	-	-
Çandır	987	65,11	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	-	-	Yekün	1516	100,00%

Pavlu kazasında sisam üretiminden öşür vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, yerleşimlerin oran yüzdeleri şu şekildedir; %65,11 oran ile Çandır ilk sırada, %34,89 oran ile Melikler köyü ikinci sırada bulunmaktadır.

b. Duhan (Tütün) Öşürleri

Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde duhan olarak isimlendirilen tütün üretiminden dönüm başına 2 kuruş ile 8 kuruş arasında değişen miktarlarda öşür alınmıştır. Aşağıdaki tablolarda daha ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Tablo 182. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Duhan Öşrü Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duham Öşrü Veren Haneler	Duham Öşrü Miktarları	Duham Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Duham Öşrü Veren Haneler	Duham Öşrü Miktarları	Duham Öşrünün Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	-	-	-	Kartoz	31	-	-	-
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	-	-	-
Badab	46	15	68	4,53	Darıbükü	14	-	-	-
Çobanisa	29	18	92	5,11	İncedere	23	-	-	-
Hacialiler	15	-	-	-	Kasımlar	32	14	66	4,71
Beğdili	31	-	-	-	Bucak	10	7	32	4,57
Melikler	38	-	-	-	Ayvalu	56	-	-	-
Çandır	46	1	9	9,00	Haciahmedler	31	-	-	-
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	-	-	-	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	-	-	-	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	3	16	5,33	Yekün	773	58	283	4,88

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazasına bağlı 6 köyde duhan üretiminden devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 58 hanesine ait toplam 283 kuruş duhan üretiminden öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 4,88 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada duhandan öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,37 kuruş duhandan öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Tabloya göre kazadaki bu 6 yerleşim yerinde öşür vergisi sırasıyla; 29 hanesinden 18 hanesinde 92 kuruş öşür vergisi olan Çobanisa köyü ilk sırada, 46 hanesinden 15 hanesinde 68 kuruş öşür vergisi ile Badab köyü ikinci sırada, 32 hanesinden 14 hanesinde 66 kuruş öşür vergisi bulunan Kasımlar köyü üçüncü sırada, 10 hanesinden 7 hanesinde 32 kuruş öşür vergisi ile Bucak köyü dördüncü sırada, 6 hanesinden 3 hanesinde 16 kuruş öşür vergisi ile İbişler köyü beşinci sırada, 46 hanesinden 1 hanesinde 9 kuruş öşür vergisi bulunan Çandır köyü altıncı sırada bulunmaktadır.

Duham üretiminden hanelere göre ortalama öşür vergisi durumuna baktığımızda; ilk sırada 9 kuruş ortalama öşür vergisi ile Çandır köyü, ikinci sırada 5,33 kuruş ortalama öşür vergisi ile İbişler köyü, üçüncü sırada 5,11 kuruş ortalama öşür vergisi ile Çobanisa köyü, dördüncü sırada 4,71 kuruş ortalama öşür vergisi ile Kasımlar köyü, beşinci sırada 4,57 kuruş ortalama öşür vergisi ile Bucak köyü, altıncı sırada 4,53 kuruş ortalama öşür vergisi ile Badab köyü yer almaktadır.

Tablo 183. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Duhan Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Duham Öşrü Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Duham Öşrü Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Duham Öşrü Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Duham Öşrü Dağılımı (%)
Pavlu	-	-	Kartoz	-	-
Müezzinler	-	-	Selköşe	-	-
Badab	68	24,03	Darıbükü	-	-
Çobanisa	92	32,51	İncedere	-	-
Hacaliler	-	-	Kasımlar	66	23,32
Beğdili	-	-	Bucak	32	11,31
Melikler	-	-	Ayvalu	-	-
Çandır	9	3,18	Hacıahmedler	-	-
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	-	-	Karadiken	-	-
Çukurca	-	-	Haymana	-	-
İbişler	16	5,65	Yekün	283	100,00%

Pavlu kazasında duham üretiminden öşür vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, yerleşimlerin oran yüzdeleri şu şekildedir; %32,11 oran ile Çobanisa köyü ilk sırada, %24,03 oran ile Badab köyü ikinci sırada, %23,32 oran ile Kasımlar köyü üçüncü sırada, %11,31 oran ile Bucak köyü dördüncü sırada, %5,65 oran ile İbişler köyü beşinci sırada, %3,18 oran ile Çandır köyü altıncı sırada bulunmaktadır.

c. Penbe (Pamuk) Öşürleri

Pavlu kazası ve köylerinde penbe olarak adlandırılan pamuk üretimi yalnızca Pavlu kaza merkezinde yapılmış olup kıyyesinden²⁹⁶ 2 kuruş öşür vergisi alınmıştır. Pavlu kaza merkezinde 180 haneden 12 hanesinde penbe üretimi yapılmış ve 98 kuruş nakdi öşür bedeli kaydedilmiştir. Hanelere göre de ortalama 8,17 kuruş nakdi öşür ödemesi düştüğü görülmektedir. Kazada penbeden öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,13 kuruş penbeden öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

3. Arı Kovanlarından Alınan Öşürler

Pavlu kazası ve köylerinde yapılmış olan arıcılık faaliyetlerinden rüsumu kovan veya öşri kovan adı altında 2 adet arı kovanından 1 kuruş öşür vergisi alınmıştır. Aşağıdaki tablolarda arı kovanı bulunan yerleşim yerleri hakkında daha ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

²⁹⁶ Kıyye: Okka (Eski okka), eskiden dört yüz dirhem olan bir ağırlık ölçüsü (1282 gramı karşılar). Devellioğlu, a.g.e., s. 519.

Tablo 184. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Kovan Öşrü Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Rüsümü Kovan Veren Haneler	Rüsümü Kovan Miktarları	Rüsümü Kovanın Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Rüsümü Kovan Veren Haneler	Rüsümü Kovan Miktarları	Rüsümü Kovanın Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	5	9	1,80	Kartoz	31	10	25,50	2,55
Müezzinler	13	-	-	-	Selköşe	7	3	7	2,33
Badab	46	1	4	4,00	Darbükü	14	8	21	2,63
Çobanisa	29	9	24	2,67	İncedere	23	7	16	2,29
Hacialiler	15	1	1	1,00	Kasımlar	32	1	2	2,00
Beğdili	31	10	41	4,10	Bucak	10	4	8	2,00
Melikler	38	1	2	2,00	Ayvalı	56	2	21	10,50
Çandır	46	4	10	2,50	Haciahmedler	31	1	7,50	7,50
Sarımehmedler	25	-	-	-	Kuzca	18	-	-	-
Kesme	82	3	5	1,67	Karadiken	19	-	-	-
Çukurca	9	1	2	2,00	Haymana	12	-	-	-
İbişler	6	2	4	2,00	Yekün	773	73	210	2,88

Tablo 184’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde arıcılık faaliyetlerinden devlete ödenecek olan öşür vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 73 hanesine ait toplam 420 adet arı kovanından 210 kuruş öşür vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 2,88 kuruş öşür vergisi düşmektedir. Kazada arı kovanlarından öşür vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 0,27 kuruş arı kovanlarından öşür vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Buna göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla rüsümü kovan vergisi ödemesine sahip olan yerler; 31 hanesinden 10 hanesinde 41 kuruş öşür vergisi olan Beğdili köyü ilk sırada, 31 hanesinden 10 hanesinde 25,50 kuruş öşür vergisi ile Kartoz köyü ikinci, 29 hanesinden 9 hanesinde 24 kuruş vergisi ile Çobanisa köyü üçüncü sıradadır. Arı kovanlarından en az rüsümü kovan vergisine sahip yerleşimler ise; 15 hanesinden 1 hanesinde 1 kuruş vergisi ile Hacialiler köyü son sırada, 38 hanesinden 1 hanesinde 2 kuruş vergisi ile Melikler köyü ve 9 hanesinden 1 hanesinde 2 kuruş vergisiyle Çukurca köyü ve 32 hanesinden 1 hanesinde 2 kuruş vergisiyle Kasımlar köyü sondan ikinci sırada, 46 hanesinden 1 hanesinde 4 kuruş vergisi bulunan Badab köyü ve 6 hanesinden 2 hanesinde 4 kuruş rüsümü kovan vergisiyle İbişler köyü sondan üçüncü sıradadır.

Arı kovanlarından hanelere göre ortalama öşür vergisi (rüsümü kovan) durumuna baktığımızda en fazla ortalama öşür vergisi ödemesine sahip yerleşim yerleri; ilk sırada 10,50 kuruş ortalama öşür vergisi ile Ayvalı köyü, ikinci sırada 7,50 kuruş ortalama öşür

vergesi ile Hacıahmedler köyü, üçüncü sırada 4,10 kuruş ortalama vergisi ile Beğdili köyü yer almaktadır. Arı kovanlarından en az ortalama öşür vergisine (rüsümü kovan) sahip yerleşim yerleri ise; 1 kuruş ortalama öşür vergisi olan Hacıaliler köyü son sırada, 1,67 kuruş öşür vergisi bulunan Kesme köyü sondan ikinci, 1,80 kuruş ortalama öşür vergisi ile Pavlu kaza merkezi sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 185. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Kovan Öşürlerinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Rüsümü Kovan Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Rüsümü Kovan Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Rüsümü Kovan Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Rüsümü Kovan Dağılımı (%)
Pavlu	9	4,29	Kartoz	25,5	12,14
Müezzinler	-	-	Selköşe	7	3,33
Badab	4	1,90	Darbükü	21	10,00
Çobanisa	24	11,43	İncedere	16	7,62
Hacıaliler	1	0,48	Kasımlar	2	0,95
Beğdili	41	19,52	Bucak	8	3,81
Melikler	2	0,95	Ayvalu	21	10,00
Çandır	10	4,76	Hacıahmedler	7,5	3,57
Sarımehmedler	-	-	Kuzca	-	-
Kesme	5	2,38	Karadiken	-	-
Çukurca	2	0,95	Haymana	-	-
İbişler	4	1,90	Yekün	210	100,00%

Pavlu kazasında arı kovanlarından alınan rüsümü kovan (öşür-i kovan) vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %19,52 oran ile Beğdili köyü ilk sırada, %12,14 oran ile Kartoz köyü ikinci, %11,43 oran ile Çobanisa köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,48 oran ile Hacıaliler köyü son sırada, %0,95 oran ile Melikler, Çukurca ve Kasımlar köyü sondan ikinci, %1,90 oran ile Badab ve İbişler köyü sondan üçüncü sıradadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde öşür vergisine tabi olan yerleşim yerlerindeki haneler ve vergi miktarları hakkında bilgi verilmişti. Şimdi ise aynı dönemde diğer kazalardaki öşür vergisi miktarları kıyaslanacaktır.

Pavlu kazasında 25932 kuruş öşür vergisi alınırken; Keçiborlu kazasında 37692 kuruş²⁹⁷, Atabey kazasında 55412,50 kuruş²⁹⁸, Barla kazasında 7767 kuruş²⁹⁹, Eğirdir

²⁹⁷ Özdemir, *a.g.t.*, s. 64.

²⁹⁸ Songun, *a.g.t.*, s. 90.

²⁹⁹ Kayhan, *a.g.t.*, s. 102.

kazasında 39457 kuruş³⁰⁰, Uluborlu kazasında 112288 kuruş³⁰¹, Gölhisar kazasında 118411,50 kuruş³⁰², Burdur kazasında 22013,50 kuruş³⁰³ öşür vergisi alınmıştır. Görüldüğü üzere Pavlu kazasındaki ekilebilir arazi miktarının az olması üretimi de etkilemiş ve devlete ödenen öşür miktarı da diğer kazaların gerisinde kalmıştır.

C. RÜSUMU AĞNAM VERGİSİ

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde kayıtlı olan sağman koyun, yoz koyun, sağman keçi, yoz keçi ve ortak sağman keçilerden rüsumu ağnam vergisi adı altında, 2 adet hayvandan 1 kuruş vergi alınmıştır. Aşağıdaki tablolarda Pavlu kazası ve köylerinde rüsumu ağnam vergisine tabi olan hayvan miktarları ve hanelere göre ortalama rüsumu ağnam vergisi dağılımı (kuruş) ile alınmakta olan rüsumu ağnam vergisinin yerleşim yerlerine göre dağılımı (%) hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir. (Bkz. Tablo 186-187-188.)

Tablo 186. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Rüsumu Ağnam Vergisi Alınan Küçükbaş Hayvanlar

Yerleşim Yerleri	Sağman Koyun Adet	Yoz Koyun Adet	Sağman Keçi Adet	Yoz Keçi Adet	Ortak Sağman Keçi Adet	Yekün
Pavlu	-	20	2140	490	-	2650
Müezzınler	20	40	396	235	75	766
Badab	-	-	930	-	-	930
Çobanisa	248	-	1017	28	-	1293
Hacıaliler	-	-	204	-	-	204
Beğdili	25	-	738	195	-	958
Melikler	-	-	185	64	65	314
Çandır	5	-	713	243	63	1024
Sarımehmedler	29	4	281	71	153	538
Kesme	20	-	1455	479	-	1954
Çukurca	-	-	70	30	-	100
İbişler	-	-	360	120	-	480
Kartoz	-	-	1198	397	-	1595
Selköşe	6	-	85	35	-	126
Darıbükü	-	-	503	192	-	695
İncedere	-	-	744	238	-	982
Kasımlar	-	-	762	231	-	993
Bucak	-	-	115	35	-	150
Ayvalu	185	-	3606	1099	-	4890
Hacıahmedler	-	-	528	134	-	662
Kuzca	-	-	280	85	-	365
Karadiken	168	5	940	120	-	1233
Haymana	180	-	1070	130	150	1530
Yekün	886	69	18320	4651	506	24432

³⁰⁰ Yeşil, *a.g.t.*, s. 94.

³⁰¹ Sinav, *a.g.t.*, s. 92.

³⁰² Akalın, *a.g.t.*, s. 149.

³⁰³ Bütün, *a.g.t.*, s. 103.

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde 886 adet sağman koyun, 69 adet yoz koyun, 18320 adet sağman keçi, 4651 adet yoz keçi, 506 adet ortak sağman keçi olmak üzere toplam 24432 adet rüsumu ağnam vergisine tabi küçükbaş hayvan bulunmaktadır.

Tablo 187. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Hanelere Göre Ortalama Rüsumu Ağnam Vergisi Dağılımı (Kuruş)

Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Rüsumu Ağnam Veren Haneler	Rüsumu Ağnam Miktarları	Rüsumu Ağnamın Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)	Yerleşim Yerleri	Toplam Hane	Rüsumu Ağnam Veren Haneler	Rüsumu Ağnam Miktarları	Rüsumu Ağnamın Hanelere Göre Dağılımı (Kuruş)
Pavlu	180	34	1325	38,97	Kartoz	31	23	797,50	34,67
Müezzinler	13	9	383	42,56	Selköşe	7	4	63	15,75
Badab	46	30	465	15,50	Darıbüktü	14	11	347,50	31,59
Çobanisa	29	18	646,50	35,92	İncedere	23	19	491	25,84
Hacaliler	15	6	102	17,00	Kasımlar	32	15	496,50	33,10
Beğdili	31	11	479	43,55	Bucak	10	3	75	25,00
Melikler	38	9	157	17,44	Ayvalu	56	33	2445	74,09
Çandır	46	28	512	18,29	Haciahmedler	31	15	331	22,07
Sarımehmedler	25	20	269	13,45	Kuzca	18	5	182,50	36,50
Kesme	82	29	977	33,69	Karadiken	19	15	616,50	41,10
Çukurca	9	2	50	25,00	Haymana	12	12	765	63,75
İbişler	6	3	240	80,00	Yekün	773	354	12216	34,51

Tablo 187’de görüldüğü üzere Pavlu kazası ve köylerinde küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinden devlete ödenecek olan rüsumu ağnam vergileri ve hanelere göre dağılımı verilmiştir. Kazadaki 773 haneden 354 hanesine ait toplam 24432 adet küçükbaş hayvandan 12216 kuruş rüsumu ağnam vergisi bulunmakta ve hanelere ortalama 34,51 kuruş rüsumu ağnam vergisi düşmektedir. Kazada rüsumu ağnam vergisi olan ve olmayan toplam 773 haneye de ortalama 15,80 kuruş rüsumu ağnam vergisi düştüğü hesaplanmıştır.

Tabloya göre kazada bulunan yerleşim yerlerinde en fazla rüsumu ağnam vergisi ödemesine sahip olan yerler; 56 hanesinden 33 hanesinde 2445 kuruş vergisi olan Ayvalu köyü ilk sırada, 180 hanesinden 34 hanesinde 1325 kuruş vergisi ile Pavlu kaza merkezi ikinci, 82 hanesinden 29 hanesinde 977 kuruş vergisi ile Kesme köyü üçüncü sıradadır. Küçükbaş hayvanlardan en az rüsumu ağnam vergisine sahip yerleşimler ise; 9 hanesinden 2 hanesinde 50 kuruş vergisi ile Çukurca köyü son sırada, 7 hanesinden 4 hanesinde 63 kuruş vergisi ile Selköşe köyü sondan ikinci sırada, 10 hanesinden 3 hanesinde 75 kuruş vergisi bulunan Bucak köyü sondan üçüncü sıradadır.

Küçükbaş hayvanlardan hanelere göre ortalama rüsumu ağnam vergisi durumuna baktığımızda, en fazla ortalama rüsumu ağnam vergisi ödemesine sahip yerleşim yerleri şunlardır; ilk sırada 80 kuruş ortalama vergisi ile İbişler köyü, ikinci sırada 74,09 kuruş ortalama vergisi ile Ayvalu köyü, üçüncü sırada 63,75 kuruş ortalama vergisi ile Haymana köyü yer almaktadır. Küçükbaş hayvanlardan hanelere göre en az ortalama rüsumu ağnam vergisine sahip yerleşim yerleri ise; 13,45 kuruş ortalama vergisi olan Sarımehmedler köyü son sırada, 15,50 kuruş vergisi bulunan Badab köyü sondan ikinci, 15,75 kuruş ortalama vergisi ile Selköşe köyü sondan üçüncü sırada bulunmaktadır.

Tablo 188. Pavlu Kazası Ve Köylerinde Rüsumu Ağnam Vergisinin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı (%)

Yerleşim Yerleri	Rüsumu Ağnam Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Rüsumu Ağnam Dağılımı (%)	Yerleşim Yerleri	Rüsumu Ağnam Miktarları	Yerleşim Yerlerine Göre Rüsumu Ağnam Dağılımı (%)
Pavlu	1325	10,85	Kartoz	797,50	6,53
Müezzinler	383	3,14	Selköşe	63	0,52
Badab	465	3,81	Darıbükü	347,50	2,84
Çobanisa	646,50	5,29	İncedere	491	4,02
Hacialiler	102	0,83	Kasımlar	496,50	4,06
Beğdili	479	3,92	Bucak	75	0,61
Melikler	157	1,29	Ayvalu	2445	20,01
Çandır	512	4,19	Hacıahmedler	331	2,71
Sarımehmedler	269	2,20	Kuzca	182,50	1,49
Kesme	977	8,00	Karadiken	616,50	5,05
Çukurca	50	0,41	Haymana	765	6,26
İbişler	240	1,96	Yekün	12216	100,00%

Pavlu kazasında küçükbaş hayvanlardan alınan rüsumu ağnam vergisine tabi olan hanelerin yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda, oran yüzdesi en fazla olan yerleşimler şunlardır; %20,01 oran ile Ayvalu köyü ilk sırada, %10,85 oran ile Pavlu kaza merkezi ikinci, %8,00 oran ile Kesme köyü üçüncü sırada bulunmaktadır. Oran yüzdesi en az olan yerleşim yerleri ise; %0,41 oran ile Çukurca köyü son sırada, %0,52 oran ile Selköşe köyü sondan ikinci, %0,61 oran ile Bucak köyü sondan üçüncü sırada yer almaktadır.

Buraya kadar Pavlu kazası ve köylerinde rüsumu ağnam vergisine tabi olan hayvan sayıları ve vergi miktarları hakkında bilgi verilmişti. Şimdi ise aynı dönemde diğer kazalardaki rüsumu ağnam vergisi miktarları kıyaslanacaktır.

Pavlu kazasında 12216 kuruş rüsumu ağnam vergisi alınırken; Keçiborlu kazasında 6137,50 kuruş³⁰⁴, Atabey kazasında 5804 kuruş³⁰⁵, Barla kazasında 3555 kuruş³⁰⁶, Eğirdir kazasında 6637 kuruş³⁰⁷, Uluborlu kazasında 10739 kuruş³⁰⁸, Gölhisar kazasında 9331 kuruş³⁰⁹ rüsumu ağnam vergisi alınmıştır. Görüldüğü gibi bölge coğrafyasının şartları gereği yoğun bir şekilde yapılmakta olan küçükbaş hayvancılık faaliyetinden en fazla rüsumu ağnam vergisini Pavlu kazası ödemektedir.

³⁰⁴ Özdemir, *a.g.t.*, s. 65.

³⁰⁵ Songun, *a.g.t.*, s. 97.

³⁰⁶ Kayhan, *a.g.t.*, s. 104.

³⁰⁷ Yeşil, *a.g.t.*, s. 104.

³⁰⁸ Sinav, *a.g.t.*, s. 92.

³⁰⁹ Akalın, *a.g.t.*, s. 157.

SONUÇ

Osmanlı Devleti kurulduğu günden itibaren elinde bulunan yerlerdeki ve yeni fethetmiş olduğu topraklardaki vergi mükellefiyetlerini tespit etmek ve gelir gider dengesini kurabilmek için tahrir sistemini devamlı surette uygulamaya çalışmıştır. Devletin zayıflamaya başlaması ve toprak kayıplarının yaşanması sonrasında bu sistem bozulmaya başlamış ve tanzimat döneminde yeni bir vergi uygulamasına geçilmiştir. Bunun bir sonucu olarak 1840 yılında ilk temettu sayımlarının yapıldığı temettuat defterleri tutulmaya başlanmıştır. Bu ilk sayım çok sağlıklı sonuçlar vermediği için 1844-1845 (H. 1260-1261) yıllarında ikinci bir sayım daha yapılmıştır. Bizim incelediğimiz defter ikinci sayıma aittir. Bu defterden yola çıkarak 19. Yüzyıl ortalarında Pavlu kazası ve köylerinin sosyal ve ekonomik durumlarını değerlendirdiğimiz çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuçlar şu şekilde sıralanabilir.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Kamil Kepeci Tasnifi içerisinde K.K.d 6089 numarada kayıtlı olan 1844-1845 (H. 1260-1261) tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defteri 201 sayfadan oluşmaktadır. Defterin baş sayfasında Pavlu kazası Konya Eyaletine bağlı Hamid Sancağı'na dâhil kazalar içerisinde yer almaktadır. Kazadaki yerleşimler şu şekildedir; Pavlu kaza merkezi (Kasaba-i Pavlu), Müezzinler, Badab (1981 Yeşilkaş. 2019 Pınarköy), Çobanisa, Hacıaliler, Şeyh (vergiden muaf sayıma dâhil edilmemiş), Beğdili, Melikler, Çandır, Sarımehmedler, Kesme, Çukurca, İbişler, Kartoz, Selköşe, Darıbükü, İncedere, Kasımlar, Bucak, Ayvalu, Hacıahmedler, Kuzca, Karadiken ve Haymana köyüdür.

Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde Şeyh köyü haricinde 773 hane kayıt altına alınmıştır. Bunun 180 hanesi Pavlu kaza merkezinde, 593 hanesi diğer köylerinde yaşamaktadır. Her hanede 5 kişi olduğu varsayımından yola çıkarak kazada 3865 kişi olduğu hesaplanmaktadır. Bu nüfusun 900'ü Pavlu kaza merkezinde, 2965'i köylerinde yaşamaktadır. 1840 tarihli Pavlu kazası ve köylerinden toplanan vergileri gösteren defterden edindiğimiz bilgiye göre Şeyh köyünde 27 hane kayıt altına alınmıştır. Buradaki 135 kişiyi nüfusa eklediğimizde kazanın ortalama nüfusu 4000 kişi olmaktadır. 1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterindeki bilgilere göre, burada yaşayanların tamamı müslümandır. Gayrimüslim nüfusuna rastlanmamıştır.

Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde 773 hanede aynı kullanılmış isimler çıkarılınca, toplamda 62 farklı isim kullanıldığı görülmektedir. Pavlu kazasında

en fazla kullanılmış olan isimler ise şu şekildedir; Mustafa, Ali, Muhammed, İsmail, Hüseyin, Ahmed, Osman, Hasan, Ömer ve Süleyman olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum bize gösteriyor ki; Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v), Kur'an-ı Kerim'de geçen diğer peygamber isimleri ve İslam halifelerinin isimlerinin kullanımının bu bölgede yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunun haricinde insanları birbirinden ayırt edebilmek için, geçmişten günümüze değin herkese baba adlarına, fiziki yapılarına veya halk arasındaki konumlarına göre bir lakap takılmıştır.

Bu dönemde Pavlu kazası ve köylerinde yaşamış olan hanelerde 32 farklı meslek grubuna rastlanmıştır. Bunun dışında mesleği olmayanlar ise; sıbyan, talebe, eytam (yetim), alil, a'ma, amelmande, fevt, ihtiyar, mariz, mecnun, sabi, bi-mal ve kadınlardır. Kaza genelinde en fazla ziraatçi, çoban, amele ve hizmetkârlık meslek kaydı yapılmıştır. Burada yaşayan haneler her ne kadar ziraatçi olarak kaydedilmiş olsalar da, hem tarım hem de hayvancılık faaliyetlerini bir arada sürdürmüşlerdir. Ayrıca, ek olarak yapmış oldukları mesleki ve ticari faaliyetlerden para kazanmışlardır.

Pavlu kazası ve köylerindeki toplam arazi miktarlarına baktığımızda; 4262 dönüm mezru (ekili) arazi, 3568 dönüm gayrimezru (nadas) arazi, 385 dönüm bağ, 178,5 dönüm sisam (susam), 124 dönüm bahçe, 44 dönüm duhan (tütün), 7,5 dönüm penbe (pamuk) arazisi olmak üzere toplam 8569 dönüm kullanılabilir arazisi bulunmaktadır.

Mezru olarak tabir edilen arazilerde hınta (buğday), şair (arpa), burçak, darı (mısır) ve nohut üretilmiş olup kile üzerinden hesaplama yapılmıştır. Mezru arazilerde 1/10 oranında alınan öşür miktarı göze alınarak toplam üretim miktarlarına bakarsak; 12710 kile (317750 kg.) hınta, 6870 kile (171750 kg.) şair, 1175 kile (29375 kg.) darı, 240 kile (6000 kg.) burçak, 65 kile (1625 kg.) nohut üretimi yapılmıştır.

Bağ, bahçe, duhan ve sisam üretiminde dönüm başına göre, penbe (pamuk) üretiminde ise kıyye (1282 gr. Eski okka) üzerinden hesaplama yapılmış ve 490 kıyye penbe elde edilmiştir.

Pavlu kazası ve köylerinde hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olarak yapıldığı görülmektedir. Burada bulunan kişilerin çoğunluğu öncelikli olarak hanelerinin geçimini sağlamak, sonrasında ise; ekonomik bir gelir elde etmek için hayvancılık faaliyetlerinde bulunmuşlardır.

Pavlu kazası ve köylerinde hayvancılık faaliyetleri küçükbaş hayvancılık (sağman koyun, kuzu, yoz koyun, sağman keçi, oğlak, ortak sağman keçi, yoz keçi), büyükbaş

hayvancılık (sağman inek, buzağı, ortak sağman inek, yoz inek ve düğe, tosun, öküz) ve yük ve binek hayvancılığı (deve, kısarak, tay, yoz kısarak, merkep, sipa, katır) ve arıcılık olarak sınıflandırılmıştır.

Kazada 43469 adet küçükbaş, 8820 adet büyükbaş, 1203 adet yük ve binek hayvanı kaydı yapılmıştır. Küçükbaş hayvan olarak nitelendirilmiş olan hayvanların sağman ve yoz olanlarından (24427 adet) 148333 kuruş kazanç elde edilmiştir. Büyükbaş olarak nitelendirilmiş olan hayvanların sağman olanlarından (4102 adet) 120975 kuruş kazanç elde edilmiştir. Yük ve binek hayvanı olarak nitelendirilmiş olan (625 adet) deve, kısarak ve merkepten 28120 kuruş gelir elde edilmiştir. Pavlu kazası ve köylerinde toplamda 29236 adet hayvandan 297428 kuruş gelir kaydı yazılmıştır. Kazada bulunan 420 adet arı kovanından ise; 1890 kuruş gelir kaydı yapılmıştır.

Pavlu kazası ve köylerinde elde edilmiş olan gelirlere baktığımızda ise; mesleki faaliyetlerden 426125 kuruş, tarımsal faaliyetlerden 343669 kuruş, hayvancılık faaliyetlerinden 297428 kuruş, arıcılık faaliyetlerinden 1890 kuruş olmak üzere toplamda 1069112 kuruş gelir kaydı yapılmıştır.

1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait olan temettuat defterinde vergiler; arazilerde üretim yapılmış olan bağlardan, bahçelerden, hububatlardan ve sanayi bitkilerinden alınmış olan öşürleri, küçükbaş hayvanlardan alınan rüsumu ağnam, arı kovanlarından alınan rüsumu kovan ve yıllık vergi olarak alınan vergi-yi mahsusa'yi içermektedir. Kazada 178461 kuruş vergiyi mahsusa, 25722 kuruş tarımsal ürünlerden öşür, 12216 kuruş küçükbaş hayvanlardan alınan rüsumu ağnam, 210 kuruş öşr-i kovan vergisi olmak üzere toplamda 216609 kuruş vergi ödemesi kayıt altına alınmıştır.

Çalışmış olduğumuz 1844-1845 tarihli Pavlu kazası ve köylerine ait temettuat defterinde elde edilen verilerden yukarıda da kısaca bahsettik. Pavlu kazasının Hamid Sancağı içerisindeki payı; diğer tüm kazaların temettuat defterlerinin çözümlenmesiyle birlikte daha net bilgiler elde edilebilecek ve bulunduğu dönemin sosyal ve ekonomik durumuna yapmış olduğu katkı ortaya çıkmış olacaktır.

KAYNAKÇA

Arşiv Vesikaları

BOA, K.K.d. Pavlu Kazası Temettuat Defteri, Nr. 6089, H.1260-61.

BOA, ML. VRD. d. No: 525 Hamid Sancağı Pavlu Kazasının Mahallat Ve Kurası Ahalisinin Tarh Olunan Vergilerini Gösterir Defterdir.

Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, *166 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/1530)*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1995.

Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, *166 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/1530) I*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1993.

Salnameler

1868 Konya Vilayeti Salnamesi, (çev. Mehmet Eminoğlu). Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya 2008.

Araştırma Eserler

AFYONCU, Erhan, "Osmanlı Devletinde Tahrir Sistemi", *Osmanlı*, c. 6, Ankara 1999, s. 311-314.

AKALIN, Azize, *XIX. Yüzyıl Ortalarında Gölhisar Kazasının Sosyal Ve Ekonomik Durumu (10047 Nolu Temettuat Defterine Göre)*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2015.

AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadi Ve İçtimai Tarihi (1453-1559)*, c. 2. Barış Yayınevi, İstanbul 1999.

AKGÜNDÜZ, Ahmet – ÖZTÜRK, Said, *Darende Temettuat Defterleri*, İstanbul 2002.

AKSU, Fehmi, *Isparta İli Yer Adları*, İlkadım Basımevi, Isparta 1936.

ARIKAN, Zeki, *XV. – XVI. Yüzyıllarda Hamit Sancağı*, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İzmir 1988.

BÖCÜZADE Süleyman Sami, *Kuruluşundan Bugüne Kadar Isparta Tarihi* (Yayına Hazırlayan: S. Seren), Serenler Yay., İstanbul, 1983.

BÜTÜN, Şevket, *Temettuat Defterlerine Göre (H.1260- M.1844) Burdur'un Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2001.

BÜYÜKKOLANCI, Mustafa, *Adada Pisidia'da Antik Bir Kent*, Göltaş Yay. İzmir 1998.

BÜYÜKKOLANCI, Mustafa, "Adada Antik Kenti Ve Geleceği", *Pisidia Araştırmaları I, Sempozyum Bildiri Kitabı*, Isparta 2012.

Cengiz Kallek, "Kile", *DİA*, C. 25, s. 568-571.

ÇADIRCI, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal Ve Ekonomik Yapıları*, TTK., Ankara 1991.

ÇELEBİ, Katip, *Cihannüma*, c. 2., (Ed. Said Öztürk), Mahya yay. İstanbul 2013.

DAĞLIOĞLU, Hikmet Turhan, "Hicri Onuncu Asırda (Hamidili)nde Arazi, Hasılat, Nüfus Ve Aşiretlerin Vaziyetleriyle İlgili Vergi Sistemleri: Eğirdir II", *ÜN*, VII/80-81, II. Teşrin- I. Kanun 1940, s. 1089-1092.

Dahiliye Vekaleti, *Son Teşkilat-ı Mülkiye'de Köylerimiz*, 1928.

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lûgat (Eski ve Yeni Harflerle)*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara 1993.

EMECEN, Feridun, "Dönüm", *DİA*, c. 9, s. 521.

ERDEM, Tahir, "Asar Kalesi", *ÜN*, III/29, Ağustos 1936, s. 405-408.

ERGENEKON, Ali, *Sefer Ağa Cami-i Şerifi*, (Daktilo edilmiş kitapçık).

ERGENEKON, Ali, *Sütçüler Kazasının Tarihçesi, Coğrafi Durumu Ve Bir Seyahat İntibai* (Derleyen: Ahmet Akın), Bursa, 1958. Daktilo edilmiş kitapçık.

ERTAN, Ömer Ali, *Sütçüler'in Tarihçesi ve Folklorü*, Isparta, 1996, Daktilo edilmiş kitapçık.

FAYDALI, Kamile Gül, *10597 Numaralı Temettuat Defterine Göre Yalvaç Kazası'nın Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2008.

FEHMİ, M., "Yüz Sene Evvel Isparta", *ÜN*, I/4, Eylül 1934.

GÖKSOY, İsmail Hakkı, *Sütçüler Ve Yöresinin Tarihi Üzerine Bir Araştırma*, Isparta 1999.

GÖYÜNÇ, Nejat, "Hane", *DİA*, c. 15, s. 552-553.

GÜRAN, Tevfik, *Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler Ve Hazine Hesapları (1841-1861)*, TTK. Ankara 1989.

GÜRAN, Tevfik, *19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı*, Eren Yay. İstanbul 1998.

GÜRAN, Tevfik, “Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi”, *İÜİF Mecmuası 60. Yıl Özel Sayısı*, c. 49, İstanbul 1998.

İNALCIK, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu Toplum Ve Ekonomi*, Eren Yay., İstanbul 1996.

KARACA, Behset, *XV. ve XVI. Yüzyıllarda Uluborlu Kazası*, Fakülte Kitabevi, Isparta 2012.

KARACA, Behset, – KARACAN, Kadir, *XV. Yüzyıldan Günümüze Keçiborlu Kazası*, Fakülte Kitabevi, Isparta 2019.

KARACAN, Kadir, *XIX. Yüzyıl İlk Yarısında Hamid Sancağı Ve Sancaktaki Gayrimüslimlerin Sosyal Ve Ekonomik Hayatı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2017.

KARACAN, Kadir, - KARACA, Behset, “1830 Tarihli, 3234 Numaralı Nüfus Defterine Göre Pavlu (Sütçüler) Kazasının İdari ve Toplum Yapısı”, *(ISASOR) IV. Uluslararası Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Sempozyumu Tam Metin Kitabı*, Burdur, Aralık 2019, s. 385-403.

KAYHAN, Mustafa Kazım, *Temettuat Defterlerine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Barla'nın Sosyo Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2006.

KİEL, Michael, - ALEXANDER, John, “Mora”, *DİA*, c. 30, s. 280-285.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Osmanlı Sosyal ve İktisadi Kaynaklarından Temettuat Defterleri”, *Bulleten*, c. LIX, S.225, Ankara, 1995, s. 395-418.

ORTAYLI, İlber, *Tanzimattan Sonra Mahalli İdareler (1840-1878)*, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yay. Ankara 1974.

ÖZ, Mehmet, “Tahrir”, *DİA*, c. 39, s. 425-429.

ÖZÇELİK, Selahittin, *XIX. Yüzyıl Ortalarında Acıpayam Ve Çevresi (Temettuat Defteri İncelemesi)*, Fakülte Kitabevi, Isparta, 2005.

ÖZDEMİR, Ayşe, *Temettuat Defterlerine Göre Keçiborlu Kazasının Sosyal Ve Ekonomik Durumu (1844-1845)*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2005.

- PARLATIR, İsmail, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Yargı Yayınevi, Ankara 2011.
- SAYIN, Abdurrahman Vefik, *Tekalif-i Kavaidi*, T.C. Maliye Bakanlığı Araştırma, Planlama Ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Yay., Ankara, Haziran 1999.
- SERİN, Mustafa, “Osmanlı Arşivinde Bulunan Temettuat Defterleri”, *Başbakanlık I. Milli Arşiv Şurası 20-21 Nisan 1998*, Ankara, 1998, s. 717-728.
- SİNAV, Sami, *1844-1845 (H. 1260-1261) Tarihli Temettuat Defterine Göre Uluborlu Kazası'nın Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, Sdü Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2007.
- SONGUN, Gülden, *10120 Numaralı Temettuat Defteri'ne Göre Atabey Kazası'nın Sosyal Ve Ekonomik Durumu (1844-1845)*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2006.
- SÜMER, Faruk, *Oğuzlar (Türkmenler): Tarihleri, Boy Teşkilatı, Destanları*, Ana Yay., Ankara 1980.
- Sütçüler Kaymakamlık Dosyası (Daktilo edilmiş nüsha).
- ŞAHİN, B. Mustafa, *Sütçüler (Tarih-Belge-Anı-Folklor-Notlar)*, Simge Yay., Isparta 2016.
- ŞAHİN, B. Mustafa, *Sütçüler Belgeleri*, Simge Yay., Isparta 2018.
- ŞENER, Abdülatif, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İstanbul, 1990.
- T.C. İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, *Köylerimiz 1981*, Yenigün Matbaası, Ankara 1982.
- TUKİN, Cemal, “Girit”, *DİA*, c. 14, s. 85-93.
- TURGUT, Hulusi, *Cumhuriyet'ten Günümüze Isparta*, Desen Matbaacılık, Ankara 2000.
- ÜNAL, Mehmet Ali, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yay., İstanbul 2011.
- ÜNAL, Mehmet Ali, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Fakülte Kitabevi, Isparta, 2015.
- YEŞİL, Tahsin, *9930 Numaralı Temettuat Defterine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Eğirdir'in Köylerinin Sosyal Ve Ekonomik Yapısı*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi Ve Sanatları Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2006.

İnternet Kaynakları

<http://www.isparta.gov.tr/sutculer>(15.12.2018).

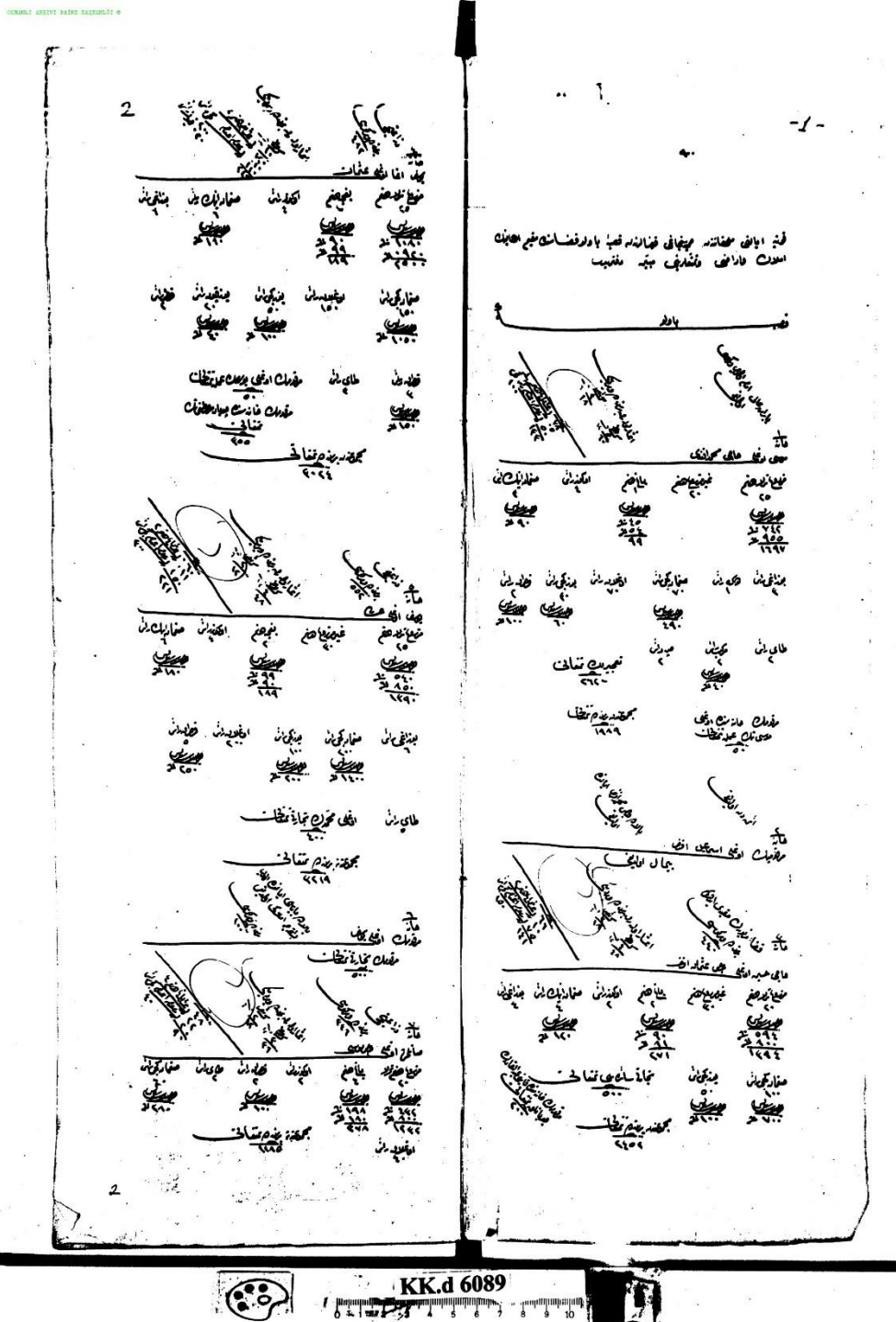
<http://www.ispartakulturturizm.gov.tr/TR-165538/sutculer.html>(15.12.2018).

<http://sutculer.gov.tr/>(20.01.2019).

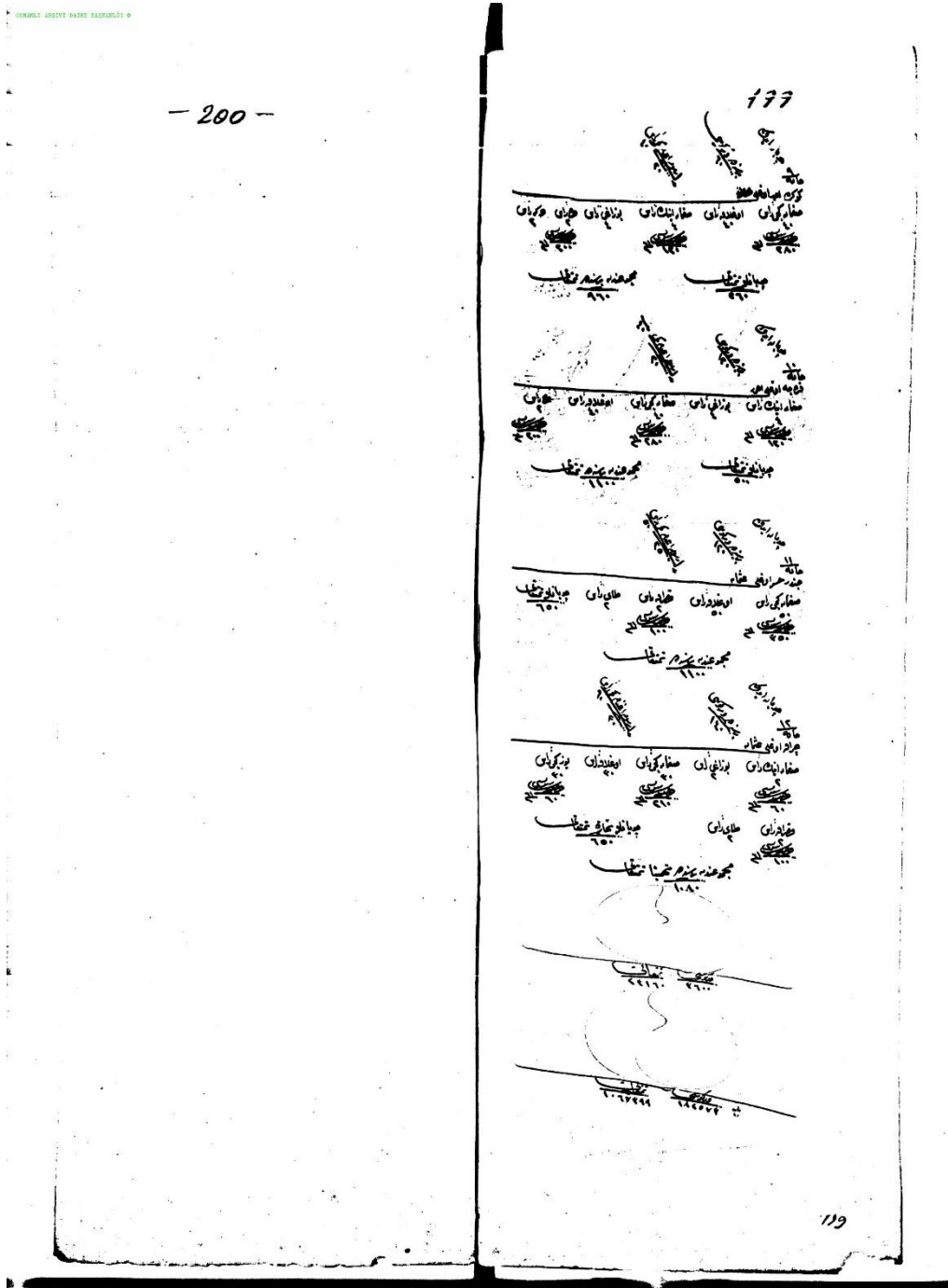
<https://www.google.com/maps/place/S%C3%BCt%C3%A7%C3%BCler%2Fİsparta/@37.4443486,30.9828863,10.75z/data=!4m5!3m4!1s0x14c4fd4b18e53e8f:0x102bf3ff6fc6d6ee!8m2!3d37.5076698!4d31.1252135>(28.06.2019).

EKLER

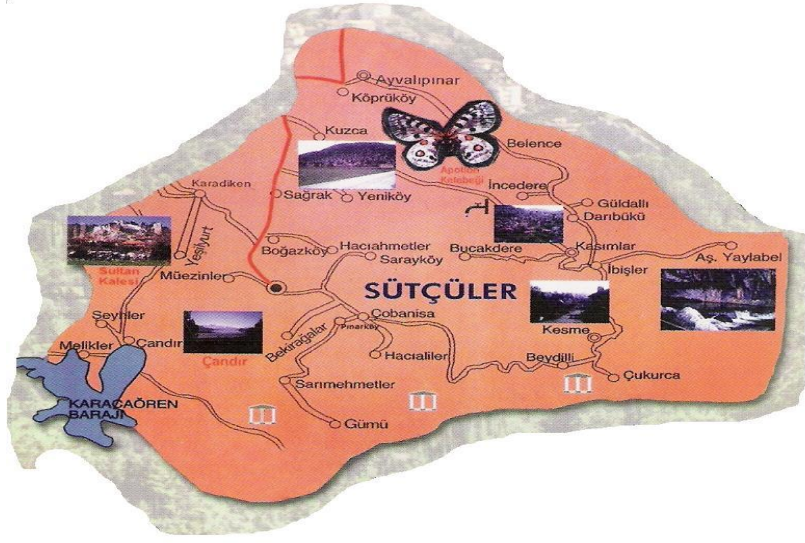
Ek 1. Pavlu (Sütçüler) Kazası Temettuat Defteri'nin İlk Sayfası

Ek 2. Pavlu (Sütçüler) Kazası Temettuat Defteri'nin Son Sayfası

Ek 3. Sütçüler Haritası

Ek 4.

Kaynak: [https://www.google.com/maps/place/S%C3%BCt%C3%A7%C3%BCler+Isparta/@37.4443486,30.9828863,10.75z/data=!4m5!3m4!1s0x14c4fd4b18e53e8f:0x102bf3ff6fc6d6ee!8m2!3d37.5076698!4d31.1252135\(28.06.2019\)](https://www.google.com/maps/place/S%C3%BCt%C3%A7%C3%BCler+Isparta/@37.4443486,30.9828863,10.75z/data=!4m5!3m4!1s0x14c4fd4b18e53e8f:0x102bf3ff6fc6d6ee!8m2!3d37.5076698!4d31.1252135(28.06.2019))

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı ve Soyadı : Hasan ONAY
Doğum Yeri ve Yılı : DENİZLİ- 1992
Medeni Hali : Bekâr

Eğitim Durumu:

Lise : 2006-2010 Çal Lisesi
Önlisans Öğrenimi : 2013-2015 Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi
Adalet Bölümü
Lisans Öğrenimi : 2013-2017 SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
Yüksek Lisans Öğrenimi : 2017-2019 SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim
Dalı

Yabancı Diller:

İngilizce

İş Deneyimi:

2017-2018, 2018-2019 SDÜ Bilgi Merkezi (Part-time).